

Dit 2025

was

2025

**JAARVERSLAG
LITERATUUR
VLAANDEREN**

Dit

w

Dit

INLEIDING	4
Voorwoord	5
Enkele cijfers van 2025	9
OVER LITERATUUR VLAANDEREN	10
Team	12
Organisatie	14
Raad van bestuur	
Adviescommissies	
Beslissingscollege	
Beroepscommissie	
Welzijn	21
Inspiratiedagen	22
Digitalisering	23
Artificiële intelligentie	24
Archief	25
Erfgoedjuweel 2025	26
25 jaar Literatuur Vlaanderen	29
WAAR IDEEËN RIJPEN	33
AUTEURS	34
Subsidies	35
Werkbeurzen voor literaire makers	
Opname op auteurslezingen.be	
Talentontwikkelingsbeurzen	
... en meer	45
Vlaamse Auteursvereniging (VAV)	
Ontmoetingen	

VERTALERS	48
Subsidies	49
Projectbeurzen voor literair vertalers in het Nederlands	
Stimuleringsubsidies voor beginnende literair vertalers in het Nederlands	
Projectsubsidies fragmentvertalingen in en uit het Nederlands	
Projectsubsidies voor de vertaling van een theatertekst uit het Nederlands	
... en meer	57
Vertalershuis	
Expertisecentrum Literair Vertalen	
Vertalersvakschool	
Literaire Vertaaldagen	
UITGEVERS	64
Subsidies	65
Subsidies voor literaire tijdschriften	
Folio	
Subsidies voor bijzondere literaire publicaties	
Subsidies voor doelgroepgerichte literaire publicaties	
... en meer	69
Boektopia	
ORGANISATIES	77
Subsidies	78
Subsidies voor literaire organisaties	
Subsidies voor literaire projecten	
Subsidies voor leesbevordering	
Subsidies voor literaire uitwisselingen	

Subsidies voor auteurslezingen	
Subsidies voor projecten auteurslezingen	
... en meer	93
Herman de Coninckprijs	
DE WERELD IN	94
Subsidies	95
Subsidies voor vertalingen	
Subsidies voor internationale auteursbezoeken	
... en meer	100
Residenties	
Internationale gastschrijvers	
Internationale bezoeken	
Fellowships	
Internationale promotie	
Theaterpromotie	
Poëziepromotie	
Nieuwe boekenfiches op flandersliterature.be	
ALTIJD WELKOM	125
Netwerken	126
BoekenOverleg	
De Boon Literatuurprijs	
Landschapstekening Kunstenpunt	
Het Overleg Literaire Organisatoren	
Internationale netwerken	130
ENLIT	

RECIT	
Poëzietafel	
Samenwerking	132
Nederlands Letterenfonds	
Taalunie	
Vertaalprijs	
Franse en Duitstalige gemeenschap	
ELK VERHAAL TELT	135
Iedereen Leest	136
De KANTL	141
Elk verhaal begint	143
Boon voor Onderwijs	148
COMMUNICATIE	152
Communicatiestrategie	153
Websites	155
Nieuwsbrieven	162
Sociale media	165
CIJFERS	167
Balans	168
Resultatenrekening	172
Besluit van de raad van bestuur	187
VERSLAG REGERINGSCOMMISSARIS	189
COLOFON	194

Inleiding

Literatuur vraagt continuïteit. Dit jaarverslag toont dat die continuïteit er is, al is ze niet vanzelfsprekend. Ze is het resultaat van gezamenlijke inspanningen: van makers die blijven creëren, van partners die blijven geloven, van beleidsmakers die blijven ondersteunen. Lees meer in het voorwoord van directeur Paul Hermans en voorzitter Luc Devoldere.

Een jubileumjaar gericht op morgen

2025 was een bijzonder jaar in de geschiedenis van Literatuur Vlaanderen. Niet alleen omdat we onze vijftienvijftigste verjaardag mochten vieren. Niet alleen omdat steeds meer makers en organisaties ons wisten te vinden, bestaande programma's succesvol groeiden en nieuwe initiatieven het licht zagen. Maar in het bijzonder omdat 2025 – misschien wel scherper dan ooit – zichtbaar maakte wat literatuur vermag, en waarom ze ertoe doet.

De viering van ons zilveren jubileum bood de gelegenheid voor reflectie. De woorden die toen werden uitgesproken – over de maatschappelijke waarde van literatuur, over de rol van verbeelding en kritisch denken – echoën in dit jaarverslag. Literatuur biedt geen pasklare antwoorden, maar helpt ons vragen te stellen en perspectief te ontwikkelen. Ze vertraagt. Ze verdiept. En precies daarom is investeren in literatuur geen bijkomstigheid, maar een noodzaak.

Helemaal op het einde van 2025, op 19 december, keurde de Vlaamse regering onze nieuwe beheersovereenkomst voor de komende vijf jaar goed. De toelage voor Literatuur Vlaanderen stijgt vanaf 2026 naar 14 miljoen euro per jaar door een bijkomende regierol in het kader van Ieder kind taalheld, het actieplan ter versterking van het Nederlands met het oog op gelijke onderwijskansen. Deze regierol is goed voor 2,8 miljoen per jaar. Daarnaast blijft het budget voor de reguliere werking met 11,2 miljoen per jaar op dezelfde hoogte. Dat er in de huidige besparingscontext niet aan de middelen voor de letterensector geraakt wordt, is een flinke opsteker. Zo kan Literatuur Vlaanderen haar rol als subsidiënt en verbinder ten volle blijven spelen. Dat neemt niet weg dat we een oefening in prioritering en strategische keuzes in de subsidies en projecten moeten maken, onder meer in het licht van de sterke toename van subsidieaanvragen de laatste jaren.

Dit jaarverslag is meer dan een overzicht. Het is een getuigenis van een veld in beweging. Van makers die blijven schrijven, vertalen, tekenen en spreken – vaak tegen de stroom in. Van organisaties die blijven bouwen aan publieksbereik en betekenis. Van een gemeenschap die, ondanks alle druk, weigert te geloven dat verhalen minder belangrijk zouden zijn geworden.

Integendeel.

De cijfers uit 2025 spreken voor zich. Meer dan 3,4 miljoen euro ging naar de directe ondersteuning van makers. Achter dat bedrag schuilt geen abstract beleid, maar concreet vertrouwen: vertrouwen in het werk van auteurs, illustratoren en vertalers.

“ Dat er in de huidige besparingscontext niet aan de middelen voor de letterensector wordt geraakt is een flinke opsteker. Zo kan Literatuur Vlaanderen haar rol als subsidiënt en verbinder ten volle blijven spelen.

Vertrouwen dat tijd, aandacht en concentratie geen luxe zijn, maar voorwaarden voor kwaliteit. Want een boek ontstaat niet snel. Een stem ontwikkelt zich niet op commando. Literatuur vraagt ruimte – en precies die ruimte proberen wij te creëren.

Dat blijkt ook uit de werkbeurzen, nog altijd het kloppende hart van onze werking. In 2025 kregen 171 auteurs een werkbeurs. Achter elk van die beslissingen zit een overtuiging: dat het werk dat vandaag nog onzichtbaar is, morgen zijn weg kan vinden naar een publiek. Tegelijk toont het groeiende aantal aanvragen hoe groot de behoefte is in het veld en hoe scherp de keuzes blijven.

Want elke toegekende beurs staat ook voor een ander project dat moet wachten of geen doorgang vindt. Dat besef verplicht ons tot helder beleid. Het is de reden waarom we expliciet inzetten op versterking en bestending: geen ideetjes van de dag, maar meer inzicht om de regelingen die het verschil maken nog impactvoller te laten zijn. Zo wordt een werkbeurs sinds 2025 doorgaans meteen voor twee jaren aan een auteur toegekend, in plaats van één. Deze wijziging biedt de auteurs meer financiële zekerheid. Daarnaast geeft het de commissies een beter en breder zicht op de evolutie van aanvragers.

Intussen zijn de werkbeurzen voor 2026 ook bekend: van de 326 aanvragers zullen maar liefst 207 auteurs een werkbeurs ontvangen. In vergelijking met 2020 vroegen dubbel zoveel makers een beurs aan. Aangezien de beschikbare middelen niet stijgen, ligt de kwaliteitslat erg hoog. In ieder geval: literatuur is springlevend.

Ook buiten het schrijven zelf blijft literatuur zich manifesteren. Op podia, in klaslokalen, in bibliotheken. In 2025 vonden meer dan 3.300 gesubsidieerde auteurslezingen plaats. Dat zijn geen bijkomstige activiteiten. Dat zijn momenten waarop literatuur haar meest directe vorm aanneemt: de ontmoeting. Daar, in die ontmoeting, gebeurt iets wezenlijks. Een auteur spreekt. Een lezer luistert. En plots ontstaat er verbinding tussen werelden, achtergronden en perspectieven. Dat die auteursontmoetingen blijven groeien, is hoopgevend. Dat ze tegelijk vragen om blijvende ondersteuning en doordachte verankering is evident.

Leesbevordering is immers geen project. Het is een werk van lange adem en het vereist samenwerking. Met ieder kind taalheld wil de Vlaamse overheid de kennis van het Nederlands versterken en zo bijdragen aan gelijke onderwijskansen. Centraal staat het idee dat een sterke taalontwikkeling niet alleen een taak voor het onderwijs is maar ook een maatschappelijke opdracht. Via literatuur wordt taal versterkt en taalplezier

**“ Een auteur spreekt. Een lezer luistert.
En plots ontstaat er verbinding tussen
werelden, achtergronden en perspectieven.**

aangeboord, en raken lezers verbonden. Daarom werken ook Literatuur Vlaanderen en Iedereen Leest vanaf 2026 mee aan het actieplan. Ieder kind taalheld is geen kortlopend project, maar een langetermijnverhaal. De focus van Literatuur Vlaanderen en Iedereen Leest ligt niet op snelle, geïsoleerde ingrepen, maar op duurzame professionalisering.

In dit kader zijn de nieuwe minimumdoelen voor kleuter- en lager onderwijs een heel goede zaak. Voor zover wij weten, is het de eerste keer dat literatuur expliciet op hetzelfde niveau staat als lezen, schrijven en mondeling taalgebruik binnen het vak Nederlands. Leerlingen worden aangezet tot het lezen van boeken. De nadruk ligt op bekroonde boeken met expliciete verwijzingen naar onder andere de Boon voor jeugdliteratuur en de Leesjury. Door die impuls van binnenuit bereiken we elke leerkracht, ook wie nog niet overtuigd is. De hernieuwde focus op kennis lijkt me een zegen voor onze onderwijskwaliteit en boeken kunnen daar heel sterk aan bijdragen. Toch is een leesvaardiger samenleving niet alleen de verantwoordelijkheid van ons onderwijs, maar van ons allemaal.

Lezen kost moeite. Het vraagt doorgedreven aandacht van véél mensen in een doorgaande leeslijn van baby tot bejaarde. Dan zijn de effecten op veel vlakken betekenisvol. Dat is meermaals bewezen in allerlei contexten. De wereld wordt complexer en het belang van lezen zal dus alleen maar toenemen. Mediawijdsheid? AI-geletterdheid? Zeker: nieuwerwetse uitdagingen, zinvol ook. Maar als het simpele lezen al niet lukt, vergeet het dan maar. Daarom is het cruciaal dat lezen in zijn transversaal belang kan groeien. Net als sporten en gezond eten is lezen een basisbehoefte vanaf de geboorte.

Ook internationaal is die behoefte voelbaar. Vlaamse literatuur reist. Ze wordt vertaald, besproken, opgevoerd. Maar achter elke vertaling staat een vertaler – en achter elke vertaler een steeds kwetsbaardere beroepspraktijk. De verhalen in dit jaarverslag tonen hoe groot het engagement is, en hoe broos de context waarin dat engagement vorm krijgt. Het antwoord daarop is geen tijdelijke maatregel, maar een geïntegreerd beleid dat inzet op ondersteuning, opleiding en zichtbaarheid. Wie wil dat literatuur grenzen overschrijdt, moet investeren in wie die grenzen oversteekt.

Intussen verandert ook het landschap zelf. Nieuwe vormen dienen zich aan. Podiumliteratuur, podcasts, hybride formats: ze verruimen onze definitie van wat literatuur kan zijn. Dat is geen bedreiging, maar een kans om nieuwe stemmen te bereiken, nieuwe publieken aan te spreken, nieuwe taal te geven aan wat leeft.

Het jubileumjaar gaf ons de kans om terug te kijken. Om stil te staan bij wat werd opgebouwd: een netwerk, een werking, een vertrouwen. Maar belangrijker nog: het dwong ons vooruit te kijken.

Wat betekent literatuur in een tijd van artificiële intelligentie?
Wat betekent lezen in een samenleving waar aandacht schaars is geworden?
Wat betekent schrijven wanneer het zelden tot een duurzaam inkomen leidt?

Het zijn geen eenvoudige vragen, maar het zijn precies die vragen die ons beleid richting geven. Ons meerjarenplan spreekt in dat verband over 'kruissnelheid'. Een woord dat misschien

“ Nieuwe vormen dienen zich aan en verruimen onze definitie van wat literatuur kan zijn. Dat is geen bedreiging, maar een kans om nieuwe stemmen te bereiken, nieuwe publieken aan te spreken, nieuwe taal te geven aan wat leeft.

technisch klinkt, maar in essentie verwijst naar iets eenvoudigs: de ambitie om stabiliteit en beweging te verzoenen. Om te blijven investeren, te blijven verbinden, te blijven vernieuwen – zonder telkens opnieuw te moeten beginnen.

Literatuur vraagt continuïteit.

Dit jaarverslag toont dat die continuïteit er is, al is ze niet vanzelfsprekend. Ze is het resultaat van gezamenlijke inspanningen: van makers die blijven creëren, van partners die blijven geloven, van beleidsmakers die blijven ondersteunen.

Want uiteindelijk is literatuur geen beleid. Ze is een praktijk. Geen systeem, maar een verhaal. En dat verhaal schrijven we samen.

Paul Hermans, directeur
Luc Devoldere, voorzitter
5 mei 2026

ENKELE CIJFERS VAN 2025

Literatuur Vlaanderen investeerde in 2025 € 3.485.552,21 in de financiële ondersteuning van auteurs, illustratoren en vertalers. Dat betekent dat onze organisatie maar liefst 31% van haar basisdotatie van de Vlaamse overheid investeert in makers. In 2025 is de steun aan auteurs toegenomen met € 208.570,17. Dat komt vooral door een grote toename van het aantal auteurslezingen. Ook via subsidies voor literaire organisaties, projecten, publicaties en tijdschriften vloeit er indirect geld naar makers.

In 2025 is de steun aan auteurs toegenomen met € 208.570,17.

Werkbeurzen

241 auteurs dienden een aanvraag in voor een werkbeurs bij Literatuur Vlaanderen. 171 auteurs kregen een werkbeurs toegekend, goed voor in totaal € 1.610.000 of gemiddeld € 9.415,20 per auteur.

Auteurslezingen

In 2025 vonden er 3.392 lezingen met korting plaats. De meeste lezingen worden, net als alle vorige jaren, georganiseerd door scholen en bibliotheken: in 2025 goed voor 76,1% van de aanvragen. 560 auteurs gaven minstens één lezing met korting en gemiddeld gaf een auteur zes lezingen met korting.

Over Literatuur Vlaanderen

Literatuur Vlaanderen, dat is niet alleen een team van 26 gedreven collega's, maar ook een heleboel gepassioneerde mensen uit het letterenveld die zich engageren voor de adviescommissies, het Beslissingscollege, de Beroepscommissie en de raad van bestuur.

LITERATUUR VLAANDEREN investeert in de letterensector, van auteur tot lezer, en creëert zo de ruimte voor alle spelers om professioneel te werken. Door die spelers ook met elkaar te verbinden, laat Literatuur Vlaanderen een efficiënt, divers en dynamisch letterenveld tot bloei komen, waar elk verhaal telt.

Team

26 medewerkers in december 2025
22,4 FTE in december 2025

ALGEMEEN

COMMUNICATIE

BELEID IN VLAANDEREN

INTERNATIONALE PROMOTIE

Paul Hermans directeur	Lieselot Van Maldeghem coördinator	Lara Rogiers coördinator	Lore Piers beleidsmedewerker	Joris Smeets beleidsmedewerker <i>uit ziekteverlof vanaf 1 juli 2025 en daarna deeltijds in dienst</i>	Elise Vanoosthuyse beleidsmedewerker en coördinator	Karen Thys ondersteuning
Valérie El-Boubkari office manager	Lotte De Snijder medewerker	Adinda Aryanto ondersteuning	Mies Van Dun ondersteuning	Patrick Peeters beleidsmedewerker	Diego Rodriguez ondersteuning	Lien Devos beleidsmedewerker
	Anja Goyens medewerker <i>uit ziekteverlof vanaf 1 maart 2025 en daarna deeltijds in dienst</i>	Arman Erdil beleidsmedewerker	Nanne de Viet beleidsmedewerker	Yannick Geens beleidsmedewerker	Esther de Gries ondersteuning	Rein Desmet ondersteuning
		Lien Heselmans ondersteuning en beleidsmedewerker <i>in moederschapsrust en ouderschapsverlof van 1 mei tot 20 oktober 2025, daarna deeltijds in dienst</i>	Noa Heyndrickx projectmedewerker	Marieke Roels beleidsmedewerker en coördinator		
		Roel Van Der Schueren ondersteuning en beleidsmedewerker <i>vervanging van Lien Heselmans</i>	Sandra Luyckx ondersteuning			
			Stefanie Luppens ondersteuning			

© Bob Van Mol en Andy Huysmans

DIT ZIJN WIJ

Literatuur Vlaanderen: dat is een team van 26 enthousiastelingen die mee het beleid voor literatuur in Vlaanderen uittekenen, subsidieaanvragen opvolgen en projecten in binnen- en buitenland ondersteunen en organiseren.

DE LAATSTE ZIN

In dit jaarverslag leer je ons team wat beter kennen. Als je op de foto's van de medewerkers klikt, ontdek je hun favoriete laatste zin uit een boek, gedicht of theatertekst.

Organisatie

De organisatie van Literatuur Vlaanderen bestaat naast het team van medewerkers uit een [raad van bestuur](#), [adviescommissies](#), een [Beslissingscollege](#) en een [Beroepscommissie](#).

Per genre en thema zijn er verschillende adviescommissies die inhoudelijk advies uitbrengen over subsidieaanvragen. Over die adviezen wordt vervolgens beslist door het Beslissingscollege. De Beroepscommissie is onafhankelijk en beslist over de bezwaarschriften die door aanvragers worden ingediend.

RAAD VAN BESTUUR

In 2025 zaten de volgende leden in de raad van bestuur:

- **Luc Devoldere** (voorzitter)*
- **Bart Van Damme***
- **Els Snick***
- **Paul Hermans** (directeur, adviserend)*
- **Hanneleen Broeckx** (regeringscommissaris, adviserend)
- **Frauke Pauwels** (voorzitter Beslissingscollege, adviserend)
- **Koert Debeuf**
- **Ilona Terkessidis**
- **Jan Huijbrechts**
- **Louis Ide**
- **Tom Naegels**
- **Nele Hendrickx**
- **Liesbet Heyvaert**
- **Ellen Van Tichelt**

* dagelijks bestuur

ADVIESCOMMISSIES

Voor inhoudelijk advies over subsidieaanvragen, projectvoorstellen en beoordelingsprocedures rekent Literatuur Vlaanderen op adviescommissies.

Literatuur Vlaanderen heeft veertien adviescommissies. Daarin zitten vijf tot zeven experts in een bepaald genre of thema: auteurs, vertalers, journalisten, academici, uitgevers of bestuursleden van een literaire vereniging. Hieronder staan alle commissieleden van 2025.

Genres

adviescommissie illustratie & kinder- en jeugdliteratuur

- **Mattias De Leeuw**
- **Najiba Abdellaoui**
- **Wally De Doncker**
- **Veerle Vanden Bosch**
- **Tine Poesen**
- **Vanessa Joosen** (voorzitter)
- **Ricardo Burgzorg**

adviescommissie non-fictie

- **Majd Khalifeh** (tot en met maart 2025)
- **Herman Van Goethem** (voorzitter)
- **Catherine Vuylsteke**
- **Walter Van Herck**
- **Marijke Arijs**

adviescommissie podiumliteratuur

- **Annemarie Estor** (voorzitter)
- **Eltien Kiene**
- **Kila van der Starre**
- **Rashif El Kaoui**
- **Tundé Adefioye**

adviescommissie poëzie

- **Astrid Haerens**
- **Bas Kwakman** (voorzitter)
- **Loranne Davelaar**
- **Piet Joostens**
- **Sara Eelen** (tot en met juni)
- **Sofie Verdoodt** (vanaf juli)

adviescommissie proza

- **Dirk Van Weelden**
- **Ebissé Wakjira**
- **John Vervoort** (voorzitter)
- **Ruben Vanden Berghe**
- **Rachida Lamrabet**

adviescommissie strips

- **Eva Hilhorst** (voorzitter)
- **Jana Vasiljevic**
- **Jean-Claude van Rijckeghem**
- **Joris Vermassen**
- **Wauter Mannaert**

adviescommissie theater

- **Alex Mallems**
- **Dounia Mahammed** (tot en met juni)
- **Maxine Palit de Jongh** (vanaf juli)
- **Pieter 'T Jonck**
- **Rosa Lambert**
- **Sarah Eisa** (voorzitter)

Thema's

adviescommissie auteurslezingen

- Jan Van Coillie
- Joris Pinseel
- Linde Dessoy
- Robin Hagemans
- Wim Peumans (voorzitter)

adviescommissie leesbevordering

- Diego Anthoens (voorzitter)
- Martijn Christiaen
- Stijn Callewaert
- Kaat Hermans
- Elf Albrecht
- Annelien Vanessche

adviescommissie literaire projecten en organisaties

- Andy Fierens
- Bart Govaert
- Jana Kerremans (voorzitter)
- Mieke Van Geel
- Nora Mahammed
- Pieter Malengier
- Wide Vercnocke (vanaf mei)

Adviescommissie literaire tijdschriften © The Untold

adviescommissie literaire tijdschriften

- Hannelore Roth
- Kris Latoir
- Lars Bernaerts (voorzitter)
- Lotte Dodion
- Marie-Lynn Herpoel
- Pablo Kattenberg

adviescommissie literaire uitwisselingen

- Ange Jessurun
- Dean Bowen
- Lies Wijnterp (voorzitter)
- Tessa Leuwsha
- Vincent Coomans

adviescommissie uitgeverssteun

- Chris Boudewijns
- Harold Polis
- Mara Joustra
- Roel Daenen (voorzitter)
- Sigrid Bousset

adviescommissie vertalingen in het Nederlands

- Adri Boon (voorzitter)
- Elies Smeyers
- Griet Boone
- Ivo Van Strijtem
- Guy Rooryck

BESLISSINGSCOLLEGE

Het Beslissingscollege is samengesteld uit een voorzitter en alle voorzitters van de adviescommissies.

- **Adri Boon** (voorzitter vertalingen in het Nederlands)
- **Annemarie Estor** (voorzitter podiumliteratuur)
- **Bas Kwakman** (voorzitter poëzie)
- **Diego Anthoens** (voorzitter leesbevordering)
- **Eva Hilhorst** (voorzitter strips)
- **Wim Peumans** (voorzitter auteurslezingen)
- **Frauke Pauwels** (voorzitter Beslissingscollege)
- **Jana Kerremans** (voorzitter literaire projecten en organisaties)
- **Lars Bernaerts** (voorzitter literaire tijdschriften)
- **Lies Wijnterp** (voorzitter literaire uitwisselingen)
- **John Vervoort** (voorzitter proza)
- **Roel Daenen** (voorzitter uitgeverssteun)
- **Vanessa Joosen** (voorzitter illustratie, kinderen jeugdliteratuur)
- **Herman Van Goethem** (voorzitter non-fictie)
- **Sarah Eisa** (voorzitter theater)

BEROEPSCOMMISSIE

- **Cathérine Van Vliet**
- **Marc Frederix**
- **Pieter Serrien** (voorzitter)
- **Toon Horsten**
- **Yasmien Naciri**

De Beroepscommissie behandelde 19 dossiers in 2025.

9 bezwaarschriften voor een werkbeurs voor literaire makers
→ 4 x herziening besluit; 5 x handhaving besluit

4 bezwaarschriften voor literaire projecten
→ 1 x herziening besluit; 3 x handhaving besluit

1 bezwaarschrift voor een stimuleringsbeurs voor literair vertalers
→ 1 x handhaving besluit

3 bezwaarschriften voor literaire uitwisselingen, categorie A en B
→ 3 x handhaving besluit

1 bezwaarschrift voor een bijzondere literaire publicatie
→ 1 x handhaving besluit

1 bezwaarschrift voor een leesbevorderingsproject
→ 1 x handhaving besluit

DRIE COMMISSIELEDEN GETUIGEN

Katrien Lievois doceert Franse taal en cultuur aan het departement Vertalers en Tolken van de Universiteit Antwerpen. Ze zat vier jaar lang in de adviescommissie vertalingen in het Nederlands van Literatuur Vlaanderen.

“De commissie had een evenwichtige samenstelling qua leeftijd, gender en profiel. Zo bekijk ik een dossier met de academische blik van een vertaalwetenschapper. Collega-commissieleden keken meer vanuit de praktijk. Niet elke tekst maakt evenveel kans op vertaling. Het genre is een factor en de auteur, maar ook de brontaal. Franse teksten krijgen relatief vaak een vertaling, maar binnen zo’n ‘dominante brontaal’ zijn er grote verschillen. Belgische, Zwitserse of Afrikaanse auteurs die in het Frans schrijven, worden bijvoorbeeld minder vaak vertaald dan schrijvers uit Frankrijk. Ik vind bewustzijn daarrond belangrijk.

Wat neem je mee van de ervaring als commissielid?

“Ik vond het oprecht verrijkend om van gedachten te wisselen met de collega’s. We deelden de passie voor literaire vertalingen, maar hadden een andere expertise en daardoor een andere kijk. Elke beoordeling van een vertaling als ‘goed’ of ‘slecht’ is voor een stuk toch relatief. Als docent bespreek ik met mijn studenten soms kwaliteitscriteria die binnen de vertaalwetenschap worden gehanteerd. Ervaren vertalers ontwikkelen gaandeweg hun eigen visie. Ik hoef die niet te volgen, maar ze verruimen wel mijn blik. Wie een aanvraag indient, kan gerust zijn: de commissie is niet star, we kijken met uiteenlopende en complementaire brillen.”

Welk dossier blijft je bij en waarom?

“Luk Van Haute, een vertaler uit het Japans, heeft een indrukwekkende staat van dienst. Zijn dossiers zijn onderbouwd, precies en gevarieerd maar worden nooit hoogdravend. Nederlandstalige lezers mogen blij zijn met zo’n vertaler! Verder wil ik Finne Anthonissen vermelden als opkomend talent. Ze vroeg een projectbeurs aan om de Portugese graphic novel ‘Pardalita’ van Joana Estrela te vertalen. Anthonissen is heel gedreven en bewust bezig met haar carrière als literair vertaler. Haar aanvraag viel op in positieve zin.”

Bruno De Wever, hoogleraar aan de Vakgroep Geschiedenis van de Universiteit Gent, zat vijf jaar lang in de adviescommissie non-fictie van Literatuur Vlaanderen. De Wever kijkt met plezier terug op zijn mandaat, al was de taak niet altijd gemakkelijk.

“De meerderheid van de dossiers is beloftevol. Je wilt altijd meer projecten steunen of meer eenheden toekennen dan budgettair mogelijk is. Dat steekt soms, maar daar staat tegenover dat je de groei ziet van wie je wél kunt steunen. Ook belangrijk vind ik dat wij in – in tegenstelling tot de Boon Literatuurprijs – fictie en non-fictie als aparte categorieën beschouwen. Dat vind ik een zinvol onderscheid. Anders dan een romanschrijver moet een non-fictie-auteur vooronderzoek doen. Onze commissie houdt daar rekening mee.”

Wat neem je mee van de ervaring als commissielid?

“Ik werk al decennia rond ‘publieksgeschiedenis’ – dat wil zeggen rond historische producten zoals strips, games,

tv-documentaires of stadswandelingen. Ik ben doordrongen van het besef dat, bijvoorbeeld, een historische film in twee opzichten moet deugen: enerzijds als getuigenis over het verleden maar anderzijds ook als boeiende speelfilm. Hetzelfde geldt voor literaire non-fictie. In de adviescommissie bespraken we een aanzienlijk aantal dossiers met historische insteek – die kon ik natuurlijk goed beoordelen. Van mijn collega’s commissieleden leerde ik veel bij over het inschatten van de literaire aspecten van een tekst of project. Je vult elkaar aan en dat is verrijkend. Met sommige onderwerpen – zoals de kwantummechanica – had ik spontaan minder affiniteit. Zo ontdekte ik mooie en voor mij verrassende boeken.”

Welk dossier blijft je bij en waarom?

“Mag ik er twee vermelden? Sigrid Bousset diende een project in rond Ivo Michiels, de journalist en schrijver die in 1947 voor landverraad werd veroordeeld. De Vlaamse collaboratie is een van mijn onderzoeksthema’s. Als specialist kon ik dit dossier mee richting geven. Ik overtuigde Bousset dat ze Michiels’ straf dossier moest raadplegen. Maar ook Pieter Serrien blijft me bij. Bij zijn laatste dossier vroeg hij steun voor een boek over de godsdienstoorlogen in de 16de eeuw, terwijl hij eerder vooral over de wereldoorlogen had geschreven. Dat is nogal een sprong, maar hij nam de adviezen van de commissie ter harte en we hebben hem zien groeien. In mijn ogen heeft Serrien echt talent om geschiedenis op een literaire manier te verwerken.”

Kim Sanders, departementshoofd strips bij Standaard Uitgeverij, zat de afgelopen vijf jaar in de adviescommissie literaire projecten en organisaties. Ondanks haar aanvankelijke twijfel is ze blij dat ze toch op de vraag is ingegaan.

"Ik zou het iedereen aanraden. Ik heb veel bijgeleerd én kon mijn expertise over de stripwereld delen. Strips en graphic novels waren lange tijd wat ondervertegenwoordigd op events en expo's, en er was geen duidelijk aanspreekpunt voor stripmakers. Gelukkig komt daar verandering in. Platformen als Stripgids en Grafixx zorgen voor professionalisering en zetten de strip op de kaart."

Wat neem je mee van de ervaring als commissielid?

"Het eerste jaar heb ik vooral geluisterd. Ik bereidde mijn dossiers goed voor maar liet anderen het voortouw nemen bij de bespreking. Zo leerde ik op korte tijd veel bij. Vanaf het tweede jaar gaf ik de discussies mee richting. Omdat de

“ Omdat de samenstelling van de commissie op jaarbasis verandert, kijken we altijd met een mix van ervaren en onbevungen ogen.

samenstelling van de commissie op jaarbasis verandert, kijken we altijd met een mix van ervaren en onbevungen ogen. Toen ik voorzitter werd, maakte ik er een punt van om de nieuwkomers éérst te laten spreken. Een goede manier om te voorkomen dat oude discussies zich herhalen! Er zijn veel momenten die me bijblijven, maar het bezoek aan Villa Verbeelding, in volle coronaperiode, springt eruit. Het is zo'n mooi museum, met zo'n creatieve werking en zo'n waardevol archief. Het werd opeens heel tastbaar: dit doen mensen met steun van Literatuur Vlaanderen."

Welk dossier blijft je bij en waarom?

"Over de meerjarige subsidie van literaire organisaties, zoals Poëziecentrum en Passa Porta, moet je tijdens je termijn als commissielid maar één keer advies geven. Bij die besprekingen voelt iedereen: hier hangt veel van af, dit moeten we grondig doorspreken. Dat maakt de druk wat groter en de discussies wat pittiger. Het geeft voldoening om dan toch te komen tot een breed gedragen, haast unaniem advies."

Welzijn

Het interne welzijnsbeleid werd in 2025 voortgezet door welzijn op het werk bespreekbaar te maken op de teaminspiratiedagen. Eind 2024 werd er een bevraging over psychosociale risico's op het werk uitgestuurd naar alle collega's. De resultaten werden op de eerste teamdag van 2025 besproken. De bevraging was overwegend positief en zal binnen vijf jaar herhaald worden om het welzijn in kaart te blijven brengen. Esther blijft de interne vertrouwenspersoon en het eerste aanspreekpunt voor medewerkers met vragen over psychosociale risico's, zoals stress, burn-out, ongewenst gedrag. Ze volgde ook in 2025 de verplichte super- en intervisie.

Inspiratiedagen

In 2025 werden er opnieuw vijf inspiratiedagen georganiseerd voor het team. Het doel van die dagen is om belangrijke updates met elkaar te delen, een workshop of een opleiding te volgen. Ook proberen we jaarlijks een auteurslezing, een rondleiding of een andere inspirerende activiteit te organiseren.

- **27 januari** (kantoor): opleiding telefonie, Sarah vertelt over de Iedereen Leest Academie.
- **20 maart** (kantoor): lezing door vertaler Luk Van Haute en bezoek FOMU.
- **5 juni** (kantoor): workshop professioneel feedback geven met Lotte Smets.
- **15 september** (kantoor): workshop inclusieve communicatie met Eveline Kamina Ntenda Musangu.
- **18 november** (Gent): bezoek Boekentoren Gent en introductieles spinning.

Team Literatuur Vlaanderen tijdens een bezoek aan de Boekentoren in Gent © Geert Roels

Digitalisering

In het beleidsplan voor 2021-2025 spraken we de ambitie uit om de planlast en administratie van onze werking te verminderen en te vereenvoudigen. Verdere digitalisering met gerichte investeringen in digitale infrastructuur is daarvoor de sleutel.

UITBOUW DIGITALE ARCHITECTUUR

In 2023 rondde collega Lore de opleiding 'Digitaal leiderschap in de cultuursector' van Cultuurconnect af, waarmee we de expertise van onze organisatie versterken voor een duurzame digitale strategie. Met de kennis uit die opleiding ging Lore aan de slag om in het najaar van 2023 een brede organisatieanalyse uit te voeren. Daaruit bleek dat er drie prioritaire bedrijfsprocessen zijn die baat hebben bij een digitale stap vooruit:

1. het beheren van de diverse contacten van de organisatie;
2. het beheren van de subsidieaanvragen;
3. het beheren van de promotie van onze Vlaamse titels in het buitenland.

Voor we een aanbesteding kunnen uitschrijven, moet die ideale situatie vertaald worden in een duidelijke software-architectuur met een correcte beschrijving van de nodige technische vereisten en een hiërarchie in prioriteiten. Om ons daarbij te helpen, gingen we in 2025 een samenwerking aan met iO, een bureau met experts op het gebied van strategie, technologie, data, content en marketing. Het resultaat van dit traject werd opgeleverd in september 2025 en vormt de basis voor de verdere uitbouw van onze digitale architectuur de komende jaren.

Artificiële intelligentie

In 2025 werkte Literatuur Vlaanderen een beleidskader voor onze omgang met artificiële intelligentie (AI) uit. Dat beleidskader is gebaseerd op de vijf pijlers van het AI Expertisecentrum van Digitaal Vlaanderen. Literatuur Vlaanderen spreekt de ambitie uit om artificiële intelligentie in te zetten om de efficiëntie van administratieve processen en taken te verhogen. Die ambitie is tweeledig: enerzijds de individuele productiviteit van medewerkers verhogen (denk aan tijdswinst en een verbeterde werkkwaliteit) en anderzijds de dienstverlening voor aanvragers en andere stakeholders versnellen en verbeteren.

Om het kader ook te laten leven binnen de organisatie, koppelen we aan de verschillende pijlers ook concrete projecten. Enkele voorbeelden:

- een [AI-verklaring](#) die publiek gedeeld wordt om aan te tonen hoe Literatuur Vlaanderen omgaat met AI;
- een denkgroep met collega's en externe stakeholders om aan visievorming te doen rond de impact van AI op literair vertalen;
- een traject met vijftien collega's die een Copilot-licentie en opleidingskansen krijgen, waarbij het gebruik gemonitord wordt.

Daarnaast neemt Lore (beleidsmedewerker digitalisering) actief deel aan een aantal netwerken, zoals het AI Expertisecentrum en Aimbtenaar. Op die manier blijven we op de hoogte van mogelijke kansen voor onze organisatie en blijven we bijleren om artificiële intelligentie op een bewuste en doelgerichte manier in te zetten.

OVER LITERATUUR VLAANDEREN

Archief

Literatuur Vlaanderen heeft in de afgelopen vijftientig jaar een interessant (papieren) archief opgebouwd, waarin sporen te vinden zijn van de literaire plannen van onze grootste auteurs, en het reilen en zeilen van literaire organisaties en tijdschriften. De omvang ervan werd duidelijk tijdens de verhuizing in 2023. We namen toen contact op met het Letterenhuis om te bekijken of zij een deel van ons archief in bewaring konden nemen. In 2025 zetten we de laatste stappen om het archief te herverpakken en een deel ervan te verhuizen naar het Letterenhuis. [Op de website van het Letterenhuis verscheen hierover een artikel.](#)

Erfgoedjuweel 2025

Het Erfgoedjuweel is een wedstrijd die tweejaarlijks wordt georganiseerd om de herbestemming of restauratie van Antwerps erfgoed in de bloemetjes te zetten. Een van de finalisten in 2025 was Hotel Dumont, sinds mei 2023 de werk- en ontmoetingsplek van Iedereen Leest en Literatuur Vlaanderen. In het Antwerpse stadhuis was er een gratis expo in het kader van Het Erfgoedjuweel 2025, met onder andere twee panelen over Hotel Dumont.

Veel mensen bezochten Hotel Dumont tijdens Open Monumentendag op zondag 14 september 2025. Ze bewonderden niet alleen het prachtige gebouw, maar konden ook mooie boeken op de kop tikken voor een klein prijsje. De opbrengst van de boekenverkoop ging naar IBBY Vlaanderen en het [Fonds Vrienden van de Boon](#). Als kers op de taart vond die dag ook de allereerste editie van het Zeppelin Poëziefestival plaats, met Hotel Dumont als een van de locaties. Er waren optredens van onder meer Yusra Benfquih, Peter Holvoet-Hansen, Tijn Nuyts en Joke Van Leeuwen.

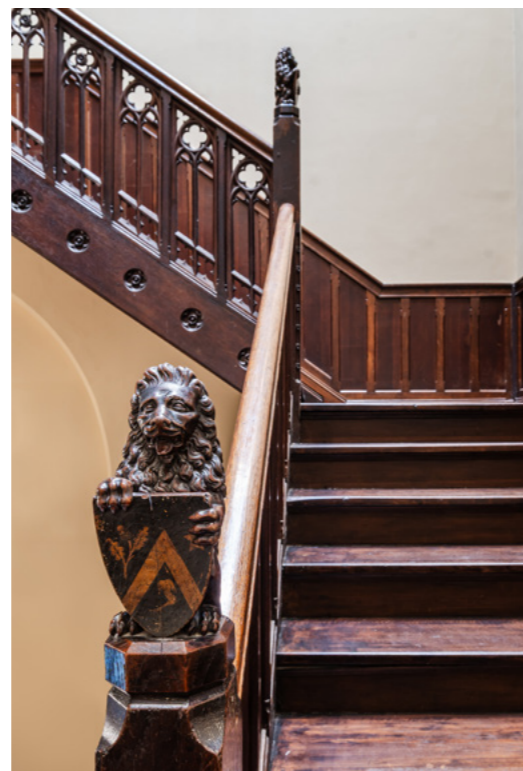
© LUCID

GESCHIEDENIS VAN HOTEL DUMONT

André Dumont (1847-1920) was professor mijnbouw aan de KU Leuven. Hij is vooral bekend als de man die ervan overtuigd was dat er in Limburg steenkool te vinden was. Toen die theorie na vele jaren van scepsis bevestigd werd, veranderde dat de toekomst van de Limburgse Kempen ingrijpend. Zijn invloed op de economische ontwikkeling van het gebied is zo groot dat heel wat straten naar hem zijn genoemd en zelfs een ziekenhuis.

In 1879 liet André Dumont het herenhuis aan de Lange Leemstraat 57 bouwen als privéwoning. Het werd ontworpen door Joris Helleputte, een sleutelfiguur binnen de neogotiek. Al in 1893 verkocht Dumont de woning, nadat hij zelf naar Leuven verhuisde. In 1979 werd het pand aangekocht door de Stad Antwerpen. Het stond vervolgens tot 2015 ter beschikking van het Humanistisch Verbond, als Vrijzinnig Ontmoetingscentrum Karel Cuypershuis.

VAN VERLEDEN NAAR HEDEN

In de periode 2018-2023 kreeg Hotel Dumont een grondige renovatie. In opdracht van Literatuur Vlaanderen en Iedereen Leest gingen de architectenbureaus ZOOM en Callebaut aan de slag om het pand en het terrein klaar te maken voor een nieuw hoofdstuk. Het hoofdgebouw werd aangepakt met veel aandacht voor authentieke elementen. Zo werd de prachtige tegelvloer in de hal gered van onder een laag grijs linoleum. Verdwenen parketvloeren werden naar eenvoudig historisch model gereconstrueerd, lambriseringen werden gereinigd, hersteld en aangevuld.

De binnentuin werd heraangelegd en opener gemaakt door het slopen van niet-kwalitatieve aanbouwen. In de vrijgekomen ruimte werd een gloednieuw paviljoen opgetrokken dat het binnengebied opent en activeert als literaire binnentuin. Naast de grote bibliotheekcollectie zijn er ook vergaderruimtes en een lunchplek voor de medewerkers.

25 jaar Literatuur Vlaanderen

Op 25 juni 2025 vierden we de 25ste verjaardag van Literatuur Vlaanderen in het Zuiderpershuis in Antwerpen, samen met meer dan 400 andere literatuurlijfhebbers en professionals uit de sector.

Het werd een onvergetelijk verjaardagsfeest, met wervelende voordrachten door Matthijs de Ridder en Anna Eble, Esohe Weyden, Tom Lanoye en Wide Vercnocke. We hoorden ook enkele bevlogen speeches van Caroline Gennez, Luc Devoldere en Paul Hermans.

“Mijn dank aan onze schrijvers is groot. Daarom zullen we blijven investeren in literair talent. Dat is een engagement dat ik als minister wil aangaan; wie een goede pen heeft – en die mag best scherp zijn – zal kunnen blijven rekenen op Literatuur Vlaanderen. We blijven ook investeren in al wie jullie daarbij professioneel omkadert.

Caroline Gennez, Vlaams minister van Cultuur

© The Untold

“ Literatuur levert geen kennis op, laat staan waarheid, maar misschien wel een soort inzicht in de werkelijkheid. Letterlijk dan: de dingen gaan er anders uitzien. En soms geeft dat houvast in de verlatenheid van het heeal.

Luc Devoldere, voorzitter Literatuur Vlaanderen

© The Untold

PAUL HERMANS OVER 25 JAAR LITERATUUR VLAANDEREN

Hieronder lees je een fragment uit de speech die directeur Paul Hermans gaf op het feest ter gelegenheid van ons 25-jarig bestaan.

Toen een lezer aan Willem Frederik Hermans vroeg naar de zin van het leven, antwoordde hij: “Ik schrijf mijn boeken niet om andere mensen oplossingen aan de hand te doen. De enige troost die literatuur geven kan is, hoop ik, de lezer te laten zien dat hij de enige niet is die zich suf piekert over de betekenis van het Alles.”

Literatuur levert geen pasklare antwoorden, maar stelt je in staat de juiste vragen te stellen, kleine of grote. Dat is voor mij de allerstrafste kwaliteit van de letteren, als ik erover nadenk. De bron van mijn fascinatie voor de kunst van het schrijven.

In deze tijden van toenemende onrust, geweld en onzekerheid, hebben we perspectieven nodig om onze angst te boven te komen en te durven hopen dat het anders kan om niet moedeloos te worden. Het water stijgt nog steeds. Nog altijd worden mensen en steden tot gruis gebombardeerd.

Hoop is niet dom. Hoopvol zijn is niet hetzelfde als naïef optimisme of wensdromerig zijn. Hoopvol zijn betekent actie ondernemen: binnen je grenzen en mogelijkheden, en soms daarbuiten. Maar om hoopvol te zijn, heb je verbeeldingskracht nodig. Daar speelt de literatuur een cruciale rol.

Literatuur doet niet aan propaganda of indoctrinatie, maar zwingelt verbeeldingskracht aan, zet aan tot kritisch denken dát het anders kan, dus biedt hoop. Heeft de moed om onrecht te adresseren en tegen de heersende opinie in te gaan.

Uit een bevraging op vraag van het BoekenOverleg naar de persoonskenmerken en discriminatie in de boekensector in Vlaanderen en Brussel, leerden we dat 200 van 500 professionals een maandinkomen heeft dat lager is dan € 2.000 bruto per maand. Van die groep is 86% zelfstandig literair maker. Met deze realiteit voor ogen zijn we doordrongen van het nut en de noodzaak van onze steun, en dat die de laatste jaren stijgen kon.

Want de maatschappelijke waarde van literatuur wordt elke keer opnieuw bevestigd op podia, in zorginstellingen, scholen, bibliotheken, kinderopvang, asielcentra, gevangenissen en ga zo maar door. Investeren in literatuur is in essentie investeren in het sociaal en cultureel kapitaal van onze samenleving, in wederzijds begrip, in dat kritisch denken, in (zelf)kennis, in welzijn. Literatuur vergroot simpelweg kansen. Alle literatuur: ook babyboekjes, slam poetry en theatertekst.

[Lees de volledige speech van Paul.](#)

“ Literatuur levert geen pasklare antwoorden, maar stelt je in staat de juiste vragen te stellen, kleine of grote. Dat is voor mij de allerstrafste kwaliteit van de letteren.

Paul Hermans

SCHWALBE

Naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van Literatuur Vlaanderen maakten we ook een unieke publicatie over boeken en literatuur. Schwalbe bericht 180 pagina's lang op een open, toegankelijke en laconieke manier over wat er reilt en zeilt in de wereld van het boek, in Vlaanderen en daarbuiten.

In deze publicatie staan onder meer een uitgebreid dossier over de relatie tussen geld, macht, activisme en literatuur, een essay over de kracht van poëzie, interviews met en bijdragen van schrijvers, illustratoren, uitgevers, stripmakers, podcastmakers, marketeers en journalisten, columns, poëzie, een kookrubiek, een literaire crypto en een nieuw gedicht door Tom Lanoye. Hoofdredacteur was Toon Horsten, vormgever Marie Sledsens. Schwalbe lag in de bib en was ook te koop in de boekhandel voor € 9,99.

Meer informatie over het magazine en de inhoud lees je op [onze website](#).

Waar ideeën rijpen

Literatuur Vlaanderen stimuleert een breed en rijk aanbod van literair werk, dat ze tot bij steeds meer lezers brengt. In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle subsidie-regelingen waarmee onze organisatie investeert in het letterenveld: van auteur tot lezer. Je leest hier ook meer over de ontmoetingsavond met auteurs en commissieleden die we organiseerden in samenwerking met de Vlaamse Auteursvereniging in het najaar van 2025.

AUTEURS

VERTALERS

UITGEEVERS

ORGANISATIES

Subsidies

WERKBEURZEN VOOR LITERAIRE MAKERS

241 aanvragen

171 toekenningen

575 eenheden

€ 1.610.000 toegekend

€ 1.571.523,08 uitbetaald

€ 9.415,20 gemiddeld per werkbeurs

Beoordeling: [adviescommissies genres](#)

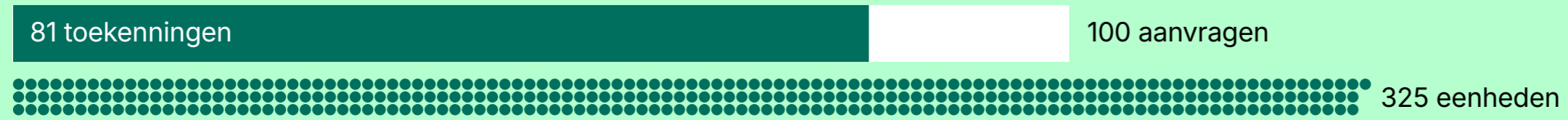
Een goed boek, een bevlogen theatertekst of een wervelend stripverhaal begint met een idee van een literaire maker. Om dat idee tot in de puntjes uit te werken hebben die makers tijd en ruimte nodig. Literatuur Vlaanderen ondersteunt hen daarom met een werkbeurs, een subsidie voor literaire creatie.

- Literaire makers van alle genres (illustratie & kinder- en jeugdliteratuur, non-fictie, poëzie, podiumliteratuur, proza, strips en theater) kunnen een werkbeurs aanvragen.
- Werkbeurzen worden toegekend in eenheden. Eén eenheid staat in 2025 gelijk aan € 2.800.
- Literaire makers ontvangen een werkbeurs van twee tot acht eenheden, afhankelijk van de beoordeling van hun werkplan.
- Toegekende bedragen worden niet per se ook volledig aan de aanvrager uitbetaald. Literatuur Vlaanderen werkt met een inkomensgrens: verdient een maker meer, dan wordt maar een deel van de subsidie ook werkelijk betaald (of soms zelfs helemaal niets). In 2025 lag de inkomensgrens op € 50.000.

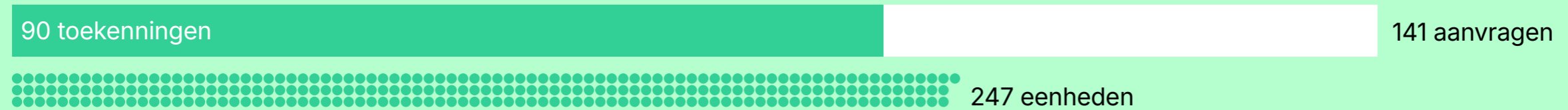
Wil je weten welke literaire makers in 2025 een werkbeurs ontvingen om zich toe te leggen op de creatie van nieuw literair werk? Je vindt alle [toegekende werkbeurzen in 2025](#) op onze website. Je kunt nog verder verfijnen op genre of een zoekterm (bijvoorbeeld de familienaam van een auteur) intikken. Welke bedragen werkelijk werden uitbetaald, kun je niet terugvinden. Literatuur Vlaanderen maakt dat niet bekend om de privacy van literaire makers te beschermen.

WERKBEURZEN IN 2025

Auteurs met 5 of meer publicaties

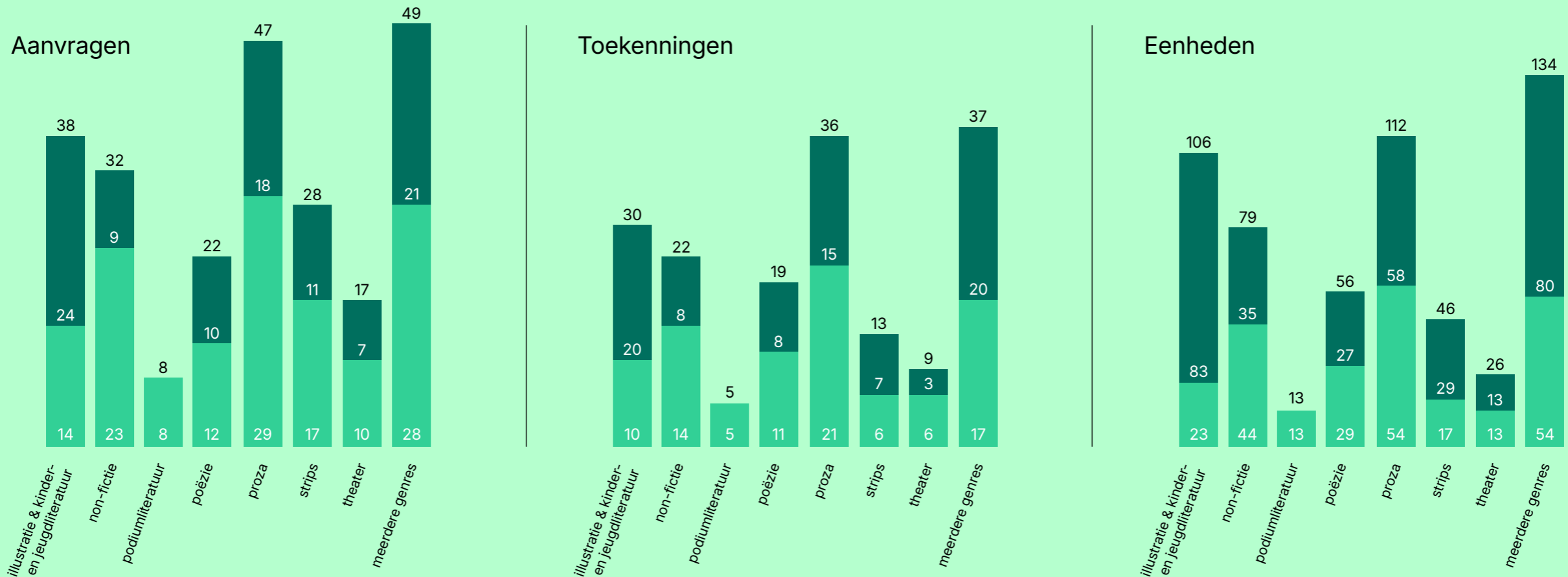

Auteurs met 1 tot 4 publicaties

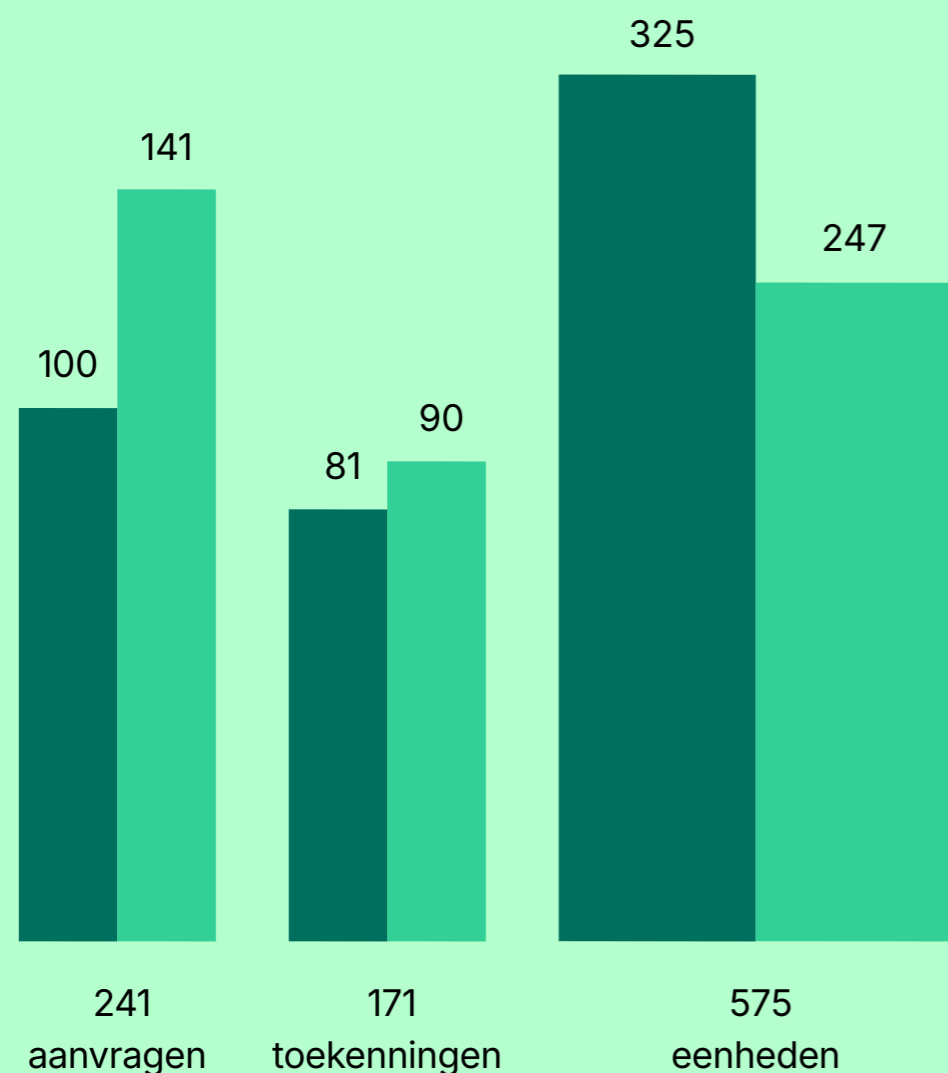

WERKBEURZEN PER GENRE

■ Auteurs met 5 of meer publicaties ■ Auteurs met 1 tot 4 publicaties

WERKBEURZEN IN 2025

 Auteurs met 5 of meer publicaties
 Auteurs met 1 tot 4 publicaties

Nieuw reglement met werkbeurzen voor twee jaar

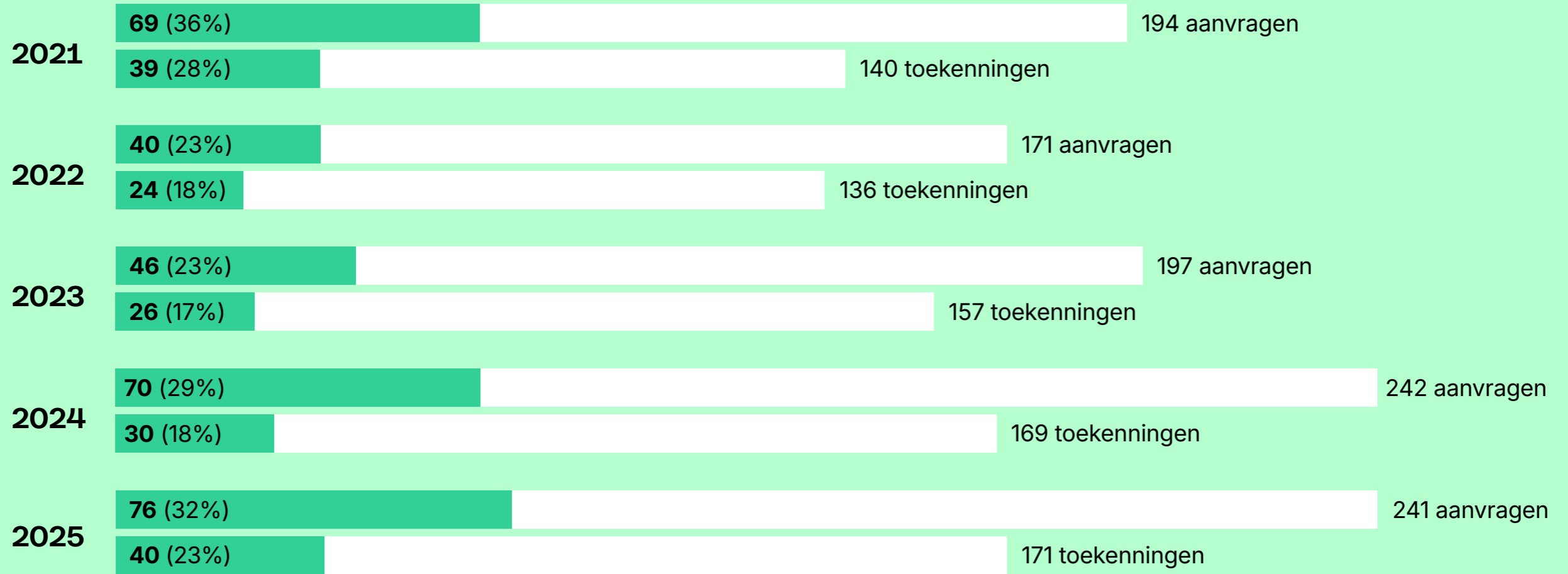
In maart 2025 werd een [nieuw werkbeursreglement](#) gelanceerd. Beurzen worden vanaf nu niet meer uitgekeerd voor één jaar, maar voor twee jaar. Die wijziging kwam er na overleg met de Vlaamse Auteursvereniging. Auteurs krijgen op die manier meer tijd om hun projecten te laten rijpen en te presenteren aan een commissie. Een commissie kan zo ook beter en met iets meer afstand de evolutie van auteurscarrières en de voortgang van projecten opvolgen. Een ander groot voordeel is dat auteurs meer financiële zekerheid zullen ervaren. Auteurs hoeven dus niet meer elk jaar aan te vragen, al kan dat uitzonderlijk wel. Ook commissieleden kunnen uitzonderlijk voor één jaar toekennen, bijvoorbeeld als er net een nieuw boek uit is en er nog geen concrete nieuwe plannen zijn.

32% van de aanvragers vraagt voor het eerst een werkbeurs aan

Omdat we met de werkbeurzen voor literaire makers niet alleen de gevestigde waarden maar ook nieuwe namen willen aanspreken, volgen we nauwgezet op hoeveel nieuwe auteurs een aanvraag indienen en wat hun slaagpercentage is. In 2025 vroeg 32% van de aanvragers voor het eerst een werkbeurs aan. Dat is een lichte stijging tegenover 2024, toen 29% van de aanvragen van auteurs kwam die nog niet eerder hadden aangevraagd. Het slaagpercentage voor deze aanvragers is 53%, wat in de lijn ligt van eerdere jaren.

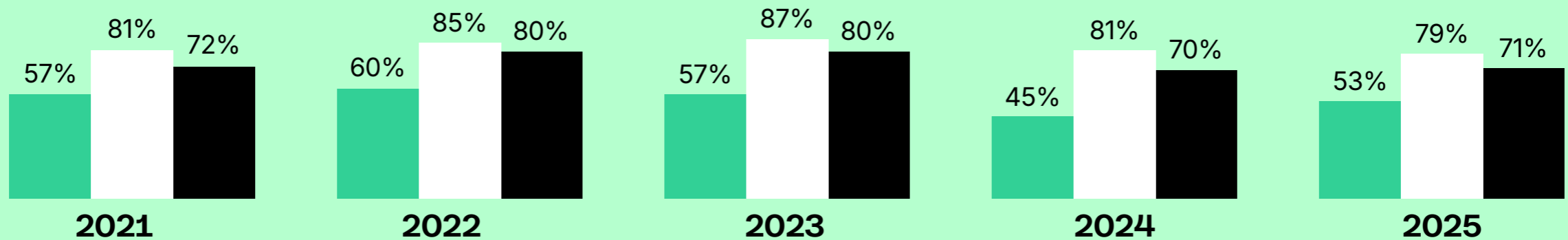
WERKBEURZEN EERSTE AANVRAGERS 2021-2025

Eerste aanvragers Terugkerende aanvragers

SLAAGPERCENTAGE 2021-2025

Eerste aanvragers Terugkerende aanvragers Alle aanvragers

Werkbeurzen en gender

Subsidies voor literaire makers en gender: het blijft een broos evenwicht. Literatuur Vlaanderen maakt er een punt van om haar team en de adviescommissies daarvan bewust te blijven maken en erover in dialoog te gaan. Sinds 2019 houden we cijfers bij over de werkbeurzen en gender, die we ook in onze jaarverslagen delen.

De cijfers in 2025:

- Vrouwelijke literaire makers dienden opnieuw **46% van de aanvragen** in, de overige 54% van de aanvragen kwam van mannelijke of non-binaire (2%) makers. De aanvragen blijven dus redelijk evenredig verdeeld. We zien de voorbije jaren een redelijk stabiel beeld in het percentage aanvragen door vrouwen: 41% in 2020, 45% in 2021, 43% in 2022 en 47% in 2023 en 2024.
- Van alle **toegekende beurzen** in 2025 ging 47% naar een vrouw en 51% naar een man en 2% naar een x aanvrager, wat in overeenstemming is met het percentage vrouwelijke en mannelijke aanvragers.
- Mannelijke literaire makers hadden een slaagpercentage van 72% in 2025. Bij vrouwelijke auteurs lag die **slaagkans 2% hoger, op 74%**. Voor het eerst sinds de metingen is de kans op slagen nu groter voor een vrouwelijke dan voor een mannelijke maker (een weliswaar miniem verschil).
- De **gemiddelde beurshoogte** bedroeg in 2025 € 9.421. Voor alle mannelijke aanvragers met een beurs lag dat gemiddelde nog steeds hoger (€ 10.138), voor alle vrouwelijke aanvragers met een beurs dan weer lager (€ 8.435). Dat verschil is zelfs iets groter dan vorig jaar.
- De algemene **mediaan** was € 5.600 in 2025 en lag gelijk voor zowel de mannelijke als de vrouwelijke succesvolle aanvragers.
- De **hoogste beurs** toegekend aan een man bedroeg € 22.400. Voor het derde jaar op rij was de hoogst toegekende beurs voor een vrouw even hoog.

Als een mantra herhaalde ik bij mezelf:
“niet bang zijn om alleen te zijn”.

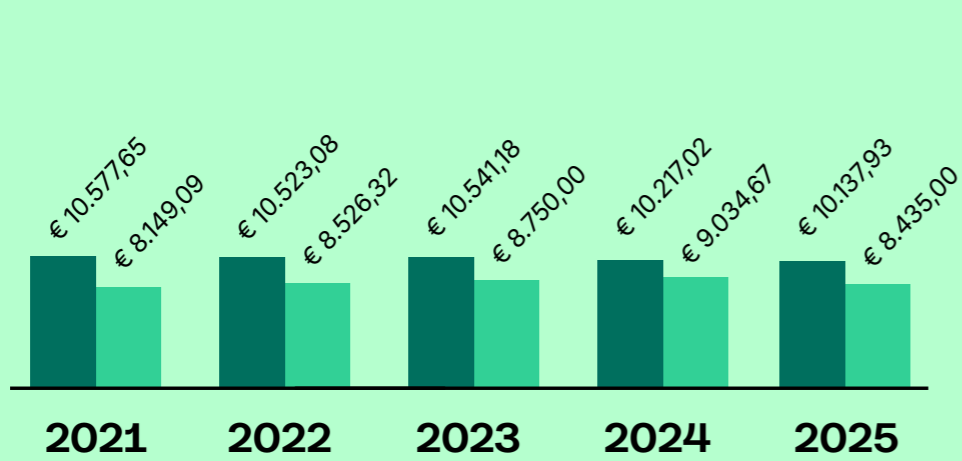
Uit ‘Sartre en de Beauvoir’
van Stefaan Van Brabandt

Gekozen door **Lotte De Snijder**,
communicatiemedewerker

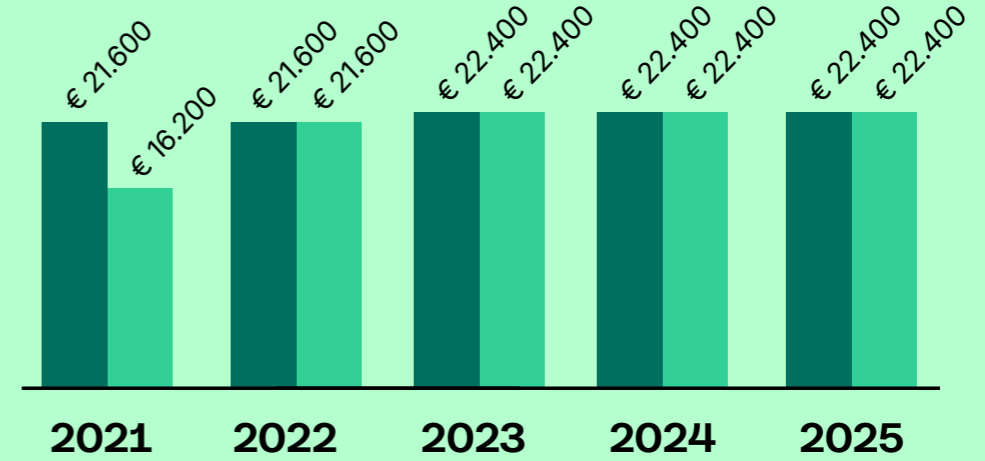
WERKBEURZEN EN GENDER 2021-2025

Man Vrouw

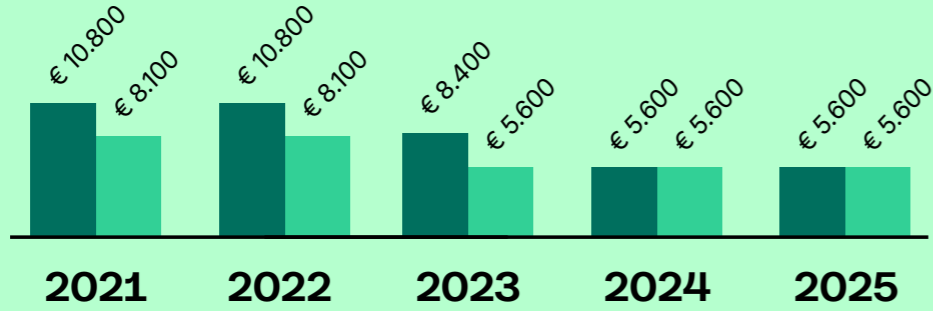
GEMIDDELDE

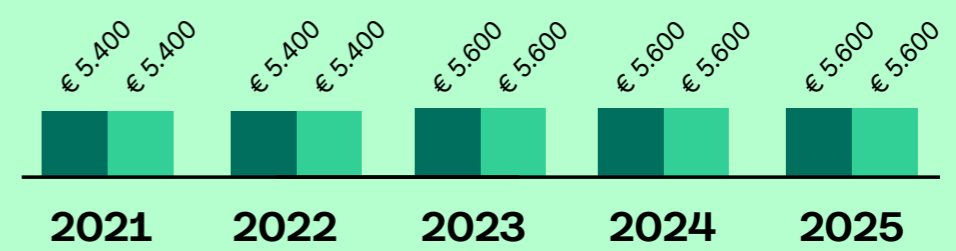
HOOGSTE

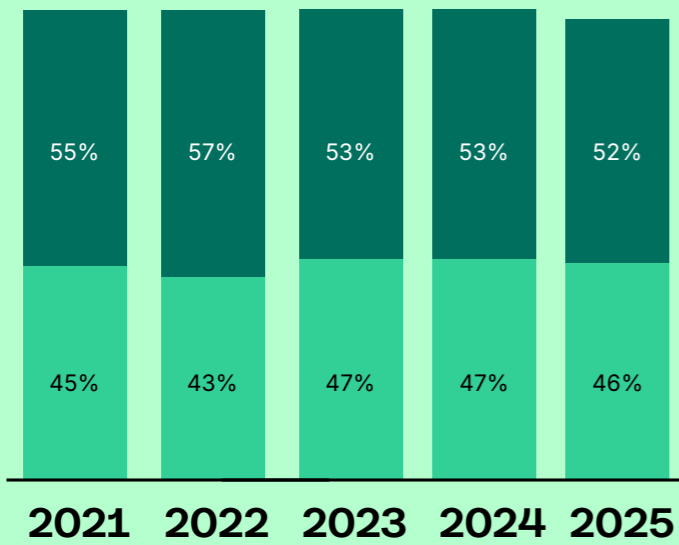
MEDIAAN

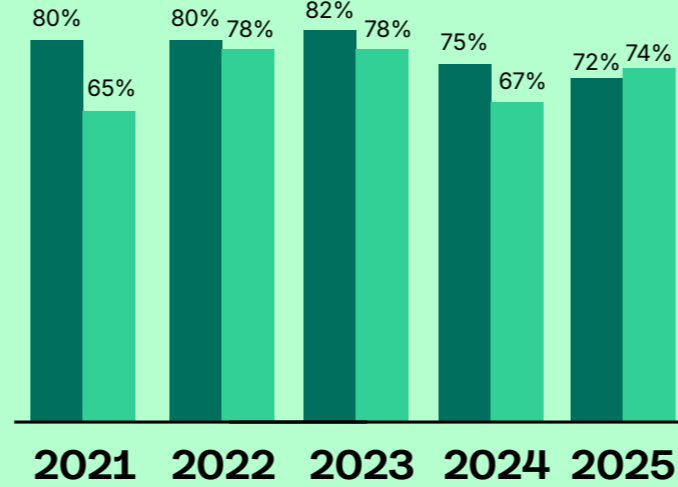
LAAGSTE

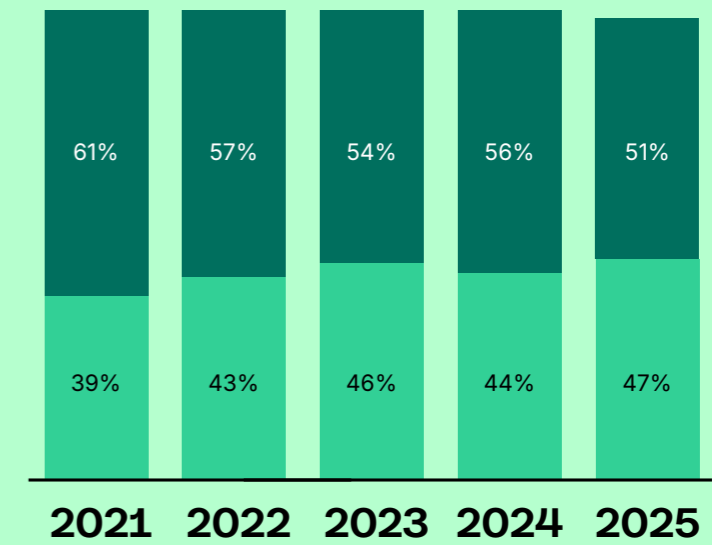
% AANTAL AANVRAGERS

SLAAGPERCENTAGE

% AANDEEL IN TOEKENNINGEN

AUTEURS GETUIGEN

Judith Vanistendael:

“Zonder werkbeurzen zouden mijn strips niet bestaan.”

Judith Vanistendael maakt zowel strips als kinderboeken die veel geprezen en vertaald worden. Haar diepmenselijke verhalen en elegante stijl hebben haar een stevige reputatie opgeleverd. In 2022 won ze bijvoorbeeld nog de Bronzen Adhemar voor haar oeuvre. Judith vertelt over het belang van werkbeurzen om haar strips te kunnen maken.

Wat betekent de toekenning van een werkbeurs voor jou?

“Het is voor mij een erkenning dat mijn werk ertoe doet, dat het als relevant wordt gezien in het literaire veld. Zonder werkbeurzen zou ik mijn strips niet kunnen maken, ze zouden gewoon niet bestaan. Ik zou ander werk moeten doen om rond te komen, en dus zou ik die tijd niet kunnen besteden aan diepgaand artistiek denken. De werkbeurzen betekenen voor mij

het onderscheid tussen kunnen creëren of niet. Ik zie heel wat mensen rondom mij die naast hun artistieke praktijk bijvoorbeeld 70% les geven. Zij voeren eigenlijk een gevecht met tijd. Dat gevecht hoef ik dankzij de werkbeurs niet te voeren. Dat geeft mentale rust, maar zorgt ook gewoon voor extra uren die ik kan besteden aan creatie. Strips tekenen gaat legendarisch traag en behalve als je een bestseller maakt, is het eigenlijk niet rendabel. Ik droom dan ook bij elk boek van een bestseller. Die droom is tot nu toe nog niet uitgekomen, helaas.”

Hoe pak je je werkbeursaanvraag aan?

“Ik gebruik de jaarlijkse werkbeursaanvraag als een ijkpunt voor mijn artistiek traject. Ik kijk terug op het afgelopen jaar en probeer eerlijk weer te geven wat er goed ging en wat er fout liep. Waar sta ik nu? Sta ik ver genoeg? Zijn er andere projecten tussen gefietst? Is er door daaraan te werken iets veranderd in mijn huidige project? Daarna probeer ik de komende jaren in te schatten: eerst het volgende jaar en dan ook de jaren erna. Ik probeer de aanvraag te gebruiken om inzicht te krijgen in wat een project nog nodig heeft, maar daarnaast ook om te kijken welke projecten ik erna zou kunnen doen. Mijn aanvraag bevat dus een kritische terugblik en een reflectie op het heden, aangevuld met een vooruitblik op het komende jaar met een degelijke inschatting van de nodige tijd, en een strategisch plan voor meerdere jaren.”

Jonas Bruyneel:

“Schrijf niet wat je denkt dat anderen willen horen.”

Jonas Bruyneel is een veelzijdig kunstenaar die zich beweegt tussen poëzie, proza, muziek en podiumkunst, en die inmiddels twee werkbeurzen van Literatuur Vlaanderen ontving voor zijn poëzieprojecten. Jonas vertelt welke kansen die beurzen hem geboden hebben, maar ook hoe het schrijven van een dossier – voor velen iets heel uitdagends – zijn creatieve proces versterkte.

Je hebt nu twee keer een werkbeurs voor poëzie ontvangen. Hoe heb je het aanvraagproces ervaren?

“Het klopt dat ik de voorbije jaren een positief advies heb gekregen. Dat was ooit anders. In 2017 diende ik ook al eens een aanvraag in, maar toen schreef ik in mijn dossier vooral wat ik dacht dat de commissie wilde horen. Die aanvraag werd

afgewezen. Intussen pak ik het helemaal anders aan. Ik stel mezelf een aantal vragen: Waar sta ik nu als schrijver? Waar wil ik over twee jaar staan? Dat is het vertrekpunt. Een dossier schrijven is voor mij een waardevol denkproces dat mijn creatieve werk mee vormgeeft. Het is een interne brainstorm die me helpt om mijn gedachten te structureren. Zo bevond ‘Mulhacén’ zich nog in een embryonale fase toen ik in 2023 aan mijn werkbeursaanvraag begon. Tegen de tijd dat ik het dossier indiende, was het voor mij duidelijk wat voor boek ik wilde maken.”

Welke impact heeft een werkbeurs concreet op je schrijfp praktijk? Welke kansen biedt het?

“Een werkbeurs geeft me vooral de tijd om in de diepte aan een project te werken. Dat is onbetaalbaar, zeker aangezien mijn inkomen volledig uit mijn werk als schrijver en kunstenaar komt. Een beurs geeft me verder de financiële ruimte om studiereizen te maken die essentieel zijn voor mijn werk, bijvoorbeeld mijn reis naar Spanje voor mijn boek over Federico García Lorca. Tijdens zo’n reis kan ik dan niet alleen belangrijke plekken bezoeken maar ook onderzoek doen in archieven, ter plaatse met mensen in gesprek gaan, enzovoort. Zo kan ik mijn werk verdiepen en verrijken. Zonder een beurs zou ik ‘tegen de klok’ moeten schrijven, en dat zou ten koste gaan van de kwaliteit.”

OPNAME OP AUTEURSLEZINGEN.BE

111 aanvragen voor opname op auteurslezingen.be in 2025

60 nieuwe namen opgenomen op auteurslezingen.be in 2025

In totaal **838** auteurs opgenomen op auteurslezingen.be, van wie **560** auteurs minimaal één lezing gaven in 2025

Beoordeling: [adviescommissie auteurslezingen](#)

Auteurs, illustratoren, striptekenaars, vertalers of performance-dichters die graag over hun werk vertellen, kunnen zich aanmelden om opgenomen te worden op de website auteurslezingen.be. Ze komen dan in aanmerking voor subsidie wanneer ze een auteurslezing geven. Auteurs moeten voldoen aan de criteria voor opname op de website en de lezingen moeten als doel hebben het publiek aan te zetten tot lezen.

Ook auteurs die hun eigen boeken uitgeven kunnen een aanvraag voor opname op de website indienen. Het veranderende boekenlandschap vroeg om die bijsturing van het reglement. Auteurs die hun eigen boeken publiceren, komen in aanmerking als ze volledig zelf instaan voor de publicatie van hun boeken (dus zonder contract met een self-publishingbedrijf

of printing-on-demandaanbieder) en als ze zorgen voor een professionele distributie van hun publicatie(s). Op het moment dat die auteurs ook andere auteurs uitgeven, moeten ze dat wel doen volgens de regels voor reguliere uitgeverijen.

Na opname op de site kunnen auteurs maximaal 15 keer per jaar rekenen op een subsidie van € 100. De subsidie wordt verrekend als een korting van € 100 op het bedrag dat de organisator moet betalen.

In 2025 hebben zich in totaal 111 auteurs kandidaat gesteld voor opname op auteurslezingen.be. Van hen werden er 60 opgenomen (54,1%). In totaal stonden er in 2025 838 auteurs op auteurslezingen.be, van wie 560 auteurs minimaal één lezing gaven in 2025. Gemiddeld gaven auteurs die op auteurslezingen.be staan zes gesubsidieerde lezingen.

Wil je weten wat de criteria zijn om als auteur in aanmerking te komen voor een subsidie voor auteurslezingen? [Lees meer op auteurslezingen.be](#).

“Ik weet zeker dat dat – de stilte van handen boven de toetsen – schrijven is.”

Uit ‘**Het geluid van een tijdperk**’ van Ariana Harwicz, uit het Spaans vertaald door Trijne Vermunt

Gekozen door **Mies Van Dun**, ondersteuning proza, illustratie & kinder- en jeugdliteratuur, strips en vertalingen in het Nederlands

TALENTONTWIKKELINGSBEURZEN

75 aanvragen

47 toekenningen

€ 63.443,05 toegekend

In 2025 konden literaire makers en vertalers voor het vierde jaar een aanvraag voor een talentontwikkelingsbeurs indienen bij Literatuur Vlaanderen. Met een talentontwikkelingsbeurs kunnen ze kosten voor hun artistieke of professionele verdieping en ontwikkeling deels financieren. Het kan gaan om inhoudelijk-creatieve of zakelijke verdieping, in Vlaanderen of in het buitenland. De talentontwikkelingsbeurzen voor vertalers zijn er zowel voor vertalers in als uit het Nederlands.

Met de beurs wil Literatuur Vlaanderen inspelen op de steeds meer hybride beroepspraktijk van makers door de verschillende aspecten en de kosten die daaraan verbonden zijn in rekening te nemen. Auteurs, illustratoren en vertalers kunnen op een laagdrempelige manier en via een maandelijkse aanvraagronde een projectvoorstel en bijbehorende begroting indienen.

Aanvragers kunnen per jaar maximaal € 2.500 subsidie krijgen voor één project of voor meerdere kleine projecten. Voor een project in het buitenland kunnen ze één keer per jaar een beurs ontvangen. Literatuur Vlaanderen vergoedt maximaal 80% van de begrote kosten. Minstens 20% van de kosten wordt dus door de aanvrager zelf gedekt.

Wil je weten welke literaire makers en vertalers in 2025 een talentontwikkelingsbeurs ontvingen? Je vindt [alle toegekende beurzen in 2025](#) op onze website.

“En dat is hoe ik leerde liegen.”

Uit het kortverhaal ‘**Hoe ik leerde liegen**’ in de bundel ‘Het gore lef’ van Sarah Arnolds

Gekozen door **Noa Heyndrickx**, beleidsmedewerker leesbevordering en doelgroepgerichte publicaties, coördinator Elk verhaal telt

... en meer

VLAAMSE AUTEURSVERENIGING (VAV)

€ 64.500

Literatuur Vlaanderen ondersteunde de werking van de [Vlaamse Auteursvereniging](#) (VAV) in 2025 met € 64.500.

VAV is de belangenvereniging van en voor Vlaamse auteurs. Ze vertegenwoordigt zowel auteurs van kinder- en jeugdliteratuur, literaire non-fictie, poëzie, proza, scenario's, strips en toneel als illustratoren en literair vertalers. De werking van de Vlaamse Auteursvereniging berust op twee pijlers: Vlaamse auteurs individueel informeren en bijstaan, en hen collectief vertegenwoordigen en verdedigen.

Literatuur Vlaanderen en VAV werken zowel formeel als informeel geregeld samen. Door de deelname van VAV aan de kerngroep van het BoekenOverleg zijn er veel kansen tot gesprek, overleg en uitwisseling van informatie. In 2025 ging de uitwisseling voornamelijk over krijtlijnen

voor het nieuwe meerjarenplan 2026-2030 van Literatuur Vlaanderen (evaluatie werkbeurzenbeleid, noden op het vlak van talentontwikkeling en residenties, steun aan vertalers, noden aan een kennisknooppunt voor het boekenvak, de update van het modelcontract en de gewijzigde wetgeving rond auteursrechten en artificiële intelligentie). Daarnaast werd ook samengewerkt voor een impactonderzoek rond de werkbeurzen (zie [Onderzoek: de impact van een werkbeurzen](#)).

Op 6 november 2025 organiseerden VAV en Literatuur Vlaanderen een ontmoetingsavond voor werkbeurzauteurs en commissieleden. Op 29 november organiseerde VAV haar jaarlijkse werkcongres. Enkele collega's van Literatuur Vlaanderen namen deel om zo de vinger aan de pols te houden over wat er leeft bij auteurs. VAV organiseerde in 2025 ook enkele workshops rond zakelijke professionalisering voor midcareer auteurs. VAV werkt hiervoor samen met Poëziecentrum en VONK & Zonen. Literatuur Vlaanderen kende een extra subsidie van € 4.090 toe om deze workshops mogelijk te maken.

ONTMOETINGEN

Gesprekken tussen literaire makers en commissieleden

Literaire makers hebben vaak veel vragen voor ze een aanvraag indienen. Daarom organiseren we Liever Live-gesprekken tussen aanvragers en team- en commissieleden. Met die gesprekken wil Literatuur Vlaanderen literaire makers de kans geven om vrijblijvend iets af te toetsen en vragen te stellen aan teamleden van Literatuur Vlaanderen en commissieleden over hun werkbeursaanvraag. Uiteraard betekent dat niet dat er automatisch een subsidie volgt: die beoordeling gebeurt door de adviescommissies.

Literaire makers met één tot vier boekpublicaties of theater-teksten, makers van podiumliteratuur en literaire performances en gepubliceerde stripauteurs die op 1 juni een werkbeurs wilden aanvragen, konden op **15 april en 13 mei 2025** terecht op Liever Live voor ondersteuning bij het schrijven van hun aanvraag. Ook op **4 en 17 november 2025** konden auteurs concrete vragen en uitdagingen voor hun werkbeursaanvraag van 1 december 2025 bespreken met adviescommissieleden en medewerkers van Literatuur Vlaanderen. Ze konden op dat moment ook werkplannen inkijken.

Liever Live, voorjaar 2025 © The Untold

“Een kunstenaar die in zijn slaap sterft,
wordt door niemand herinnerd.”

Uit **‘Waagstukken’** van Charlotte Van den Broeck
Gekozen door **Paul Hermans**, directeur

Ontmoetingsavond VAV © The Untold

Ontmoetingsavond commissieleden en auteurs

Op 6 november 2025 organiseerden de Vlaamse Auteursvereniging en Literatuur Vlaanderen voor de tweede keer een [ontmoetingsavond](#) tussen auteurs die een werkbeurs aanvragen en commissieleden die werkbeursaanvragen beoordelen. Een inleidend panelgesprek zette de toon voor tafelgesprekken in kleinere groepen, waar auteurs en commissieleden in dialoog gingen over het beoordelingsproces.

75 aanwezige auteurs, commissieleden en medewerkers van de Vlaamse Auteursvereniging en Literatuur Vlaanderen kwamen bijeen in Hotel Dumont. Na een toelichting bij een [onderzoek over de impact van een werkbeurs](#) door Roel (Literatuur Vlaanderen), Lies Van Gasse (auteur) en Bas Kwakman (voorzitter adviescommissie poëzie). Het panel raakte aan drie kernthema's ter inspiratie voor latere tafelgesprekken tussen de aanwezige auteurs. De leidende thema's waren de rol en grenzen van inhoudelijke feedback van commissies, de waardering van literaire activiteiten van auteurs buiten het boek en de impact van levensfases op het schrijverschap.

“En wanneer zijn fantoom op me afstapt, zal het de verschrikkelijke existentiële keuze formuleren die het dilemma van zijn leven was; de keuze waarover eenieder die van de literatuur bezeten is in zijn hart steeds zal aarzelen: schrijven, niet schrijven.”

Uit **'De diepst verborgen herinnering van de mens'** van Mohamed Mbougar Sarr, uit het Frans vertaald door Jelle Noorman

Gekozen door **Adinda Aryanto**, ondersteuning auteurslezingen, bijzondere literaire publicaties, poëzie, podiumliteratuur, theater en non-fictie

AUTEURS

VERTALERS

UITGEEVERS

ORGANISATIES

Subsidies

PROJECTBEURZEN VOOR LITERAIR VERTALERS IN HET NEDERLANDS

34 aanvragen

32 toekenningen

€ 136.950 toegekend

Beoordeling: [adviescommissie vertalingen in het Nederlands](#)

Met een projectbeurs wil Literatuur Vlaanderen vertalers tijd en ruimte bieden om te werken aan de Nederlandse vertaling van literair werk. Vertalers kunnen een projectbeurs aanvragen als ze minstens twee literaire vertalingen of toneelteksten in het Nederlands gepubliceerd hebben. De projectbeurs is strikt gebonden aan een vertaalproject dat leidt tot een boekpublicatie of tot de opvoering van een toneelstuk.

Wil je weten welke vertalers in 2025 een beurs ontvingen om zich toe te kunnen leggen op een vertaalproject? [Je vindt alle toegekende projectbeurzen in 2025 op onze website.](#)

STIMULERINGSSUBSIDIES VOOR BEGINNENDE LITERAIR VERTALERS IN HET NEDERLANDS

6 aanvragen

5 toekenningen

€ 15.200 toegekend

Beoordeling: [adviescommissie vertalingen in het Nederlands](#)

Met een stimuleringssubsidie wil Literatuur Vlaanderen talentvolle vertalers de financiële slagkracht en extra motivatie geven om zich verder te ontwikkelen als literair vertaler. Beginnende vertalers kunnen een subsidie aanvragen wanneer ze al een eerste literaire vertaling gepubliceerd hebben. De subsidie wordt maximaal vier keer toegekend aan een vertaler.

Wil je weten welke vertalers in 2025 een stimuleringssubsidie ontvingen om zich toe te kunnen leggen op een vertaalproject? [Je vindt de toegekende stimuleringssubsidies in 2025 op onze website.](#)

A portrait of Johann Wolfgang von Goethe, an elderly man with grey hair, wearing a dark coat over a white cravat and a red brooch. He is holding a folded letter in his left hand. The background is dark.

EEN NIEUWE STEM

VOOR GOETHES WERTHER

In 2024 was het precies 250 jaar geleden dat Goethes iconische briefroman 'Die Leiden des jungen Werther' verscheen. Hét moment voor een nieuwe Nederlandse vertaling, vond uitgeverij Borgerhoff & Lambergits.

Vertaler **Joëlle Feijen** kreeg voor 'De kwellingen van de jonge Werther' een projectbeurs van Literatuur Vlaanderen, vertaler **Eva Gijsen** ontving een stimuleringssubsidie. Daarnaast werd aan Eva een mentoraat van het Expertisecentrum Literair Vertalen (ELV) toegekend, met als mentor **Henri Bloemen**.

Er hebben vier mensen aan de vertaling gewerkt. Hoe kwam die groep tot stand?

Joëlle Feijen: "Borgerhoff & Lambergits nam in eerste instantie met mij contact op, maar ik voelde eerst wel wat schroom: het is een complexe roman en de verwachtingen lagen dan ook hoog. Nadat ik het boek had herlezen en met de uitgever gesproken had, werd ik enthousiaster, ondanks de krappe timing. Maar ik wilde het niet alleen doen en vroeg Eva Gijsen als co-vertaler. Voor haar was het de eerste literaire vertaling. Daarom kwam Henri Bloemen erbij als mentor. Tot slot werd Annelies de hertogh ingeschakeld als redacteur en persklaarmaker, maar uiteindelijk was haar rol veel groter dan dat. Ze is zelf ook vertaler en heeft echt intensief meegewerkt en research gedaan."

Eva, voor jou was het de eerste boekvertaling, en dan meteen zo'n klassieker. Hoe heb je dat ervaren?

Eva Gijsen: "Ik kende 'Werther' al van de lessen Nederlands in het middelbaar. Nadat ik het in mijn eerste jaar aan de universiteit had gelezen, was ik volledig *starstruck*. Ik ben dan ook heel enthousiast, maar tegelijkertijd een beetje naïef, aan de vertaling begonnen. Ik merkte al snel hoeveel er bij vertalen komt kijken, hoe uitdagend het kan zijn om de juiste stijl, het juiste gevoel te vangen. Ik was dan ook heel blij dat we er met een team aan werkten."

Hoe zag de samenwerking eruit?

Joëlle: “Eva heeft het eerste deel van het boek vertaald, ik het tweede. We hebben elkaars vertaling nagelezen en waar nodig feedback gegeven. Dat vergde al een intensieve afstemming en nauwe samenwerking. Bijvoorbeeld: hoe blijven we trouw aan de brontekst en zorgen we tegelijkertijd voor een vlot leesbare vertaling? De keuzes die je op dat vlak maakt, bepalen hoe je vertaling leest en voelt.”

Eva: “In het begin vond ik het heel moeilijk om de brontekst los te laten en de tekst te moderniseren voor een hedendaags publiek. Dat is meteen ook de belangrijkste les die Henri me heeft geleerd: lees je vertaling als een lezer, niet als een vertaler die de brontekst voortdurend in het achterhoofd heeft.”

Henri Bloemen: “In mijn rol als mentor vind ik het belangrijk om beginnende vertalers zoals Eva te begeleiden bij het ontwikkelen van een vertaalvisie. Vaak voelen ze in het begin heel veel schroom voor de brontekst. Ik moedig hen aan om dat te herdenken en de focus te verleggen naar hun verantwoordelijkheid tegenover de doeltaal, en dus de lezers van hun vertaling.”

Hoelang zijn jullie precies met de vertaling bezig geweest?

Annelies de hertogh: “Als redacteur en persklaarmaker heb ik ervoor gezorgd dat de nieuwe vertaling één consistente stem en toon had. Tegelijkertijd heb ik niet alleen als redacteur, maar ook als vertaler naar de tekst gekeken: ik heb elke zin in de brontekst gelezen, heb research gedaan, enzovoort. Dat was intensief, met een stuk of zes redactierondes. Ik ben er twee maanden voltijds mee bezig geweest. De vertaling moest modern en toegankelijk zijn, maar wel het klassieke karakter behouden. De uitgever vroeg expliciet om een frisse, leesbare vertaling die ook een jongere generatie lezers zou aanspreken.”

Joëlle: “Ik geloof dat ik aan de eerste versie van mijn deel van de vertaling iets meer dan twee maanden heb gewerkt. Daarna ben ik nog verschillende keren door mijn eigen tekst heen gegaan, onder andere om de opmerkingen van Annelies en Eva te verwerken. Verder moest ik natuurlijk ook Eva's deel doornemen en van feedback voorzien. Alles bij elkaar ben ik toch minstens vier maanden voltijds met de vertaling bezig geweest. Zonder de steun van Literatuur Vlaanderen in de vorm van een projectbeurs zou dit financieel gewoon niet mogelijk zijn geweest. Literair vertalen is nu eenmaal geen lucratief beroep en vaak houd je als vertaler met moeite het hoofd boven water, al helemaal wanneer er geen bijkomende steunmaatregelen zijn. Ik ben Literatuur Vlaanderen dan ook heel dankbaar.”

“Hier, ik geef de woorden terug; allemaal, behalve één: leven.”

Uit **‘De Letterdodersclub’** van Sigizmoend Krzjiznavoski, uit het Russisch vertaald door Annelies de hertogh en Els de Roon Hertoge

Gekozen door **Joris Smeets**, beleidsmedewerker vertaalbeleid

PROJECTSUBSIDIES FRAGMENTVERTALINGEN IN EN UIT HET NEDERLANDS

47 aanvragen (**42** uit en **5** in het Nederlands)

41 toekenningen (**36** uit en **5** in het Nederlands)

14 vreemde talen: Bulgaars, Deens, Duits, Engels, Frans, Hongaars, Italiaans, Kroatisch, Pools, Roemeens, Spaans, Tsjechisch, Turks en Zweeds

6 genres

€ 41.000 toegekend

€ 1.000 per project

Met haar projectsubsidies voor een fragmentvertaling uit het Nederlands geeft Literatuur Vlaanderen literair vertalers ruimte en tijd om een fragmentvertaling te maken van een Vlaams literair werk dat ze graag willen vertalen en gepubliceerd zien. Zo werken we aan de promotie en verspreiding van onze literatuur in het buitenland.

Ook vertalers in het Nederlands die graag een project onder de aandacht willen brengen van Nederlandstalige uitgevers kunnen een projectsubsidie aanvragen voor een fragmentvertaling van een buitenlands boek. Met de fragmentvertaling kunnen ze uitgevers proberen te overtuigen om het volledige boek, de strip of de theatertekst in vertaling uit te geven of op te voeren. Op die manier wil Literatuur Vlaanderen vertalers bevestigen in hun rol van literaire ambassadeurs.

In 2025 werden er 47 aanvragen gedaan en 41 subsidies toegekend, waarvan het grootste deel voor vertalers uit het Nederlands was. Van de 36 fragmentvertalingen uit het Nederlands werd er in 14 verschillende talen en in 5 verschillende genres een fragment vertaald en dus ook verspreid.

Wil je weten welke vertalers een subsidie voor een fragmentvertaling kregen in 2025? Je vindt alle toegekende subsidies voor fragmentvertalingen [in het Nederlands](#) of [uit het Nederlands](#) op onze website.

“Maar soms weet het me nog steeds te raken – grijpt het me aan, stemt het me dankbaar, bezorgt het me zelfs een vleugje kippenvel – dat wij, de levenden, in feite zo veel werkelijker zijn dan wat voor ideeën we van onszelf en van elkaar ook mogen hebben.”

Uit ‘**Overall zit mens**’ van Yves Petry

Gekozen door Karen Thys, ondersteuning internationale promotie en vertalingen

PROJECTSUBSIDIES VOOR DE VERTALING VAN EEN THEATERTEKST UIT HET NEDERLANDS

13 aanvragen

4 toekenningen

€ 9.889 toegekend

Met een projectsubsidie voor de vertaling van een theatertekst uit het Nederlands krijgt een vertaler de kans om een theater-tekst integraal te laten vertalen in een andere taal en onder de aandacht te brengen in het buitenland.

Met de vertaling kunnen de vertaler, de auteur én Literatuur Vlaanderen de tekst promoten bij buitenlandse uitgevers, gezelschappen, agentschappen of mediatoren. Het ultieme doel is dat de tekst opgevoerd en/of uitgegeven wordt.

In 2025 ontvingen we 13 aanvragen, samen goed voor meer dan het dubbele van het beschikbare budget. Uiteindelijk werden 4 vertalingen ondersteund.

Meer info over [de toegekende projectsubsidies voor de vertaling van een theatertekst uit het Nederlands in 2025](#) vind je op onze website.

VIER LITERAIR VERTALERS GETUIGEN

Vertalers van toneelteksten doen veel meer dan vertalen. Ze nemen een actieve rol op als promotor van Vlaamse literatuur in het buitenland. Ze spreken hun netwerk aan om internationale opvoeringen van Vlaams theater te realiseren. Dankzij een projectsubsidie van Literatuur Vlaanderen doen ze dat mét hun vertaling in handen. Vertalers Paul Evans, Esther Gouarné, Radka Smejkalova en David Colmer leggen uit hoeveel dat betekent.

Paul Evans
vertaalt Tom Lanoye
in het Engels

Paul Evans is een dichter, schrijver en vertaler uit Wales. In 1989, kort na zijn studie, maakte hij een lange reis die hem via Istanboel naar Amsterdam bracht. Intussen woont hij al jaren in Nederland en heeft hij ruime literaire ervaring.

Zijn toneelvertalingen van onder meer Gerardjan Rijnders en Maria Goos werden wereldwijd opgevoerd.

“Ik hou van uitdaging en vertaal naast poëzie graag toneel. Op een podium moeten de dialogen overtuigen. Het gesprek moet vloeien en de woordkeuze moet passen bij de personages. ‘Lady + Lord Macbeth’ van Tom Lanoye is een Shakespeareaans poëzietoneelstuk en dus ontzettend moeilijk te vertalen. Echt iets voor mij (*lacht*). Lanoyes benadering is zo gedurfd. Hij werpt nieuw licht op het karakter van Lady Macbeth en verwerkt Shakespeares originele taal tot eigen poëzie. In de Engelstalige wereld geldt dat als heiligschennis, maar Lanoye komt er – in mijn ogen – mee weg. Ik voel me erg verantwoordelijk. Ik wil dat mijn vertaling het niveau haalt van Lanoyes origineel, en ik wil het graag opgevoerd zien voor een Engelstalig publiek. Ik leg nu al volop contacten om ‘Lady + Lord Macbeth’ op het toneel te krijgen. In het verleden is dit me altijd gelukt. Ik ben er trots op dat een Shakespearebewerking van ‘Dood Paard’ in mijn vertaling werd opgevoerd in Sydney. Maar er zijn nooit garanties. Zonder projectsubsidie zou ik niet aan deze opdracht kunnen beginnen.”

“Hij hield van Grote Broer.”

Uit ‘1984’ van George Orwell, uit het Engels vertaald door Tinke Davids

Gekozen door **Arman Erdil**, beleidsmedewerker literaire projecten en organisaties, literaire uitwisselingen en de Boon

Esther Gouarné
vertaalt Koen Boesman
in het Frans

Esther Gouarné is theatermaakster en schreef als Françoise een doctoraat over Nederlandstalige theatercollectieven. Voor haar scriptie vertaalde ze enkele stukjes theatertekst, waarna gezelschappen bij haar aanklopten voor boventitels wanneer ze op tournee vertrokken.

“Van het een kwam het ander en intussen ben ik professioneel met theatervertalingen bezig, onder andere voor Maison Antoine Vitez, het internationale vertaalhuis in Parijs. Ik vind het Nederlandstalige theaterlandschap interessant en vooruitstrevend. Ik breng het graag onder de aandacht bij het Franstalige publiek. In 2022 was ik als jurylid van de Vertaalprijs diep onder de indruk van Koen Boesmans genomineerde tekst ‘Rosa.’. Het is een muziektheaterstuk voor young adults rond de historische figuur Rosa Luxemburg. Het stuk is erg goed geschreven en inhoudelijk relevant. Ik ben ontzettend blij dat er, na een korte onderbreking, opnieuw projectsubsidies beschikbaar zijn voor toneelvertalingen. Ze zijn werkelijk een conditio sine qua non als we Vlaamse theatermakers een kans willen geven op internationale producties. Zonder vertaalde tekst om rond te sturen, kom je nergens. Ik ben zo dankbaar voor deze steun.”

David Colmer
vertaalt Louis Janssens
in het Engels

David Colmer werd geboren in Australië, maar woont al zo'n 30 jaar in Nederland. Hij vertaalt (jeugd)romans, non-fictie, poëzie en toneel.

“Als vertaler proef ik van verschillende genres, tot graphic novels toe. Ik geniet van die variatie. Toneel ligt me: ik hou van spreektaal en levendige dialogen. Daarnaast schreef ik in het verleden een roman en korte verhalen en momenteel essays over het vertalen van poëzie. ‘Desire’ van Louis Janssens is een intiem stuk voor vier acteurs. De tekst biedt een mooi samenspel van verschillende stemmen en heeft een kwetsbaarheid die me aantrekt. Ik ben wat ouder dan de personages en niet *queer*. Maar ik leef me graag in hun wereld in. Ik geloof in het internationaal potentieel van ‘Desire’. Het stuk is tekstueel sterk, maar vraagt geen grote encenering of uitgebreide cast. Dat maakt het haalbaar voor een klein gezelschap. Omdat ik leef van het vertalen, kan ik het niet louter als een passieproject benaderen. Ik wil ‘mijn’ Nederlandstalige stukken in productie zien gaan. Een projectsubsidie is daarbij onmisbaar.”

Radka Smejkalova
vertaalt Koen Tachelet
in het Tsjechisch

De Tsjechische Radka Smejkalova kwam in 1998 als zestienjarige op schooluitwisseling naar Nederland. Ze werd verliefd op de taal en (veel) later op een Vlaamse man. Het gezin woont in Praag, waar Smejkalova jarenlang in de journalistiek werkte. Sinds 2018 is ze voltijds literair vertaler, onder andere van Hugo Claus en Stefan Hertmans. In 2020 verscheen haar Tsjechische vertaling van Tom Lanoyes roman 'Het derde huwelijk', maar door covid kreeg die niet de verdiende aandacht.

"Doodjammer, want Tom Lanoye heeft de zwarte humor en scherpzinnigheid waar Tsjechen van houden. Bovendien neemt hij schijnhuwelijken onder de loep, nog steeds een actueel, Europees thema. Koen Tachelet maakte een schitterende toneelbewerking van 'Het derde huwelijk'. De roman leent zich

daartoe, hij zit vol spitse dialogen en sterke scènes. Ik geloof dat we door de toneeltekst te vertalen een dubbelslag kunnen slaan. Om te beginnen brengen we een sterk, Vlaams stuk op Tsjechische podia. Daarnaast kan de opvoering nieuwe interesse wekken in Lanoyes roman. Ik voel me een beetje zijn ambassadeur in Tsjechië (*lucht*). Hij is zo erudiet en flamboyant – ik weet gewoon dat hij succes zal hebben bij ons ruime lezers- en theaterpubliek. Ze moeten hem alleen nog ontdekken. Ik zal zelf allerlei theatergezelschappen in Praag benaderen in de hoop hen warm te maken voor Tachelets stuk. Ik neem een actieve rol op als promotor, maar dat kan niet zonder vertaling. Alles valt of staat met de subsidie."

"Hier moeten we beginnen."

Uit **'Uit vrouwen geboren'** van Adrienne Rich, uit het Engels vertaald door Maaïke Meyer en Martha Vooren

Gekozen door **Lien Heselmans**, beleidsmedewerker werkbeurzen en ondersteuning auteurslezingen

... en meer

VERTALERSHUIS

27 vertalers (23 uit het Nederlands, 4 in het Nederlands)

€ 23.400,00 leefgeld

€ 26.665,11 huur en vaste kosten

€ 14.650,30 andere kosten

Het Vertalershuis is een plek in hartje Antwerpen waar Literatuur Vlaanderen elke maand twee tot vier vertalers uit het Nederlands verwelkomt. Zij verblijven daar twee weken tot twee maanden om rustig te werken aan de vertaling van Nederlandstalig literair werk in een andere taal en zich onder te dompelen in de Vlaamse cultuur en de gesproken taal. Van begin januari tot eind december 2025 verbleven er 23 vertalers die Nederlandstalige literatuur in 14 verschillende talen vertaalden: Bulgaars, Chinees, Duits, Engels, Ests, Frans, Grieks, Italiaans, Pools, Portugees, Servisch, Spaans, Tsjechisch en Zweeds.

Daarnaast waren er ook vier vertalers te gast die uit een andere taal in het Nederlands vertalen: één vertaler uit het Engels, één vertaler uit het Japans en twee vertalers uit het Noors.

In 2025 werd een haalbaarheidsstudie uitgevoerd om het Vertalershuis te verhuizen naar Hotel Dumont, de werkplek van Literatuur Vlaanderen. De achterste gevel van ons pand, op nummer 20 van de Van Noortstraat, bevat een onbewoond appartement. Mits een grondige renovatie zou dat het Vertalershuis kunnen worden. Momenteel liggen de plannen stil omwille van andere budgettaire uitdagingen, maar we hopen binnenkort een eerste steen in ons nieuw pand te kunnen leggen.

Door twee technische interventies in het appartement waren we genoodzaakt het Vertalershuis vijf weken te sluiten. Omwille van de haalbaarheidsstudie en de interventies lag de bezettingsgraad lager dan andere jaren (90%), terwijl de kosten hoger uitvielen.

Wil je weten welke vertalers in het Vertalershuis verbleven in 2025? [Je vindt een overzicht van alle verblijven in het Vertalershuis op onze website.](#)

© Diego Rodriguez

PER HOLMER, PORTRET VAN EEN BEVLOGEN VERTALER

Zeggen dat Vlaanderen zo'n beetje Per Holmers tweede thuis is, is een understatement. Hij verbleef in 2025 voor de twaalfde keer in het Vertalershuis. Als vertaler heeft hij een indrukwekkende staat van dienst opgebouwd: hij vertaalde maar liefst zestien titels van Hugo Claus maar weet ook een aantal hedendaagse auteurs te smaken. Zo hoopt hij dat het gastlandschap van de Lage Landen op de Gothenburg Book Fair in 2027 het werk van Tom Lanoye eindelijk op de kaart zal zetten in Zweden.

Hoe heb je voor het eerst kennisgemaakt met Vlaamse literatuur?

"Ik was vijftientig toen ik 'Lilla kapelletts väg' las, de Zweedse vertaling van 'De Kapellekensbaan' van Louis Paul Boon. Ik was meteen zo onder de indruk dat ik meer van hem wou lezen. Was Boon een Portugees geweest, dan was ik waarschijnlijk uit het Portugees gaan vertalen. Maar hij schreef in het Nederlands, dus ik kocht een boek 'Teach Yourself Dutch' en een woordenboek Nederlands-Zweeds. Op een semester aan de universiteit na heb ik me het Nederlands en Vlaams helemaal zelf eigen gemaakt. In 1979 reisde ik voor het eerst naar België. Ik wilde Louis Paul Boon heel graag ontmoeten en wie weet ook werk van hem vertalen, maar vernam dat hij net enkele maanden eerder overleden was. Een grote teleurstelling: de Koning was dood. Dan heb ik me de vraag gesteld: wie is de kroonprins? En iedereen zei 'Hugo Claus'. Dus ben ik werk van Claus gaan vertalen en heb ik hem ook persoonlijk leren kennen."

Wat is voor jou de meerwaarde van een verblijf in het Vertalershuis?

"Zo'n verblijf biedt enerzijds een rustige plek om te werken, zonder de afspraken en verplichtingen die er wel zijn als je thuis bent. Daarnaast is het ook de ideale gelegenheid om me onder te dompelen in het gesproken Vlaams. Ik vind het belangrijk om

het Nederlands, en het Vlaams, niet alleen op papier machtig te zijn maar het ook goed te kunnen spreken en verstaan. Daarvoor ga ik op café, knoop ik soms op straat gesprekken met mensen aan, enzoverder. De eerste keer dat ik hier verbleef, vertaalde ik 'Het dwaallicht' van Willem Elsschot. Dat was meteen een voltreffer. Stond er een adres in het boek, dan kon ik daar naartoe wandelen."

Heeft het Vertalershuis je ook al de mogelijkheid geboden om in gesprek te gaan met hedendaagse auteurs van wie je werk vertaalt?

"Zeker. Vooral met Tom Van de Voorde heb ik al regelmatig contact gehad. Het is handig om met hem te kunnen afspreken wanneer ik in Antwerpen ben. We praten dan in detail over zijn gedichten en dat is enorm waardevol, want poëzie is een erg moeilijk genre om te vertalen. Je wil enerzijds heel goed begrijpen wat de auteur bedoelt en welke associaties hij legt en dat ook meenemen in de vertaling. Tegelijkertijd mag het geen letterlijke of academische vertaling worden, want dan is het geen poëzie meer. Het vertaalde gedicht moet met andere woorden trouw blijven aan het origineel zonder dat dat de soepelheid van de vertaling in de weg staat – een uitdagende balans."

Je kunt terugblikken op een lange en rijke carrière. Zijn er projecten waarop je in het bijzonder trots bent?

"Ik heb zestien titels van Hugo Claus vertaald; er is geen enkele andere vertaler die dat kan zeggen (*lacht*). Al zijn belangrijkste werken zijn in het Zweeds vertaald en daar ben ik trots op.

Claus had ook wel vertrouwen in mij, denk ik. Zo had ik in 'De verwondering', het eerste boek dat ik van hem vertaalde, iets gek ontdekt. Het was iets kleins, ik weet niet meer precies wat. Maar ik legde het aan hem voor en hij zei dat zelfs na twintig herdrukken van die titel niemand de fout ooit had gezien of gemeld. Doordat ik het wel had opgemerkt, won ik zijn vertrouwen. In het begin van mijn loopbaan heb ik zelf ook een aantal romans geschreven, dus ik kende Claus niet alleen als vertaler maar ook een beetje als collega."

Zijn er Vlaamse titels of auteurs die je nog graag zou willen vertalen?

"'Sprakeloos' van Tom Lanoye moet sowieso in het Zweeds vertaald worden, vind ik, net als 'De draaischijf', en eigenlijk ook nog heel wat ander werk van Lanoye. Zijn vertelkunst is echt heel straf, en 'Sprakeloos' raakt me nog sterker omdat het zo'n ontroerend portret is van zijn moeder. Op dit moment is er gek genoeg nog geen enkel boek van Lanoye in het Zweeds vertaald. Daar zou ik graag verandering in zien."

“ De eerste keer dat ik hier verbleef, vertaalde ik 'Het dwaallicht' van Willem Elsschot. Dat was meteen een voltreffer. Stond er een adres in het boek, dan kon ik daar naartoe wandelen.

EXPERTISECENTRUM LITERAIR VERTALEN

Bijdrage Literatuur Vlaanderen: € 15.000

Literatuur Vlaanderen werkt sinds 2016 samen met het [Expertisecentrum Literair Vertalen](#) (ELV) via een partnerschap met het Nederlands Letterenfonds, de Taalunie en de universiteiten van Utrecht en Leuven. Literatuur Vlaanderen neemt deel aan de bestuursvergadering en heeft zo een duidelijke stem bij beslissingen over de jaarplanning en de begroting van ELV.

Individuele begeleiding

ELV zet, samen met Literatuur Vlaanderen en het Nederlands Letterenfonds, verschillende begeleidingsformules op voor vertalers in en uit het Nederlands.

→ De vroegere ontwikkelingstrajecten werden in 2025 vervangen door een **professionaliseringstraject**. Beginnende vertalers in en uit het Nederlands krijgen zes maanden de kans om onder begeleiding te werken aan een zelfgekozen fragment. Naast het werken aan een vertaling, wordt er tijdens het traject door middel van zelfstudie en enkele plenaire sessies dieper ingegaan op de zakelijke kant van het vertaalvak. In 2025 werden er elf professionaliseringstrajecten toegekend. Parallel aan de vertaalinhoudelijke begeleiding werkten de deelnemers zelfstandig in de leeromgeving ELVi. Daarnaast waren er bijeenkomsten over de vertaler en het werkveld, maakten ze een leesrapport, werkten ze aan zichtbaarheid en leerden ze pitchen.

→ Ook nieuw in 2025 was de **portfoliomodule**. Daaraan namen 27 vertalers of vertaalduo's deel: 21 in het Nederlands, 6 uit het Nederlands. Tijdens de module werkten de vertalers aan een portfolio: een leesrapport, een begeleidende brief én een fragmentvertaling. Daarnaast kregen ze via de leeromgeving ELVi allerhande tips rondom pitchen, contracten en zichtbaarheid. De module werd afgesloten met een individueel feedbackmoment met een ervaren vertaler.

→ Er werden in 2025 ook elf aanvragen voor een **mentoraat** toegekend aan vijf vertalers uit het Nederlands (in het Engels, Italiaans, Papiaments, Portugees en Turks) en zes in het Nederlands (uit het Duits (2x), Engels (2x), Servisch en Zweeds). Daarnaast steunde ELV samen met het Nederlands Letterenfonds en Literatuur Vlaanderen een mentoraat Nederlands-Pools, via het Translatorium van het Krakow Festival.

Cursussen en masterclasses

Aan de online cursus Nederlands-Spaans in het voorjaar van 2025 namen vijf (medior) vertalers deel. Docenten waren Goedele De Sterck, Diego Puls en Micaela van Muylem. Het betrof volgende genres: kinder- en jeugdliteratuur, non-fictie, poëzie en proza.

Nieuw dit jaar waren de ELV Masterclasses. In 2025 vonden online sessies plaats over onder andere Japans, prompten met AI, poëzie, contracten lezen, Roemeens, toneel, kinderboeken, GenAI en Turks.

ESLT Summer School

Van 10 tot 12 september 2025 organiseerde ELV samen met de vaste Europese partners weer de [ESLT Summer School](#), gericht op vertaaldocenten en vertalers die andere vertalers opleiden. Thema was 'Empowering the Translator'. Er waren negentien deelnemers.

De Kennisbank

[De Kennisbank](#) is een databank op de website van ELV met artikelen, video's, naslagwerken en overzichtspagina's rond alle aspecten van literair vertalen. De Kennisbank wordt doorlopend aangevuld. In 2025 gebeurde dat met artikelen over het vertalen van theaterteksten, de zichtbaarheid van vertalers in interviews en parateksten, het vertalen met een visuele beperking, en de zelfzorg voor vertalers. Ook werd een pagina opgenomen over AI, vertalen in de media en tips voor het maken van een profiel in het Vertalersbestand.

Daarnaast zijn er nieuwe Talendossiers geproduceerd voor de Kennisbank. Toegevoegd zijn de talen Arabisch, Hongaars, Papiamentu en Sranantongo. Het gaat om dossiers waarin steeds één specifieke talencombinatie centraal staat en vanaf twee kanten wordt belicht. De auteurs schetsen de positie van hun vertaalrichting in de lokale context, en zoomen in op verschillende taal- en cultuurspecifieke elementen waar ze in hun vertaalpraktijk mee te maken krijgen.

In 2025 werd ook het ELV-beleidsplan voor de komende jaren voorgesteld, getiteld '[Een leven lang vertalen](#)'.

VERTALERSVAKSCHOOL

€ 12.000

Literatuur Vlaanderen zette ook in 2025 de samenwerking met de Vertalersvakschool Antwerpen voort.

Opleidingen

In het academiejaar 2025-2026 startte één transnationale online eerstejaarsklas Engels met zes studenten.

De docenten zijn Tine Poesen, Leen Van Den Broucke en Ine Willems. Daarnaast begonnen in september 2025 ook drie eerstejaarsstudenten aan de online opleiding Spaans, met onder meer docente Marijke Arijs.

De tweedejaarsstudenten zijn opgedeeld in een groep Italiaans, Frans en Engels. In totaal gaat het om 21 studenten: 9 in het eerste jaar en 12 in het tweede jaar. De vraag naar online onderwijs voor de lange opleiding neemt toe; voor kortere cursussen geven studenten dan weer de voorkeur aan lessen op locatie.

Minder gebruikelijke talen

Literatuur Vlaanderen stelde € 3.000 ter beschikking voor een korte cursus Zweeds, mede met het oog op het gastlandschap van Vlaanderen en Nederland op de Gothenburg Book Fair in 2027. Daarvoor bleek veel interesse, ook vanuit Zweden. Dankzij die subsidie kon de kostprijs van het lesgeld worden gedrukt.

Ook voor andere, bij ons minder gebruikelijke talen (zoals Japans, Koreaans, Portugees en Russisch) was er opvallend veel belangstelling tijdens een open avond in december 2025. De Vertalersvakschool onderzoekt hoe daar in de loop van 2026 verder op kan worden ingezet.

Mentoraten

Voor bijkomende ondersteuning van de zogenoemde mentoraten droeg Literatuur Vlaanderen € 4.000 bij. Die formule werpt duidelijk haar vruchten af: studenten maken vertaalkilometers onder deskundige begeleiding en krijgen daarnaast relevante informatie aangereikt door externe deskundigen uit het veld (waaronder Literatuur Vlaanderen), onder meer over ondersteuningsvormen, persklaar maken, professionalisering en de uitgeverwereld. Waar nodig werd de formule bijgestuurd op basis van feedback van de studenten.

Communicatie

In 2025 werden de huisstijl, [de website](#) en de leeromgeving vernieuwd. De Vertalersvakschool blijft zoeken naar nieuwe manieren om een breder publiek te bereiken en warm te maken voor literair vertalen. Sinds de zomer krijgt de organisatie daarbij ondersteuning van VVS-alumna Alyssia Sebes, zelf ook werkzaam als literair vertaler, die de socialemediastategie uittekent en de profielen op LinkedIn, Instagram en Facebook beheert.

Samenwerkingen en partnerschappen

Dankzij verkennende gesprekken in het voorjaar van 2025, gefaciliteerd door Literatuur Vlaanderen, ontstond een waardevol contact met de Master Literair Vertalen van de KU Leuven. Daarnaast werd regelmatig contact onderhouden met het Expertisecentrum Literair Vertalen (ELV). Via onder meer de Verenigde Literair Vertalers (VLV) blijft de vakschool ook in contact met alumni. Tot slot werd in 2025 een samenwerking opgezet met de Vlaamse Auteursvereniging (VAV).

Financiële uitdagingen

Om de financiële impact van kleinere klassen op te vangen, besliste de organisatie het lesgeld in Antwerpen te verhogen. Ook de vergoeding voor docenten en de annuleringsvoorwaarden werden tegen het licht gehouden. De zoektocht naar een evenwicht tussen kwalitatief hoogstaand onderwijs tegen een betaalbare prijs en de financiële gezondheid van de organisatie wordt voortgezet, in overleg met Literatuur Vlaanderen.

LITERAIRE VERTAALDAGEN

De Literaire Vertaaldagen zijn een jaarlijks tweedaags evenement voor het literair vertaalvak. Literatuur Vlaanderen is een actieve partner. De Vertaaldagen bieden literair vertalers een uitgelezen mogelijkheid om aan de hand van lezingen en workshops te leren over nieuwe ontwikkelingen in het veld, kennis uit te wisselen en collega's te ontmoeten.

Literaire vertaaldagen 2025

€ 5.317,60

Op vrijdag 20 en zaterdag 21 juni 2025 vond in respectievelijk de Rode Hoed en het Amsterdams Lyceum in Amsterdam de 25ste editie van de Literaire Vertaaldagen plaats. Thema van deze jubileumeditie was 'Gluren bij de burens': een blik over het muurtje kan immers waardevolle nieuwe inzichten geven en helpen grip te krijgen op de uitdagingen voor vertalers.

Zowel in de lezingen als in de workshops werd letterlijk en figuurlijk over onze (taal)grenzen en de gebaande paden gekeken. Zo ontsloten Alfred Schaffer en Mattho Mandelsloot de relatief onbekende terreinen van het Zuid-Afrikaanse en Koreaanse letterenveld. Ariane Schluter en Danny Guinan behandelden het vertalen van toneel- en muziekteksten. Aan het einde van de symposiumdag wordt traditioneel de Letterenfonds Vertaalprijs uitgereikt.

Ook in de workshops werden nieuwe paden verkend en konden vertalers proeven van het Fries, Afrikaans en Papiamentu. Daarnaast konden deelnemers zich verder verdiepen in belangrijke nieuwe vaardigheden die van de hedendaagse literair vertaler worden gevraagd, zoals het werken met AI, het inschatten van potentieel commercieel succes van een vertaling, en het presenteren van je werk.

Literaire Vertaaldagen 2026 in Antwerpen

In 2025 startte de voorbereiding voor de 26ste editie van de Literaire Vertaaldagen: in september en oktober kwam een klankbordgroep samen om ideeën uit te wisselen voor de invulling van het programma en om het overkoepelende thema te bepalen. De keuze is gevallen op 'De stem van de vertaler'.

De editie van 2026 zal een bijzonder belang hebben voor de Vlaamse vertalersgemeenschap, aangezien dit belangrijkste evenement voor literair vertalers in de Lage Landen voor het eerst in vijfentwintig jaar in Vlaanderen zal plaatsvinden. Met Antwerpen als eerste locatie buiten Amsterdam hopen we meer literair vertalers uit Vlaanderen aan te trekken, zowel in de hoedanigheid van deelnemer als van spreker, moderator of workshopbegeleider. Dankzij een partnerschap met de KU Leuven krijgen we een moderne, ruime en goed gesitueerde locatie ter beschikking die de mogelijkheid biedt een boeiend en afwisselend programma aan te bieden.

AUTEURS

VERTALERS

UITGEVERS

ORGANISATIES

Subsidies

SUBSIDIES VOOR LITERAIRE TIJDSCHRIFTEN

7 tijdschriften

€ 191.220,00 toegekend

Beoordeling: [adviescommissie literaire tijdschriften](#)

Met subsidies voor literaire tijdschriften ondersteunt Literatuur Vlaanderen waardevolle en kwaliteitsvolle tijdschriften waarin literatuur centraal staat. In 2025 konden literaire tijdschriften een nieuwe aanvraag indienen voor meerjarige ondersteuning als literair tijdschrift. Literatuur Vlaanderen ontving 10 aanvragen, waarvan drie van nieuwe tijdschriften die nog niet eerder ondersteund werden.

Wil je weten welke tijdschriften in 2025 subsidie ontvingen? Je vindt [alle toegekende subsidies voor literaire tijdschriften](#) op onze website.

FOLIO

€ 70.000

Het tijdschriftenplatform Folio diende in 2022 een nieuw meerjarenplan in dat door Literatuur Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap positief werd onthaald. De organisatie ontvangt voor de werking in 2023, 2024 en 2025 jaarlijks een subsidie van € 70.000. Vroeger werd de subsidie deels betaald door Literatuur Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap, maar voor deze beleidsperiode werd twee derde van het voorziene subsidiebedrag door de Vlaamse Gemeenschap toegevoegd aan de dotatie van Literatuur Vlaanderen.

In deze beleidsperiode focust Folio op één strategisch doel: de content van Vlaamse cultuurmagazines bij nog meer lezers krijgen. Die centrale missie concretiseert zich in vier operationele doelstellingen, met focus op de eerste twee:

1. Folio ontwikkelt een meer performante en continue collectieve communicatie, vooral digitaal, om een breder publiek te wijzen op het boeiende aanbod van tijdschriften.

Daarvoor engageren ze een communicatiemedewerker voor één dag per week (B2C).

2. Folio zet in op meer structurele samenwerkingsverbanden met vijf soorten partners, in functie van een verdere distributie van de content van hun cultuurmagazines via hun publiekskanalen (B2B – B2C).
3. Folio voert onderzoek naar de mogelijkheid/wenselijkheid van een digitaal archief met toegang tot alle artikels van Vlaamse cultuurtijdschriften.
4. Folio continueert, stabiliseert en verfijnt zijn interne (samen-) werking, gestoeld op onderling overleg, praktijkuitwisseling, extra vorming en informatiedoorstroming tussen magazines, beleid en stakeholders.

Het team van Literatuur Vlaanderen evalueert elk jaar de werking van de organisatie, met input van [de adviescommissie literaire tijdschriften](#).

SUBSIDIES VOOR BIJZONDERE LITERAIRE PUBLICATIES

47 aanvragen

28 toekenningen

€ 95.560,80 toegekend

Beoordeling: [adviescommissies uitgeverssteun](#)

Met subsidies voor bijzondere literaire publicaties wil Literatuur Vlaanderen uitgevers ondersteunen met een financiële impuls voor het publiceren en in de markt zetten van waardevol en bijzonder literair werk.

Uitgevers kunnen kiezen of ze subsidie aanvragen voor:

- de publicatie van literair werk waarvoor de productiekosten hoog liggen en/of waarvoor de uitgever lage inkomsten verwacht, bijvoorbeeld omdat het publieksbereik klein is door het onderwerp, of omdat het een debuut is;
- de intensieve redactionele begeleiding van auteurs, illustratoren en vertalers door een externe redacteur en/of persklaarmaker die de uitgever extra inzet voor de publicatie;
- de ontwikkeling en uitvoering van doordachte en originele promotie- en distributieplannen voor de publicatie.

“Ik denk aan die paar weinig overtuigende sneeuwvlokken van vanmorgen en dan dringt zich een moeilijk te verdragen gedachte op: dat het ook in de Oude Zomerstraat winter kan worden.”

Uit het kortverhaal ‘Oude Zomerstraat’ van Lara Taveirne in de bundel ‘Het glinstert’ van Lara Taveirne en Marieke De Maré

Gekozen door **Roel Van Der Schueren**, beleidsmedewerker onderzoek en ondersteuning literaire projecten & organisaties, literaire tijdschriften en literaire uitwisselingen

Uitgevers vragen de subsidie aan per publicatie, maar kiezen of ze aanvragen voor een of meerdere van de kostenposten uit het reglement (productiekosten, redactiekosten en/of promotiekosten).

Uitgevers kunnen ook interne kosten voor productie, redactie en/of promotie meetellen bij de subsidieerbare kosten. Als de subsidie toegekend wordt, vragen we wel om een nacalculatie bij de kosten van de publicatie en een evaluatieverslag bij de besteding van het toegekende bedrag.

Nieuw in 2025 is dat we daarnaast ook een nacalculatie opvragen bij de omzet van de publicatie in het boekjaar na publicatie. Zo krijgen we een beter zicht op het effect en de plaats van de subsidie in het volledige uitgeefproject (eventuele gemaakte winst heeft geen invloed op het uit te betalen subsidiebedrag).

Wil je weten welke uitgeverijen in 2025 subsidie ontvingen? Je vindt [alle toegekende subsidies voor bijzondere literaire publicaties](#) op onze website.

UITGEVER GETUIGT

© Marleen Nelen

Paul Verrept van Uitgeverij Bebuquin publiceerde in het najaar van 2025 een bundel met drie recente Palestijnse theaterstukken, een uitgave die niet mogelijk was zonder de steun van Literatuur Vlaanderen. “Het zijn diepmenselijke teksten, die herkenbaar zijn, maar ook laten zien hoe het leven in Palestina onder zeer grote druk staat.”

“Met de uitgeverij hebben we al een paar keer ondersteuning gekregen. Vanuit die ervaring zou ik zo’n subsidieaanvraag niet aanraden voor heel kleine projecten. In een aanvraag kruipt veel tijd: het moet ook lonen. Verder is het belangrijk dat je goed duidt hoe je de publicatie de wereld wilt insturen. Het is niet altijd gemakkelijk om te anticiperen op mogelijke interesse, toch moet je proberen om daar zo concreet mogelijk in te zijn. Ik denk ook dat je een eerlijk dossier moet schrijven. Je moet niet doen alsof wat je uitbrengt groter is of meer impact heeft dan effectief het geval is. Het allerbelangrijkste blijft dat je met je uitgave een verschil maakt. Dit boek zou er niet zijn geweest als wij het niet hadden gemaakt. Dat vind ik zelf heel belangrijk en ik denk dat de commissie dat ook waardeert. Dat de bundel daarenboven urgentie combineert met kwaliteit, heeft daar zeker toe bijgedragen.”

SUBSIDIES VOOR DOELGROEPGERICHTE LITERAIRE PUBLICATIES

13 aanvragen

8 toekenningen

€ 42.076,40 toegekend

Beoordeling: [adviescommissie leesbevordering](#)

Iedereen heeft het recht om te genieten van lezen en literatuur. Daarom ondersteunt Literatuur Vlaanderen kwaliteitsvolle en met zorg uitgegeven literaire werken voor specifieke doelgroepen.

Wil je weten welke organisaties in 2025 subsidie voor een doelgroepgerichte publicatie ontvingen? Je vindt [alle toegekende subsidies voor doelgroepgerichte publicaties](#) op onze website.

Auteurs lezen voor en wel in je oor

© Luc Bauwens

Saskia Boets, codirecteur Luisterpuntbibliotheek, over de subsidies voor doelgroepgerichte publicaties.

“Literatuur Vlaanderen ondersteunt Luisterpuntbibliotheek voor de auteurslezingen ‘Auteurs lezen voor en wel in je oor’. Daardoor kunnen we jaarlijks ongeveer 50 auteurs uitnodigen om hun boek in onze studio in te lezen en op die manier toegankelijk te maken voor mensen met een leesbeperking. Dat betekent heel veel voor onze lezers, het schept een bijzondere band tussen auteur en lezer. Ook voor de auteurs is het vaak een bijzondere ervaring om hun boek in de beslotenheid van een studio voor te lezen én om zich te realiseren dat de gedrukte versie door heel veel mensen niet kan worden gelezen. Literatuur Vlaanderen maakt met die steun de boeken- en bibliotheeksector meer inclusief, dat waarderen wij enorm.”

... en meer

BOEKTOPIA

€ 200.000 voor de beleving rond boeken en auteurs op de beurs

€ 240.000 voor de generieke boekencampagne

€ 60.000 voor de Voorleesweek

€ 52.103,35 voor Boektopia op toer

Boektopia is de jaarlijkse campagne rond boeken en lezen, vanaf de start van de herfstvakantie tot eind november. Vaste ingrediënten zijn: een boeken- en belevingsbeurs, een generieke boekencampagne, aandacht voor leesbevordering via de Voorleesweek, nationale media-aandacht en auteursontmoetingen in heel Vlaanderen.

Op basis van de beheersovereenkomst 2021-2025 tussen de Vlaamse Gemeenschap en Literatuur Vlaanderen werd aan Literatuur Vlaanderen een bijkomende, tweeledige opdracht gegeven in het kader van Boektopia:

1. Een flankerend beleid uitwerken en de beleving rond boeken ondersteunen, zowel op de beurs in Kortrijk als in de rest van Vlaanderen, in nauw overleg met uitgevers, boekhandelaars en de partners verenigd in het BoekenOverleg.
2. Een generieke boekencampagne ondersteunen die wordt gecoördineerd en uitgevoerd door Boekhandels Vlaanderen.

In 2023 vond Boektopia voor het eerst plaats met de expliciete steun en betrokkenheid van alle kernspelers uit het letterenveld. Sindsdien werpt de campagne met de steun van de Vlaamse Regering een maand lang een veelkleurige spot op auteurs, boeken en lezen in al haar vormen.

Boekenfestival

Publieksopkomst

Boektopia 2025 bevestigde haar positie als het boekenevenement van Vlaanderen, met een totaal van 61.575 bezoekers, wat gelijkstaat aan een groei van bijna 15 procent. De bezoekers komen nog steeds voornamelijk uit West- en Oost-Vlaanderen, met een gestage groei in het aantal Oost-Vlamingen. Voor de editie van 2026, met een boekenfestival op 2 locaties, Kortrijk en Antwerpen, is dat goed nieuws: het gaat om verschillende publieken die elk in de eigen ruime regio een belevingsbeurs zullen kunnen bezoeken. Er is dus veel groei mogelijk in het aantal bezoekers door de uitbreiding naar Antwerpen.

Verkoop

Ook de verkoopresultaten waren sterk: 133.682 verkochte boeken (10% meer dan vorig jaar), met een gemiddelde besteding per bezoeker die met 3,23% steeg. Het valt ook op dat de verkoop breed gespreid is: bestsellers (meer dan 100 verkochte exemplaren) vertegenwoordigen 17% van de totale verkochte boeken, terwijl titels waarvan 1 tot 50 stuks verkocht werden bijna 70% van de totale verkoop uitmaken. Dat wijst op een breed ontdekkings- en adviesgedreven koopgedrag op de beurs. Het genre kinder- en jeugdliteratuur wordt het best verkocht, met een marktaandeel van 32% (in vergelijking met 24% in de totale verkoop in België), gevolgd door fictie (28%) en non-fictie (23%). Binnen fictie doen spannende boeken, romans en moderne literatuur het bijzonder goed. Young adult boeken nemen 10% van de verkoop van fictie in. Een analyse van de algemene verkoopcijfers van België in vergelijking met de buurlanden toont net zoals vorig jaar dat België het vanaf november beter doet. De combinatie van Boektopia en de boekencheques worden zo een aantoonbare motor voor boekverkoop.

Programma en beleving

Boektopia programmeerde in Kortrijk 207 voorstellingen op 7 podia en registreerde bijna 13.400 bezoekers in de zalen. Ook het aantal online reservaties verdubbelde tot bijna 10.429 (+83%). Vooral familievoorstellingen blijven erg populair, maar ook non-fictie deed het erg goed. Fictie op het podium blijft een grotere uitdaging. Daar moet nog meer ingezet worden op interactieve formats, thematafels, cross-over tussen bekende en minder bekende stemmen, enzovoort.

Voor de komende editie zullen meer internationale gasten actief uitgenodigd worden voor Boektopia. Dat wil niet zeggen dat er anderstalige boeken verkocht zullen worden: het gaat wel degelijk om auteurs van wie een Nederlandse vertaling beschikbaar is.

Communicatie, promotie en mediasamenwerkingen

De mediasamenwerkingen met VRT, Roularta en Mediahuis werden verder uitgediept. Naast Radio 1, Radio 2 en MNM kwam StuBru voor het eerst live uitzenden op Boektopia. De Libelle Leesclub is daar een goed voorbeeld van. Daarnaast namen bekende podcasters zoals Drie Boeken, de Libelle Leesclub en Leesb(a)ar live een aflevering op. De openingsdag haalde zowel het VRT- als VTM-nieuws. Daarnaast werden er in totaal 67 online nieuwsartikels en 26 printartikels geteld.

Doelstellingen

De strategische doelstellingen voor Boektopia als belevingsbeurs zijn:

1. ruime (media)aandacht voor boeken, auteurs en (voor)leesactiviteiten genereren;
2. zoveel mogelijk bezoekers aantrekken;
3. de consument stimuleren om te lezen en de rijke diversiteit van boeken en auteurs te ontdekken.

De evaluatie toont dat deze doelstellingen behaald worden, terwijl er nog veel kansen voor groei liggen in de komende jaren.

Generieke boekencampagne

De boekencheques zijn een instrument om het marktaandeel van de Vlaamse boekhandel te versterken, consumenten naar de lokale boekhandel toe te leiden en leesbevordering te stimuleren.

Kanalen voor verspreiding

In 2025 werd ervoor gekozen om de boekencheques via drie kanalen te verspreiden: op Boektopia zelf bij een aankoop vanaf 40 euro, tijdens de activiteiten van Boektopia Op Toer (BOT) en via een samenwerking met publiq en hun UiTPAS. Die samenwerking was nieuw in 2025 en wordt erg positief geëvalueerd. In de tabel kan je zien hoeveel boekencheques per kanaal voorzien werden, hoeveel er uiteindelijk geregistreerd zijn en hoeveel er verzilverd zijn.

Type	Boektopia	BOT	UiTPAS	TOTAAL
In omloop	28.160	2.500	12.500	43.160
Geregistreerd	16.002 56,82%	957 38,28%	12.090 96,72%	29.049 67,31%
Verzilverd	12.881 80,50%	791 82,65%	10.172 84,14%	23.844 82,08%

Het valt op dat de cheques die via publiq verdeeld werden ook goed geregistreerd en verzilverd werden. Elf dagen na de aftrap waren alle beschikbare boekencheques verdeeld. Dat is heel grondig gemonitord, met updates die om het uur werden gegeven. Wie al een UiTPAS heeft, kon met punten een boekencheque aanschaffen. Wie nieuw registreerde voor

een UiTPAS, kreeg een boekencheque als welkomstcadeau. Dat betekende voor publiq ook een piek van nieuwe UiTPAS-houders. Boekhandelaars ervaren ook dat hierdoor nieuwe publieken de weg naar de boekhandel vonden. Daar zijn geen officiële cijfers over, maar het is een algemeen aanvoelen.

Boektopia Op Toer

Onder de noemer Boektopia Op Toer vonden er in de novemberweekends na de beurs in Kortrijk ook in Aalst, Antwerpen, Leuven, Genk en Hasselt literaire publieksevenementen plaats met een vaak bovenlokale aantrekkingskracht. In samenwerking met lokale programmatoren stelde een werkgroep een ruim en verrijkend literair programma op: tijdens een dertigtal voorstellingen kwamen een zeventigtal auteurs en moderatoren aan bod.

Boektopia Op Toer genoot nationale communicatieaandacht op de website van Boektopia, via campagnes op sociale media en via de pers, naast de lokale communicatiecampagne van de deelnemende steden.

Voor de editie van 2026 springen nog meer steden op de kar. Naast de hernieuwde samenwerkingen met de steden Aalst, Antwerpen, Leuven, Genk en Hasselt, doen ook Sint-Niklaas en Turnhout mee (en vanaf 2027 waarschijnlijk ook Brugge en Gent).

Dit succes leidde intussen tot een meer gestroomlijnd afsprakenkader in de vorm van een overeenkomst van Literatuur Vlaanderen met elke deelnemende stad, vertrekkende vanuit een gelijkwaardige cofinanciering (50% - 50%). Met Boektopia Op Toer wil Boektopia een programma met literaire meerwaarde aanbieden

aan een breed en divers publiek in Vlaanderen. Het doel is om zo veel mogelijk verschillende doelpublieken toe te leiden naar een sterk literair programma. Dat betekent onder meer het volgende:

- Boektopia Op Toer bestaat uit een aanbodgestuurde programmatie met duidelijke literaire meerwaarde waar kwaliteit vooropstaat.
- Voor Boektopia Op Toer wordt er binnen de stad prioritair met bibliotheken en boekhandels samengewerkt, eventueel aangevuld met scholen en cultuurcentra om een zo breed mogelijk publiek te kunnen bereiken.
- Er wordt promotiemateriaal met een duidelijke Boektopia-stempel verspreid om zowel het lokale programma als de landelijke programma's bekend te maken bij de inwoners van de stad, zodat die actief betrokken en geïnformeerd worden.

Voorleesweek

Iedereen Leest zorgde voor het derde jaar op rij voor het flankerende leesbevorderingsluik binnen Boektopia, met een strategische koppeling aan de Voorleesweek-campagne. Het doel is om de maatschappelijke meerwaarde van (voor)lezen zichtbaar te maken, de zichtbaarheid van de campagne in tijd te verlengen en nieuwe publieken te bereiken buiten de klassieke onderwijs- en bibliotheekkanalen. Daarvoor zet Iedereen Leest in op drie projecten:

1. een stand met publieksprogramma op Boektopia in Kortrijk
2. de campagne-uitrol van de Voorleesweek
3. Boektopia Op Toer

Op de beurs had Iedereen Leest een interactieve stand voor kinderen met een doorlopend aanbod van (voor)leesactiviteiten en workshops. Daarnaast was er ook een stand die informatie voorzag voor ouders, leerkrachten en bibliotheekmedewerkers in verband met de werking van Iedereen Leest en met extra zichtbaarheid voor de Leesjury.

De Voorleesweek en Boektopia versterken elkaar. Op Boektopia wordt er al aandacht gegeven aan de Voorleesweek én de Voorleesweek vaart ook onder de vlag van Boektopia. Zo wordt de herkenbaarheid van beide merken stelselmatig verhoogd. Ook affiches in het straatbeeld, radiospots via VRT en een samenwerking met publiek zorgden voor meer zichtbaarheid en een verbreding van de campagne. Ook de aanwezigheid van Koningin Mathilde bij de start van de Voorleesweek zorgt iedere keer voor een goed persmoment.

Naast deelname aan de werkgroep Boektopia Op Toer, zorgde iedereen Leest voor een actieve outreach naar zorgcontexten om auteurs en illustratoren op bezoek te laten gaan in ziekenhuizen, gevangenissen, woonzorgcentra en andere zorgomgevingen. Daar wordt geen ruime aandacht aan gegeven in de communicatie van Boektopia, maar de impact van deze auteursontmoetingen is groot. Op de website van iedereen Leest lees je twee artikels hierover: over zorgorganisatie Heder en over auteurs in het ziekenhuis. Het idee om cultuur aan zorg te koppelen is een belangrijke pijler in de werking: leesbevordering wordt hier ingezet als doel om ook het welzijn van mensen te versterken. Het is de bedoeling om dit soort initiatieven te verduurzamen.

Conclusie en toekomst

Boektopia 2025 leverde aantoonbaar publieksbereik, brede verkoop en media impact op, met een positieve marktdynamiek in november en december voor de verkoop van boeken. In combinatie met de boekencheques ontstond een versterkende keten: zichtbaarheid → beleving → aankoop op de beurs → vervolfbezoek aan de lokale boekhandel. Daarmee droeg het geheel bij aan ketensamenwerking (auteurs, uitgevers, boekhandels, literaire organisaties) en aan de verschillende strategische doelstellingen.

De samenwerking met UiTPAS bracht nieuwe en kansengroepen naar de boekhandel en was een belangrijk pilootproject voor de verbreding van het publiek en het verlagen van drempels. Daarnaast zorgde de thematische focus op zorgcontexten bij iedereen Leest ervoor dat ook mensen die niet tot in Kortrijk of

de boekhandel komen mee konden genieten van het boekenaanbod in Vlaanderen.

Boektopia gaat in 2026 op twee locaties door: van vrijdag 30 oktober tot en met woensdag 4 november in Kortrijk en van dinsdag 10 tot en met zondag 15 november in Antwerpen. Het is een volgende stap in het verbreden en verdiepen van de impact van Boektopia. Ook nieuw vanaf 2026 is de samenwerking met UiTPAS en de A-kaart in Antwerpen. Tot vorig jaar konden enkele lokale UiTPAS-gebruikers hun pas in Kortrijk gebruiken. Vanaf 2026 kan iedereen uit Vlaanderen met een UiTPAS of A-kaart van voordelen genieten bij de aankoop van een ticket voor Boektopia. De kansentarieven worden op die manier ook gerespecteerd, waardoor weer een nieuw publiek aangetrokken kan worden.

Voor Boektopia Op Toer wordt er vanaf 2026 met een eengemaakte overeenkomst gewerkt tussen Literatuur Vlaanderen en de deelnemende steden. Dat zorgt voor gelijke afspraken met elke stad:

- een subsidie van maximaal 4.000 euro waarbij de stad minstens evenveel investeert;
- duidelijke afspraken over de rol- en taakverdeling, en een centraal aanspreekpunt per stad;
- een heldere rapportering en afspraken over tickettarieven.

In een ideale toekomst doen alle dertien centrumsteden mee aan dit verhaal. Voor 2026 nemen Aalst, Antwerpen, Genk, Hasselt, Leuven, Sint-Niklaas en Turnhout deel. Gent en Brugge zullen vanaf 2027 waarschijnlijk ook deelnemen.

BOEKTOPIA 2025

Een bruisend boekenfeest in Kortrijk

Voor het vijfde jaar op rij veranderde Kortrijk Xpo tijdens de herfstvakantie in een bruisend boekenfeest, met niet alleen stapels boeken maar ook veel beleving. Tijd voor een dubbelgesprek met de kersverse directeur **Lore Vanaudenhove** en literair programmator **Steven Van Ammel** over hoe Boektopia 2025 vorm kreeg.

"Ik vind het contrast heel fijn," zegt Lore Vanaudenhove, kersverse directeur van Boektopia. "Op de eerste dag had je in de XXL-zaal MeisjeDjamila, een Nederlandse YouTube-ster met anderhalf miljoen volgers die ook boeken uitbrengt. Aansluitend interviewde Knack-hoofdredacteur Bert Bultinck Tom Lanoye. Dat laat mooi zien hoe Boektopia er is voor verschillende genres en mensen. Je kunt smalend doen over al die jonge Djamila-fans, maar die snuisteren hier ook tussen de boeken. Ze zien dingen die ze leuk vinden en lenen misschien volgende keer iets uit de bibliotheek."

Steven, doorgaans zijn het de uitgevers die de programma's op Boektopia samenstellen. Waarom gebeurt de literaire programmatie onafhankelijk?

Steven: "Literatuur Vlaanderen en Boektopia hebben me vorig jaar gevraagd om dit te doen. Tot dan regelden de

© Bas Bogaerts

uitgeverijen dit zelf, net zoals vroeger op de Boekenbeurs. Maar die uitgeverijen zetten vaak in op bekende, niet-literaire auteurs. Kookboeken en boeken van bv's brengen nu eenmaal meer volk op de been, en een zaal voor een auteursinterview huren kost een uitgeverij veel geld. Terwijl het literaire veld en het publiek wél verwachten dat er meer literatuur te zien was, leefde bij uitgevers de vrees: zal het publiek in Kortrijk - wat toch geen centraal gelegen stad is - groot genoeg zijn voor onze

literaire auteurs? Maar de enige manier om die koudwatervrees te overwinnen, is door daadwerkelijk literatuur te programmeren, anders ga je nooit weten of het werkt. En dan merk je dat de opkomst bij die programma's dit jaar groter is dan vorig jaar. Paul Verhaeghe trok meteen een volle zaal. Interne Keuken draaide ook bijzonder goed en de mensen van Grafixx lieten me weten dat dit hun beste en fijnste optreden op Boektopia was tot nu toe."

We zitten in een context van besparingen. Waarom is het zo belangrijk om literatuur te blijven programmeren op deze beurs?

Steven: "Dat ik de programmatie van Boektopia en Boektopia op Toer doe, heeft veel te maken met mijn eigen ervaring als kind. Ik kom uit een gezin waar niet gelezen werd en waar geen boeken waren. De enige plekken waar ik in contact kwam met boeken en auteurs, waren de bibliotheek in het dorp en dat ene jaarlijkse bezoek aan de boekenbeurs met mijn moeder. Voor veel mensen is dat nog steeds zo. Daarom is het belangrijk dat we op de beurs alles laten zien wat we aan literatuur en boeken te bieden hebben: van het kookboek tot het wielrennersboek en de dichtbundel. Veel beursbezoekers gaan niet naar een auteursoptreden in

de Arenberg, ze gaan misschien zelfs in Kortrijk niet naar de schouwburg."

"Ik kan daar op geen enkele manier op neerkijken, zolang je tegelijkertijd ook Paul Verhaeghe hebt. Nu, Peter Buwalda hebben we toch in een andere zaal moeten zetten omdat op hetzelfde uur K3 voor kreten kon zorgen (lacht). Maar doorgaans houden we gezellig en gezapig rekening met elkaar."

Lore: "Dankzij de literaire programmatie is Boektopia niet alleen voor mensen die eens per jaar iets met boeken doen, maar ook voor wie echt iets met boeken heeft. Natuurlijk zul je in de Arenberg in Antwerpen meer volk bij elkaar krijgen rond een specifieke auteur, maar op zo'n events vind je ook altijd veel mensen uit de boekensector zelf. Hier heb je vooral 'gewone lezers!'"

Wat staat er op jullie wensenlijst voor de toekomst?

Lore: "Om echt impact te creëren, moet je de krachten bundelen. Ik denk dat we deze samenwerking moeten gebruiken om een statement te maken voor het boek. Vlaanderen is klein. Als de spelers in het boekenvak ook nog concurreren, en dat

“ In mijn ogen is Boektopia als de berg naar Mozes brengen. Dat vind ik belangrijk. En dat er hier ondertussen ook een Peppa Pig rondwandelt, is fantastisch.

Steven Van Ammel

in een uitdagende markt, is dat misschien niet slim. Steeds meer uitgevers zien dat ze door samen te werken verder kunnen springen. Ik zou dus nog wel meer willen doen onder deze noemer. Moet dat altijd een evenement zijn? Misschien niet. Maar ik denk dat we nog grote momenten moeten creëren waarop de sector samenwerkt."

Steven: "Ik zou meer grote, internationale namen willen aantrekken. Maar om dat te doen, moet je zicht hebben op een meerjarenplan. Ian McEwan kun je in maart geen uitnodiging sturen voor oktober; dat moet twee jaar op voorhand. Ik wil dus graag duurzaam programmeren, een marathon lopen, in plaats van sprints te trekken."

AUTEURS

VERTALERS

UITGEEVERS

ORGANISATIES

Subsidies

SUBSIDIES VOOR LITERAIRE ORGANISATIES

€ 2.661.000,00

Beoordeling: [adviescommissie literaire projecten en organisaties](#)

Literaire organisaties maken literatuur toegankelijk voor een breed publiek en geven haar een plek in de samenleving. Ze verbinden auteurs en lezers met elkaar en ze stimuleren de ontwikkeling, creatie, verspreiding van en reflectie over literatuur in al haar genres. Literatuur Vlaanderen steunt daarom literaire organisaties, die literatuur centraal stellen in de werking naar hun doelgroepen.

Acht literaire organisaties ontvangen meerjarige steun voor de periode 2023-2027 en dienen jaarlijks een actieplan in. Dit zijn de acht organisaties die Literatuur Vlaanderen structureel ondersteunde in 2025: Behoud de Begeerte, Grafixx, Huis van Herman Teirlinck, Passa Porta, Poëziecentrum, Stripgids, Villa Verbeelding en VONK & Zonen. Ze hebben allemaal een permanente en (semi-)professionele werking en hun betekenis en bereik is bovenlokaal.

PEN Vlaanderen, een organisatie die zich inzet voor de vrijheid van meningsuiting en internationale samenwerking tussen schrijvers, ontvangt vanaf 2025 rechtstreeks ondersteuning, zonder tussenkomst van een adviescommissie. Zo erkent Literatuur Vlaanderen de cruciale rol van PEN Vlaanderen in de samenleving, waar de druk op persoonlijke en maatschappelijke vrijheden toeneemt.

Wil je weten welk subsidiebedrag organisaties in 2025 ontvangen? Je vindt [alle toegekende subsidies voor literaire organisaties](#) op onze website.

LITERAIRE ORGANISATIES AAN HET WOORD

De structureel ondersteunde literaire organisaties trekken aan de alarmbel. Hieronder lees je waarom.

Literaire organisaties vormen de ruggengraat van het literaire ecosysteem in Vlaanderen. Ze brengen auteurs en lezers met elkaar in contact, creëren ruimte voor artistieke ontwikkeling en experiment, en zorgen voor spreiding, participatie en reflectie. Als brug tussen beleid en praktijk maken zij literatuur zichtbaar en toegankelijk voor een breed en divers publiek, in Vlaanderen en daarbuiten.

Die rol komt vandaag steeds sterker onder druk te staan. Om de Vlaamse literatuurambities waar te maken, is het literaire veld essentieel en is jaarlijks minstens € 1,33 miljoen nodig om de huidige werking te behouden. Door stijgende kosten en het uitblijven van een structurele indexatie van de werkingsmiddelen wordt het voor organisaties steeds moeilijker om hun kernopdrachten duurzaam te blijven vervullen. De financiële ruimte voor inhoudelijke werking krimpt jaar na jaar, terwijl de maatschappelijke en artistieke verwachtingen onverminderd hoog blijven. Dat zet niet alleen organisaties, maar het hele literaire middenveld onder spanning. Daarom dringt Literatuur Vlaanderen aan op een rechtzetting van deze situatie, in lijn met de andere culturele organisaties in Vlaanderen.

Geen indexatie betekent verschraling

De subsidiebedragen voor de beleidsperiode 2023-2027 werden vastgelegd op prijsniveau 2022 en momenteel is er

geen indexatie voorzien. Indien ook voor de volgende beleidsperiode 2028-2032 geen indexatie wordt voorzien, betekent dit dat organisaties in 2032 met nominaal dezelfde middelen zullen moeten functioneren als in 2023, ondanks een structureel gestegen kostenbasis.

De gevolgen zijn nu al voelbaar op het terrein. Minder middelen betekenen minder tijd en ruimte voor makers, een afbouw van publiekswerking en een toenemende druk op medewerkers. Investeren in vernieuwing, talentontwikkeling en nieuwe stemmen wordt steeds moeilijker, terwijl net die dynamiek essentieel is voor een vitaal en toekomstgericht literair landschap. Zonder correctie dreigt een verschraling van het ecosysteem, met een verlies aan expertise, continuïteit en maatschappelijke impact.

“ Zonder indexatie verschuiven we onvermijdelijk van een ontwikkelingsgerichte, zorgzame en experimentele praktijk naar een minimale, overlevingsgerichte werking. Dat staat haaks op onze missie om literatuur als een levende, maatschappelijke praktijk te versterken.”

Pim Cornelussen, coördinator VONK & Zonen

Investingering voor kwaliteitsbehoud

Literaire organisaties nemen nochtans een sleutelrol op in het realiseren van de beleidsambities rond literatuur en lezen. Ze vertalen de krijtlijnen van het letterenbeleid naar concrete praktijken en bouwen bruggen tussen verschillende spelers in het veld. Hun werking steunt op professionaliteit, samenwerking en gedeelde expertise, maar vraagt ook om een stabiel en voorspelbaar financieringskader.

Een indexatie van de middelen is daarom geen groeivraag, maar een noodzakelijke voorwaarde om de bestaande werking te vrijwaren. Ze biedt organisaties de broodnodige ademruimte om hun opdracht kwaliteitsvol te blijven opnemen, met aandacht voor makers, publiek en medewerkers. Zonder die structurele correctie komt de duurzaamheid van het literaire middenveld in het gedrang.

Ondertekend door Behoud de Begeerte, Grafixx, Huis Herman Teirlinck, Iedereen Leest, Passa Porta, Poëziecentrum, Stripgids, VONK & Zonen, Villa Verbeelding.

[Lees het volledige dossier op de website van Overleg Literaire Organisaties.](#)

Dit zijn de 9 literaire organisaties, aangevuld met Iedereen Leest en de Vlaamse Auteursvereniging, die structureel ondersteund worden:

Poëziecentrum

Poëziecentrum wil zo veel mogelijk mensen met poëzie in aanraking laten komen. Zo hoopt ze duidelijk te maken dat er voor iedereen een gedicht of soort poëzie bestaat. De organisatie werkt daaraan via 5 afdelingen: de uitgeverij, het tijdschrift, het kenniscentrum, de publiekswerking en de poëzieshop.

VONK & Zonen

VONK & Zonen is een werkplaats en productiehuis waar literaire creaties ontstaan, waar tijd en ruimte is om te werken, waar er wordt nagedacht en uitgewisseld over het ambacht en de functie van de literaire maker, en waar er presentaties van die creaties een plek vinden. Een laboratorium voor de artistieke en zakelijke ontwikkeling van literaire makers.

Passa Porta

Internationaal literatuurhuis Passa Porta is een meertalige ontmoetingsplek in Brussel. Het huis heeft een internationale en meertalige visie en organiseert literaire evenementen in eigen huis en een tweejaarlijks internationaal literatuurfestival in Brussel. Daarnaast organiseert Passa Porta ook nationale en internationale residenties voor literaire makers.

Villa Verbeelding

Villa Verbeelding is een huis in Hasselt voor illustratie en jeugdliteratuur dat het werk van jeugdauteurs en illustratoren zichtbaar maakt. Daarbij staan verdieping, creatie, visuele geletterdheid en boekenliefde centraal. Daarnaast verzorgt Villa Verbeelding masterclasses voor illustratoren en draagt ze zo bij aan hun talentontwikkeling.

Behoud de Begeerte

Behoud de Begeerte tilt de literaire voorstelling op tot een spannend theateraal genre dat als volwaardige podiumkunst wordt gepresenteerd. Het aanbod geeft een caleidoscopische blik op het literaire veld, zowel nationaal als internationaal. Daarmee werpt Behoud de Begeerte zich op als ambassadeur van alle letteren.

Stripgids

Stripgids is het expertisecentrum en productiehuis over het actuele beeldverhaal en stripvergoed in Vlaanderen. Stripgids stimuleert de verwondering, de nieuwsgierigheid, de kennis, de creativiteit en het lees- en kijkplezier bij stripelezers en -makers. Stripgids verbindt het stripbedrijf, de cultuursector en de brede samenleving.

Grafixx

Grafixx is een platform voor creatie, presentatie en verspreiding van beeldverhaal, illustratie en grafiek. De activiteiten bevinden zich op het snijvlak van literatuur, beeldende en toegepaste kunsten en hebben specifiek aandacht voor de ontwikkeling van makers en hun netwerken.

Herman Teirlinckhuis

Het Herman Teirlinckhuis ontwikkelt een bijzondere erfgoedplek tot een huis voor artistieke uitwisseling in een informele sfeer. Een ontmoetingsplek voor schrijvers, artiesten, lezers, liefhebbers, erfgoedbezoekers met een waaier aan activiteiten, kwaliteitsvol en laagdrempelig. Daarnaast is er een residentieplek ingericht voor kunstenaars en schrijvers, voornamelijk uit Vlaanderen.

PEN Vlaanderen

PEN Vlaanderen zet zich in voor de vrijheid van meningsuiting, voor meer internationale samenwerking tussen schrijvers en voor literatuur als bindmiddel voor vrede en verstandhouding. Dat doet de organisatie niet alleen in Vlaanderen, maar ook met een internationaal perspectief.

Iedereen Leest

Iedereen Leest is de referentieorganisatie rond lezen en leesbevordering. De organisatie werkt programma's en campagnes uit zoals Jeugdboekenmaand, Voorleesweek, Boekstart of de Leesjury. Samen met partners bouwt Iedereen Leest aan een sterke, brede leescultuur in Vlaanderen en Brussel.

Vlaamse Auteursvereniging

De Vlaamse Auteursvereniging is de belangenvereniging van en voor Vlaamse auteurs. Ze vertegenwoordigt zowel auteurs van proza, poëzie, toneel, scenario's, kinder- en jeugdliteratuur, literaire non-fictie en strips als illustratoren en literair vertalers.

SUBSIDIES VOOR LITERAIRE PROJECTEN

58 aanvragen

32 toekenningen

€ 341.905,00 toegekend

Beoordeling: [adviescommissie literaire projecten en organisaties](#)

Met subsidies voor literaire projecten wil Literatuur Vlaanderen een bijdrage leveren aan initiatieven die vernieuwing en professionalisering van het literaire landschap in Vlaanderen stimuleren, die dynamiek in het literaire veld brengen of die literatuur in diverse vormen bij een publiek brengen.

De vele mogelijkheden van deze regeling voor organisatoren hebben er ook in 2025 voor gezorgd dat er meer diverse en nieuwe projecten konden worden ondersteund. Literatuur Vlaanderen investeerde in literaire projecten met een bovenlokaal karakter en publieksbereik, en moedigde projecten aan die focussen op diversiteit, zowel wat betreft het doelpubliek als wat betreft de inhoudelijke invulling van het project. Aandacht voor kwetsbare literaire genres en nieuwe vormen van literatuur is een pluspunt.

In 2025 kregen niet alleen publieksgerichte evenementen steun, maar ook een brede waaier aan initiatieven die vernieuwing en professionalisering van het literaire landschap in Vlaanderen stimuleren. Voorbeelden daarvan zijn zakelijke en artistieke ontwikkelingstrajecten voor makers, collectieven en organisaties, maar ook literaire podcasts.

Wil je weten welke literaire projecten in 2025 subsidie ontvangen? Je vindt [alle toegekende subsidies voor literaire projecten in 2025](#) op onze website.

SUBSIDIES VOOR LEESBEVORDERING

36 aanvragen

11 toekenningen

€ 116.645,00 toegekend

Beoordeling: [adviescommissie leesbevordering](#)

Met subsidies voor projecten leesbevordering ondersteunt Literatuur Vlaanderen organisatoren die mensen warm maken om te beginnen met lezen of hen laten kennismaken met boeken die ze nog niet kennen.

In 2025 hebben we de eerste stappen gezet richting een vernieuwde projectsubsidie voor leesbevordering. [Je leest daar meer over in het meerjarenplan.](#)

Wil je weten welke leesbevorderingsprojecten in 2025 subsidie ontvangen? Je vindt [alle toegekende subsidies voor leesbevordering in 2025](#) op onze website.

SUBSIDIES VOOR LITERAIRE UITWISSELINGEN

Categorie A

23 aanvragen

11 toekenningen

€ 23.796,00 toegekend

Categorie B

11 aanvragen

4 toekenningen

€ 40.000,00 toegekend

Beoordeling: [adviescommissie literaire uitwisselingen](#)

Samen met de Taalunie en het Nederlands Letterenfonds wil Literatuur Vlaanderen de grenzen in het Nederlandse taalgebied dunner maken. Via subsidies voor literaire uitwisselingen geven we zowel literaire makers als organisaties de mogelijkheid om kennis uit te wisselen en bloeiende samenwerkingen op te zetten tussen de verschillende regio's van het Nederlandse taalgebied (Aruba, Bonaire, Curaçao, Nederland, het Nederlandse taalgebied van België, Saba, Sint Eustatius, Sint Maarten en Suriname). Die regio's zijn ook vertegenwoordigd in de commissie, die bestaat uit commissieleden uit de verschillende regio's. Door de internationale samenstelling heeft de commissie een breed perspectief op projecten die in ons volledige taalgebied plaatsvinden.

De subsidie voor literaire uitwisselingen past in een samenwerkingsovereenkomst tussen de drie organisaties. De Taalunie stelt hiervoor € 65.000 per jaar ter beschikking, verdeeld over twee categorieën:

- **Categorie A** is bedoeld voor literaire makers, met name schrijvers, (performance)dichters, spokenwordartiesten, vertalers, illustratoren of literair programmatoren/curatoren die hun artistieke of zakelijke mogelijkheden in een andere Nederlandstalige regio willen verkennen of een nieuwe samenwerking willen opzetten. Zij kunnen een subsidie tot maximaal € 2.500 aanvragen.
- **Categorie B** is bedoeld voor organisaties of collectieven die actief zijn in het literaire veld en die een internationale samenwerking willen opzetten binnen het Nederlandse taalgebied. Als ze dat doen aan de hand van een literair project dat draait om uitwisseling van kennis en expertise tussen de verschillende regio's van ons taalgebied, dan kunnen ze een subsidie aanvragen tot maximaal € 10.000.

Wil je weten welke makers en organisaties in 2025 subsidie ontvingen? Je vindt [alle toegekende subsidies voor literaire uitwisselingen in 2025](#) op onze website.

SUBSIDIES VOOR AUTEURSLEZINGEN

3.392 gesubsidieerde lezingen

€ 339.200 toegekend

€ 908.330,45 vanuit de markt via Literatuur Vlaanderen naar de auteurs

176.665 bezoekers in totaal

Gemiddeld **52** bezoekers per lezing

560 auteurs gaven minimaal één lezing

Gemiddeld **6** lezingen per auteur

Beoordeling: [adviescommissie auteurslezingen](#)

Auteurs, illustratoren, striptekenaars, vertalers en performance-dichters die vertellen over hun werk kunnen een publiek als geen ander begeisteren en warm maken om (meer) te gaan lezen. Daarom ondersteunt Literatuur Vlaanderen organisatoren die een auteur uitnodigen met een korting van € 100 per lezing.

In 2025 vonden er 3.392 auteurslezingen met korting plaats, een nieuw record sinds de start van de auteurslezingen in 2013.

Update website

In 2025 werd de website technisch klaargestoomd voor de overgang naar e-facturatie. Vanaf 1 januari 2026 is digitaal factureren immers verplicht voor alle btw-plichtige ondernemers in België, wat ook om een aanpassing vraagt in de financiële

afhandeling van gesubsidieerde auteurslezingen. Zo blijven we de website technisch verfijnen, en werken we mee aan de verdere professionalisering van het literaire veld.

Auteurslezingen.be is niet alleen een platform voor het aanvragen, beheren en uitbetalen van auteurslezingen maar ook een sterke contentwebsite waarop auteurs hun lezingen op een aantrekkelijke manier kunnen voorstellen enerzijds en team auteurslezingen tips en inspiratie kan delen anderzijds. In 2025 werd onder andere de onderwijspagina met gerichte inspiratie voor leerkrachten verder uitgebreid met praktijkvoorbeelden en lezingen gelinkt aan onderwijsthema's.

Lezingen zonder korting

Lezingen zonder korting die door dezelfde organisator kort na een lezing mét korting georganiseerd worden, kunnen ook via auteurslezingen.be afgehandeld worden. Daardoor weten we dat er in 2025 in totaal **4.471 auteurslezingen** werden georganiseerd, waarvan dus 3.392 lezingen met korting. Team auteurslezingen neemt met andere woorden voor ruim 1.000 extra lezingen de administratieve en financiële afhandeling op zich, wat een fijne service is voor zowel auteurs als organisatoren.

Lezingen voor kinderen en jongeren

Kinder- en jeugdliteratuur blijft met 52,8% zoals ieder jaar het populairste genre. Ook de andere percentages blijven nagenoeg hetzelfde ten opzichte van vorig jaar. In 2025 was het voor het eerst mogelijk om een onderscheid te maken in

de leeftijden tussen 0 en 6 jaar. We kunnen de verdeling van de lezingen over die doelgroep nu dus beter in kaart brengen. Wat duidelijk in het oog springt, is hoe snel het aantal lezingen oploopt vanaf de doelgroep 6-8 jaar en ook weer afloopt vanaf de leeftijd 13-14 jaar. De meeste lezingen worden dus georganiseerd voor kinderen tussen de 6 en 12 jaar, terwijl jonge kinderen en jongeren net ook een belangrijke doelgroep zijn. Het totale aandeel lezingen georganiseerd voor kinderen en jongeren blijft in ieder geval hoog (71,2% in totaal). De meeste aanvragen voor lezingen worden (net als alle voorgaande jaren) ingediend door scholen en bibliotheken. In 2025 gaat het om 76,1% van de aanvragen. Dat ligt volledig in lijn met de spreiding van de lezingen over de genres en leeftijden van het doelpubliek.

Veel auteurs en groot publiek

De lezingen bereikten in 2025 176.665 bezoekers of gemiddeld 52 aanwezigen per auteurslezing. 560 van de 838 auteurs die opgenomen zijn op auteurslezingen.be gaven in 2025 minstens één auteurslezing met korting. Gemiddeld gaf een auteur het afgelopen jaar 6 gesubsidieerde lezingen. In 2025 hebben zich in totaal 111 auteurs kandidaat gesteld voor opname op auteurslezingen.be. Van hen werden er 60 opgenomen (54,1%).

Op [de website van Auteurslezingen](#) staan alle auteurs die in aanmerking komen voor een lezing met korting. Wil je weten hoeveel lezingen met korting een bepaalde auteur in 2025 heeft gegeven? Neem dan contact op met team auteurslezingen via info@auteurslezingen.be.

Auteurslezing Will-Limba Moleka © Bob Van Mol

AUTEURSLEZINGEN IN 2025

3.392

auteurslezingen met korting gegeven in 2025

176.665

bezoekers van auteurslezingen (gem. 52 per lezing)

560

auteurs gaven minstens één lezing met korting

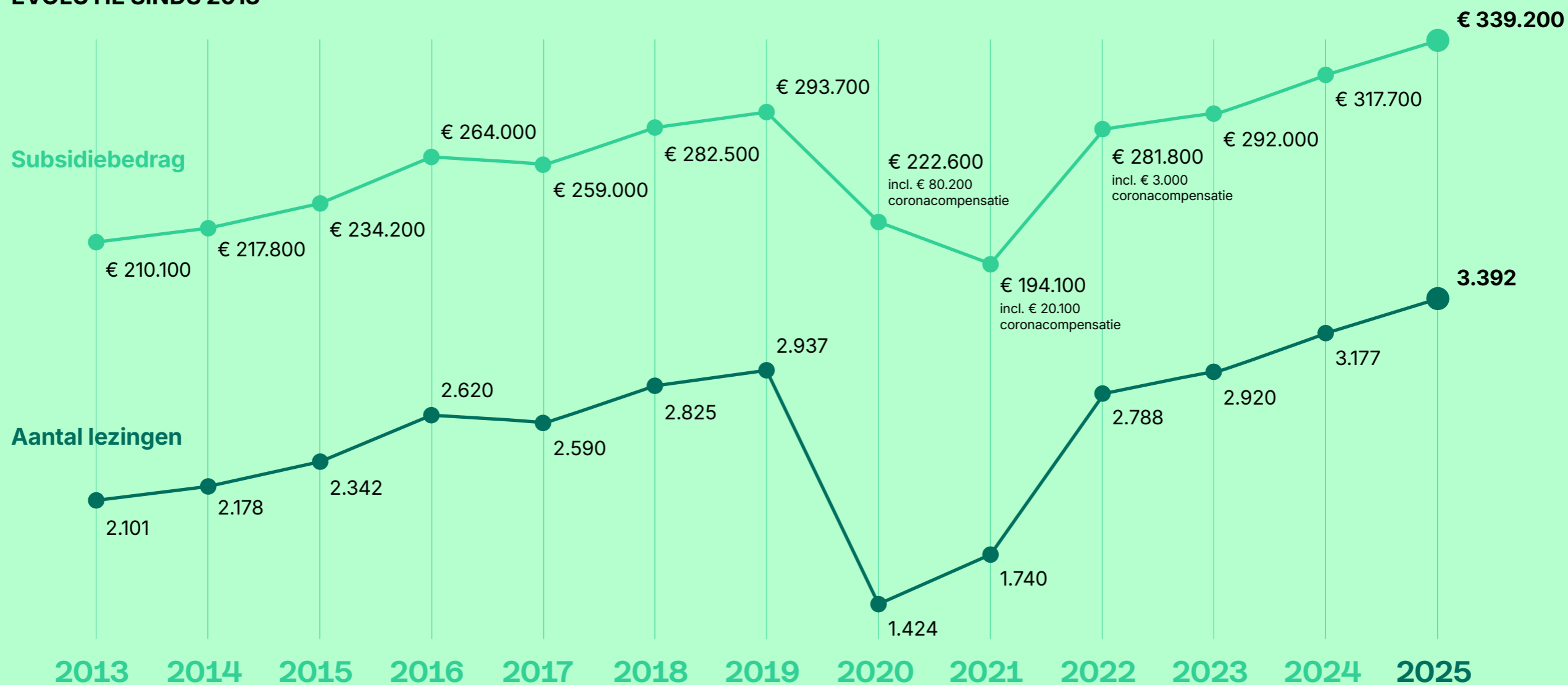
838

auteurs in totaal opgenomen op auteurslezingen.be

111

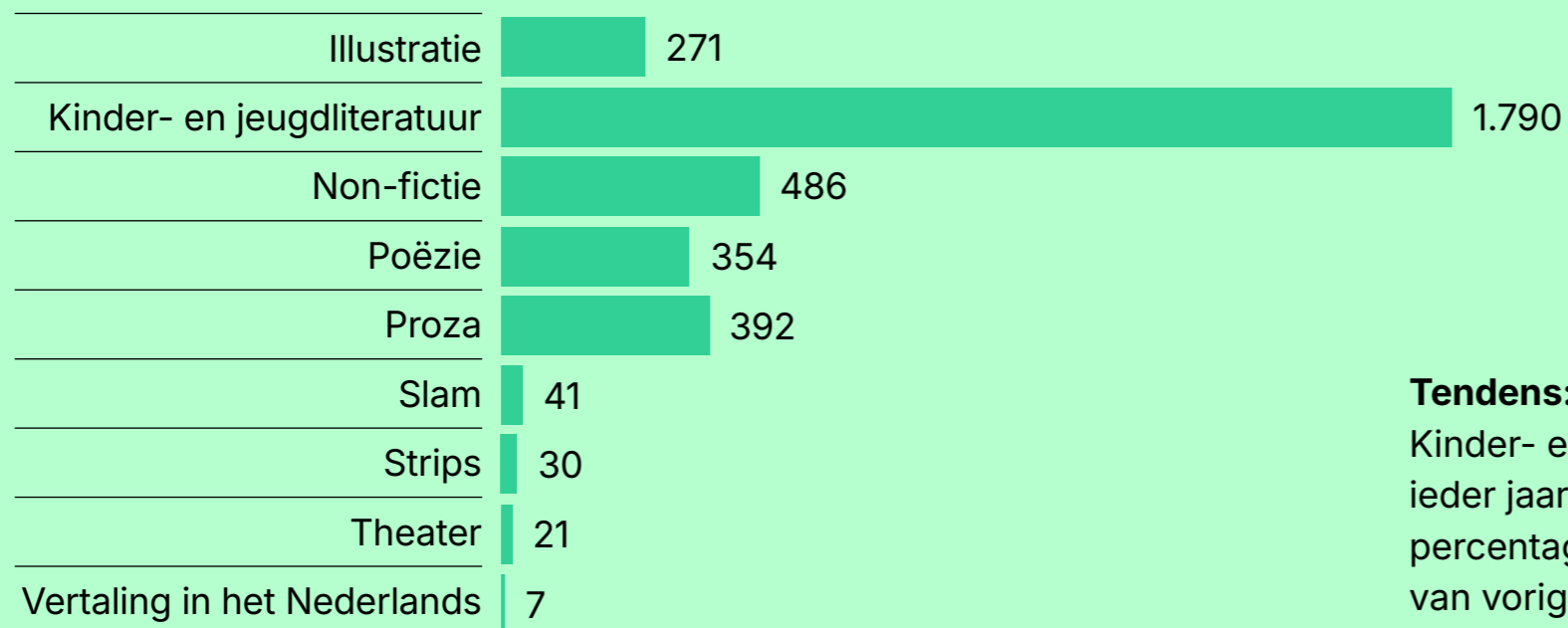
auteurs stelden zich kandidaat, waarvan 60 werden opgenomen

EVOLUTIE SINDS 2013

AUTEURSLEZINGEN IN 2025

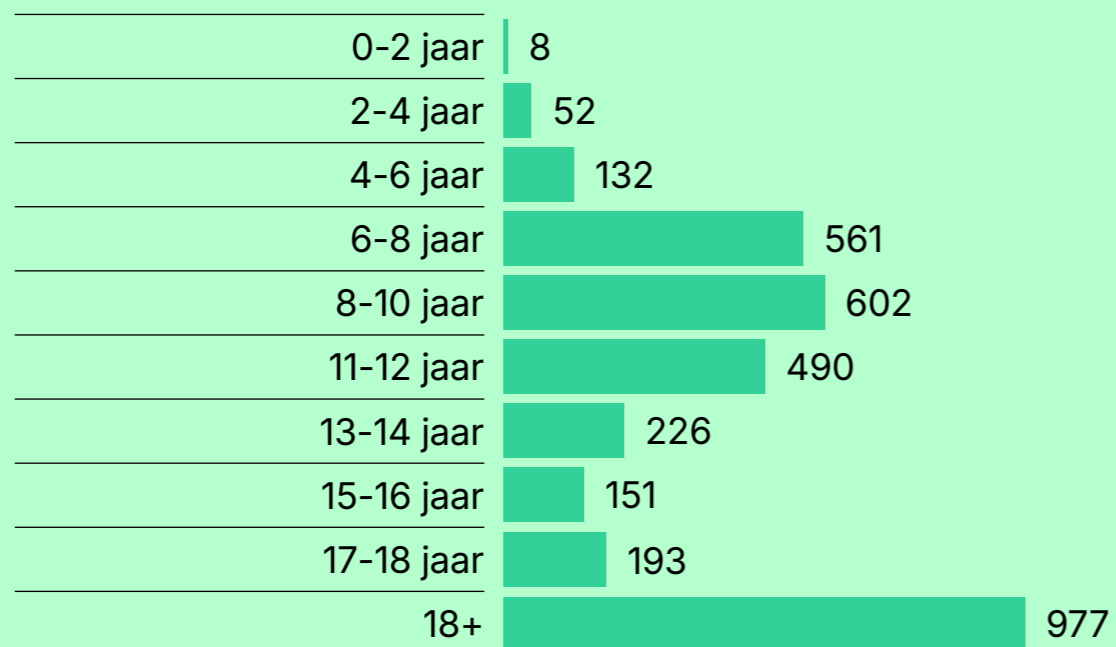
PER GENRE

Tendens:

Kinder- en jeugdliteratuur blijft met 52,8% zoals ieder jaar het populairste genre. Ook de andere percentages blijven nagenoeg hetzelfde ten opzichte van vorig jaar.

PER LEEFTIJD PUBLIEK

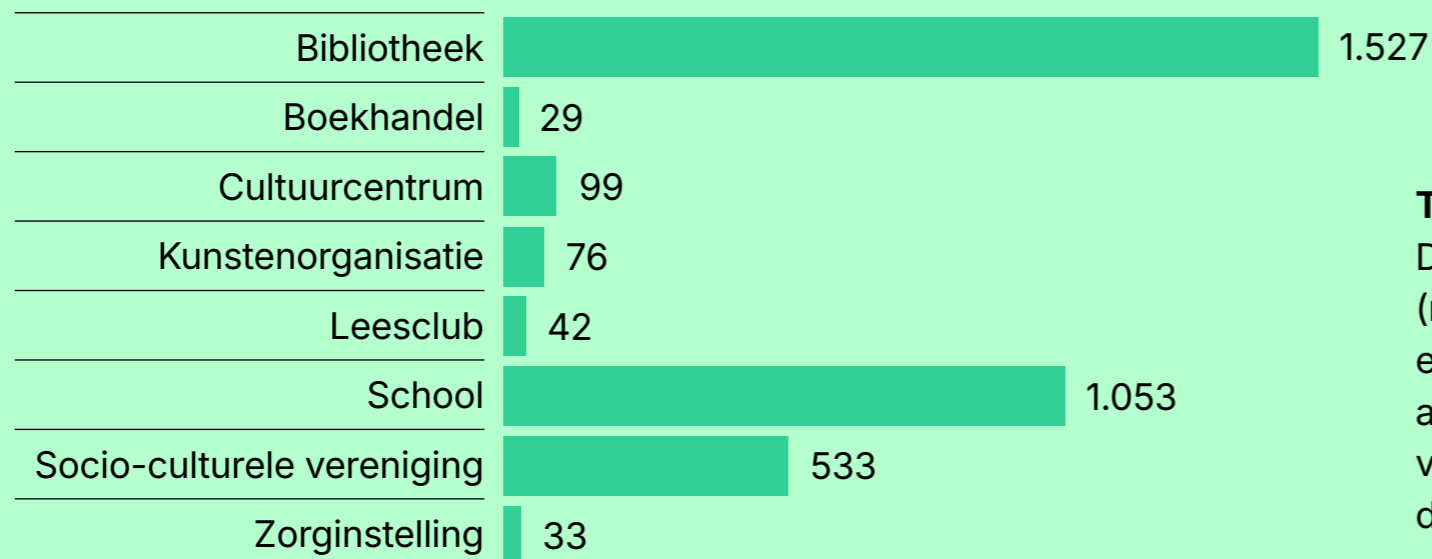

Tendens:

In 2025 was het voor het eerst mogelijk om een onderscheid te maken in de leeftijden tussen 0 en 6 jaar. We kunnen de verdeling van de lezingen over die doelgroep nu dus beter in kaart brengen. Wat duidelijk in het oog springt, is hoe snel het aantal lezingen oploopt vanaf de doelgroep 6-8 jaar en ook weer afloopt vanaf de leeftijd 13-14 jaar. De meeste lezingen worden dus georganiseerd voor kinderen tussen de 6 en 12 jaar, terwijl jonge kinderen en jongeren net ook een belangrijke doelgroep zijn.

AUTEURSLEZINGEN IN 2025

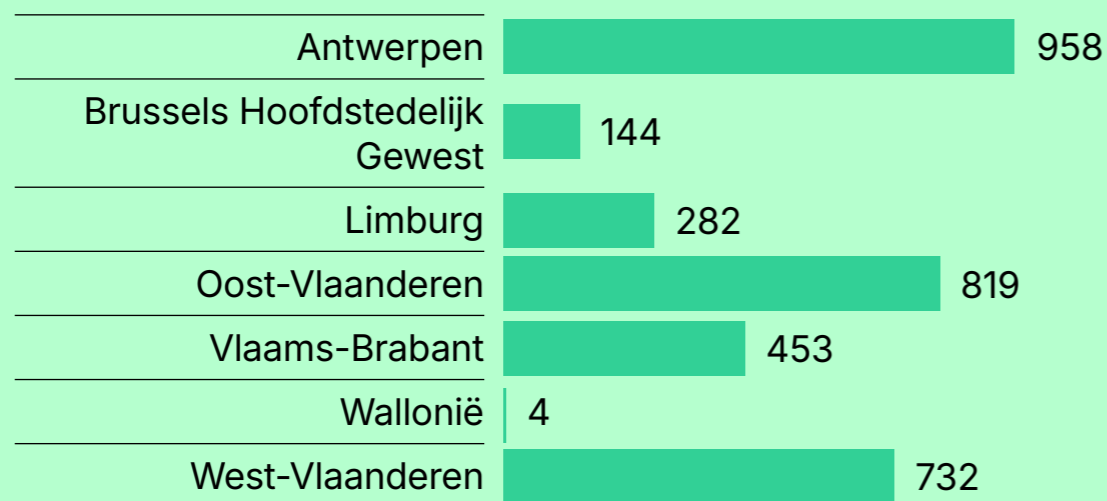
PER TYPE ORGANISATIE

Tendens:

De meeste aanvragen voor lezingen worden (net als alle voorgaande jaren) ingediend door scholen en bibliotheken. Dit jaar gaat het om 76,1% van de aanvragen. Dit ligt volledig in lijn met de spreiding van de lezingen over de genres en leeftijden van het doelpubliek.

PER PROVINCIE

Tendens:

Sinds 2025 kunnen we opnieuw in kaart brengen in welke provincie de ondersteunde lezingen plaatsvinden. De meeste lezingen vinden plaats in Antwerpen, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen. Organisatoren uit Wallonië doen slechts heel sporadisch een beroep op de ondersteuning via auteurslezingen.be.

LEERKRACHTEN GETUIGEN

Leerkracht Nele Roose:
“De begeestering van auteurs werkt aanstekelijk”

Leerkracht Nele Roose van basisschool Sint-Lieven Kolegem in Gent werkte voor haar school een taal- en leesbeleid uit. Omdat auteurslezingen een cruciaal hulpmiddel zijn om leesplezier aan te wakkeren, coördineert ze ook de schoolbezoeken van auteurs. Nele vertelde graag meer over haar aanpak.

“We merken dat ook onze leerlingen steeds minder lezen. Daarom hebben we van ons taal- en leesbeleid het afgelopen schooljaar een prioriteit gemaakt en ik kreeg het mandaat

om dat vorm te geven. Daarbij heb ik erg veel gehad aan de Iedereen Leest Academie. Het is fijn dat je niet alles zelf hoeft uit te zoeken en dat je de trajecten niet van A tot Z hoeft te volgen: je kiest waar je instapt, wanneer je pauzeert en hervat. Omdat auteurslezingen een beproefd hulpmiddel zijn om leesplezier te bevorderen, zijn we daar na een onderbreking van enkele jaren opnieuw mee gestart. Auteurs die over hun vak vertellen, maken veel meer indruk dan een leerkracht die hetzelfde probeert over te brengen. Hun begeestering werkt echt aanstekelijk.”

“De lezing van Evelien De Vlieger was een schot in de roos. Ze begon met persoonlijke verhalen en toonde foto's van haar werkplek (een caravan) en huisdieren (poezen), waardoor ze de kinderen meteen mee had. Ze vertelde over de boeken die ze als kind graag las en vroeg wat de kinderen graag lezen. Het was ongelooflijk hoeveel vingers er in de lucht gingen – ook van kinderen van wie we dachten dat ze niet graag lezen. Evelien vertelde over haar eigen werk, las voor en betrok de kinderen actief.”

“Ik ben een zomerochtend.”

Uit ‘**Beginnen**’ van Angelo Tijssens

Gekozen door **Esther de Gries**, internationale promotie proza & theater en projecten

Leerkrachten Anna De Wolf en Lukas Kestens:

“Lezen zonder punten bevordert de leeshonger”

Een weekend lang lezen en creatief bezig zijn met taal zonder druk of beoordelingen: dat was het concept van de leesretraite die leerkrachten van het Sint-Pieterscollege in Jette organiseerden voor leerlingen van het vierde tot het zesde middelbaar. Leerkrachten Nederlands Anna De Wolf en Lukas Kestens vertellen hoe ze via een programma van vrij lezen, workshops, auteurslezingen en een open mic-avond een omgeving creëerden waar leerlingen hun eigen leespad konden uitstippelen.

Anna: “Onze gasten waren Gaea Schoeters en W.L. Moleka. De lezing van Gaea hadden we op voorhand samen voorbereid, want dat was in de vorm van een interview. De leerlingen hadden het boek al gelezen en vragen voorbereid die ze aan haar konden stellen. Gaea is een ongelooflijk boeiende spreker die antwoordt op de vragen van de leerlingen en er toch ook in slaagt om extra informatie te geven. De leerlingen waren achteraf heel positief over de open houding en de manier van vertellen. Ze had ook een goede tip voor de leerkrachten: kies niet alleen auteurs die goede boeken schrijven, maar die er ook goed over kunnen vertellen en die connectie kunnen maken met hun publiek.”

Lukas: “Voor de selectie van auteurslezingen, ook buiten de leesretraite, zoeken we auteurs die aansluiten bij de leefwereld van onze leerlingen. Omdat ze inhaken op de actualiteit. Of omdat ze jong zijn. Veel leerlingen zien boeken nog als iets oubolligs. We willen tonen dat ook jonge mensen boeken schrijven over hedendaagse onderwerpen. Daarom hadden we ook W.L. Moleka uitgenodigd. Zijn lezing hadden we niet voorbereid, dat was puur ter inspiratie. Ook voor de leerkrachten trouwens: Will-Limba valt op in de media en we waren nieuwsgierig om hem te leren kennen. Intussen hebben we zijn boeken ook aangekocht voor onze schoolbibliotheek.”

“Ik ben over tijd, denk ik,
de dag heeft niet gewacht...”

Uit ‘**Een heel klein scheepje**’ van Chris Yperman

Gekozen door **Marieke Roels**, coördinator werkbeurzen,
beleidsmedewerker literaire tijdschriften

Leerkracht Inge Misschaert:

“Voor elke leerling een boek”

Leerkracht Inge Misschaert zet zich met hart en ziel in voor leesbevordering op de secundaire school KA Beveren. Vorig schooljaar deed ze met haar vijfdejaars mee aan de Boon voor Onderwijs en kwam Boon-winnares Safae el Khannoussi op bezoek in de klas. Maar daarvoor organiseerde ze al auteurslezingen met grote namen als Ilya Leonard Pfeijffer en Ish Ait Hamou. De lezingen maken deel uit van een stevig leesbeleid dat leerlingen op diverse manieren wil raken met boeken.

“We bereiden de auteurslezingen altijd voor door vooraf fragmenten te lezen, die in de klas te bespreken en vragen voor te bereiden. Sinds de lezing van Ilya Leonard Pfeijffer maken we altijd gebruik van het [College Tour-format](#): een interview door leerlingen en leerkrachten, gecombineerd met een kort voorleesmoment en een boekenstand. Dat zorgt voor interactie en betrokkenheid, omdat er op voorhand goed over de vragen is nagedacht. Voor de lezing van Arnon Grunberg werk ik nu aan een bundel met journalistieke stukken en kortverhalen waarmee leerkrachten aan de slag kunnen gaan in hun klas. Ze krijgen ook voldoende achtergrondmateriaal, zodat ze niet alles zelf moeten opzoeken.”

SUBSIDIES VOOR PROJECTEN AUTEURSLEZINGEN

3 aanvragen

2 toekenningen

€ 2.500 toegekend

Organisatoren die verschillende kort opeenvolgende auteurslezingen plannen met een of meerdere auteurs, bijvoorbeeld een auteurstournee, kunnen een overkoepelende aanvraag indienen voor de verschillende lezingen samen. Voor dat soort lezingenprojecten kan Literatuur Vlaanderen meer dan 15 lezingen subsidiëren.

Via deze regeling is er in 2025 subsidie toegekend aan twee auteurslezingenprojecten.

1. Jeugdboekenmaand Noordrand

€ 1.500

Het intergemeentelijk samenwerkingsverband Cultuur Noordrand organiseert al verschillende jaren samen met dertien bibliotheken uit haar regio een voorlees- en taalproject voor kinderen uit de Noordrand van Brussel tijdens de Jeugdboekenmaand. De focus ligt op leesbevordering, leesmotivatie en taalstimulatie. De meertalige context van de regio vormt een bijzondere uitdaging. De organisatie kiest voor een samenwerking met de lagere scholen (derde leerjaar) om zoveel mogelijk kinderen te bereiken.

Jeugdboekenmaand Noordrand bestaat in 2026 uit een voortraject in de scholen, een auteurslezing tijdens de Jeugdboekenmaand, en een natraject in de vrije tijd van de kinderen tijdens de paasvakantie. Literatuur Vlaanderen kende in 2025 € 1.500 subsidie toe als bijdrage voor de vergoeding van de auteurs die deelnemen aan het project, met name Winny Ang, Stefan Boonen, Wally De Doncker, Jan De Kinder, Sofie De Moor, Guy Didelez, Reina Ollivier, Marjolein Pottie, Liesbeth Talboom en Marijke Umans.

2. Het Voorleesfestival LINC vzw

€ 1.000

LINC vzw zet in op leesbevordering als hefboom voor meervoudige geletterdheid en maatschappelijke participatie: verhalen verbinden mensen, versterken taal en verruimen de

blik op de wereld. In een samenleving waar digitale prikkels toenemen en leesvaardigheid onder druk staat, blijft (voor) lezen een essentieel instrument om verbeelding, taalontwikkeling en kritisch denken te stimuleren.

Het Voorleesfestival van LINC is een laagdrempelig en feestelijk initiatief dat (voor)leesplezier, taalontwikkeling en verbeeldingskracht stimuleert. De organisatie brengt kinderen, (groot)ouders en jeugdauteurs samen op een publieke plek, en creëert zo een warme, gedeelde beleving rond verhalen.

Literatuur Vlaanderen kende € 1.000 subsidie toe als bijdrage voor de vergoeding van de auteurs die deelnemen aan festival in juni 2025, met name Lise Braekers & Jacques Maes, Stefan Boonen, Humeyra Cetinel, Isabelle Gielen, Asma Ould Aïssa, Barbara Rottiers, Leo Timmers, Marijke Umans en Zarissa Windzak.

“We moeten de wereld blijven afzoeken, alle hoeken en kanten, onder elke steen, in elke holle ruimte, niet noodzakelijk om ooit de sokken terug te vinden, en zelfs niet de dodo’s, maar om altijd opnieuw verhalen te vinden over het eiland Sandy. Zolang we dat doen, blijft het eiland Sandy onbestaand, maar is het er en kunnen de dodo’s en de mammoet en ook de oeros, de Kaapse leeuw en de rodriguesspreeuw en de olifantsvogel en de andere uitgestorvenen, de vermisten, de vergeters, l’oubli, mijn grootvader Marcel en zij die vergeten zijn, de abandoned, de spoorlozen en al die andere sabeltandtijgers, kunnen zij met onze sokken en schoenen onze voetstappen op het eiland Sandy achterlaten.”

Uit ‘**De kunst van het crashen**’ van Peter Verhelst

Gekozen door **Lore Piers**, beleidsmedewerker informatiebeheer en digitalisering, coördinator BoekenOverleg

... en meer

HERMAN DE CONINCKPRIJS

€ 20.000

Op 21 maart 2025 (Wereldpoëziedag) ontving de Nederlandse dichtster Maaïke de Wolf de Herman de Coninckprijs voor de bundel 'De dansvloer is van iedereen'. Het prijzengeld bedraagt € 7.500. Haar eerste dichtbundel gaat over bestaansrecht, verlegenheid van je af schudden en ruimte durven opeisen. "Niet iedereen heeft immers evenveel plek op de dansvloer, niet iedereen is er even welkom, niet iedereen vindt een groep, laat staan een partner om mee te dansen, niet iedereen zit in het juiste ritme. De grillige schoonheid, de bizarre architectuur en de wrede intimiteit van de dansvloer in woorden te willen vatten: dat is de originaliteit van deze bundel", luidde het oordeel van de jury. Maaïke de Wolf stelt: "Ook de taal is van iedereen. Taal verandert de hele tijd, onder invloed van het Engels of van de spreektaal. Het is niet aan instituten om daar iets van te vinden, want de taal is van de mensen en van iedereen."

In 2025 werden er 92 bundels ingezonden die tussen 1 januari 2024 en 31 december 2024 zijn verschenen, waaronder 24 debuten. De jury van de Herman de Coninckprijs bestond uit

Erwin Jans, Anthony Manu, Ibe Rossel, Steven Vanackere en Rebekka de Wit.

Op 21 februari, de geboortedag van de dichtster, werden traditiegetrouw de zes genomineerde bundels bekend gemaakt:

1. 'De dansvloer is van iedereen' van Maaïke de Wolf (De Arbeiderspers)
2. 'we moeten 'misschien' blijven denken' van Esther Jansma (Prometheus)
3. 'Rozige maanvissen' van Sytse Jansma (Atlas Contact)
4. 'Binnen in de aarde is een berg' van Hester Knibbe (De Arbeiderspers)
5. 'de verwerping van het stilzitten' van Lidy van Marissing (het balanseer)
6. 'Koeiendagen' van Kira Wuck (De Geus)

De Herman de Coninckprijs presenteerde ook in 2025, voor de zesde keer al, 'De 44', een bloemlezing met de beste gedichten uit de inzendingen volgens de jury. Bovendien kon het postergedicht 'Vreemdeling' van Maaïke de Wolf gratis besteld worden bij Behoud de Begeerte. Op die manier worden maar liefst 44 dichters gepromoot bij lezers.

De wereld in

Nederlandstalige literatuur verdient een internationaal publiek en daar maakt Literatuur Vlaanderen werk van. Lees hier alles over de promotie van Vlaamse literatuur in het buitenland, residenties en andere reizen van auteurs, en de vertaling van onze literatuur in andere talen. Je leest meer over de fellowships en bezoeken aan Zweden ter voorbereiding van het gastlandschap op de Gothenburg Book Fair in 2027.

DE WERELD IN

Subsidies

SUBSIDIES VOOR VERTALINGEN

129 aanvragen

118 toekenningen

€ 350.623 toegekend

€ 2.971,38 gemiddeld per vertaling

Literatuur Vlaanderen ondersteunt buitenlandse uitgeverijen en theatergezelschappen die kwaliteitsvol literair werk van Vlaamse auteurs, illustratoren, strip- en theaterauteurs in vertaling uitgeven met een [translation grant](#). Literatuur Vlaanderen vergoedt daarbij een deel van de vertaal- en soms ook productiekosten, met een maximum van € 8.000 per subsidie. Uitgevers die de naam van de literair vertaler op de cover vermelden, kregen een extra bonus van € 250.

Nieuw dit jaar was de extra steun voor Zweedse uitgevers, in aanloop naar het Vlaams-Nederlandse gastlandschap op de Gothenburg Book Fair in Göteborg in 2027. Zij kunnen rekenen op aanzienlijk hogere ondersteuning: tot 90% van de vertaalkosten en 25% van de productiekosten (dit laatste met een maximum van € 4.000). Deze maatregel loopt tot eind 2028, geldt voor alle genres en moet de publicatie van kwalitatieve Nederlandstalige literatuur op de Zweedse markt stimuleren.

Wil je weten aan welke buitenlandse uitgevers in 2025 een translation grant is toegekend? Je vindt [alle toegekende translation grants in 2025](#) op onze website.

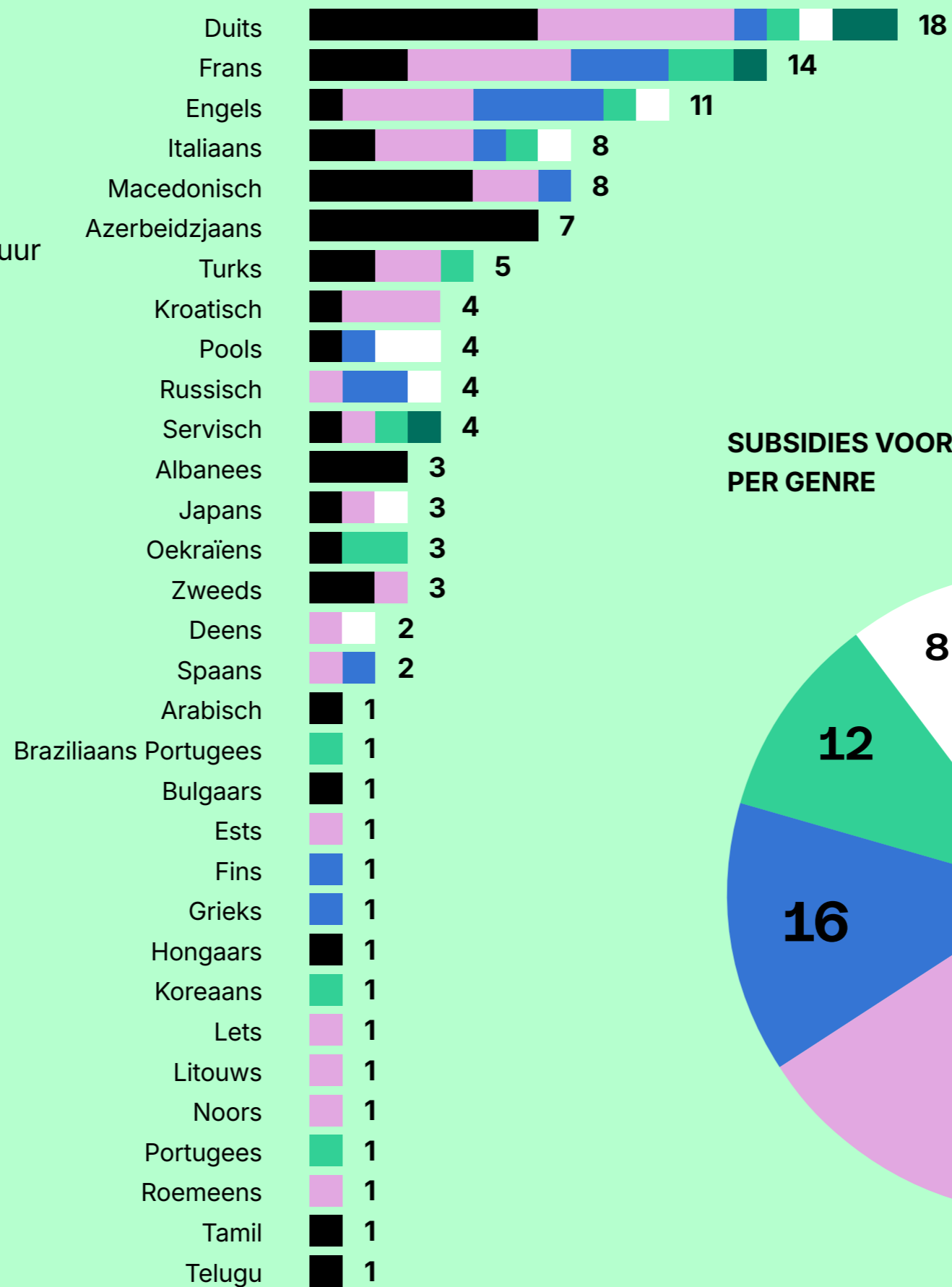
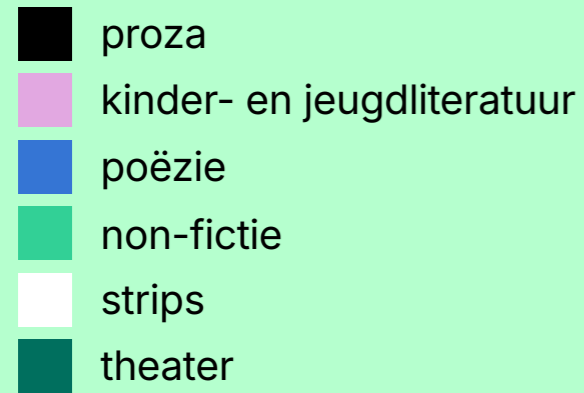

“We gaan zien. Wij gaan zien. Toch.”

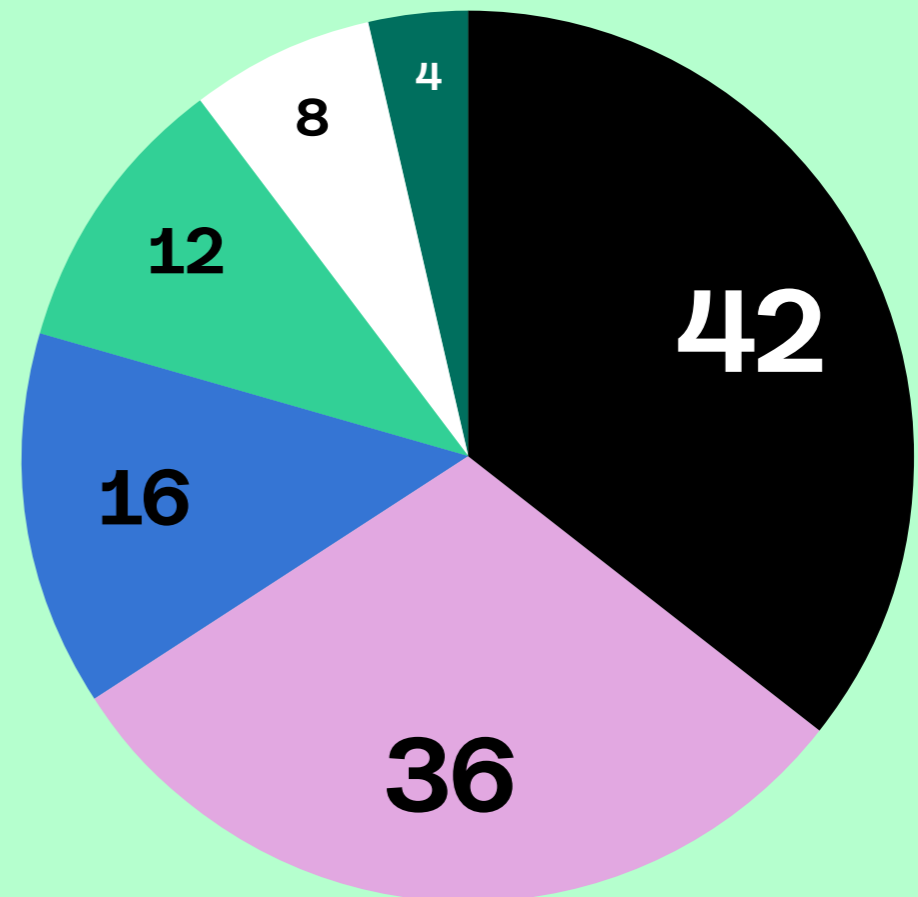
Uit ‘**Het verdriet van België**’ van Hugo Claus

Gekozen door **Yannick Geens**, beleidsmedewerker talentontwikkeling, internationale promotie van proza en theater

118 SUBSIDIES VOOR VERTALINGEN IN 32 TALEN

SUBSIDIES VOOR VERTALINGEN
PER GENRE

UITGEVER AAN HET WOORD

“ Dit is het eerste van drie delen die we willen uitbrengen van ‘De bondgenoten’ van Brecht Evens. Omdat de productiekosten voor deze boeken hoger liggen dan bij onze andere titels, is dit voor ons een grote stap. Toch zetten we er graag op in: Literatuur Vlaanderen steunt al jarenlang de vertalingen van Brechts werk, en dankzij die blijvende inzet zagen we zijn verkoopcijfers in Noord-Amerika boek na boek stijgen. We zijn Literatuur Vlaanderen dan ook bijzonder dankbaar voor haar steun bij het opbouwen van zijn publiek op die markt.

Uitgever Alison Naturale van Drawn & Quarterly

SUBSIDIES VOOR INTERNATIONALE AUTEURSBEZOeken

80 aanvragen

78 toekenningen

24 landen

€ 46.933,92 toegekend

Literatuur Vlaanderen ondersteunt buitenlandse organisatoren die een podium bieden aan Vlaamse auteurs, illustratoren of vertalers met een recente vertaling. Met een [travel grant](#) stimuleert Literatuur Vlaanderen de promotie van het vertaalde werk in het land waar het verschijnt. Tegelijk krijgen auteurs en illustratoren uit Vlaanderen de kans om hun internationale netwerk uit te breiden.

In enkele uitzonderlijke gevallen kende Literatuur Vlaanderen een uitgebreide travel grant toe. Daarbij subsidieerden we ook de verblijfskosten. Het ging om auteurs die deelnamen aan de Gothenburg Book Fair (in aanloop naar het Vlaams-Nederlandse gastlandschap in 2027) of aan het Salone Internazionale del Libro di Torino, waar enkele Vlaamse auteurs konden aansluiten bij het Nederlandse gastlandschap.

Wil je weten welke auteurs, illustratoren en vertalers in 2025 met een travel grant naar het buitenland reisden of een internationale lezing gaven? Je vindt [alle toegekende travel grants in 2025](#) op onze website.

AUTEUR AAN HET WOORD

Tussen 27 juli en 2 augustus vond aan de Universiteit van East Anglia in Norwich (Verenigd Koninkrijk) de dertigste editie plaats van de BCLT Summer School, een internationaal gerenommeerd programma voor literair vertalers. In de workshop 'Literatuur uit Vlaanderen' werkten negen vertalers – voornamelijk van Amerikaanse origine – onder leiding van vertaler Kristen Gehrman aan een collectieve Engelse vertaling van het eerste hoofdstuk van Jean-Claude van Rijckeghems jeugdroman 'Onheilsdochter'. De auteur zat zelf mee aan tafel.

Lees het [volledige artikel op literatuurvlaanderen.be](https://literatuurvlaanderen.be).

Groepsfoto BCLT Summerschool © Kristen Gehrman

“ Het leek alsof de vertaling in slow motion ontstond, maar dat was net heel boeiend. Af en toe deden de opmerkingen van de vertalers me stilstaan bij mijn schrijfstijl en woordkeuze. Ze vroegen me ook hoe ze scheldwoorden moesten vertalen: “How do you translate ‘krenge’? Is that like ‘bitch’? Can we use that word in young adult fiction?” Verder wilden ze graag weten of ‘kwallenkop’ in België een echt scheldwoord was.

Auteur Jean-Claude van Rijckeghem

78 TRAVEL GRANTS OP LOCATIE

... en meer

RESIDENTIES

Het ontbreekt auteurs wel eens aan de nodige tijd en ruimte om een boek in alle rust af te maken. Samen met het [internationaal literatuurhuis Passa Porta](#) ontwikkelde Literatuur Vlaanderen daarom een beleid voor Vlaamse auteurs die op residentie gaan in binnen- en buitenland. Behalve een inspirerende werkplek bieden die residenties meestal ook onvergetelijke ervaringen en kansen om auteurs van over de hele wereld te ontmoeten.

Deze auteurs genoten in 2025 van een buitenlandse residentie:

- Frank Keizer en Frederik De Backer in Zuid-Afrika
- Barbara De Munnynck en Patricia Jozef in Berlijn
- Laïla Koubaa in Amsterdam
- Elvis Peeters (duo) en Giuseppe Minervini in Rome
- Leon Sofie Verraest in Norwich

Deze auteurs gingen in 2025 op residentie in Het Lijsternest (Ingooigem):

- Caro Van Thuyne
- Ivan Adriaenssens
- Moya De Feyter
- Peter Theunynck
- Emerald Liu
- Jeroen Theunissen
- Stefaan Van Brabandt
- Herman Leenders
- Jonas Bruyneel
- Natalie Gielen
- Miriam Van hee
- Nisrine Mbarki

AUTEUR AAN HET WOORD

“ Ik heb in deze maand Berlijn meer geschreven dan ik thuis soms in een half jaar voor elkaar krijg. Zo’n residentie werkt enorm goed: de concentratie, de bubbel. Dit is een bijzonder goeie plek om te schrijven. Het is ook bijzonder om langere tijd samen te leven met auteurs uit andere landen: uit te wisselen, te praten, te leren en plezier te maken. Jürgen Becker was de meest aandachtige en behulpzame van de hele staf. Ik neem zijn aanbod graag aan om in april 2026 terug te gaan naar het LCB. Daar zullen ze me opnemen in hun programma, wanneer de Duitse versie van mijn roman ‘Gentlemen’ er is.

Patricia Jozef over haar residentie
in het Literarisches Colloquium in Berlijn
Foto © Johan Jacobs

INTERNATIONALE GASTSCHRIJVERS

€ 141,50

De Taalunie geeft afdelingen Nederlands als vreemde taal in het primair, secundair en hoger onderwijs buiten het Nederlandse taalgebied de kans om een Nederlandse of Vlaamse gastschrijver te ontvangen. Ze doet dat in samenwerking met Literatuur Vlaanderen en het Nederlands Letterenfonds.

De regeling bestaat uit twee delen:

- ‘Schrijver in de klas’ voor een fysiek schrijversbezoek;
- ‘Schrijver op je scherm’ voor een online bezoek.

De Taalunie betaalt het honorarium van de auteur (€ 500 per week). De organisator kan bij Literatuur Vlaanderen of het Nederlands Letterenfonds een aanvraag indienen voor de reiskosten van de gastschrijver of voor de kosten van een online bezoek. Daarnaast zorgt de organisator voor huisvesting, of – in het geval van een online bezoek – voor alle overige kosten.

Literatuur Vlaanderen ondersteunde in 2025 één project via deze regeling: Matthijs de Ridder was te gast bij het Institut für Niederländische Philologie in Münster (Duitsland).

INTERNATIONALE BEZOEKEN

€ 56.425,68

Festival International de la Bande Dessinée d'Angoulême

Pas op het einde van het jaar werd duidelijk dat de editie van januari 2025 van het Festival International de la Bande Dessinée d'Angoulême de laatste in deze vorm zou zijn. De toekomst is nu onzeker. In januari 2025 verliep alles nog zoals altijd: collega Lien deelde twee dagen lang een stand met het Nederlands Letterenfonds en uitgeverij Oogachtend in de Marché des Droits, en ontmoette daar tijdens zo'n 35 afspraken vrijwel alle belangrijke internationale contacten uit de stripwereld.

Bijzonder aan deze editie was de receptie die we in samenwerking met de Vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering in Parijs organiseerden ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van Literatuur Vlaanderen. Zo'n 80 genodigden woonden het evenement bij, onder wie vele internationale uitgevers en festivalorganisatoren. Ook heel wat Vlaamse en Nederlandse stripauteurs en studenten uit opleidingen beeldverhaal waren aanwezig. Zij maakten dankbaar gebruik van de gelegenheid om hun netwerk verder uit te bouwen.

Collega Lien Devos (rechts) met Yves Wantens, Diplomatiek Vertegenwoordiger van Vlaanderen in Frankrijk, en Aurélie Duchateau, Adjunct Diplomatiek Vertegenwoordiger van Vlaanderen in Frankrijk.

London Book Fair

De London Book Fair vond in 2025 plaats van 11 tot 13 maart. De buitenlandmedewerkers waren aanwezig in het rechtencentrum voor afspraken met buitenlandse uitgevers. Voor collega Esther was het haar eerste editie als genremedewerker proza, en dus meteen een kennismaking met heel wat nieuwe internationale contacten. Voor alle collega's waren het warme en waardevolle ontmoetingen met de aanwezige uitgevers.

Bologna Children's Book Fair

Van 31 maart tot 3 april vond de boekenbeurs van Bologna plaats, het walhalla van de internationale kinderboekenwereld. Net als de voorbije jaren spraken collega's Lien en Elise tientallen uitgevers en merkten ze opnieuw veel interesse voor Vlaamse prentenboeken, middle grade titels, young adult boeken en strips.

Het valt alle genremedewerkers de laatste tijd op dat uitgevers om financiële redenen korter of niet meer elk jaar naar internationale beurzen reizen – ook naar Bologna. Daarom reisden Lien en Elise in 2025 voor het eerst ook al op woensdag terug in plaats van op donderdag; ze volgden daarbij het voorbeeld van de Vlaamse uitgevers.

Fumetto Comic Festival

Het Zwitserse Luzern is al ruim 30 jaar de thuisstad van het Fumetto Comic Festival. Van 5 tot 13 april stond 'Zondag' van Olivier Schrauwen centraal in een van de zeven hoofdtentoonstellingen van het festival. Een ideale aanleiding voor collega Lien om dit bekende alternatieve stripfestival te bezoeken.

“Hij is jong, hij is megajong en sterk, een jonge god op vrijdagmiddag, voel dat lijf en voel die benen gaan, dat stoplichtje kan hij wel halen, hoppa, jong is hij en dat zal hij altijd, altijd, áltijd blijven.”

Uit het kortverhaal **'Jongeman'** in de bundel **'De lotgevallen'** van Sacha Bronwasser

Gekozen door **Nanne de Viet**, beleidsmedewerker auteurslezingen en bijzondere literaire publicaties

Salone Internazionale Del Libro in Turijn

Van 15 tot 19 mei 2025 was Nederland gastland op de Salone Internazionale del Libro in Turijn, de grootste publieksboekenbeurs van Italië. Vlaanderen was dit keer geen medegastland, maar dankzij de brede interesse in het Nederlands werden ook enkele Vlaamse auteurs uitgenodigd. Charlotte van den Broeck stelde de Italiaanse vertaling van 'Waagstukken' voor aan een enthousiaste zaal. Stefan Boonen gaf lezingen en succesvolle workshops rond 'Mag ik een tijger zijn?', samen met illustrator en uitgever Federico Appel.

Op de gezamenlijke stand toonden onze Nederlandse collega's recente vertalingen en ontmoetten ze lezers, studenten en vertalers. Vertalers waren eveneens aanwezig in het programma – een krachtig signaal in tijden waarin zowel het vertaalvak als culturele uitwisseling onder druk staan. De sterk publieksgerichte beurs maakt B2B-afspraken minder evident, maar wie Vlaamse auteurs op Italiaanse podia wil krijgen, kan duidelijk niet om Turijn heen.

Praag en Warschau

Tussen 2 en 5 juni bezocht collega Yannick Praag en Warschau. In de rustige periode tussen de London Book Fair en de Frankfurter Buchmesse was dit het ideale moment om uitgevers op hun kantoor te ontmoeten en het contact met vertalers te versterken. Het bezoek leverde nieuwe samenwerkingen en vaak was het ook een fijn weerzien.

Stefan Boonen en Federico Appel op de boekenbeurs van Turijn.

In Praag stonden afspraken op de planning met onder meer de volgende uitgevers:

- Paseka (de Tsjechische uitgever van Édouard Louis, Salman Rushdie en 'De geruchten' van Hugo Claus);
- Knihy Dobrovsky;
- Argo (de uitgever van Tom Lanoye, Stefan Hertmans en Chris De Stoop);
- BETA;
- Labyrint;
- Garamond.

In Warschau waren er ontmoetingen met:

- Czarne (de Poolse uitgever van Margot Vanderstraeten);
- Pauza (waar binnenkort de Poolse vertaling van 'Trofee' van Gaea Schoeters verschijnt);
- Agora.

Daarnaast had hij gesprekken met verschillende vertalers, onder wie Blanka Konečná, Jana Pellarová, Radka Smejkalová, Alicja Oczko en Agnieszka Bienias.

De vooruitzichten zijn positief: in Tsjechië verschijnen binnenkort 'Wolf' van Lara Taveirne, 'Het geschenk' van Gaea Schoeters en 'Honingeter' van Tülin Erkan, en in Polen komt binnenkort 'Trofee' van Gaea Schoeters uit.

Frankfurter Buchmesse

Van woensdag 15 tot zondag 19 oktober 2025 vond de Frankfurter Buchmesse plaats, de belangrijkste professionele boekenbeurs ter wereld. De genremedewerkers van het internationale team van Literatuur Vlaanderen waren opnieuw aanwezig en hun agenda's zaten bomvol afspraken. Het werd een warm weerzien met uitgevers uit alle hoeken van de wereld, aangevuld met enkele nieuwe contacten.

In Frankfurt stelden we een selectie titels uit verschillende genres voor, en ontmoetten we onze collega's van de Swedish Arts Council in het kader van de voorbereidingen voor het Vlaams-Nederlandse gastlandschap in Göteborg in 2027. De Groep Algemene Uitgevers (GAU) verzorgde de gezamenlijke stand voor de Vlaamse uitgevers, waar ook Literatuur Vlaanderen was ondergebracht.

FELLOWSHIPS

€ 44.892,59

Literatuur Vlaanderen organiseert elk jaar voor een of meerdere genres of doelgroepen een fellowship. Uitgevers, festivalorganisatoren of vertalers worden ondergedompeld in de boeiende wereld van de Vlaamse literatuur. Door hen een midweek in Vlaanderen uit te nodigen kunnen we een duurzame professionele relatie met hen opbouwen en stijgt de kans dat er een of meerdere Vlaamse titels in hun catalogus of op hun podium zullen opduiken. De fellowships van 2025 stonden allemaal in het teken van het Vlaams-Nederlandse gastlanderschap op de Gothenburg Book Fair van 2027.

Zweedse uitgevers van non-fictie

In de eerste week van februari ontvingen we tien Zweedse uitgevers voor een fellowship rond non-fictie. Ze maakten kennis met het brede en diverse non-fictie-aanbod uit Vlaanderen.

De week startte met een informele kennismakingsavond. Op dinsdag volgde een inhoudelijk programma in De Studio, waar Charlotte Van den Broeck haar non-fictieboek voorstelde en een kort poëziemoment bracht. Daarna trokken we naar de Nottebohmzaal voor interviews en gesprekken met drie filosofen: Ignaas Devisch, Martha Claeys en Tinneke Beeckman. De dag eindigde met een verdiepend gesprek met Margot

Koenraad Jonckheere vertelt over kunstgeschiedenis in Café Boekowski.

Vanderstraeten over haar werkmethode en de manier waarop ze vertrouwen opbouwt bij respondenten.

Op woensdag gingen Anaïs Van Ertvelde, Hind Eljadid en Lize Spit in dialoog over thema's als (vrouwelijke) lichamen en moederschap. In de namiddag vonden een-op-eengesprekken plaats tussen de Zweedse uitgevers en hun Nederlandse en Vlaamse collega's tijdens het rechtencentrum in onze kantoren.

Donderdag startten we met een bezoek aan Café Boekowski voor boeiende, geïllustreerde geschiedenislessen door Koenraad Jonckheere en Bart Van Loo, gevolgd door een literaire wandeling naar huistheater Paddegragt. Daar namen Chris Ceustermans en Lotte Lola Vermeer de groep mee op een reis door Hongarije en de uiterste randen van Rusland.

“ Ik heb een fijne week gehad in Antwerpen. Literatuur Vlaanderen had een geweldig programma samengesteld met interessante auteurs en boeiende boeken!

Uitgever Martin Ransgart van Bokförlaget Forum

Zweedse uitgevers van kinder- en jeugdliteratuur

Van 17 tot en met 20 februari vond het tiende fellowship voor kinder- en jeugduitgevers plaats, dit keer uitsluitend voor Zweedstalige uitgevers. Zeven deelnemers van zes uitgeverijen namen deel.

Jean-Claude van Rijckeghem opende de week met een wandeling door historisch Gent. In het Museum voor Schone Kunsten vertelden Jan Van Der Veken, Gerda Dendooven en Klaas Verplancke over hun werk en hun liefde voor andere

kunstenaars. Tijdens een geschiedenisquiz van Barbara De Munnynck konden de competitieve geesten zich uitleven.

Iedereen Leest-collega Linde Dessoy interviewde Evelien De Vlieger en Yelena Schmitz en stelde het werk van Els Beerten voor, die door ziekte moest afzeggen. In de kantoren van Literatuur Vlaanderen ontmoetten de deelnemers hun Nederlandstalige tegenhangers: zeven rechtenmanagers en agenten. Vertalers Annika Johannsson en Maria Andersson stelden via filmpjes elk hun twee favoriete boeken voor, die volgens hen absoluut een Zweedse vertaling verdienen.

In De Krook interviewde Katrien Steyaert drie illustratoren: Ingrid Godon, Peter Van den Ende en Pieter Gaudesaboos. Verder volgde een atelierbezoek bij Carll Cneut en een tekenworkshop van Mattias De Leeuw aan de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren. Jef Aerts sloot de week af in boekhandel Rokko.

“ Ik vond het een voorrecht om mijn boek in zo'n ontspannen setting en zonder tijdsdruk te kunnen presenteren. Er was tijd om elkaar te leren kennen, om rustig het verhaal rond het boek te doen. Dat gaf een goed gevoel, wat de uitkomst ook mag zijn.

Auteur Barbara De Munnynck

“ Ik vond het geweldig om auteurs en illustratoren op een informele manier te ontmoeten – dat zal ik niet snel vergeten. De studiobezoeken en museumrondleidingen waren fantastisch. Het is een bijzondere ervaring om mensen echt te ontmoeten en met hen praten. Dat is helemaal anders dan wanneer je alleen maar vooraf georganiseerde vergaderingen hebt.

Uitgever Josefin Svenske van Rabén och Sjögren

Zweedse uitgevers van proza

Begin september dompelden we acht Zweedse uitgevers onder in de rijke en diverse wereld van het Vlaamse proza. Dinsdag startte het programma met een introductie over de Vlaamse boekenmarkt door Niels Famaey (Vlaamse GAU) en Esther Scholten (Nederlandse GAU), gevolgd door een ontmoeting met auteur en Prijs der Nederlandse Letterenwinnaar Tom Lanoye. Na de middag ging Katrien Steyaert in gesprek met Lieselot Mariën, Tijn Nuyts en Tiemen Hiemstra over hun debuutromans. De dag eindigde met een gegidste wandeling door Jeroen Olyslaegers, die de oorlogsgeschiedenis van Antwerpen toelichtte aan de hand van zijn roman 'Wil'.

Op woensdag begonnen we de dag met Jana Antonissen, Patricia Jozef en Sulaiman Addonia, die in gesprek gingen met Maxime Van Steen over het erotisch lichaam in de literatuur. Daarna volgde een kleinschalig rechtencentrum in Hotel Dumont, waar de Zweedse uitgevers hun Vlaamse en Nederlandse collega's ontmoetten.

De dag erna brachten we een bezoek aan de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, waar twee vertalers hun favoriete titels voorstelden. Vervolgens stonden interviews met Angelo Tijssens, Lara Taveirne en Julie Cafmeyer op het programma, gemodereerd door collega Patrick. In de namiddag sloten we af in het KMSKA, waar Maarten Inghels, Marieke De Maré en Anneleen Van Offel hun werk presenteerden.

Gegidste wandeling door Antwerpen met Jeroen Olyslaegers.

“ De presentaties en de ontmoetingen met de auteurs waren erg interessant. Ook het speed-daten met uitgevers en agenten was bijzonder waardevol, zowel op het vlak van ideeën als voor het persoonlijke contact.

Uitgever Mårten Ericson van Bokförlaget Augusti

INTERNATIONALE PROMOTIE

DUITSLAND

€ 1.075,37 voor internationale promotie Duitsland

€ 24.464,49 voor gastlandschap Leipzig

Leipzig Book Fair: nog steeds allesbehalve vlak

Eind maart 2025 trokken we samen met onze collega's van het Nederlands Letterenfonds opnieuw naar de Leipziger Buchmesse, met een nieuwe lichter Nederlandstalige literatuur in Duitse vertaling. Na het succes van de gastlandcampagne *alles außer flach* in 2024, zetten we ook dit jaar Vlaamse en Nederlandse auteurs in de kijker op podia in Leipzig. Met resultaat: het publiek vond opnieuw massaal de weg naar onze programma's. Het was hartverwarmend om te merken hoeveel lezers nog steeds terugdenken aan het Vlaams-Nederlandse gastlandschap in 2024, en hoe groot de belangstelling voor Nederlandstalige literatuur in Leipzig blijft.

Druk, drukker, drukst

Overdag lazen Bart Moeyaert en Herman van de Wijdeven voor uit 'Morris' en 'Zoals het gebeurd is' voor volle klassen en bibliotheken. Op onze stand waren de inkijkexemplaren nauwelijks bij te houden: lezers gaven ze spontaan aan elkaar door.

Impressie stand Leipzig

BOEM poëzie

In de Lyrikbuchhandlung brachten Matthijs de Ridder en Anna Eble een poëtisch eerbetoon aan Paul Van Ostaijen, met voordrachten uit 'BOEM Paukenslag!' en herwerkingen van 'Bezette stad' en 'Besmette stad'.

Mens en migratie

Het avondprogramma startte met een gezamenlijke Vlaams-Nederlandse receptie in het GRASSI Museum. Daarna gingen Sulaiman Addonia en Nina Polak in gesprek met Bettina Baltschev over 'De Zieners' en 'Landleven'. Daarin kijken ze elk op hun eigen manier naar relaties, migratie en de relatie tussen mens en stad.

Ster in Duitsland

Op vrijdagavond werd alvast vooruitgekeken naar de Duitse publicatie van 'Het geschenk' van Gaea Schoeters. Tijdens een persdiner werd de auteur door haar uitgever en het publiek met zichtbaar enthousiasme onthaald – haar sterke reputatie in Duitsland blijft groeien.

Ladies Night

Zaterdagavond sloten we af met een Vlaams-Nederlandse Ladies Night in de Galerie für Zeitgenössische Kunst. Gaea Schoeters, Nina Polak en Sacha Bronwasser spraken er met Bettina Baltschev voor een uitverkochte zaal.

Hausacher LeseLenz

Hausacher LeseLenz is een internationaal literatuurfestival in Hausach, in het Zwarte Woud in Duitsland. Het staat onder leiding van dichter José F. Oliver, die ooit samen met Maud Vanhauwaert optrad in het project Trimaran.

Het festival bestaat uit twee delen: een programma in juli en een vervolg in november. Voor de 28ste editie was het Nederlands de 'gasttaal'. De curatoren Stefan Wieczorek en Christoph Wenzel nodigden daarvoor drie Vlaamse auteurs uit: Lies Van Gasse, Maud Vanhauwaert en Annelies Verbeke.

VERENIGD KONINKRIJK EN IERLAND

€ 78.443,66

Flip through Flanders

In april 2023 ging Flip through Flanders van start met een feestelijke lancering op de London Book Fair. De driejarige campagne maakt Vlaamse literatuur zichtbaar(der) in het Verenigd Koninkrijk en Ierland. We werken daarvoor samen met Martin Colthorpe en Rachel Toogood van het agentschap Modern Culture. Zij hebben veel kennis van het Britse literaire landschap én een groot netwerk bij literaire en andere culturele festivals. Voor Flip through Flanders treden illustratoren en auteurs niet alleen op Britse en Ierse podia op: we organiseren ook vertaalworkshops, residenties en lezingen van theaterstukken.

Publieke evenementen

Met dank aan Modern Culture klokten we in 2025 af op 21 publieke evenementen met 9 verschillende auteurs en vertalers op 12 verschillende plekken, van kleine onafhankelijke boekhandels tot grote literaire festivals:

Charlotte Van den Broeck & David Colmer	The Book Hive Norwich
Charlotte Van den Broeck	StAnza Poetry Festival St Andrews
Charlotte Van den Broeck	StAnza Poetry Festival podcast St Andrews
Angelo Tijssens & Michele Hutchison	Flanders House London
Angelo Tijssens & Michele Hutchison	Blackwell's Manchester
Angelo Tijssens & Michele Hutchison	BookHaus Bristol
Angelo Tijssens & Michele Hutchison	Bàrd Books London
Leo Timmers & David Colmer	International Literature Festival Dublin (2)
David Colmer	International Literature Festival Dublin
Angelo Tijssens & Michele Hutchison	International Literature Festival Dublin
Leo Timmers	Hay Festival Hay-on-Wye (2)
Lies Gallez	Flanders Poetry Celebration London

Tijl Nuyts	Flanders Poetry Celebration London
Jan Van Der Veken	Edinburgh International Book Festival Edinburgh (2)
Sulaiman Addonia	Platforma Festival Norwich (2)
Sulaiman Addonia	New Writing North Newcastle-upon-Tyne
Sulaiman Addonia	Bàrd Books London

In 2025, het laatste jaar van het project, beperkten we bewust het aantal publieke evenementen om meer middelen te kunnen inzetten op andere onderdelen: residenties, vertaalworkshops en masterclasses. We werkten opnieuw samen met het online literair tijdschrift Fictionable, waarvoor Ephameron een digitaal beeldverhaal maakte. Daarnaast werd bij Methuen een anthologie van Vlaamse theaterteksten voorbereid, die vermoedelijk in 2026 verschijnt.

Residenties

In maart verbleven Charlotte Van den Broeck en haar Engelse vertaler David Colmer twee weken in Norwich, in een cottage van het National Centre for Writing. Tijdens deze residentie werkten ze samen aan de vertaling van 'Plakboel' ('Sticky Mess') en aan hun eigen projecten.

We zetten ook sterk in op de ontwikkeling van jonge, veelbelovende vertalers. Zo verbleven mentor Jonathan Reeder en zijn gementoreerde Eva Corijn in juni twee weken in Cove Park in Schotland. Daar werkten ze aan twee kortverhalen uit

'Het glinstert' van Marieke De Maré en Lara Taveirne.
[Hun ervaringen lees je hier.](#)

Na de zomer startte, opnieuw in samenwerking met het National Centre for Writing, het Emerging Translator Mentorship voor Nederlands uit Vlaanderen. De jonge vertaler Quaid Cey wordt daarbij begeleid door Jonathan Reeder. Het traject loopt tot en met april 2026.

De laatste residentie binnen Flip through Flanders had een ander karakter. Via een open call stelde Literatuur Vlaanderen twee weken in Cove Park ter beschikking van auteurs, illustratoren en makers die behoefte hadden aan tijd en ruimte om geconcentreerd aan hun werk te bouwen. Kandidaten met een aantoonbare link met taal of landschap kregen voorrang. Barbara Claes en Lies Van Gasse werden geselecteerd.
[Hun ervaringen lees je hier.](#)

Vertaalworkshops

In 2025 organiseerden we in totaal zeven vertaalworkshops. Naast de vertrouwde online sessies waren er vier fysieke workshops. De online workshops trokken telkens een tiental vertalers die zich verdiepten in theater (met David McKay), proza (met Liz Waters), poëzie (met P.C. Evans) en kinder- en jeugdliteratuur (met Laura Watkinson).

Tijdens hun residentie in Norwich gaven Charlotte Van den Broeck en haar vertaler David Colmer een poëzieworkshop in samenwerking met het British Centre for Literary Translation. Colmer leidde ook een poëziesessie tijdens het International Literature Festival Dublin.

Jonathan Reeder gaf samen met auteur Sien Vanmaele een workshop theatervertaling aan de afdeling Neerlandistiek van Sheffield University. Daarnaast was er nog de weeklange Summer School van het British Centre for Literary Translation, waar Kristen Gehrman en Jean-Claude van Rijckeghem met hun studenten de Vikingtijd indoken. [Hun ervaringen lees je hier.](#)

Masterclasses

In juli gaf Leo Timmers een intensieve weekopleiding tijdens het Annual Retreat van The Society of Children's Book Writers and Illustrators, waar hij illustrators (in spe) de kneepjes van het vak leerde. In oktober begeleidde Sulaiman Addonia zowel op het Platforma Festival als bij New Writing North een 'refugee writers workshop'.

2025 was het laatste officiële jaar van Flip through Flanders. Omdat het project heel wat waardevolle contacten opleverde, laten we de campagne in 2026 in bescheiden vorm verder lopen. Hoe die precies vorm krijgt, wordt later bepaald.

FRANKRIJK

€ 1.271,60

B2B-evenement in de Openbare Bibliotheek Amsterdam

BIEF (Bureau International de l'Édition Française), het Institut Français Nederland en de Franse ambassade in België organiseerden op 15 en 16 mei ontmoetingen tussen Franse,

Nederlandse en Vlaamse uitgeverijen van kinder- en jeugd-literatuur en strips in de Openbare Bibliotheek Amsterdam.

Tijdens de informele sessie op 15 mei wisselden de deelnemers informatie uit over de boekenmarkt, trends en subsidie-mogelijkheden. Literatuur Vlaanderen lichtte er de translation en travel grants toe voor de Franse uitgevers.

In de namiddag namen collega's Elise en Lien deel aan het rechtencentrum, waar ze elk een vijftal uitgeverijen spraken. Dat aantal bleef beperkt omdat de Franse uitgeverijen vooral rechtenmanagers hadden afgevaardigd die alleen verkopen en niet aankopen.

Nuit de la Littérature Parijs

Op 24 mei 2025 werd auteur Fleur Pierets uitgenodigd op de Nuit de la Littérature in het Goethe-Institut in Parijs om haar Franse vertaling van 'Julian' voor te stellen. Dit jaarlijkse evenement wordt georganiseerd door FICEP (Forum des instituts culturels étrangers à Paris).

Auteurs krijgen een uur de tijd om hun boek toe te lichten en een fragment voor te lezen voor een publiek van uitgevers en culturele attachés van diplomatieke posten in Parijs. Samen met de Vlaamse Vertegenwoordiging in Parijs zorgde Literatuur Vlaanderen voor de reis- en verblijfskosten van Fleur Pierets en voor een tolk ter plaatse.

B2B-event in Atelier Néerlandais Parijs

Op 4 juni 2025 organiseerde het Nederlands Letterenfonds, in samenwerking met BIEF, een B2B-event voor Franstalige en Nederlandstalige uitgevers, voorafgaand aan de Paris Book Market. Ook collega's van Literatuur Vlaanderen waren daarbij welkom.

Collega's Patrick en Esther maakten vooraf afspraken met Franse uitgevers; die gesprekken vonden vervolgens plaats in het Atelier Néerlandais.

ZWEDEN – GASTLAND GOTHENBURG BOOK FAIR

€ 13.651,55

Vlaanderen en Nederland worden in 2027 gastland op de boekenbeurs van Göteborg. Met jaarlijks meer dan 80.000 bezoekers en deelnemers uit veertig landen is deze beurs het grootste culturele evenement in de Noordse landen. Het partnerschap wil de hechte banden tussen Vlaanderen, Nederland en Zweden vieren, duurzame samenwerking stimuleren en de zichtbaarheid van literatuur uit Vlaanderen en Nederland in Zweden vergroten – en omgekeerd.

De ambitie is dat de thematische focus en de literaire uitwisseling leiden tot meer vertalingen, waardoor de culturele uitwisseling tussen Zweden, Vlaanderen en Nederland wordt bevorderd.

In 2025 versterkten we op verschillende manieren de banden met Zweedse uitgevers en breidden we ons netwerk verder uit. Het doel? Hen overtuigen van de rijkdom, kwaliteit en diversiteit van de Nederlandstalige literatuur. De positieve reacties tijdens die ontmoetingen stemmen ons hoopvol.

In 2027 willen we in Göteborg een brede waaier aan auteurs voorstellen aan het Zweedse lezerspubliek, en 2025 was een belangrijke stap in die richting.

Fellowships

In 2025 reisden Zweedse uitgevers naar Vlaanderen voor drie door ons georganiseerde fellowships: zeven uitgevers kinder- en jeugdliteratuur, acht proza-uitgevers en tien non-fictie-uitgevers. Tijdens hun verblijf ontmoetten ze tal van auteurs en illustratoren, namen ze deel aan speeddates met Nederlandstalige uitgevers en werden ze ondergedompeld in onze cultuur.

De fellows keerden geïnspireerd naar huis terug. Velen gaven zelfs al aan graag een titel te willen vertalen in aanloop naar het gastlandschap.

Meer over de drie fellowships lees je [eerder in dit hoofdstuk](#).

Illustrator Peter Van den Ende toont zijn werk tijdens de fellowship voor Zweedse kinder- en jeugdboekenuitgevers.

Bezoek aan de Gothenburg Book Fair

Vijf collega's reisden eind september 2025 naar Göteborg. Ze kregen er een rondleiding op de beurs en in een van de stadsbibliotheken. Met verschillende partners bespraken ze hoe we onze auteurs de komende jaren op én naast de beurs in de kijker kunnen zetten.

Samen met de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering in de Noordse landen smeedde het team plannen voor een netwerkevenement in Stockholm in november 2025. In het rechtencentrum spraken verschillende genremedewerkers bovendien met uitgevers over nieuwe auteurs en titels.

Er reisde ook een auteursdelegatie mee naar de Zweedse boekenbeurs. Lize Spit en Chika Unigwe hadden er verschillende programma's op vrijdag en zaterdag. Drama was een van de focusthema's, en ook het Vlaamse theater was mooi vertegenwoordigd, met programma's rond Stijn Devillé en een lezing uit 'MIXTAPE' van Freek Mariën en Carl von Winckelmann, in samenwerking met het Göteborgs Stadsteater.

Bezoeken aan Stockholm

MEI

In mei reisde Esther, promotiemedewerker proza, drie dagen naar Stockholm om Zweedse uitgevers en vertalers te bezoeken. Ze ging bij zeven uitgeverijen langs – een mooie mix van vertrouwde partners die al eerder Vlaamse auteurs uitgaven en nieuwe contacten die nog weinig wisten over de werking van Literatuur Vlaanderen.

Daarnaast maakte Esther van de gelegenheid gebruik om ook enkele in Stockholm wonende vertalers te ontmoeten. Met Annika Johansson en Robin Lindqwister sprak ze zowel over hun lopende vertaalopdrachten als over de boeken die zij in de toekomst graag zouden willen vertalen.

“ Ik zou graag ‘De gezichtslozen’ van Alicja Gescinska vertalen. Het boek vertelt het verhaal van Mona, die dankzij onverwachte vriendschappen met drie vrouwen in Beiroet een nieuw perspectief krijgt op zichzelf, de wereld en het gedeelde verlangen naar een eigen leven. Het relevante thema en de mooie taal van die roman spreken me bijzonder aan.

Vertaler Annika Johansson

“ Ik zou heel graag ‘W.’ van Tiemen Hiemstra vertalen. Wat ik tot nu toe van het boek las, vond ik bijzonder boeiend en creatief – zeker voor een debuut. Tijdens de Vertalersweek in Vlaanderen hoorde ik hem over zijn werk vertellen, waardoor ik een completer beeld kreeg van de schrijver als mens. Dat helpt om de juiste stem te vinden bij het vertalen.

Vertaler Robin Lindqwister

NOVEMBER

Op 24 november ontvingen Literatuur Vlaanderen en het Nederlands Letterenfonds een groep Zweedse uitgevers op de Nederlandse ambassade in Stockholm voor een inspirerend ochtendprogramma. Na een warm welkom door Lotte Ysenbrandt (Diplomatieke Vertegenwoordiging van Vlaanderen in de Noordse landen) en Johan Kollén (Gothenburg Book Fair), startten we speels met een interactieve quiz over Vlaanderen en Nederland. Daarna ging alle aandacht naar de literatuur: twee romans, twee non-fictietitels en twee kinder- en jeugdboeken – telkens één uit Vlaanderen en één uit Nederland – werden in de kijker gezet.

Vertalers brachten de boeken tot leven. Zo brak Urban Lindström een lans voor ‘Uit het leven van een hond’ van Sander Kollaard. Hij vergeleek ook Jeroen Olyslaegers’ ‘De wonderen’ met Marguerite Yourcenar en W. G. Sebald, “maar dan met een uitgesproken Vlaams temperament: aards, lichamelijk en betoverend mooi.”

Vertaalster Annika Johansson maakte met passie duidelijk waarom ‘Allemaal willen we de hemel’ van Els Beerten en ‘Winterdieren’ van Bibi Dumon Tak een plek verdienen op de Zweedse markt. Non-fictiespecialisten Patrick Peeters (Literatuur Vlaanderen) en Victor Schiferli (Nederlands Letterenfonds) stelden respectievelijk ‘Trots’ van Marta Claeys en ‘Muizenleven’ van Eva Meijer voor.

Na elke pitch volgde een fragment in het Zweeds – een sfeervol intermezzo dat de boeken nog dichterbij de aanwezige uitgevers bracht. Het programma werd afgesloten met een informele lunch, de ideale gelegenheid om ideeën uit te wisselen en plannen te smeden richting 2027.

Na het evenement trokken de genremedewerkers van Literatuur Vlaanderen en het Nederlands Letterenfonds Stockholm in om uitgevers op kantoor te bezoeken en hen nog meer interessante titels voor te stellen.

Intussen ging het kernteam voor het gastlandschap in gesprek met de verantwoordelijken van de opleiding Nederlands aan de Universiteit van Stockholm en met de collega's van het Swedish Arts Council om toekomstige samenwerkingen te verkennen.

“Laten we onze haven vullen met ideeën, gesprekken en plannen. Laten we samenwerken om een toevluchtsoord voor literatuur te creëren, waar het vrije woord niet alleen overleeft, maar ook bloeit. Laten we elkaars literatuur ontdekken, vertalen en verspreiden.

Lotte Ysenbrandt, Diplomatieke Vertegenwoordiging van Vlaanderen in de Noordse landen

THEATERPROMOTIE

€ 12.054,72

DUITSLAND

In februari voerde Theater Aachen 'De blauwe vogel' van Maurice Maeterlinck op. Naar aanleiding van dit klassieke stuk van een Belgische auteur nodigde het theater ook drie andere auteurs uit om de taalgrens over te steken. Tijdens het Festival of Flemish Drama lazen acteurs uit het Akense ensemble fragmenten uit 'Alleman' van Freek Mariën (vertaald door Christine Bais), 'Mater' van Femke Van der Steen (vertaald door Lisa Mensing) en 'Monding' van Anna Carlier (vertaald door Christine Bais).

Het festival werd op vrijdagavond 14 februari geopend met een panelgesprek over samenwerking over de taalgrenzen heen, op, rond en over het drielandpunt. Op zaterdag 15 februari volgden voorlezingen van de geselecteerde fragmenten, telkens afgesloten met een nagesprek met de auteur en vertaler. 's Avonds stond een voorstelling van 'De blauwe vogel' op het programma.

Na deze kennismaking met haar werk produceerde Theater Aachen in juni 2025 ook een voorstelling van 'Hertenleer' van Anna Carlier.

[Lees het volledige verslag op flandersliterature.be](#)
(in het Engels).

FRANKRIJK

De afgelopen jaren werkte Literatuur Vlaanderen samen met Kunstenpunt, het Fonds Podiumkunsten en de Franse organisatie Maison Antoine Vitez aan de zichtbaarheid van vertalingen van Nederlandstalige theaterteksten in Frankrijk. Met steun van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van de Vlaamse Regering ontstond zo een corpus van 34 vertalingen van hedendaagse theaterteksten uit Nederland en Vlaanderen. Die vertalingen werden onder de aandacht gebracht van het Franse theaterveld via lezingen, ontmoetingen en andere samenwerkingen met festivals en gezelschappen.

Het slotakkoord van dit project vond plaats op 22 augustus tijdens het festival Mousson d'été in Pont-à-Mousson. Tijdens twee geënceneerde lezingen werden de vertalingen van 'Derf!' van Sophie Kassies (vertaald door Mike Sens) en 'De papa, de mama en de nazi!' van Bruno Mistiaen (vertaald door Sofiane Boussahel) voorgesteld. In een panelgesprek gingen de auteurs en vertalers in gesprek met dramaturg Peter Anthonissen en journalist Wijbrand Schaap. Zij schetsten de bredere context van de Nederlandstalige theatertekst, de gelijkenissen en de onderlinge verschillen tussen Vlaanderen en Nederland.

De dag werd afgesloten met de officiële overhandiging van het eerste exemplaar van de catalogus '[Ivre de Mots. Coup de projecteur sur les dramaturgies flamandes et néerlandaises](#)'. Daarin staan alle vertalingen uit het project verzameld, aangevuld met twee inleidende essays over het theatertekstlandschap in Vlaanderen en Nederland. De publicatie wordt verspreid binnen het Franse podiumkunstenveld en biedt professionals de kans om de vertalingen te raadplegen.

Daarnaast leverde het project ook een [praktische Engelstalige gids](#) op, waarin auteurs en vertalers informatie vinden over de mogelijkheden om hun teksten of vertalingen in Frankrijk onder de aandacht te brengen. De gids fungeert als referentiewerk en geeft een overzicht van alle relevante stappen en spelers in het traject van een theatertekst: van vertaling en lezing tot publicatie of opvoering. Ze belicht onder meer leescomités, schrijfresidenties, prijzen en subsidiemogelijkheden.

[Lees het volledige verslag op literatuurvlaanderen.be.](#)

ZWEDEN

Tijdens de afgelopen editie van de Gothenburg Book Fair was drama een van de twee hoofdthema's. Met het gastlandschap van Vlaanderen en Nederland in 2027 in het vooruitzicht was dit de ideale gelegenheid om nieuwe contacten voor theatertekst op te bouwen.

Op weg naar Göteborg maakten Esther en Yannick een tussenstop in Stockholm, waar ze agentschappen, theaters, dramaturgen, vertalers en andere organisaties ontmoetten. Esther had daarnaast ook afspraken met enkele fictie-uitgevers.

Ook in het beursprogramma was de Vlaamse theatertekst zichtbaar aanwezig. Theaterauteur en regisseur Stijn Devillé, artistiek leider van het nieuwstedelijk en het festival Shakespeare is Dead, nam deel aan een panelgesprek over hedendaags Europees theater en gaf nadien een interview op de EUNIC-stand.

Op het Drama Stage – waar doorlopend theaterteksten uit de Noordse landen te zien of te horen waren – kwam Vlaanderen eveneens aan bod. In samenwerking met het Göteborgs Stadsteater en een groep lokale acteurs werden enkele Engelstalige scènes uit 'MIXTAPE' van Freek Mariën en Carl von Winckelmann gelezen.

COMMUNICATIE

Naast deze evenementen zetten we in 2025 ook sterker in op duidelijke en efficiënte communicatie naar onze internationale contacten voor theaterteksten. We publiceerden nieuwe webpagina's over elf theaterteksten en stuurden promotionele mailings naar het netwerk dat we de afgelopen jaren opbouwden via projecten en samenwerkingen. Daarnaast investeerden we in fragmentvertalingen, die we gericht bezorgden aan mogelijke geïnteresseerden.

“Al wat ons nog rest is liefde.”

Uit 'Wat ons nog rest' van Aline Sax

Gekozen door **Elise Vanoosthuyse**, coördinator internationaal beleid, internationale promotie prentenboeken en gastlandschap Göteborg Book Fair

POËZIEPROMOTIE

€ 3.201,07

Sinds het wegvallen van de updatemogelijkheden van de website Poetry International Archive blijft, naast onze eigen website, enkel Lyrikline.org over als promotiemiddel voor poëzie uit Vlaanderen. Lyrikline.org, een initiatief van het Haus für Poesie, stelt dichters uit Vlaanderen voor aan een Duitstalig publiek met Duitse vertalingen van hun gedichten. Sinds kort kunnen we er ook Engelse vertalingen aanleveren, waardoor de site zich richt op een breder internationaal publiek. Bijzonder is dat bezoekers dichters hun gedichten in de eigen moedertaal kunnen horen voorlezen.

De jaarlijkse redactievergadering vindt traditioneel plaats tijdens het Poesie Festival Berlin, maar werd ook dit jaar om financiële redenen afgelast. Wel organiseerde Haus für Poesie een bijeenkomst voor iedereen die zelf kon instaan voor de kosten.

In 2025 bereidden we de publicatie van nieuwe vertalingen van gedichten van Sara Eelen voor, en werden de vertalingen van gedichten van Paul Demets online geplaatst.

Naast het bezoek aan het Poesie Festival in Berlijn woonde Patrick, promotiemedewerker poëzie, in 2025 ook de Poetry Market in Londen en de Marché de la Poésie in Parijs bij, om bestaande contacten te onderhouden en nieuwe relaties op te bouwen. Samen met enkele stagiairs werd bovendien een aanzet gemaakt voor een grondige update van de poëziesectie op onze eigen website.

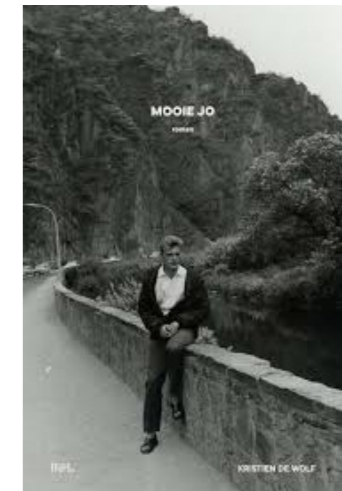
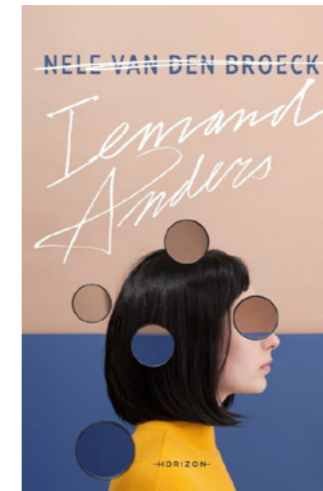
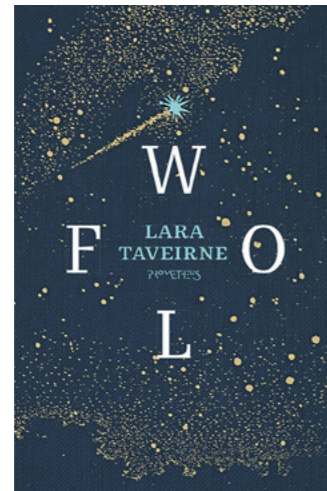
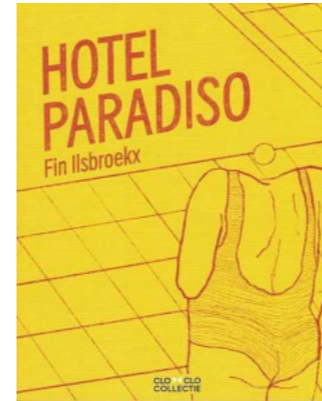
“Heel traag begin ik af te tellen.
‘Drie... twee... één!’
We springen uit bed.
Tegelijk.”

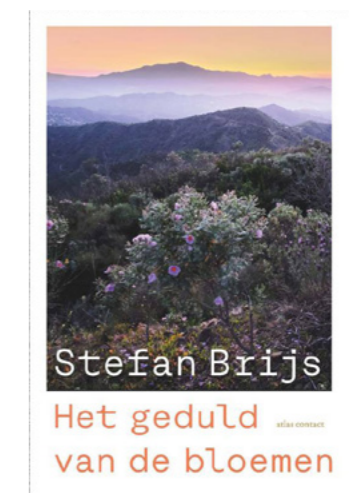
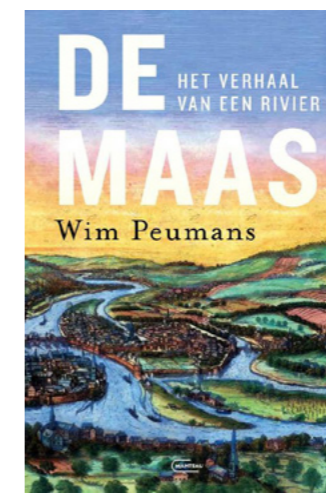
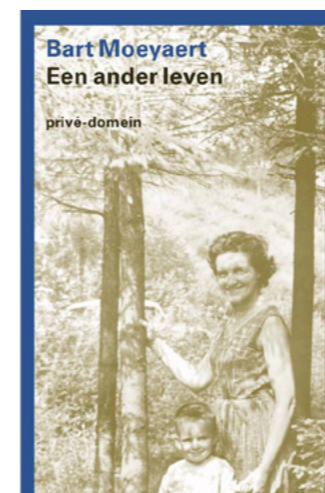
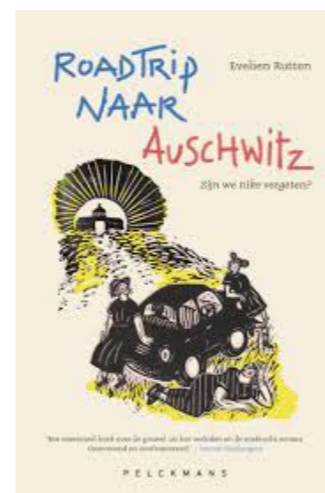
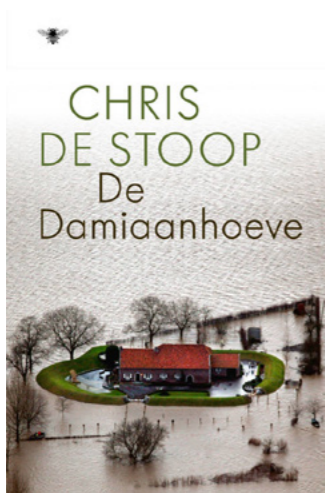
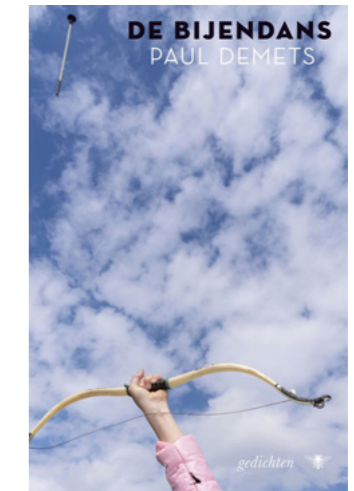
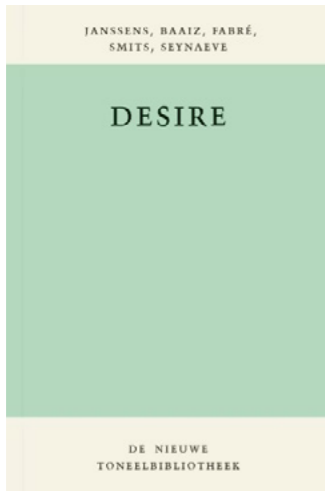
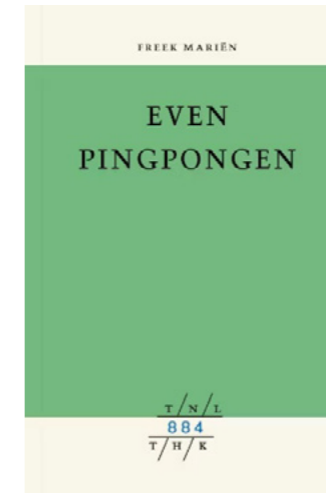
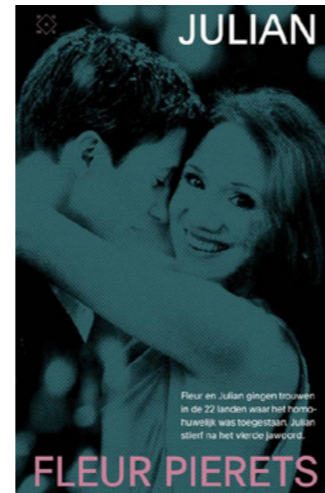
Uit ‘**Meisjes van krijt**’ van Lara Taveirne

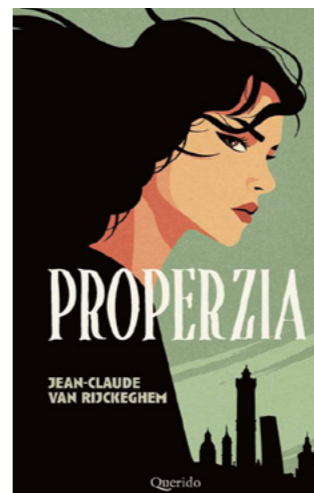
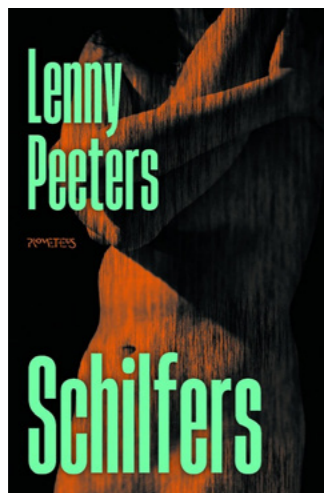
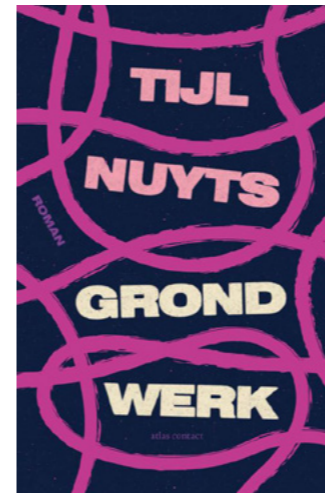
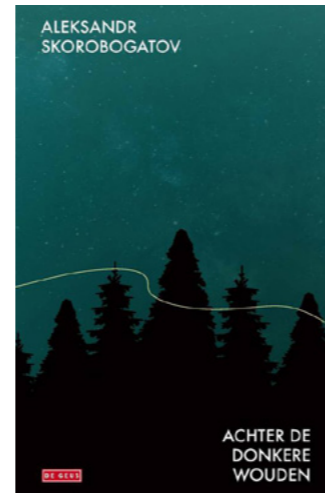
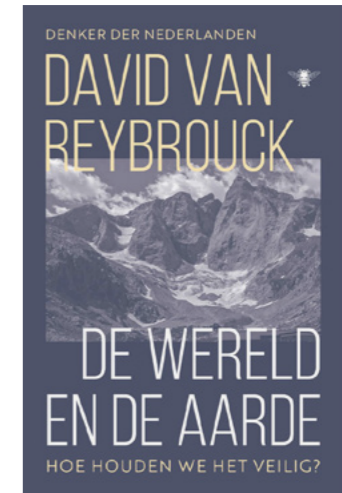
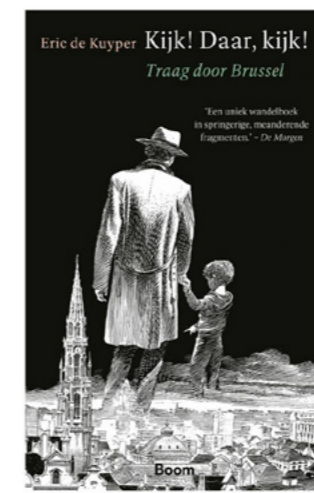
Gekozen door **Lara Rogiers**, coördinator beleid in Vlaanderen, coördinator personeel, coördinator financiën

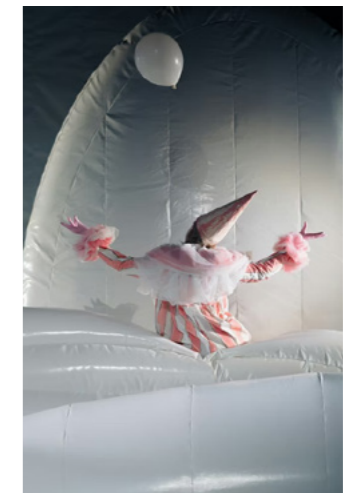
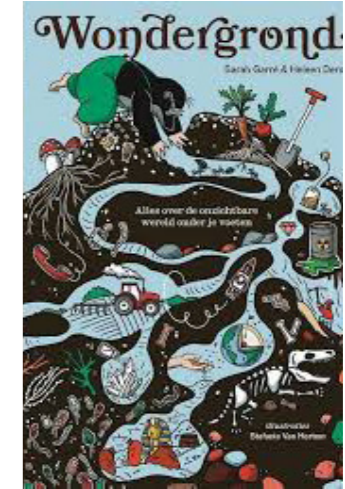
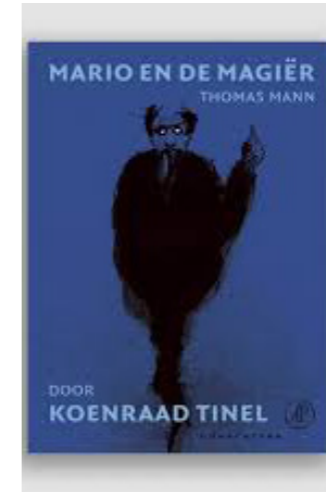
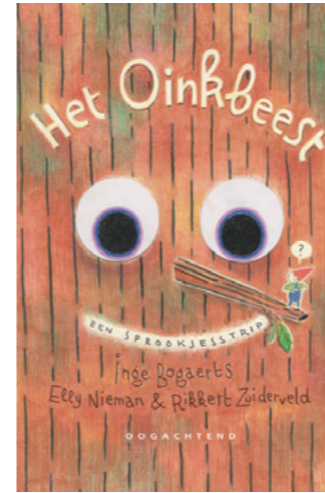
NIEUWE BOEKENFICHES OP FLANDERSLITERATURE.BE

Dit zijn de covers van de boeken die in 2025 werden toegevoegd op de website van Flanders Literature. [Je ontdekt meer over de titels op de website.](#)

Altijd welkom

Samen met sterke partners denkt Literatuur Vlaanderen voortdurend na over wat het boekenvak nodig heeft en hoe daaraan kan worden gewerkt. In dit hoofdstuk lees je meer over belangrijke partners van Literatuur Vlaanderen en over de netwerken waarvan ze deel uitmaakt. Zo kom je meer te weten over de Boon Literatuurprijs en het project Boon voor Onderwijs met 16 klassen uit het secundair onderwijs.

Netwerken

BOEKENOVERLEG

€ 6.117,93

Literatuur Vlaanderen coördineert [het BoekenOverleg](#): dé gesprekspartner van de politieke wereld voor thema's die met boeken en literatuur te maken hebben. Het platform behartigt de gezamenlijke belangen van de boeken- en letterensector, met respect voor de diversiteit en de autonomie van alle spelers die in het BoekenOverleg vertegenwoordigd zijn. Dankzij die unieke samenwerking heeft de sector al veel kunnen realiseren.

Het BoekenOverleg bestaat uit een kerngroep met negen leden en een Forumoverleg waarbij de negen leden aangevuld worden met tien andere leden uit de literaire sector. In 2025 vergaderde het platform zeven keer met Willem Bongers-Dek als voorzitter. Twee vergaderingen vonden plaats met het Forumoverleg.

In 2025 werd er een eigen huisstijl ontwikkeld voor het BoekenOverleg, zodat het voor de sector duidelijker is wanneer

communicatie of informatie vertrekt vanuit het BoekenOverleg. Daarnaast werd er ook een formeel afsprakenkader gestemd, waardoor afspraken over de samenwerking voor het eerst op papier gevat worden. Beide krijgen een plek op de website van Literatuur Vlaanderen in de loop van 2026.

Deze thema's kwamen onder andere aan bod in 2025:

- de opvolging van acties uit het relanceplan dat in 2020 gelanceerd werd, met onder andere de vierde prijsuitreiking en het vijfde inzendingjaar voor de Boon voor fictie & non-fictie en kinder- & jeugdliteratuur;
- Boektopia in november met een beurs in Kortrijk en evenementen in heel Vlaanderen, gelinkt aan een generieke boekencampagne waarbij bezoekers die boeken aankochten op de beurs na hun bezoek tien euro korting kregen in de lokale boekhandel;
- de verderzetting van [Elk verhaal telt](#) met in 2025 een leertraject voor startende literaire makers die drempels ervaren onder de noemer 'Elk verhaal begint';

- de verderzetting van de werkgroep rond grensoverschrijdend gedrag;
 - Het departement Cultuur, Jeugd, Sport & Media heeft een sectorbreed actieplan tegen grensoverschrijdend gedrag, maar er is ook nood aan specifieke kennis en acties in de boekensector als (kleine) deelsector. Een werkgroep werd opgericht vanuit het BoekenOverleg met OLO, VAV en Literatuur Vlaanderen om de specifieke noden in kaart te brengen en af te stemmen op het sectorbrede actieplan.
 - De eerste stappen werden gezet om een poule vertrouwenspersonen en vertrouwelijke aanspreekpunten op freelance basis aan te werven voor de literaire sector. Daarvoor ontving het BoekenOverleg ook middelen van de stuurgroep tegen grensoverschrijdend gedrag, die vanaf 2026 gericht ingezet worden om dat plan om te zetten in realiteit.

- de evaluatie van de geregementeerde boekenprijs die resulteerde in een adviesnota voor de commissie Cultuur en het departement;
- het aanleveren van input voor en deelname aan de hoorzitting van de VRT en hun samenwerking met de culturele sector;
- driemaandelijks overleg met de VRT over activiteiten die met letteren te maken hebben.

“Ik zal dat beeld nooit vergeten, nooit, van die jongen in de nacht in zijn veel te dunne jasje en ook zal ik niet vergeten dat niemand iets zei, niemand het voor hem opnam of ook maar een vraag stelde, maar dat iedereen zat toe te kijken hoe de jongen werd meegenomen en uit zijn angst en gedweeheid concludeerde dat hij wel iets gedaan moest hebben om een dergelijke behandeling te verdienen.

Maar die buschauffeur, die eerste, God hebbe zijn ziel, die had de grootste moeite om weg te rijden, of althans, zo leek het, want hij reed niet weg totdat de jongen in het hok was verdwenen en vanaf mijn zitplaats kon ik hem zachtjes horen zuchten. In de achteruitkijkspiegel zag ik zijn ovale gezicht, het gezicht van iemand die geen geluk nastreefde maar hooguit een beetje rust, en ik zag aan hem dat hij er verdriet om had.”

Uit **'Oroppa'** van Safae el Khannoussi

Gekozen door **Valérie El-Boubkari**,
office manager

DE BOON LITERATUURPRIJS

€ 200.000

Literatuur Vlaanderen verzorgt het secretariaat van de Boon, de Vlaamse literatuurprijs die in 2025 voor de vierde keer werd uitgereikt. Op 25 maart 2025 maakten de vakjury's van de Boon de winnaars bekend. Beide laureaten – een voor kinder- en jeugdliteratuur en een voor fictie en non-fictie – ontvingen € 50.000 en een op maat gemaakte ring. De prijsuitreiking vond plaats in de Stadsschouwburg Leuven. De jury voor fictie en non-fictie koos 'Oroppa' (Uitgeverij Pluim) van Safae el Khannoussi als winnaar. 'Wat ons nog rest' (Standaard Uitgeverij – Salto) van Aline Sax kwam als favoriet van de jury voor kinder- en jeugdliteratuur uit de bus. Mediapartners VRT en De Standaard ontvingen heel wat stemmen voor de publieksprijs, georganiseerd door het Davidsfonds en het Vermeylenfonds. In de categorie fictie en non-fictie kreeg 'De levens van Claus' (De Bezige Bij) van Mark Schaevers het merendeel van de stemmen. In de categorie kinder- en jeugdliteratuur bekroonde het publiek 'Het grote Kippenboek!' (Lannoo) van Evelien De Vlieger en Jan Hamstra. De publiekslievelingen ontvingen elk € 5.000.

De winnaars van de Boon 2025 © Michiel Devijver

LANDSCHAPSTEKENING KUNSTENPUNT

In 2025 leverde Literatuur Vlaanderen een inhoudelijke bijdrage aan de totstandkoming van de [Landschapstekening van Kunstenpunt](#) als redactiepartner voor de boekensector. De Landschapstekening is een sectoroverschrijdende analyse van trends, ontwikkelingen en structurele uitdagingen in het professionele kunstenlandschap in Vlaanderen, die Kunstenpunt opmaakt bij het begin van een nieuwe beleidsperiode.

Vanuit haar rol als redactiepartner bracht Literatuur Vlaanderen relevante sectorinformatie, beleidsdocumenten en onderzoeksresultaten samen en lichtte die toe tijdens bilaterale overlegmomenten met Kunstenpunt. Daarnaast werd actief feedback gegeven op conceptteksten en aandachtspunten, onder meer met input uit het BoekenOverleg en eigen onderzoek. Op die manier droeg Literatuur Vlaanderen bij aan een genuanceerde en goed onderbouwde analyse van het boeken- en letterenveld binnen het bredere kunstenlandschap.

HET OVERLEG LITERAIRE ORGANISATOREN

€ 18.000

Het Overleg Literaire Organisatoren (OLO) verenigt de ruim 180 literaire organisaties en organisatoren in heel Vlaanderen: van grote instellingen tot individuele curatoren. De kerngroep bestaat uit elf organisaties: acht organisaties die structureel worden gesubsidieerd door Literatuur Vlaanderen (Behoud de Begeerte, Grafixx, Passa Porta, Poëziecentrum, Stripgids, Villa Verbeelding, VONK & Zonen en Huis van Herman Teirlinck) plus twee organisaties die in 2025 niet structureel gesubsidieerd worden door Literatuur Vlaanderen (Bibliotheek Kortrijk en Dans! Dichter! Dans!). De twee niet structureel ondersteunde organisaties wisselen om de twee jaar af. Zo wil het OLO kennis doorgeven, zorgen en onderwerpen van de brede groep binnenbrengen op een structureel niveau en transparant zijn in de werkwijze.

Missie

OLO is een belangenorganisatie met als doel het verbinden, verenigen en ondersteunen van literaire organisatoren. De grootste functie van OLO is organisatorisch en communicatief, met de overlegmomenten als belangrijkste project. [De verslagen daarvan kun je terugvinden op de website.](#) Ook ondersteunt OLO initiatieven die belangrijk zijn voor de gezondheid van de literaire sector, zoals het onderzoek [Ongelijk maar eerlijk](#). Verder zet OLO ook in op netwerking en kennisdeling, onder andere door organisatoren in de kijker te zetten en onderling met elkaar in contact te brengen. OLO is ook vertegenwoordigd in het BoekenOverleg, de Boon Literatuurprijs en het VRT-overleg.

ALTIJD WELKOM

Internationale netwerken

€ 500,00

ENLIT

Literatuur Vlaanderen is lid van het [European Network for Literary Translation](#) (ENLIT), dat ze mee hielp oprichten in 2016. Het netwerk bestaat uit 30 organisaties uit 26 landen en regio's. Samen streven zij ernaar om de verschillende literaire stemmen binnen en buiten de grenzen van Europa toegankelijk te maken voor een internationaal publiek.

De meeste leden van het ENLIT-netwerk investeren in ondersteuningsprogramma's voor vertalingen om hun literatuur internationaal meer zichtbaarheid te geven. Leden die geen ondersteuningsprogramma's voor vertalingen hebben, werken

samen met andere subsidieprogramma's en hulpmiddelen om de verspreiding van vertaalde literatuur te bevorderen.

In 2025 vonden twee fysieke vergaderingen plaats: in mei in Praag (geen deelname vanuit Literatuur Vlaanderen) en in oktober in Frankfurt. Daarnaast waren er ook enkele (digitale) werkgroepsessies rond de thema's 'grants' en 'book fairs'.

Die werkgroepen werden in 2022 opgestart met de bedoeling om goede praktijken met elkaar te delen. Literatuur Vlaanderen neemt deel aan de werkgroep 'grants'.

Enkele andere thema's die besproken werden, waren fair pay, de kwaliteitscontrole van vertalingen en de structurele samenwerking met Europese spelers, beurzen en netwerken.

- 'Vijfenvijftig euro en vijfenzestig cent alstublieft. Wenst u een zakje?'
- 'Nee, dank u.'

Uit 'Aaron' van Ben Gijsemans

Gekozen door **Diego Rodriguez**, coördinator Vertalershuis en ondersteuning internationale promotie en projecten

RECIT

Literatuur Vlaanderen is lid van het [Réseau Européen des Centres Internationaux de Traducteurs littéraires](#) (RECIT), een netwerk van Europese literaire vertaalcentra die residenties voor vertalers aanbieden en openbare evenementen organiseren om schrijvers, vertalers en publiek samen te brengen.

De Algemene Vergadering van 2025 vond plaats in Polen. Gastorganisatie van dienst was het Jan Nowak-Jeziorński College of Eastern Europe in Wroclaw. Als aanbieder van residenties voor literair vertalers in het kasteel van Wojnowice, traden zij in het voorafgaande jaar voor het eerst toe tot RECIT.

Door omstandigheden was er dit jaar geen vertegenwoordiger van Literatuur Vlaanderen aanwezig.

POËZIETAFEL

De poëzietafel is een overlegorgaan waarin partners uit Nederland en Vlaanderen elkaar tweemaal per jaar, in maart en november, ontmoeten om agendapunten te bespreken die raken aan de toestand van de poëzie en de organisatie van de Poëzieweek in het bijzonder.

De vergaderingen in 2025 hadden voornamelijk betrekking op de organisatie van de Poëzieweek in 2026. De organisatorische fakkel werd volledig overgenomen door Poëziecentrum in Vlaanderen en Poetry International in Nederland. Literatuur Vlaanderen blijft actief betrokken bij de Poëzieweek met de actie 'Boek een dichter' van team auteurslezingen, waarbij extra aandacht gaat naar lezingen door dichters tijdens de Poëzieweek. Daarnaast zijn er ook gesprekken over noden, verlangens en de stand van zaken in de Nederlandstalige poëzie.

'Het is allang goed,' zegt ze. En dat is het ook.

Uit **'Lampje'** van Annet Schaap

Gekozen door **Anja Goyens**,
communicatiemedewerker

Samenwerking

NEDERLANDS LETTERENFONDS

Het [Nederlands Letterenfonds](#) is een van de belangrijkste strategische en inhoudelijke partners van Literatuur Vlaanderen. We werken graag en veel samen en stemmen onze werking en beleid waar mogelijk op elkaar af. Vooral voor de presentatie van Nederlandstalige literatuur in het buitenland is de samenwerking intensief. In 2025 werd opnieuw samengewerkt met het buitenlandsteam van het Letterenfonds ter voorbereiding van het gezamenlijke gastlandschap in Göteborg in 2027.

De teams die het binnenlands beleid uitvoeren, wisselden ervaringen uit bij het begeleiden van beslissingsprocessen van werkbeurzen. Collega's van Literatuur Vlaanderen volgden adviesvergaderingen bij in Nederland, en vice versa. Ook is er regelmatig digitaal overleg over wijzigingen in beleid en reglementen.

TAALUNIE

In 2018 sloten de Taalunie, het Nederlands Letterenfonds, Literatuur Vlaanderen en het Fonds Podiumkunsten een samenwerkingsovereenkomst af. Die samenwerking heeft als

doel enkele beleidsdoelstellingen van de Taalunie op het gebied van de Nederlandstalige cultuur in het taalgebied te realiseren. De vorige overeenkomst tot eind 2024 werd verlengd tot eind 2026. De samenwerking met de Taalunie heeft onder meer betrekking op literaire prijzen, zoals de Toneelschrijfprijs en de Prijs der Nederlandse Letteren, de regeling rond literaire uitwisselingen en internationale gastschrijvers.

Toneelschrijfprijs

€ 25.573,31

Op dinsdag 9 september 2025 ontving Annelies Verbeke de Toneelschrijfprijs 2025 voor haar theatertekst 'Wunderbaum speelt live (Online gaat het mis)' tijdens de Sectorprijzen op het TheaterFestival in Gent.

De jury omschreef de tekst als 'een stuk dat haarfijn toont hoe een tekst – een meesterlijke pen – met een uitgebalanceerd dialoogspeel tussen personages tegelijkertijd een generatiekloof kan overbruggen, verslavend leesplezier kan verschaffen en zowel de personages als de lezer met hoop en geloof in een betere, inclusieve wereld kan overspoelen. Het is een machtig gecomponeerd stuk dat de toneelschrijfkunst eert en vernieuwt'.

De Toneelschrijfprijs is een jaarlijkse bekroning voor de beste Nederlandstalige toneeltekst die in het afgelopen theaterseizoen voor het eerst gespeeld werd en die een belangrijke bijdrage levert aan de Nederlandstalige toneelschrijfkunst. De Toneelschrijfprijs is een samenwerking tussen Literatuur Vlaanderen, het Nederlands Letterenfonds, de Taalunie en het Fonds Podiumkunsten en werd in 2025 mede mogelijk gemaakt door het Lira Fonds, deAuteurs en het TheaterFestival.

De jury, met Els Van Steenberghe, Nina van Tongeren en Thomas Lamers, beoordeelde maar liefst 97 ingezonden teksten. Daaruit selecteerde ze drie kanshebbers. Voor de Toneelschrijfprijs 2025 kon toneelwerk worden ingezonden dat tussen 1 januari 2024 en 31 december 2024 voor het eerst werd opgevoerd. De andere genomineerde teksten waren 'Europese man: een kroniek' van Carl Von Winckelmann en 'Pygmalion, of de billen van het beeld' van David Roos. Von Winckelmann en Roos ontvingen elk € 1.000. Lees meer over deze teksten op onze website.

Voor de uitreiking van de Toneelschrijfprijs werd opnieuw samengewerkt met het TheaterFestival. Voor het eerst reikte het TheaterFestival, in samenwerking met de Acteursgilde, NTGent, KVS en Toneelhuis, ook Sectorprijzen uit. De Toneelschrijfprijs werd mee opgenomen in deze feestelijke avond.

Theatercollectief WOLF WOLF nam de inhoudelijke invulling van de avond in handen en zorgde voor een verrassende en feestelijke invulling die de verschillende prijzen van de avond voor het voetlicht bracht. De Toneelschrijfprijs werd uitgereikt door juryvoorzitter Els Van Steenberghe, die een quote uit het juryrapport las en de oorkonde overhandigde aan Annelies Verbeke.

Annelies Verbeke, winnaar van de Toneelschrijfprijs 2025 © Maryan Sayd

Literaire uitwisselingen

Via subsidies voor literaire uitwisselingen geven we zowel literaire makers als organisaties de mogelijkheid om kennis uit te wisselen en bloeiende samenwerkingen op te zetten tussen de verschillende regio's van het Nederlandse taalgebied ([zie eerder](#)).

VERTAALPRIJS

In 2018 namen het Fonds Podiumkunsten en Literatuur Vlaanderen het initiatief om een vertaling te verbinden aan de Toneelschrijfprijs. Tot en met 2023 werd die Vertaalprijs samen met de Toneelschrijfprijs uitgereikt. Vanaf 2024 werd de Vertaalprijs op een ander moment uitgereikt.

De Vertaalprijs is nog steeds nauw verbonden aan de Toneelschrijfprijs: de genomineerden voor de Vertaalprijs komen telkens uit de inzendingen voor de Toneelschrijfprijs en worden door de jury van de Toneelschrijfprijs voorgedragen op basis van hun potentieel om aan te sluiten bij een andere taal en theatercultuur. Het gaat om toneelteksten met internationaal potentieel, die kans maken om opgenomen te worden in buitenlandse theatercircuits. In 2024 en 2025 lag de focus op Duitsland en werd de winnende tekst vertaald naar het Duits.

Eva Gouda ontving in juni 2025 op het Oostenrijkse Dramatiker:Innenfestival (Graz, Oostenrijk) de Vertaalprijs 2024 voor haar tekst 'POPpulisme'. De tekst wordt tijdens de eerstvolgende festivaleditie, in mei 2026, voorgesteld aan het publiek.

In 2025 selecteerde de jury van de Toneelschrijfprijs negen teksten als kanshebbers voor de Vertaalprijs. De jury van de

Vertaalprijs bestond, net als bij de vorige editie, uit Maaïke van Langen (regisseur), Katja Herlemann (dramaturge) en Christine Bais (vertaler Nederlands-Duits). Op 12 december werd 'Ocean Breeze' van Lisanne van Aert uitgeroepen tot [winnaar van de Vertaalprijs 2025](#). Een fragment van de winnende tekst wordt voorgesteld aan een professioneel publiek op het Dramatiker:Innenfestival in Graz in mei 2026, waar ook de volledige vertaling van 'POPpulisme' gelezen zal worden.

FRANSE EN DUITSTALIGE GEMEENSCHAP

Binnen de Interministeriële Conferentie Cultuur werd in 2021 de werkgroep 'Lezen en boekeneconomie' opgericht. Deze groep brengt de drie gemeenschappen in België samen rond één doel: het stimuleren van lezen, het versterken van de boekensector en het bevorderen van vertalingen in alle landstalen. Literatuur Vlaanderen vertegenwoordigt daarbij de Vlaamse Gemeenschap. Sinds 2023 komen de vertegenwoordigers van de drie taalgemeenschappen regelmatig samen om beleidsuitdagingen te bespreken en gezamenlijke initiatieven uit te werken.

In november 2025 organiseerden we in Brussel een netwerkdag voor uitgevers uit de drie taalgemeenschappen om de literaire uitwisseling over de taalgrenzen heen te versterken. Tijdens het ochtendprogramma kregen deelnemers een overzicht van het uitgeverslandschap en de subsidiekaders voor vertalingen in Vlaanderen, Wallonië en Duitstalig België. In de namiddag volgden speeddates, waarin uitgevers gericht in gesprek konden gaan over titels, auteurs en mogelijke samenwerkingen. Met dergelijke initiatieven wil de werkgroep de afstand tussen de verschillende taalgemeenschappen verkleinen en meer intra-Belgische vertalingen mogelijk maken.

Elk verhaal telt

Lees hier alles over de projecten die Literatuur Vlaanderen organiseert en ondersteunt om iedereen de kans te geven verhalen te vertellen en te kunnen genieten van het lezen van een boek. Kom onder andere meer te weten over Elk verhaal begint, het groeitraject voor beginnende literaire makers.

Iedereen Leest

€ 1.668.650

€ 1.428.650 werkingssubsidie +

€ 179.500 expertisenetwerken voorlezen +

€ 60.500 Vlaanderenleestdag

Als referentieorganisatie rond lezen en leesbevordering werkt Iedereen Leest heel wat initiatieven uit: Voorleesweek, Jeugdboekenmaand, de Leesjury, Boekstart ... Naast deze grote vlaggenschepen onderneemt Iedereen Leest veel andere acties - samen met partners - voor een bredere en betere leescultuur. Al deze acties werken een positieve leesspiraal in de hand en trekken de deur naar lezen verder open, ook op plaatsen waar lezen niet altijd vanzelfsprekend is. En dat voor iedereen, van jong tot oud(er).

In haar huidige meerjarenplan (2022-2026) volgt Iedereen Leest vijf speerpunten om haar missie te vervullen:

1. Groeien als lezer

Iedereen Leest zet in op leesbevordering op drie vlakken: in de breedte (mensen aan het lezen krijgen), in de diepte (van leesmotivatie naar leesverdieping) en in de lengte (levenslang lezen). Vanuit een doorgaande leeslijn wil Iedereen Leest alle (toekomstige) lezers bereiken.

2. Lezen, meer dan een boek

Lezers raken niet alleen geïnspireerd via het papieren boek, maar ook via audioboeken, podcasts, vlogs, apps, BookTube en online lezerscommunity's. Toegankelijke en inspirerende leesomgevingen blijven voor Iedereen Leest belangrijk om lezen bij meer mensen in het vizier te krijgen.

3. Lezen is goed voor je

Lezen zorgt voor ontspanning en stressreductie, het stimuleert ons concentratievermogen en onze inlevings- en verbeeldingskracht. Iedereen Leest wil bibliotheken, leesbevorderaars en welzijns- en zorginstanties helpen om meer aandacht te hebben voor de rol die lezen kan spelen in het gemeenschapswelzijn.

4. Lezers maak je samen

Met gebundelde krachten kunnen we samen met leesbevorderaars het verschil maken. Iedereen Leest wil lokale leesbevorderingsnetwerken stimuleren en streeft de nodige afstemming na op bovenlokaal en Vlaams niveau tussen verschillende sectoren.

5. Samen competent

Als referentieorganisatie wil Iedereen Leest leesbevorderaars informeren en inspireren. Samen met professionals en vrijwilligers bouwt ze praktijkinzichten op. Kennis uit onderzoek is daarbij het fundament om succesvolle interventies te integreren in programma's en leertrajecten.

© Simon Bequoye

Een terugblik op 2025 volgens bovenstaande speerpunten vind je [op de website van Iedereen Leest](#). We lichten enkele punten uit:

- 284 Boekstart-gemeenten investeerden in vroege geleterdheid. Dat is een mooi resultaat, want Boekstart begon in 2005 als pilootproject in tien gemeenten. 2025 werd dan ook een jubileumjaar dat geopend werd op de zevende Boekstart-dag en [in november gevierd werd met lezingen en taart](#). 20 jaar Boekstart, dat is alleen maar mogelijk door de inzet van vele professionals uit bibliotheken, kinderopvang, Huizen van het Kind en consultatiebureaus. Om hen nog beter te ondersteunen, ontwikkelde Iedereen Leest dit jaar een gloednieuwe website '[Boekstart voor professionals](#)'.
- Tijdens leesjaar 2024-2025 lazen er 19.310 kinderen en jongeren mee in net geen 400 lokale Leesjury-afdelingen. Met bijna 12% meer juryleden overtrof de Leesjury opnieuw haar vorige record. Ook aan Leesjury-start, het proeftraject voor jongste kleuters, namen al 1.247 kleuters deel. De Leesjury was in 2025 opnieuw [aanwezig op Boektopia](#): meer dan 1.000 kinderen en jongeren namen deel aan de boekenwedstrijd.
- Met het thema tijd opende Jeugdboekenmaand in maart 2025 deuren naar verleden, heden en toekomst. Musea, boekhandels, bibliotheken en steden bruisten van de activiteiten. De vele auteurslezingen, activiteiten en persbelangstelling geven een indicatie van hoe de campagne tot in elke uithoek van het land leefde. Jeugdboekenmaand was goed aanwezig in de media, net geen 150 persvermeldingen stonden genoteerd. In het najaar van 2025 bereidde Iedereen Leest

een nieuwe Jeugdboekenmaand voor rond het thema dieren, met onder meer [een inspiratiedag voor bibliotheken](#).

- In de lesvrije zomermaanden zijn openbare bibliotheken een ideale reisbestemming. Met de zomerleesactie ['Bestemming: bib'](#), in 2025 aan haar zesde editie toe, biedt Iedereen Leest een kant-en-klare campagne aan aan deelnemende bibliotheken. 130 bibliotheken namen deel, er kwamen 5.595 ingevulde reispassen binnen. Dat zijn er 1.350 meer dan in 2024.
- 'Blijf voorlezen!' Dat was de slogan van Voorleesweek 2025. Koningin Mathilde opende traditiegetrouw de Voorleesweek in de jongerenbib van Permeke (Antwerpen). Na het voorleesmoment sprak ze met de jongeren over mentaal welzijn, de bib en natuurlijk: het belang van (voor)lezen. De campagne kwam goed in de pers met meer dan 120 persvermeldingen. Ook buiten de Voorleesweek-campagne benadrukt Iedereen Leest het belang van voorlezen, onder meer met de interviewreeks ['Voorleesbuddy's'](#).
- In 2025 organiseerde IBBY-Vlaanderen, opererend onder de vleugels van Iedereen Leest, met andere afdelingen een vierde Europees congres met als thema 'Books make a difference! Children's right to read in challenging times.' Centraal stond de impact van de grote sociaal-politieke veranderingen in Europa op het werk van IBBY. Iedereen Leest opende het congres met de keynote 'The right to read: understanding its full scope for reading promotion'. Naar aanleiding van Kinderrechtendag op 20 november werd dit vertaald naar [een informatief artikel](#).

- Op woensdag 23 april 2025 vierde Vlaanderen dubbel feest: Vlaanderenleestdag én Buitenspeeldag! Zo'n 150 activiteiten in Vlaanderen lieten de rustgevende, verbindende kracht van lezen samensmelten met speelse buitenactiviteiten. Bibliotheken namen het voortouw, maar ook veel scholen en lezers thuis deden mee. Iedereen Leest coördineerde deze campagne in samenwerking met het Departement Cultuur, Jeugd en Media en het Departement Onderwijs en Vorming.
- In het najaar startte ['Take In: taal en kennis in \(inter\)actie'](#), een professionaliseringstraject voor basisscholen. De deelnemende scholen zullen interactief voorlezen doelgericht inzetten als hefboom voor de taal- en kennisontwikkeling van hun leerlingen. Schoolteams uit twaalf deelnemende scholen verzamelden eind september bij Iedereen Leest voor de startdag. Het traject krijgt financiële ondersteuning van Leerpunt en wordt gecoördineerd door Odisee, in samenwerking met AP Hogeschool, Iedereen Leest en de onderzoeksgroep Taal, Leren, Innoveren (UGent).
- Met leesbevorderingsorganisaties van over de hele wereld wisselde Iedereen Leest ook in 2025 ervaringen uit. Het Europese netwerk EU Read verzamelde in Brussel, waar ook het Global Network for Early Years of Bookgifting bij aansloot. Waar Boekstart Vlaanderen 20 kaarsjes mocht uitblazen, werd EU Read een kwarteeuw oud. Iedereen Leest nodigde de partners uit in Antwerpen voor een bezoek aan haar kantoren, het Letterenhuis en de Erfgoedbib Hendrik Conscience. [De driedaagse](#) sloot af met een 'Open Forum' waar sprekers Bart Moeyaert en Sulaiman Addonia spraken over het belang van lezen en geletterdheid en de rol van boeken en rolmodellen.

- In oktober 2025 was het exact een jaar geleden dat de [ledereen Leest Academie](#) live ging. Al een jaar lang tracht dit platform professionals en vrijwilligers zo goed mogelijk te ondersteunen met opleidingen en leertrajecten. In 2025 waren er 18 live opleidingen, 27 online leertrajecten en 8 nieuwe webinars. Er kwamen 455 inschrijvingen binnen voor live opleidingen (met een gemiddelde waardering van 4,28 op 5) en 1.061 voor de webinars. 3.337 keer werd een online leertraject gestart.
- Voor scholen en bibliotheken biedt de ledereen Leest Academie ook de leesscan aan, een tool waarmee beide organisaties hun leesonderwijs op school of leesbevorderingswerking in de bib mee in kaart kunnen brengen. De leesscan voor onderwijs bestaat iets langer, in schooljaar 2024-2025 werden er 2.698 scans gestart door meer dan 500 basis- en 100 secundaire scholen. De leesscan voor bibliotheken krijgt in 2026 een eerste onderzoeksanalyse op het vlak van gebruik in de praktijk. Voor bibliotheken voorzag ledereen Leest ook digitale spreekuren om hen te adviseren in hun beleidsproces rond leesbevordering. Eind 2025 bracht ledereen Leest 11 bibliotheken samen in een lerend netwerk rond dit thema.
- De vakbibliotheek van ledereen Leest bevat een uitgebreide collectie kinder- en jeugdboeken en een collectie vakliteratuur. In 2025 ontving ledereen Leest verschillende onderzoekers en studenten, maar ook professionals die een opleiding volgden. Zowel de opleidingen als de leertrajecten bij de ledereen Leest Academie zijn *evidence informed*, en de gebruikte referenties zijn dan ook raadpleegbaar in de vakbib. Om het aanbod van de vakbib meer in de kijker te

zetten, startte ledereen Leest eind 2025 een reeks met [‘Tips uit de vakbib’](#).

- Daarnaast werkte ledereen Leest ook onderzoeksmatig samen met academische partners. Met UGent werd onderzocht [hoe de campagne Jeugdboekenmaand geëvalueerd werd door openbare bibliotheken](#), met UAntwerpen werd [gereflecteerd over de rol van dieren in kinder- en jeugdliteratuur](#), naar aanleiding van de aankomende Jeugdboekenmaand in 2026 met als thema ‘Dieren’.

© Simon Bequoye

© Simon Bequoye

NAUWE SAMENWERKING MET LITERATUUR VLAANDEREN

In Hotel Dumont zitten de kantoren van Iedereen Leest en Literatuur Vlaanderen. Met Literatuur Vlaanderen werkte Iedereen Leest dan ook nauw en fijn samen het afgelopen jaar, zowel op beleidsniveau als naar de sector met bijvoorbeeld de promotie van auteurslezingen.

Ook in de ondersteuning van professionals zien we een gedeelde kracht: voor de subsidielijne leesbevordering, een initiatief van Literatuur Vlaanderen, engageerde Iedereen Leest zich om goedgekeurde projecten te adviseren met haar expertise. Opgedane kennis capteerde Iedereen Leest in praktijkvoorbeelden die de sector kunnen inspireren:

- [Praktijkvoorbeeld 'Senioren aan het woord' van Mayanaise](#)
- [Praktijkvoorbeeld 'Het verhalenatelier' van Adem vzw](#)

In het nieuwe meerjarenplan van Literatuur Vlaanderen (2026-2030) staat de nauwe samenwerking tussen beide organisaties verankerd, met onder meer een hervorming van de subsidielijne leesbevordering met een grotere rol voor bibliotheken.

De KANTL

€ 40.000

Literatuur Vlaanderen werkt samen met de [Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letterkunde](#) (KANTL) aan de literaire canon. De KANTL ontplooidde een reeks activiteiten rond de canon, maar al snel werd duidelijk dat er nood was aan meer samenhang. Tegelijk bleef de promotie van literair erfgoed ook wat onderbelicht in de werking van Literatuur Vlaanderen en Iedereen Leest. Daarom zocht de KANTL nadrukkelijk de samenwerking met beide organisaties op.

De jaarlijkse samenwerking werd in 2021 verankerd in een samenwerkingsovereenkomst voor de beleidsperiode 2021-2025. Omdat de leesbevorderingsactiviteiten daarin zo centraal staan, naast de ondersteuning van auteursgenootschappen, buigt ook de adviescommissie leesbevordering zich over de plannen van de KANTL om constructieve feedback te geven. Tijdens een jaarlijks gesprek zitten vertegenwoordigers van Literatuur Vlaanderen, de adviescommissie en de KANTL samen om uit te wisselen en af te stemmen.

EEN CANON-LEESOFFENSIEF GERICHT OP HET ONDERWIJS

In 2022 kreeg de KANTL een eenmalige toekenning van € 64.448 voor de uitbreiding van de educatieve activiteiten in het kader van het Leesoffensief. In 2023 finaliseerde de KANTL dat project in vorm van een didactische methode rond interactief voorlezen onder de noemer de Samenlezing. Daarop bouwt ze sindsdien verder. De Samenlezing richt zich vooral op leerlingen van de tweede en derde graad secundair onderwijs, met een focus op leerlingen uit de richtingen dubbele finaliteit en arbeidsmarktfinaliteit. De methode stimuleert open gesprekken over teksten, waardoor diversiteit binnen de klas wordt erkend en gewaardeerd. In dat kader ontwikkelde de KANTL de website [literairecanonindeklas.be](#), waar kant-en-klare leermiddelen, een inspiratiegids en video's van voorleeskunstenaar Evi Rosier te vinden zijn.

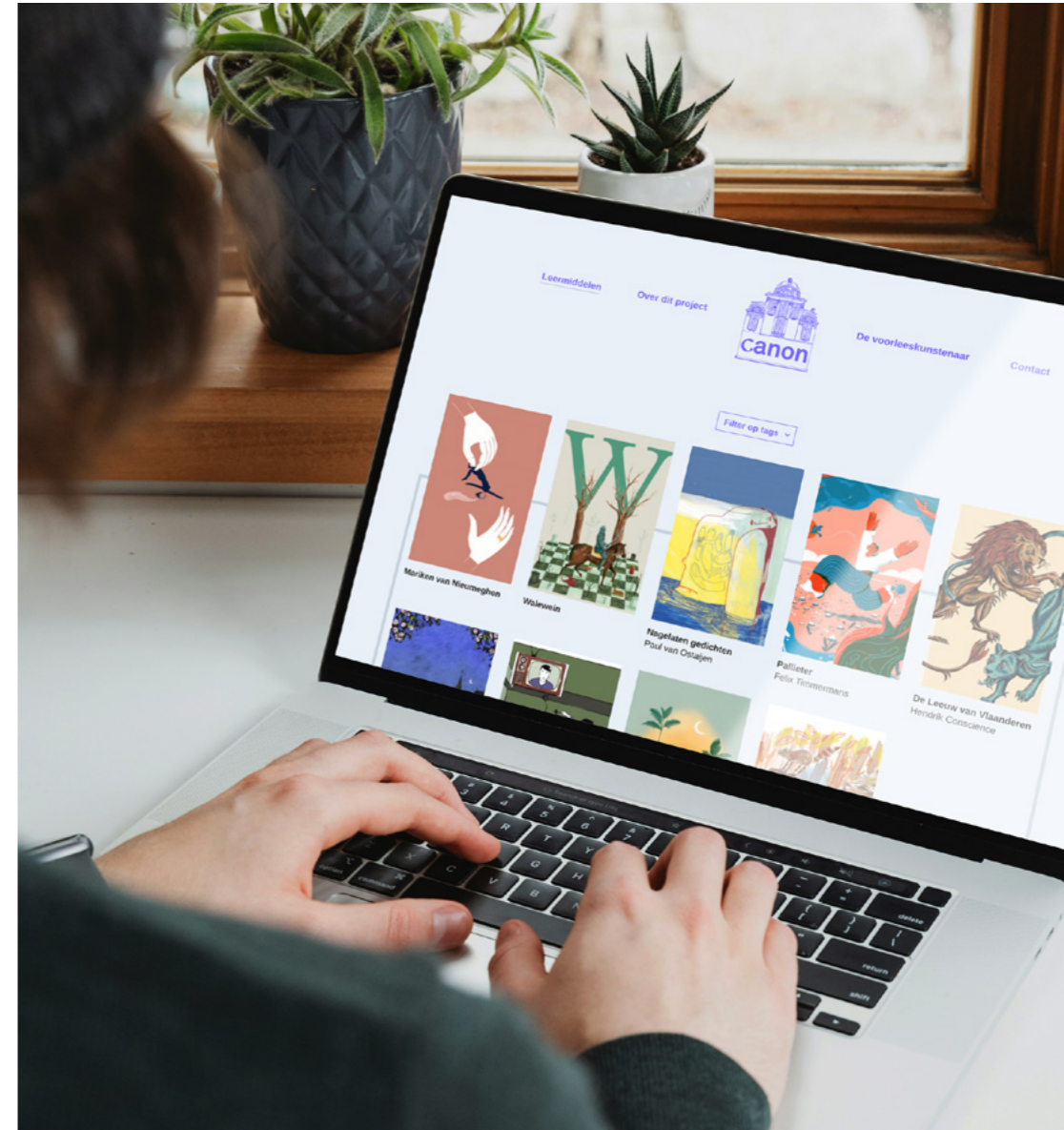
Met ondersteuning van Literatuur Vlaanderen breidt de KANTL het aanbod aan leermiddelen jaarlijks verder uit. In 2025 lag er ook een speerpunt in de samenwerking met de verschillende lerarenopleidingen en educatieve masters aan de universiteiten en hogescholen in Vlaanderen, de organisatie van een inspiratiedag voor onderwijs en de verdere auditieve ontsluiting van de literaire canon samen met partner Luisterpuntbibliotheek.

CANONFESTIVAL

De KANTL bouwde in 2025 verder op de inspanningen die ze in 2022, 2023 en 2024 al verrichtte in het kader van de Canonenquête en het Canonfestival. In 2025 werd de literaire canon voor de tweede keer aan een groot onderhoud onderworpen. In de vernieuwde canonlijst verschenen enkele nieuwe titels, terwijl andere werken onvermijdelijk verdwenen. De bekendmaking van de nieuwe lijst ging gepaard met een groot feest in juli 2025. Met ondersteuning van Literatuur Vlaanderen werkte de KANTL aan een promotiecampagne in de aanloop naar het lanceringsfeest, het canonfestival zelf en een communicatiecampagne.

AUTEURSGENOOTSCHAPPEN

Ook in werkjaar 2025 werden verschillende auteursgenootschappen ondersteund door de KANTL. Auteursgenootschappen kunnen er een basissubsidie of een projectsubsidie aanvragen. De ondersteunende middelen vanuit Literatuur Vlaanderen worden in de eerste plaats gereserveerd voor het uitkeren van deze subsidies.

literairecanonindeklas.be

“Door het beven duurt het even eer ik weer op de been ben.”

Uit ‘Lijn van wee en wens’
van Caro Van Thuyne

Gekozen door **Rein Desmet**,
ondersteuning internationale
promotie en projecten

ELK VERHAAL TELT

Elk verhaal begint

€ 40.750,42

Elk verhaal begint is een tweejarig leertraject voor startende literaire makers, georganiseerd door Elk verhaal telt, een initiatief van het BoekenOverleg dat zich inzet voor meer diversiteit en inclusie in het literaire veld. Het traject biedt beginnende literaire makers de kans om zich te laten inspireren, te experimenteren en te groeien onder begeleiding van een ervaren mentor. Makers uit de genres proza, podiumliteratuur en kinder- en jeugdliteratuur, werken op hun eigen tempo aan persoonlijke tekstdoelen en ontmoeten regelmatig andere deelnemers om ervaringen uit te wisselen. Inclusie en laagdrempeligheid staan centraal: het traject staat in de eerste plaats open voor deelnemers van alle leeftijden, achtergronden en ervaringsniveaus, met als doel drempels in de literaire sector te verlagen en nieuw talent alle kansen te geven.

© Bob Van Mol

De deelnemers in 2025-2026 zijn:

Voor kinder- en jeugdliteratuur

Lynn Lambrechts werkt als leerkracht bij Atlas, Integratie & Inburgering en als coach bij de Karel de Grote Hogeschool Antwerpen. Ze voelt een sterke goesting om te schrijven en ervaart het schrijfproces als een wonderlijke zoektocht.

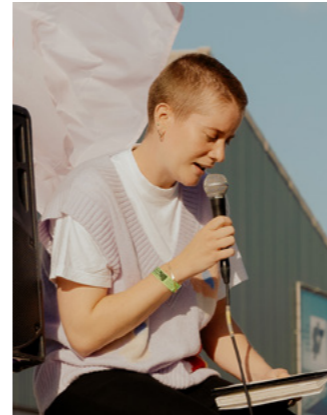
Magagi Moolaade studeerde journalistiek en politieke communicatie en heeft ervaring in het theater. Hij werd geboren in Niger en kwam op z'n zevende naar België. Na tien jaar zijn pen te hebben gescherpt, voelt hij zich klaar om zijn adoptieverhaal met de wereld te delen.

Orlando Verde schreef al kortverhalen in het Spaans voor hij op z'n 24ste van Venezuela naar België verhuisde. Intussen levert hij Nederlandstalige journalistieke bijdragen aan publicaties als MO* Magazine, rekto:verso en De Standaard.

Voor podiumliteratuur

© Isaac Ponsele

Mel Asselmans is dichter en spokenwordartiest en maakt deel uit van het inclusieve makerscollectief Hyster-x. Ze schreef werk voor o.a. Dans! Dichter! Dans! en Poetik Bazar. Ze stond op meerdere podia. In haar teksten tast ze thema's af als toestemming, privilege en queerness.

Sevda Sögütlü is onderwijsprofessional, dichter en spokenwordartiest. Ze volgde meerdere schrijfcursussen en stelt het verlangen naar verbinding centraal in haar poëzie. In 2024 werd ze Vice Kampioen in het Slampioenschap Gent.

© Ruben Schonkeren

Siham Machkour maakt deel uit van een kunstcollectief in Genk. Ze verkent voorzichtig de wereld van voordracht en poëzie en is klaar om haar artistieke grenzen te verleggen.

Voor proza

© Wouter Van Vooren

Lander Govaerts is schrijver en redactielid bij Deus Ex Machina. Hij woont in Brussel, maar maakt ook deel uit van de Letteristen in Oostende. In zijn proza onderzoekt hij onder andere hoe menselijke relaties stand kunnen houden in een kapitalistische wereld.

Lili Vanden Wijngaert is een Chinees-Belgische schrijver, dichter en copywriter. Ze heeft al een hoorspel op haar naam, Bloemen voor Clio, dat je online kunt beluisteren.

© Merel Vander Elst

Xander Kindt groeide op in het Waasland en studeert Woordkunst aan het Antwerpse Conservatorium. Op zoek naar de beste vertelvorm voor wat er om en in hem beweegt, speelt hij met proza, poëzie en theater.

In 2025 kwamen alle deelnemers regelmatig samen in groepjes per genre en voor individuele begeleiding. Voor die ondersteuning werkt Literatuur Vlaanderen samen met drie organisaties uit het veld:

1. **TRILL** voor podiumliteratuur: Leuven, begeleiding door Alyssa Saro, Tilke Wouters, Rashif El Kaoui en Seckou Ouologuem;
2. **De Letterie** voor proza: Oostende, begeleiding door Sofie Vandamme, Tülin Erkan en Caro Van Thuyne;
3. **Studio Sesam** voor kinder- en jeugdliteratuur: Antwerpen, begeleiding door Ingrid Tiggelovend.

Het doel van de bijeenkomsten is de deelnemers kennis te laten maken met het literaire veld en zoveel mogelijk handvatten en tools te geven om na afloop zelfstandig op weg te kunnen. Naast de genre-gerelateerde bijeenkomsten organiseerde Literatuur Vlaanderen daarom vier bijeenkomsten voor alle deelnemers samen:

- een startbijeenkomst met workshops van Sofie Vandamme, Alyssa Saro en Ingrid Tiggelovend;
- een bijeenkomst in het RITCS met een workshop over filmisch schrijven van Rik D'Hiet;
- een bijeenkomst in het Letterenhuis met een workshop begeleid door Lara Taveirne;
- een bijeenkomst bij Literatuur Vlaanderen met een workshop conceptueel schrijven door Maarten Inghels (i.s.m. de Schrijversacademie).

Ook in 2026 zullen de negen deelnemers verder begeleid worden door de betrokken mentoren, organisaties en Literatuur Vlaanderen.

VERSLAG

Startdag Elk verhaal begint

Hoe vind je als nieuwkomer je plek in de literaire wereld? Negen beloftevolle schrijvers zoeken het uit tijdens *Elk verhaal begint*, een tweejarig groeitraject. Ze krijgen begeleiding van een mentor, mogen workshops volgen én vinden steun bij elkaar. Op 21 februari 2025 kwam de groep voor het eerst samen: "De sfeer was veilig, we gingen meteen in de diepte."

“ We zijn met negen deelnemers, verspreid over drie disciplines: Ik vind het verrijkend om geluiden te horen van buiten mijn echokamer.

Lander Govaerts

"Er stonden drie workshops op ons programma, maar we begonnen met een lunch in de zon," zo kijkt Lander Govaerts terug op de startdag van *Elk verhaal begint* bij Literatuur Vlaanderen. "Dat zette de toon, de sfeer was meteen aangenaam. Het viel me op hoe betrokken iedereen is. We zijn met negen deelnemers, verspreid over drie disciplines: proza, kinder- en jeugdliteratuur en podiumteksten. We hebben uiteenlopende achtergronden. Ik vind het verrijkend om geluiden te horen van buiten mijn echokamer."

Sevda Sögütlü beaamt: "Ik ben geselecteerd als podiumdichter, maar vond de sessie met Ingrid Tiggelovend van [Studio Sesam](#) heel interessant. Ze sprak over inclusie in kinderboeken. Geen genre dat ik beoefen, maar ik kreeg toch inspiratie voor mijn performances. De dynamiek in de groep zit goed, het ijs werd snel gebroken tijdens de workshops. Sofie Vandamme van [De Letterie](#) creëerde een veilige sfeer. We gingen meteen in de diepte."

“ De dynamiek in de groep zit goed, het ijs werd snel gebroken tijdens de workshops.

Sevda Sögütlü

Talent is slechts het begin

Vandamme liet [de negen talenten](#) reflecteren op hun werkproces en schrijverschap. Ze bracht daarvoor allerlei quotes van bekende schrijvers mee. Sevda Sögütlü: “Ik koos een citaat van David Grossman. Hij noemt de wil om een ander van binnenuit te kennen een belangrijke drijfveer voor het schrijven. Dat herken ik. Bij mij valt die drang samen met een zoektocht naar zelfkennis.” Lander Govaerts pikte er een citaat uit van Rebecca Solnit: “Volgens haar is talent slechts het begin. Om goed te schrijven, moet je ook werken, het ambacht leren en doorzetten. Dat is waar, maar tegelijk ontvullend.”

Geleidelijk werd het gesprek in de groep persoonlijker. Sevda Sögütlü: “Velen van ons herkenden het gevoel dat schrijven een worsteling kan zijn. Maar ook de drang om te creëren is sterk. Precies in die wrijving ontstaat er ‘iets’ nieuws. Een idee dat ik meeneem uit de workshop is hoe schijnbaar nutteloze momenten óók deel uitmaken van het creatieve proces. Die gedachte wil ik koesteren, vooral op dagen dat mijn innerlijke criticus me laat twifelen.”

Stilte mag er zijn

Alyssa Saro van [TRILL](#) gaf de derde en laatste sessie. Zij had alle deelnemers gevraagd om een eigen tekst mee te brengen die nog niet helemaal af was. Ze reikte de groep een nieuwe methode van feedback geven aan. “Heel interessant,”

© Bob Van Mol

volgens Lander Govaerts. “Ik deed de oefening met Lili Vanden Wijngaert, die net als ik in de categorie proza is geselecteerd. We mochten elkaars tekst op voorhand niet lezen. Het is intens om al na een eerste lezing feedback te geven – je moet dan heel alert zijn. Maar we leerden vooral hoe belangrijk het is om stilte toe te laten. Om elkaars woorden te laten bezinken en niet meteen in gesprek te gaan.”

Boon voor Onderwijs

Het project Boon voor Onderwijs maakt onderdeel uit van de Vlaamse literatuurprijs de Boon en richt zich op het stimuleren van leesplezier en literaire competenties bij leerlingen. Het is een ambitieus project dat literatuur dichterbij de leerlingen van het secundair onderwijs brengt.

We werken samen met scholen uit Vlaanderen en Brussel, die een speciaal leestraject volgen. Daarbij biedt Boon voor onderwijs beginnende en ervaren leerkrachten ondersteuning en inspiratie om hedendaagse Nederlandstalige literatuur in hun lessen te integreren en zo de leerlingen warm te maken voor lezen. Deze scholen krijgen toegang tot hulpmiddelen en inspiratie – bijvoorbeeld door gesprekken met de juryleden van de Boon – om hun leerlingen te laten kennismaken met recente literaire werken van de Boon Literatuurprijs.

Boon voor Onderwijs wordt volledig gefinancierd vanuit het fonds Vrienden van de Boon. De middelen worden opgehaald bij particulieren en bedrijven met een hart voor literatuur en onderwijs. De vzw Vlaamse Literatuurprijs haalde zo via de Koning Boudewijstichting in 2025 € 37.111 aan giften op. Behalve een beperkte inzet van personeel levert Literatuur Vlaanderen geen financiële bijdrage aan Boon voor Onderwijs.

Auteurslezing Safae el Khannoussi in KA Beveren © Bas Bogaerts

Met de opgehaalde giften willen we de impact van literatuur op jongeren door heel Vlaanderen vergroten. Samen willen we jongeren laten genieten van hedendaagse literatuur, het leesplezier en de taalvaardigheid van leerlingen bevorderen, leerkrachten ondersteunen met didactische tools en inspiratie en scholen en leerlingen verbinden met de literaire wereld en auteurs. Dat doen we op drie manieren.

Fondsenwervingsfolder Vrienden van de Boon

1. Ondersteunend lesmateriaal

De leerkrachten van de deelnemende scholen kregen toegang tot didactisch materiaal en inspiratie, zoals webinars, om leerlingen op een aantrekkelijke manier kennis te laten maken met literatuur.

2. Uitwisseling

Via een besloten platform wisselen de leerkrachten van de deelnemende scholen ervaringen en ideeën uit. In 2025 was dat de berichtenapp WhatsApp. Op deze manier bleven ze met elkaar in contact en inspireerden ze elkaar met nieuwe ideeën voor in de klas. De leerkrachten gingen ook in gesprek met de jury van de Boon en beslisten samen met hen welk boek voor hun leerlingen het best geschikt is en hoe ze ermee aan de slag kunnen gaan.

3. Auteursbezoek en interactie

Leerkrachten nodigden de auteur van het boek dat ze samen lezen uit in de klas of organiseerden een digitale ontmoeting. Dit gaf leerlingen de kans om de schrijvers achter de verhalen te ontmoeten en hen te bevragen over het schrijfproces, de thema's en de boeken zelf. Dit versterkte de leeservaring, vergrootte de leesmotivatie en bracht het boek dichterbij.

“Is liefde de vorm die men levenslang geeft aan ons afscheid”

Uit ‘Blind date 7’ van Leonard Nolens

Gekozen door Patrick Peeters, internationale promotie poëzie en non-fictie

VERSLAG BOON VOOR ONDERWIJS 2025

Voor het pilootproject van Boon voor Onderwijs werden in september 2024 zestien leerkrachten geselecteerd, verspreid over Vlaanderen en Brussel. "We gingen gericht op zoek naar heel uiteenlopende doelgroepen," vertelt Dirk Terryn van Het Lezerscollectief, die het project in opdracht van VZW Vlaamse Literatuurprijs coördineerde. "Niet alleen klassen doorstroomfinaliteit, maar ook een lerarenopleiding, een richting woordkunst en leerlingen arbeidsmarktfinaliteit konden deelnemen."

Ben Helsen van de GO! Spectrumschool in Deurne tekende meteen in. "Ik vond het een goede gelegenheid om iets te doen rond recente literatuur in de klas. Al was ik ook voorzichtig. Voor mijn klassen dubbele finaliteit is lezen een opgave. Het is mijn taak om hen te laten zien dat lezen fijn kan zijn. Als ik hun iets aanbied, moet het een succeservaring zijn."

Op leesavontuur

Om ervoor te zorgen dat elke klas een geschikt boek kon vinden, mocht er gekozen worden uit de longlist van de Boon Literatuurprijs. Door te werken met de hele longlist

– in plaats van alleen de shortlist of het winnende boek – is er een grotere variëteit aan thema's en vindt elke klas een boek dat bij hen past. De longlist werd eind november bekendgemaakt. Leerkrachten hadden in september dus ingetekend zonder te weten uit welke boeken ze konden kiezen.

Dirk Terryn: "Daardoor was het ook voor de leerkrachten een echt leesavontuur. Heel vaak vertrekt een leerkracht met veel voorkennis. Als je voor de zoveelste keer 'Het dwaallicht' van Willem Elsschot bespreekt, dan ken je dat boek door en door. Nu kwamen leerkrachten uit hun comfortzone. De leerlingen voelden dat. En dat maakte het spannend voor iedereen."

Literaire link

Eenmaal de leeskeuzes gemaakt waren, met behulp van adviesgesprekken met de juryleden van De Boon, werden ook de boekhandels en bibliotheken betrokken. Want de Boon is een prijs waar de hele boekensector baat bij heeft. De scholen kregen een budget om een aantal boeken aan te schaffen bij de lokale boekhandel, de rest kon bij de plaatselijke bibliotheek worden uitgeleend - die sloeg voor de gelegenheid extra exemplaren in. Die praktische ondersteuning was welkom.

"Van alle dingen pais en vree."

Uit 'ReinAard' van Tom Lanoye

Gekozen door **Sandra Luyckx**,
ondersteuning auteurslezingen en de Boon

Dirk Terry: "Sommige leerkrachten en scholen hebben al een link met die plaatselijke literaire spelers, maar voor anderen was het een nieuw contact. Door boekhandelaars en bibliotheken te betrekken, hoop ik dat er een basis is gelegd voor toekomstige samenwerkingen."

Boon voor onderwijs voorziet in inspiratiematerialen, maar geen kant-en-klare leshandleiding. Leerkrachten krijgen dus veel vrijheid en vertrouwen om de lessen rond de Boon-boeken in te richten zoals ze zelf willen.

Auteursbezoek

Hoogtepunt voor veel leerlingen en leerkrachten was het auteursbezoek, vaak live in de klas, af en toe online als de verplaatsing voor de auteur niet haalbaar was.

De format was telkens gelijkaardig. De leerlingen, die allemaal het boek hadden gelezen, stelden vragen die ze in de klas hadden voorbereid. "We noemden het heel bewust een auteursbezoek en geen auteurslezing," zegt Terry. "Het was echt de bedoeling om in gesprek te gaan met elkaar."

De prijs

Wat Boon voor Onderwijs kenmerkte en versterkte, was de link met de Boon Literatuurprijs. Die zorgde voor extra cachet. Leerlingen zagen de genomineerde boeken liggen in de etalage van de boekhandel en namen een foto. Of ze vingen in de media al eens iets op over de prijs, iets waar ze anders misschien geen oren naar zouden hebben.

“ Ik vond het een goede gelegenheid om iets te doen rond recente literatuur in de klas. Al was ik ook voorzichtig. Voor mijn klassen dubbele finaliteit is lezen een opgave. Het is mijn taak om hen te laten zien dat lezen fijn kan zijn. Als ik hun iets aanbied, moet het een succeservaring zijn.

Ben Helsen, GO! Spectrumschool in Deurne

“3-2-1. Ready for take-off.”

Uit **'Hotel Kosmos'** van Yelena Schmitz
Gekozen door **Lien Devos**, internationale promotie jeugdliteratuur en strips

Communicatie

In dit hoofdstuk lees je meer over ons communicatiebeleid, dat focust op websites, nieuwsbrieven en sociale media. Ook kom je meer te weten over het feest en het gelegenhedsmagazine ter gelegenheid van 25 jaar Literatuur Vlaanderen in 2025.

Communicatiestrategie

Literatuur Vlaanderen hanteert een eenmerkstrategie. Flanders Literature en Auteurslezingen zijn twee submerken met verschillende doelgroepen: de promotie in het buitenland enerzijds, en de ondersteuning en promotie van auteurslezingen anderzijds. Literatuur Vlaanderen, Flanders Literature en Auteurslezingen hebben binnen de overkoepelende communicatiestrategie alle drie een apart contentplan en aparte kanalen. De drie websites vormen de basis en het publiek wordt via verschillende kanalen, zoals onze nieuwsbrieven en sociale media, naar die website geleid. In de communicatiestrategie wordt de merkenarchitectuur beschreven, zodat het verschil – ook in aanpak – duidelijk is tussen een (sub)merk, een campagne, een opleiding of een label.

In de communicatiestrategie zetten we sterk in op ons merkverhaal en onze positionering. Op al onze kanalen en in al onze content (*hygiene, hub of hero*) vertellen we een consistent verhaal in een herkenbare grafische en tekstuele stijl. De strategie wordt elk jaar bijgestuurd en geoptimaliseerd op basis van de analyse van de cijfers van het jaar voordien.

De communicatiestrategie beschrijft vier grote doelstellingen:

1. Brand awareness creëren

De doelgroep kent (*awareness*) en herkent (*branding*) Literatuur Vlaanderen.

2. Informeren

De doelgroep ontvangt toegankelijke en transparante informatie over de kernwerking van Literatuur Vlaanderen, bijvoorbeeld subsidieregeling en de bijbehorende deadlines, maar ook over andere aspecten gerelateerd aan het boekenvak (*thought expert*).

3. Inspireren & activeren

De doelgroep laat zich inspireren en activeren door onze content, tips, best practices (kennisdeling).

4. Verbinden

De doelgroep vertrouwt Literatuur Vlaanderen, voelt zich verbonden met Literatuur Vlaanderen en met andere spelers uit het boekenvak.

Voor elk van de vier doelstellingen werd ook in een tactisch luik uitgewerkt hoe we dat willen bereiken en welke KPI's we formuleren, en in een evaluatieluik hoe we zullen meten of die doelstelling bereikt wordt om indien nodig te kunnen bijsturen.

De communicatiestrategie bevat daarnaast ook de strategie voor interne communicatie en pers.

In de loop van 2025 liepen er verschillende concrete projecten om de communicatie effectiever te maken en de doelstellingen te behalen, of om de uitvoering (tactisch) efficiënter te maken, bijvoorbeeld door de implementatie van tools (Pixieset, Mailchimp, LookerStudio, Wistia ...) of door de optimalisatie van werkprocessen (contentplanning).

“De kraaien zijn opgevlogen en cirkelen krijsend boven het bos. Als ze niet meer te zien zijn, zal ik naar buiten gaan om de witte kraai te voeren. Hij zit al op me te wachten.”

Uit **'De wand'** van Marlen Haushofer, vertaald uit het Duits door Ria van Hengel

Gekozen door **Lieselot Van Maldeghem**, coördinator communicatie

Websites

LITERATUUR VLAANDEREN

In 2025 kregen alle subsidiepagina's op de website van Literatuur Vlaanderen een update, zodat bezoekers vlot de juiste info vinden die ze nodig hebben.

4.352 unieke gebruikers per maand

De website van Literatuur Vlaanderen werd in 2025 bezocht door gemiddeld 4.352 unieke gebruikers per maand, die gemiddeld 6.373 webpagina's bezochten. Elke gebruiker bezoekt dus gemiddeld 3 pagina's op de website. Uit de gebruikscijfers blijkt verder dat de subsidiepagina's de vaakst bezochte pagina's zijn, in het bijzonder de landingspagina met een overzicht over alle subsidies en de pagina over de werkbeurzen. Op de subsidiepagina's is de gemiddelde leestijd 2 minuten en 43 seconden, dus de pagina wordt echt gelezen en gebruikt. Sinds eind 2025 bieden we de basisinfo over drie subsidies (werkbeurzen, projectsubsidies en stimuleringsubsidies voor literair vertalers) ook aan via video, aangezien niet iedereen gemakkelijk en graag content consumeert in de vorm van geschreven tekst op het web. In 2026 komen er nog twee video's bij voor relevante beurzen. Eind 2026 evalueren we deze aanpak.

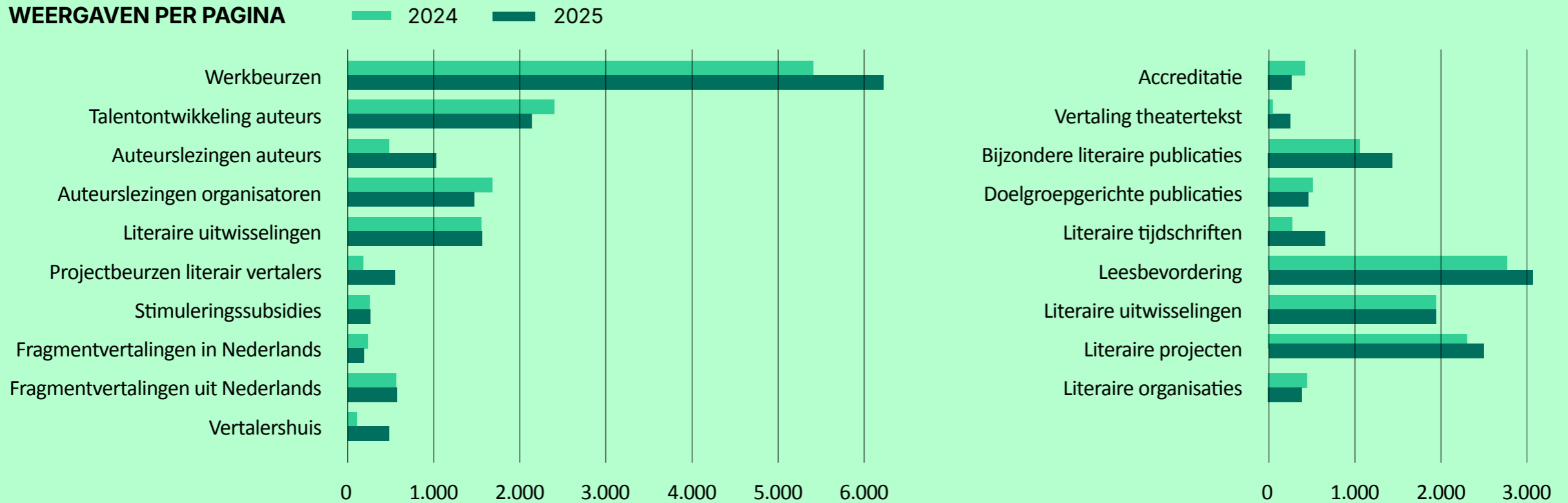
Sinds september 2024 gebruiken we UTM-tags om te monitoren vanwaar de gebruikers van de website komen wanneer ze een bepaalde webpagina bezoeken. Google en e-mail zijn belangrijkste bronnen voor verkeer op de website. Het aandeel van mensen die via e-mail op onze website komen is 7%, 6% komt via social en 49% via zoekmachines (search en generative).

Schwalbe aan de top

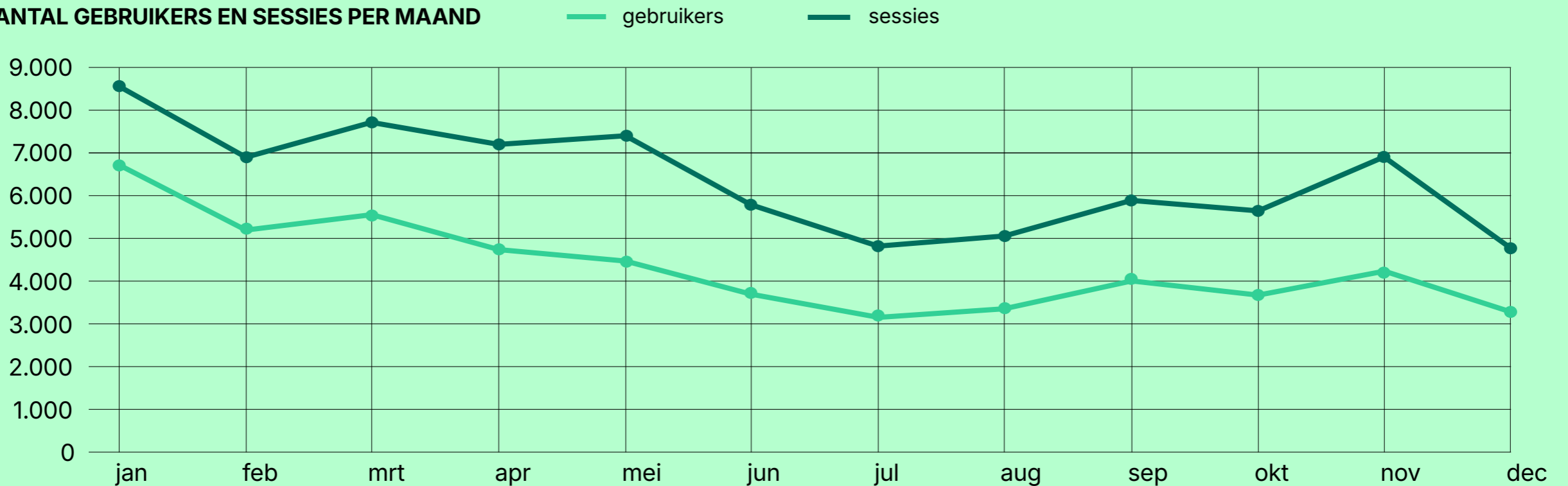
Nieuwsberichten dienen om gebruikers toe te leiden naar informatie over subsidies of andere initiatieven, zoals de Boon, Boektopia of Elk verhaal telt. De 83 nieuwsberichten van Literatuur Vlaanderen werden gemiddeld 225 keer gelezen. Bepaalde content hebben we breder proberen te verspreiden via partnerorganisaties of bepaalde media, maar aangezien onze communicatie zich richt tot een specifieke doelgroep, met een specifieke boodschap, is dit niet altijd evident. De meest gelezen nieuwsitems gingen in 2025 over Schwalbe (magazine ter gelegenheid van 25 jaar Literatuur Vlaanderen), de nieuwe en afzwaaiende commissieleden, werkbeurzen (wijziging naar aanvragen voor twee jaar), de Toneelschrijfprijs 2025 en de bevraging voor bibliotheken in het kader van de hervorming van de subsidie voor leesbevordering.

GEBRUIK WEBSITE LITERATUUR VLAANDEREN

WEERGAVEN PER PAGINA

AANTAL GEBRUIKERS EN SESSIES PER MAAND

FLANDERS LITERATURE

Op de website van Flanders Literature worden sinds 2024 meer nieuwsberichten gedeeld dan voordien. In 2025 publiceerden we opnieuw een dertigtal berichten met onder meer verslagen van fellowships, boekselecties per genre en overzichten van nieuwe vertalingen en prijswinnaars. Speciale aandacht ging naar de voorbereiding van het gastlandschap van de Lage Landen in Göteborg in 2027. Ook de translation en travel grants werden extra in de kijker gezet met getuigenissen van buitenlandse uitgevers.

13.278 keer werden de afzonderlijke auteurspagina's bezocht, de meest gezochte auteurs in 2025 zijn: Bart van Loo (212), Wouter Dehairs (205), Anton Jäger (196). Mensen klikken er vooral door naar de website van de auteur. 35.536 keer werden de verschillende boekpagina's bezocht, de meest gezochte titels in 2025 zijn: 'Trophy' (1.440), 'Cheese' (978), 'The Mystery Of Urk' (326). Mensen klikken er vooral door naar de auteurspagina (1.049), naar contact (468), in mindere mate naar print (130). 9.562 keer werden er vertalerspagina's weergegeven, de meest gezochte vertalers in 2025 zijn: David McKay (115), Alice Tetley-Paul (105), Michele Hutchison (103). Mensen zoeken er vooral contact (1.403), maar ook samples (517).

3.309 unieke gebruikers per maand

De website van Flanders Literature werd in 2025 bezocht door gemiddeld 3.309 unieke gebruikers per maand, die samen 5.034 webpagina's bezochten. Uit de gebruikscijfers blijkt dat de books & authors-pagina de vaakst bezochte pagina is (3.036 weergaven). Ook de translators-pagina en de grants-pagina's kennen veel verkeer. 66% van het verkeer komt via zoekmachines, 4% via mail en 2% via sociale media.

Van beurzen tot prijswinnaars

Nieuwsberichten zijn veelal promotioneel of brengen verslag uit over de aanwezigheid op een beurs. De 37 nieuwsberichten die verschenen werden gemiddeld 95 keer gelezen. Op sociale media kennen nieuwsberichten die verslag uitbrengen van een beurs of een fellowship een groter bereik. In 2025 zullen we op basis van de cijfers gericht kiezen waar specifieke content wordt gepost: op de website of alleen op sociale media. De artikels rond nieuwe vertalingen, prijswinnaars en graphic novels werden het meest gelezen.

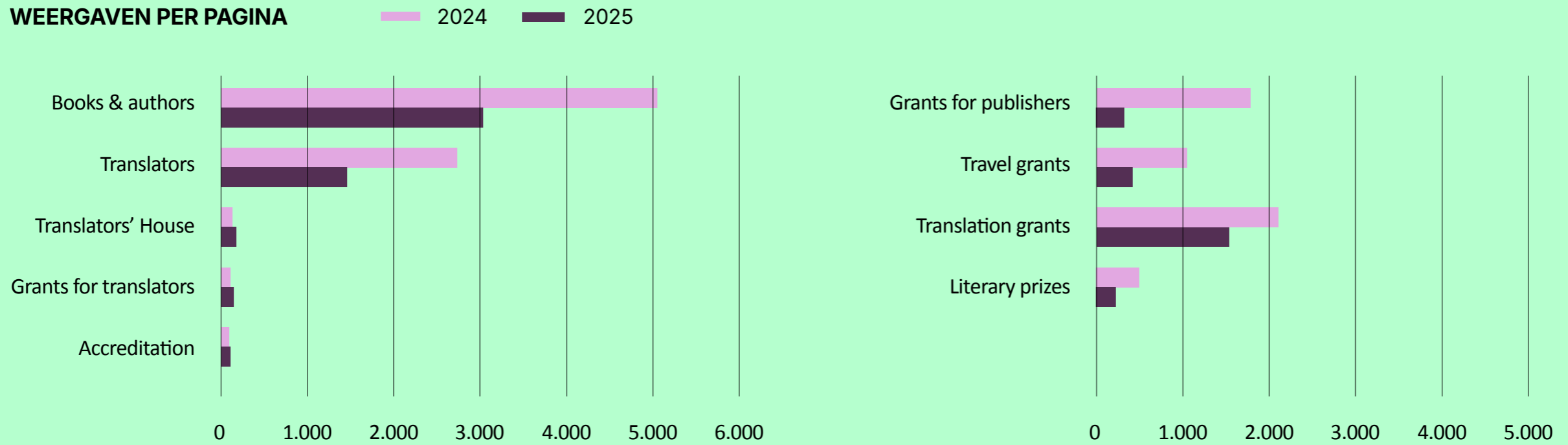
“Zijn haren, zijn wangen, zijn mond, zijn neus, zijn ogen, zijn hele lichaam is nat van de regen, maar hij blijft naar de bomen kijken en eindelijk ziet hij alles wat hij heeft verloren.”

Uit **'De asielzoeker'** van Arnon Grunberg.

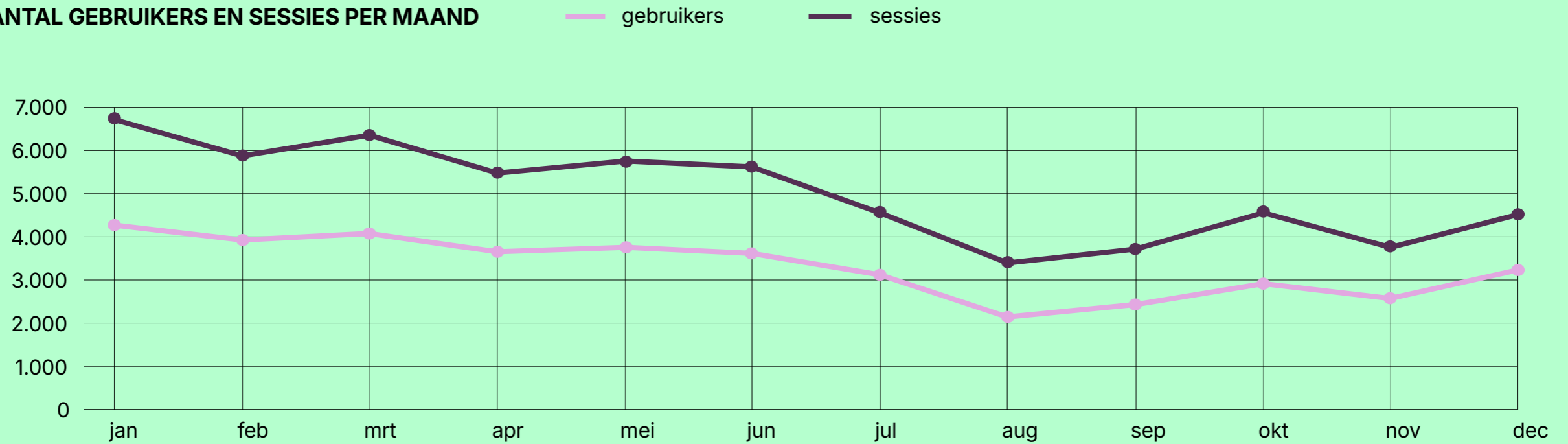
Gekozen door **Stefanie Luppens**, ondersteunend medewerker voor leesbevordering, doelgroepgerichte literaire publicaties en talentontwikkeling, en projectmedewerker Elk verhaal telt

GEBRUIK WEBSITE FLANDERS LITERATURE

WEERGAVEN PER PAGINA

AANTAL GEBRUIKERS EN SESSIES PER MAAND

AUTEURSLEZINGEN

In 2024 voerden we enkele aanpassingen door aan de website voor auteurslezingen, zodat de twee doelgroepen van de website – organisatoren en auteurs – alle informatie en inspiratie die voor hen relevant is makkelijker terugvinden. Uit de cijfers van 2025 blijkt dat dit een goede aanpassing was: de pagina's voor organisatoren en auteurs worden veel beter gevonden. De organisatorenpagina wordt maandelijks gemiddeld 532 keer bezocht, goed voor 12% van het totale aantal bezochte pagina's per maand. De auteurspagina wordt maandelijks gemiddeld 275 keer bezocht, goed voor 6% van het totale aantal bezochte pagina's. Ook voor leerkrachten is er een aparte inspiratiepagina en voor die subgroep zien we zeker nog potentieel om auteurslezingen bekender te maken, iets waar we in 2026 werk van zullen maken.

4.163 unieke gebruikers per maand

Uit de gebruikscijfers van de website in 2025 blijkt dat bezoekers terugkeren en de website intensief gebruiken: maandelijks bezoeken gemiddeld 4.163 unieke gebruikers 7.646 pagina's. Dat zijn 6 pagina's per gebruiker per sessie: het dubbele van de websites van Literatuur Vlaanderen en Flanders Literature. In 2026 willen we het merk Auteurslezingen versterken. Heel duidelijk is dat de onderwijs- en bibliotheeksector de website gebruiken. In de gebruikscijfers zie je een duidelijke piek in het begin van het schooljaar en in maart (Jeugdboekenmaand).

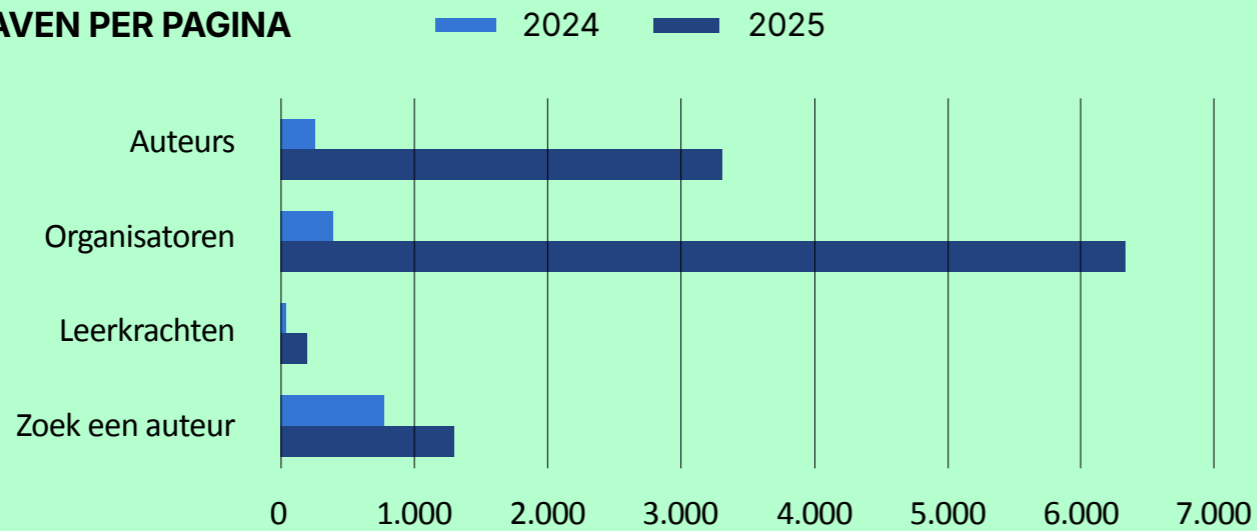
Gemiddeld 60% van de bezoekers per maand komt via zoekmachine binnen. 5% komt via e-mail (nieuwsbrief) en 2% via sociale media (vooral Facebook). In 2025 werden de verschillende auteurspagina's 80.721 keer weergegeven, de meest gezochte auteurs in 2025 zijn: Will Limba Moleka (211), Kamiel de Bruyne (108), Bart Moeyaert (92). Mensen zoeken op die pagina's vooral contact met de auteur (3.601).

Nieuwe auteurs scoren goed

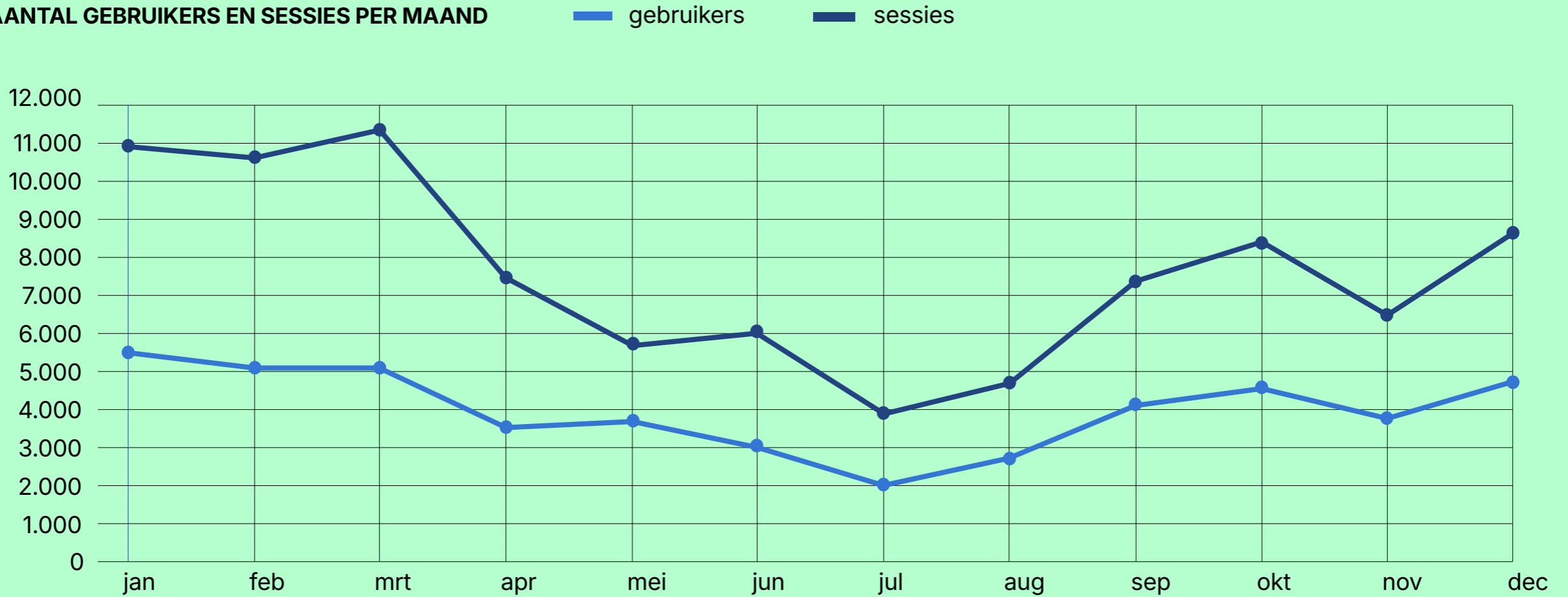
Het populairste bericht is het overzicht met nieuwe auteurs die aan de website zijn toegevoegd, dat we enkele keren per jaar updaten. Verder is er ook veel interesse voor nieuwsberichten die lezingen rond een thema bundelen, zoals de Boon.

GEBRUIK WEBSITE AUTEURSLEZINGEN.BE

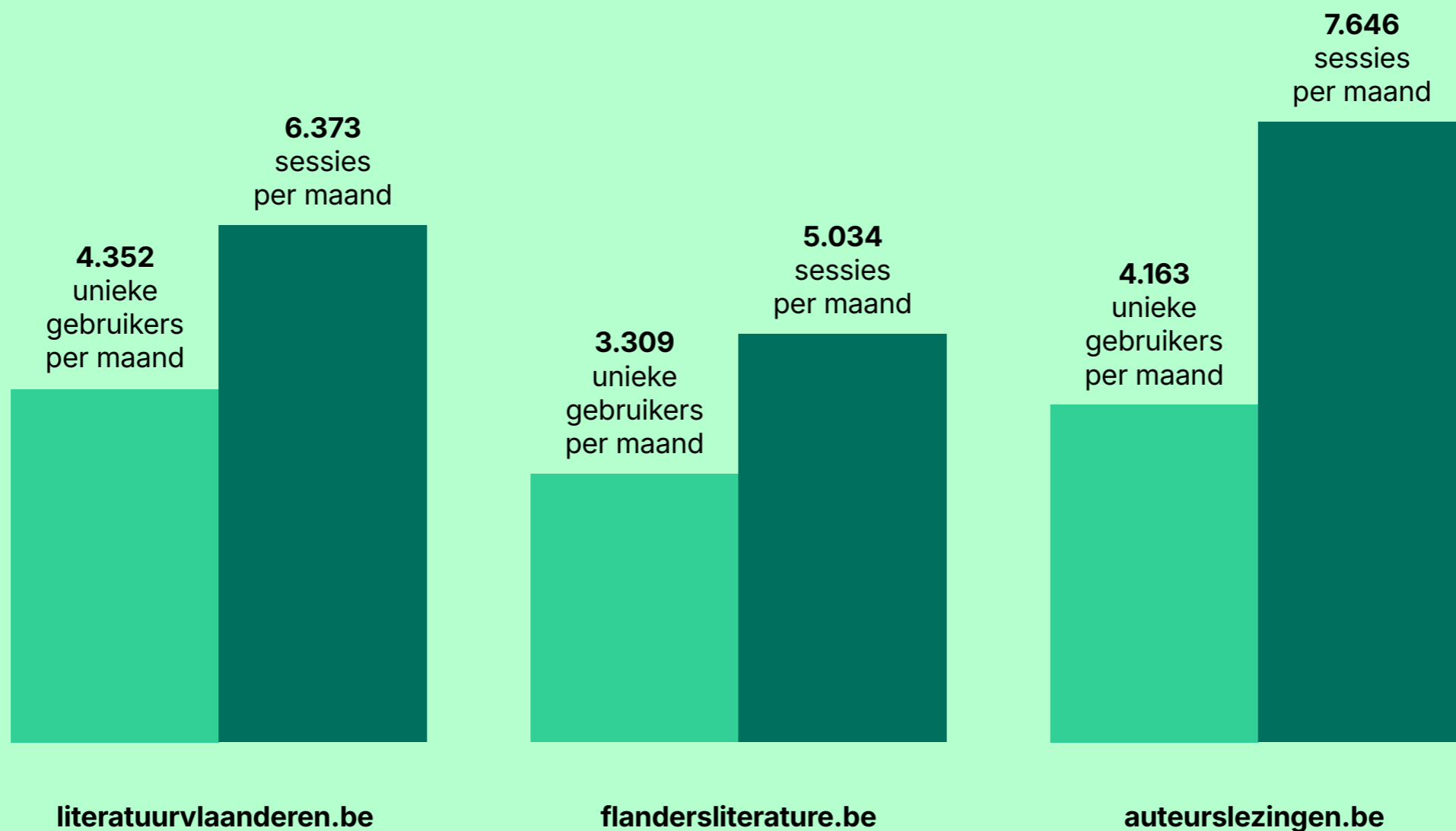
WEERGAVEN PER PAGINA

AANTAL GEBRUIKERS EN SESSIES PER MAAND

UNIEKE GEBRUIKERS IN VERGELIJKING MET HET AANTAL PAGINAWEEERGAVEN

De grafiek toont in welke mate gebruikers (links) verschillende pagina's bezochten op de website (rechts).

Nieuwsbrieven

Literatuur Vlaanderen zette in 2025 verder in op haar content-marketingstrategie, met vier nieuwsbrieven: Actueel (Literatuur Vlaanderen), Met open mond (Auteurslezingen), Nadruk (column Paul Hermans) en de Engelstalige nieuwsbrief van Flanders Literature. In 2025 stapten we over naar een nieuwe, meer gebruiksvriendelijke e-mailmarketingtool (Mailchimp) om de werkefficiëntie van het communicatieteam te verbeteren.

ACTUEEL (LITERATUUR VLAANDEREN)

Actueel richt zich tot literaire makers, uitgeverijen, organisatoren en vertalers in Vlaanderen. Het aantal ontvangers van Actueel is in 2025 gestaag gestegen met 355 ontvangers. De nieuwsbrief kent een hoge open- en klikratio: gemiddeld 40,28% en 13,58%. De meest aangeklikte content via Actueel in 2025 zijn de artikels over de nieuwe commissieleden (448 keer doorgeklikt), de Franse vertaling van 'Stoute schoenen' (289 keer doorgeklikt) en World Poetry Slam Organization (189 keer doorgeklikt).

NADRUK

Nadruk is de nieuwsbrief waarin de column van directeur Paul Hermans als eerste wordt verspreid. Het aantal ontvangers van Nadruk steeg met 43 ontvangers in 2025. In tegenstelling tot de andere nieuwsbrieven bevat die nieuwsbrief de volledige column, waardoor doorklikken eerder weinig wordt gestimuleerd. Gemiddeld wordt de column zo'n 150 keer gelezen op de website, maar de Nadruk-mail wordt wel heel goed geopend, zo'n 904 keer (uniek).

FLANDERS LITERATURE NEWSLETTER

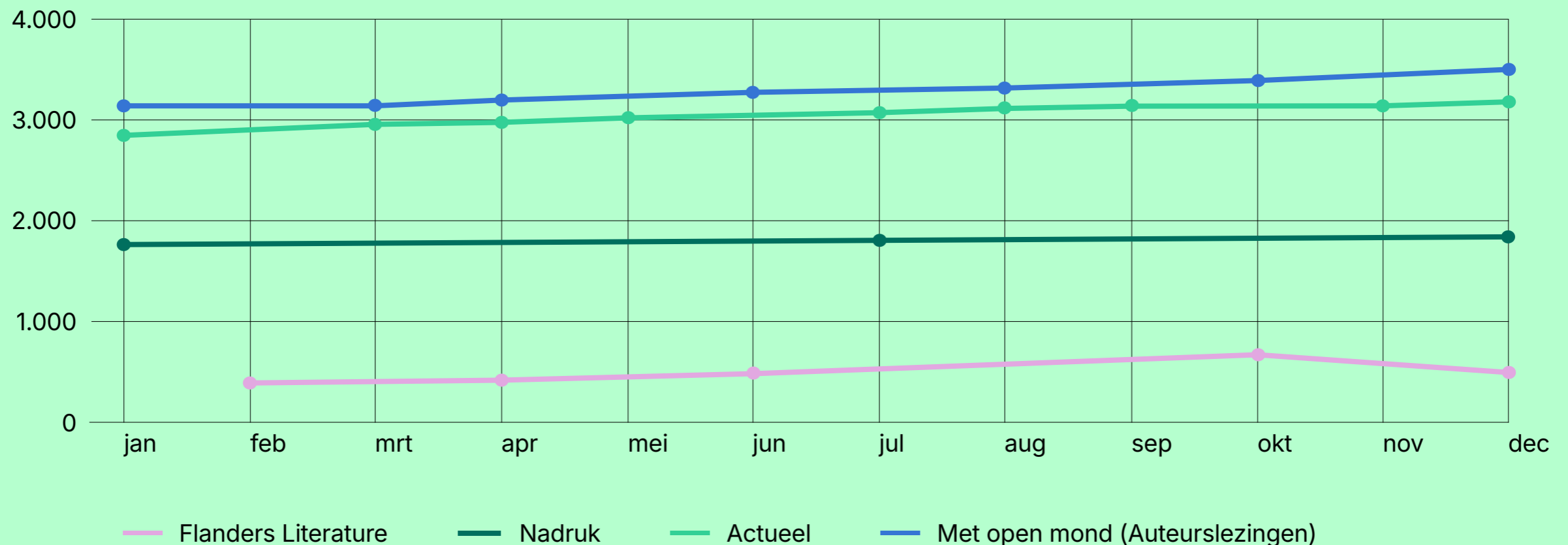
Deze nieuwsbrief richt zich tot buitenlandse uitgevers en vertalers in functie van de promotie van Vlaamse literatuur in het buitenland, en kende een groei van 99 ontvangers in 2025. Met in totaal 513 ontvangers blijft dit een kleine doelgroep. In 2026 willen we meer inzetten op de promotie van deze nieuwsbrief via andere kanalen. Het best presterende artikel uit de nieuwsbrief was 'Fiction selection autumn 2025' (48 keer doorgeklikt).

MET OPEN MOND (NIEUWSBRIEF AUTEURSLEZINGEN)

Met open mond richt zich tot organisatoren van auteurslezingen (leerkrachten, bibliotheekmedewerkers, vrijwilligers van verenigingen ...) en auteurs die lezingen (willen) geven. Het aantal ontvangers van Met open mond is in 2025 licht gestegen met 173 ontvangers. De nieuwsbrief kent gemiddeld een hoge openratio en behoorlijke klikratio: gemiddeld

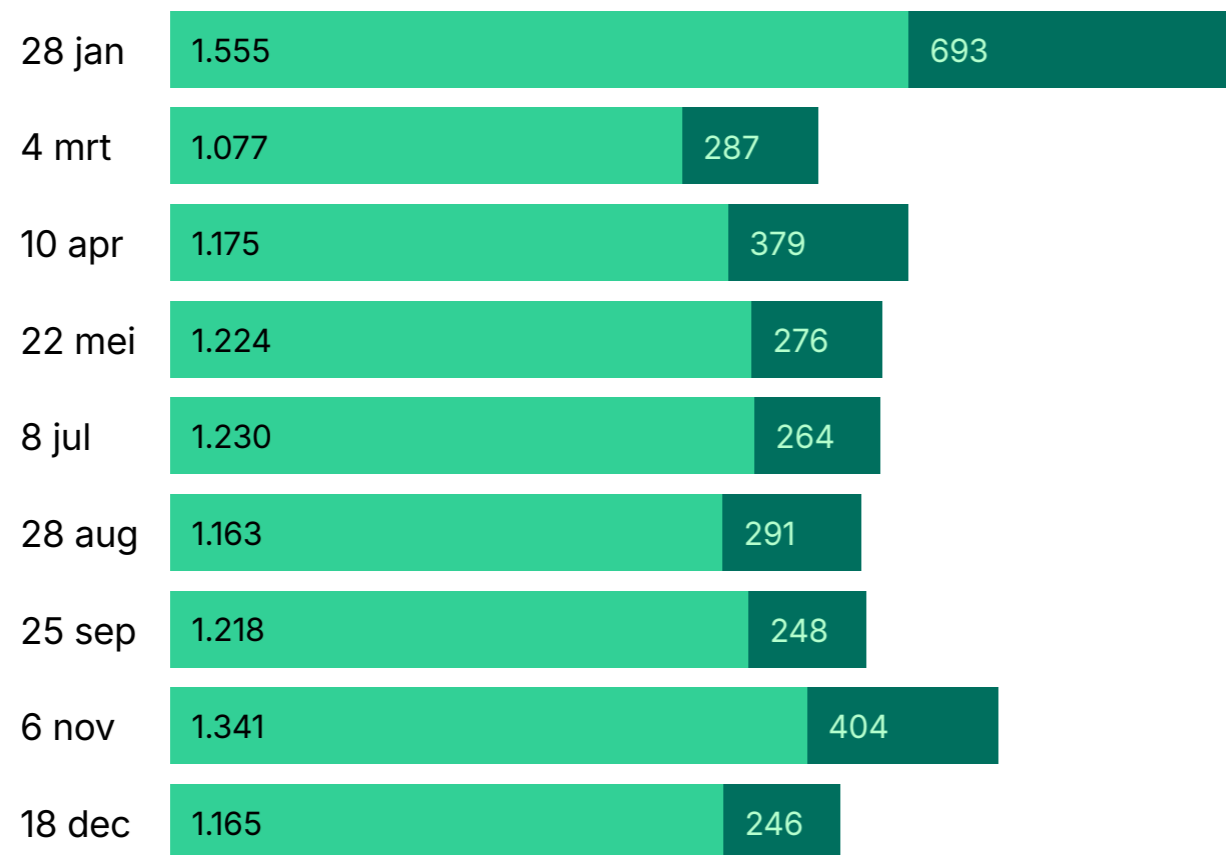
respectievelijk 35,39% en 8,96%. De best presterende content in de nieuwsbrief waren de nieuwe auteurs en de lezing van Will Limba Moleka. Het item rond de nieuwe auteurs stond drie keer in de Met open mond-nieuwsbrief in 2025 en er werd in totaal 617 keer op doorgeklikt. In 2024 bespeurden we een zekere vorm van leesmoetheid, in 2025 hebben we dan ook de frequentie van uitsturen laten zakken. Dit zorgde voor opnieuw een toename in opens en kliks.

AANGROEI AANTAL ONTVANGERS BIJ DE VERSCHILLENDE NIEUWSBRIEVEN

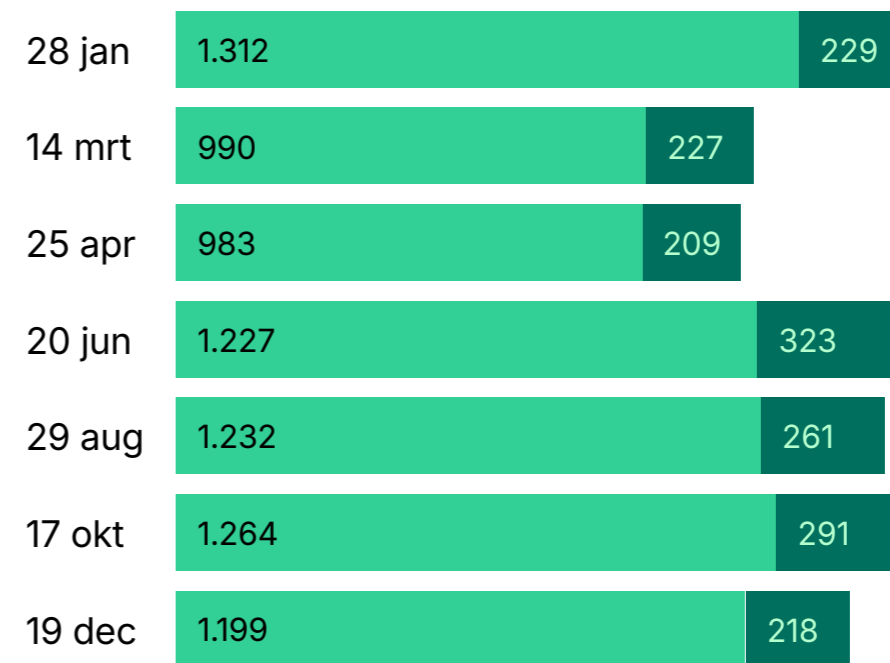

NIEUWSBRIEVEN: OPEN- EN KLIKRATIO

ACTUEEL (nieuwsbrief Literatuur Vlaanderen)

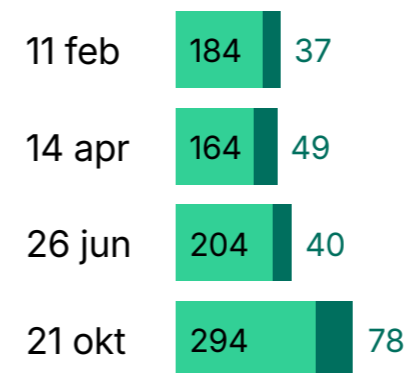
MET OPEN MOND (nieuwsbrief auteurslezingen)

NADRUK

NEWSLETTER FLANDERS LITERATURE

geopend geklikt

Sociale media

Het hart van onze communicatiestrategie ligt bij de website en de nieuwsbrieven (zogenaamde owned media). Uiteraard blijven we actief op sociale media, waar we de inspirerende verhalen uit de nieuwsbrieven delen en waar we doorverwijzen naar de verschillende websites van Literatuur Vlaanderen. Via Facebook willen we nieuwe doelgroepen bereiken en informatie verspreiden, via LinkedIn trachten we het vertrouwen van onze doelgroepen in onze organisatie te vergroten, en op Instagram willen we Literatuur Vlaanderen als merk positioneren.

SOCIALE MEDIA

FACEBOOK

Aantal volgers
op 01/01/2025

Aantal volgers
op 01/01/2026

5922 **6072** ↑ +3%

5960 **5893** ↓ -1%

2014 **2142** ↑ +6%

INSTAGRAM

Aantal volgers
op 01/01/2025

Aantal volgers
op 01/01/2026

4000 **5630** ↑ +41%

2055 **2349** ↑ +14%

1320 **1938** ↑ +47%

LINKEDIN

Aantal volgers
op 01/01/2025

Aantal volgers
op 01/01/2026

3219 **4054** ↑ +26%

WEBSITES

Literatuur Vlaanderen beheert drie websites:

www.literatuurvlaanderen.be

www.flandersliterature.be

www.auteurslezingen.be

NIEUWSBRIEVEN

Aantal abonnees
op 01/01/2025

Aantal abonnees
op 01/01/2026

NADRUK

1788 **1874** ↑ +5%

2 nieuwsbrieven in 2025 | **50,25%** gemiddelde open rate

ACTUEEL

2867 **3136** ↑ +9%

9 nieuwsbrieven in 2025 | **40,28%** gemiddelde open rate

MET OPEN MOND

3175 **3344** ↑ +5%

7 nieuwsbrieven in 2025 | **35,39%** gemiddelde open rate

FLANDERS LITERATURE NEWSLETTER

382 **519** ↑ +36%

4 nieuwsbrieven in 2025 | **40,78%** gemiddelde open rate

Cijfers

Balans

ACTIVA

De immateriële vaste activa daalden ten opzichte van 2024. Er waren in 2025 geen nieuwe investeringen op het vlak van software. Bestaande investeringen op het vlak van software zijn intussen quasi afgeschreven.

Bij de materiële vaste activa was er een kleine afname van € 93.000. Dat komt door de verdere afschrijvingen in verband met de renovatie van Hotel Dumont, de bouw van een nieuw tuinpaviljoen en de kantoorinrichting op de nieuwe locatie. Op het vlak van hardware waren een aantal laptops aan vervanging toe, maar minder dan in 2024.

De financiële vaste activa bleven in 2025 stabiel.

Bij de vorderingen op ten hoogste één jaar zijn er enkele kleine schommelingen. Daarnaast kregen we in 2025 ook een toezegging van € 330.000 van de stad Antwerpen voor de geplande renovatiewerken aan het dak en de gevel van Hotel Dumont. We ontvingen hiervoor in 2024 ook € 500.000 van de Vlaamse overheid.

De over te dragen kosten stegen met meer dan € 200.000. Dit heeft te maken met het vervroegd uitbetalen van een subsidievoorschot 2026 aan Iedereen Leest. Het fictieve saldo van de bankrekening daalde met ongeveer € 847.000.

PASSIVA

Op 31 december 2025 bedroeg het eigen vermogen € 4.256.078,49. Die daling met € 91.000 is toe te schrijven aan de combinatie van opnames van de bestemde reserves en een negatief jaarresultaat.

Bij de jaarafsluiting werd deze toevoeging aan de reserves goedgekeurd:

Toevoeging bestemde reserve	€ 70.000,00
interne processoftware	

Daarnaast waren er volgende opnames:

Bestemde reserve infrastructuur	€ 29.912,50
Bestemde reserve letteren en samenleving	€ 10.000,00
Bestemde reserve auteurslezingen	€ 16.000,00
Bestemde reserve ondersteuning vertalers	€ 34.000,00
Bestemde reserve talentontwikkeling	€ 6.000,00
Bestemde reserve tijdschriften	€ 17.300,00
Bestemde reserve BoekenOverleg	€ 1.037,93
Bestemde reserve 25 jaar	€ 30.000,00

Ook werden de volgende bedragen van de investerings-subsidies voor het bouwproject in opbrengst genomen:

Stad Antwerpen	€ 42.348,52
Vlaamse overheid	€ 51.515,29

Het overgedragen resultaat van het boekjaar 2025 daalde fors van € 298.662,28 naar € 45.512,28. Dit toont aan dat de resterende middelen in het laatste jaar van de beleidsperiode nog volop werden ingezet voor de werking en doelstellingen uit het meerjarenplan 2021-2025.

De schulden op ten hoogste één jaar daalden met bijna € 95.000, hoofdzakelijk door een afname van schulden op leveranciers. Veel oudere subsidiedossiers werden intussen gerealiseerd en uitbetaald.

De schulden op belastingen, bezoldigingen en sociale lasten kenden een lichte stijging, die vooral te maken heeft met een hogere provisie voor het vakantiegeld voor de personeelsleden van Literatuur Vlaanderen.

De over te dragen werkingstoelagen daalden fors met ongeveer € 220.000. Dat heeft te maken met projecten waarvoor Literatuur Vlaanderen in het verleden subsidies kreeg toegekend, maar die in 2025 werden afgerond.

Het balanstotaal van Literatuur Vlaanderen bedroeg op 31 december 2025 € 6.042.501,18. Dat was een daling van € 390.250,32 als gevolg van de hierboven geschetste positieve en negatieve bewegingen.

	ACTIVA	31/12/2025	31/12/2024
	VASTE ACTIVA	3.418.103,16	3.531.569,38
	IMMATERIELE VASTE ACTIVA	2.924,91	23.875,02
214000	Software	336.420,47	336.420,47
214009	Geboekte afschrijving software	-333.495,56	-312.545,45
	MATERIELE VASTE ACTIVA	3.412.771,77	3.505.287,88
	INSTALLATIES MACHINES EN UITRUSTING	0,00	527,98
230000	Machines en uitrusting	3.519,14	3.519,14
230009	Geboekte afschrijvingen machines en uitrusting	-3.519,14	-2.991,16
	MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL	211.350,19	217.612,87
243000	Hardware	144.143,98	184.501,20
243009	Geboekte afschrijving hardware	-106.058,47	-159.239,52
244000	Kantoormeubilair	250.101,91	245.665,91
244009	Geboekte afschrijving kantoormeubilair	-76.837,23	-53.314,72
	LEASING EN SOORTGELIJKE RECHTEN	3.135.649,88	3.240.167,24
250180	Gebouw in erfpacht - Paviljoen	1.798.848,27	1.798.848,27
250189	Afschrijving op gebouw in erfpacht - Paviljoen	-145.151,49	-90.578,85
250190	Gebouw in erfpacht - Hotel Dumont	1.613.945,58	1.613.945,58
250199	Afschrijving op gebouw in erfpacht - Hotel Dumont	-131.992,48	-82.047,76
	ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN	65.771,70	46.979,79
270190	Vaste activa in aanbouw Hotel Dumont	65.771,70	46.979,79
	FINANCIELE VASTE ACTIVA	2.406,48	2.406,48
	ANDERE FINANCIELE VASTE ACTIVA	2.406,48	2.406,48
	<i>Vorderingen en borgtochten in contanten</i>	<i>2.406,48</i>	<i>2.406,48</i>
28800	Huurwaarborg vertalershuis	2.208,17	2.208,17
2881	Provisie sociaal secretariaat	198,31	198,31
	VLOTTENDE ACTIVA	2.624.398,02	2.901.182,12
	VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE 1 JAAR	979.203,49	635.787,96
	HANDELSVORDERINGEN	124.953,49	119.037,96
400000	Klanten	116.105,56	107.072,41
404000	Te innen opbrengsten	7.834,73	11.083,81
404100	Te ontvangen creditnota's	1.013,20	881,74
	OVERIGE VORDERINGEN	854.250,00	516.750,00
413110	Te ontvangen subsidie Taalunie	21.250,00	16.750,00
413910	Te ontvangen investeringssubsidie (ver)bouwproject Vlaamse Overheid	500.000,00	500.000,00
413911	Te ontvangen investeringssubsidie (ver)bouwproject Stad Antwerpen	333.000,00	
	OVERLOPENDE REKENINGEN/ACTIEF	330.691,92	103.882,09
490000	Over te dragen kosten	330.691,92	103.882,09
	LIQUIDE MIDDELEN	1.314.502,61	2.161.512,07
550011	ING rekening fictief saldo	1.311.086,75	2.158.096,21
55020	ING debetrekking	3.394,15	3.394,15
5701	Kantoorkassa	21,71	21,71
	TOTAAL ACTIVA	6.042.501,18	6.432.751,50

	PASSIVA	31/12/2025	31/12/2024
	EIGEN VERMOGEN	4.256.078,49	4.347.342,73
	RESERVES	533.110,55	607.360,98
	BESCHIKBARE RESERVES	533.110,55	607.360,98
133002	Bestemde reserve Prijs der Nederlandse Letteren	10.978,93	10.978,93
133004	Bestemde reserve interne processoftware	150.000,00	80.000,00
133005	Bestemde reserve infrastructuur	358.126,18	388.038,68
133010	Bestemde reserve ondersteuning vertalers	0,00	34.000,00
133011	Bestemde reserve talentontwikkeling	0,00	6.000,00
133012	Bestemde reserve auteurslezingen	0,00	16.000,00
133013	Bestemde reserve Letteren en Samenleving	0,00	10.000,00
133014	Bestemde reserve Tijdschriften	0,00	17.300,00
133015	Bestemde reserve literair grensverkeer	4.497,40	4.497,40
133016	Bestemde reserve BoekenOverleg	4.508,04	5.545,97
133017	Bestemde reserve 25 jaar Literatuur Vlaanderen	0,00	30.000,00
133018	Bestemde reserve Vlaams-Nederlandse samenwerking	5.000,00	5.000,00
	OVERGEDRAGEN RESULTAAT	42.512,28	298.662,28
140100	Overgedragen resultaat	42.512,28	298.662,28
	KAPITAALSUBSIDIES	3.680.455,66	3.441.319,47
151000	Investeringssubsidie nieuw pand Vlaamse Overheid	1.700.000,00	1.700.000,00
151009	Investeringssubsidie Vlaamse Overheid (-)	-137.231,85	-85.716,56
151010	Investeringssubsidie nieuw pand Stad Antwerpen	1.397.500,00	1.397.500,00
151019	Investeringssubsidie Stad Antwerpen (-)	-112.812,49	-70.463,97
151020	Investeringssubsidie Hotel Dumont (dak-gevel) Vlaamse Overheid	500.000,00	500.000,00
151030	Investeringssubsidie Hotel Dumont (dak-gevel) Stad Antwerpen	333.000,00	0,00
	SCHULDEN	307.454,71	2.085.408,77
	SCHULDEN OP TEN HOOGSTE 1 JAAR	1.478.967,98	1.573.837,23
	HANDELSCHULDEN	1.138.182,88	1.248.439,54
	LEVERANCIERS	1.138.182,88	1.248.439,54
440000	Leveranciers	1.112.549,72	1.225.212,36
444000	Te ontvangen facturen	25.633,16	23.227,18
	SCHULDEN BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOC. LASTEN	340.785,10	325.397,69
	BELASTINGEN	88.585,18	85.256,55
451900	RC BTW administratie	11.527,01	10.935,99
453000	Ingehouden bedrijfsvoorheffing	65.070,13	59.314,70
453010	Ingehouden BV commissies en bestuur - presentiegelden	8.776,55	11.754,31
453040	Ingehouden roerende voorheffing auteursrechten	62,20	212,27
453041	Ingehouden roerende voorheffing verhuur roerende goederen	3.149,29	3.039,28
	BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN	252.199,92	240.141,14
454000	RSZ te betalen	37.910,01	45.737,30
455000	Te betalen bezoldigingen	1.657,04	0,00
456010	Provisie vakantiegeld kalenderjaar	212.632,87	194.403,84
	OVERLOPENDE REKENINGEN PASSIEF	307.454,71	511.571,54
493000	Over te dragen opbrengsten	21.070,00	2.403,80
493100	Over te dragen werkingstoelagen	286.384,71	462.501,07
493110	Over te dragen andere werkingstoelagen	0,00	46.666,67
	TOTAAL PASSIVA	6.042.501,18	6.432.751,50

Resultatenrekening

OPBRENGSTEN

De basisdotatie van de Vlaamse overheid voor de werking van Literatuur Vlaanderen in de lopende beleidsperiode 2021-2025 bedroeg in 2025 € 11.240.00. Dat is € 158.000 minder dan in 2024. Dit heeft te maken met een indexering van in totaal € 152.000 en de eenmalige toekenning van € 310.000 in 2024 voor het gastlandschap in Göteborg in 2027.

In 2025 werden ook de volgende projectmiddelen aangewend, die eerder voor meerdere jaren werden toegekend:

- € 150.000 voor de uitreiking van de Boon in maart 2025;
- € 14.483,24 voor de organisatie van Boektopia;
- € 11.633,12 voor de voorbereidingen voor het gastlandschap in Göteborg in 2027;
- € 46.666,67 voor de ondersteuning van Folio.

Net zoals de voorbije jaren vormden de auteurslezingen ook in 2025 een bron van inkomsten. Daarbij gaat het niet om extra inkomsten voor de dagelijkse werking van Literatuur Vlaanderen, maar wel om opbrengsten die voortkomen uit de unieke loketfunctie die Literatuur Vlaanderen opneemt in de

ondersteuning van auteurslezingen. Auteurs ontvangen behalve de subsidie van hun auteurslezing ook de bijdrage van de organisator en de transportkosten in één betaling, rechtstreeks via Literatuur Vlaanderen. In 2025 konden we bij organisatoren van auteurslezingen € 908.277,20 innen, een stijging van ruim € 100.000 ten opzichte van 2024.

Via de Taalunie ontvingen we in 2025 in totaal € 85.000 aan subsidies voor de organisatie van de subsidies voor literaire uitwisselingen in het Nederlandstalige taalgebied en voor de organisatie van de Toneelschrijfprijs.

De uitzonderlijke opbrengsten bedroegen in 2025 een kleine € 30.000. Deze gaan hoofdzakelijk over niet betaalde subsidies. In 2025 waren er ook huurinkomsten en recuperatie van kosten met betrekking tot het pand via medebewoner Iedereen Leest. In totaal bedroegen die opbrengsten € 90.000.

KOSTEN

De totale uitgaven voor subsidies en projecten bedroegen in 2025 € 10.118.639. Dat is € 480.000 minder dan het jaar ervoor.

We zagen een stijging van de subsidies bij de auteurslezingen, de bijzondere literaire publicaties, de literaire projecten en de translation grants. Ook de kosten voor de publishers tours namen toe, omdat we er in 2025 eentje meer organiseerden dan in 2024. Er was een daling in de kosten voor Frankfurt en voor Leipzig. Vorig jaar waren de kosten daar uitzonderlijk hoog door het gastlandschap. Ook de kosten voor de auteursresidenties vielen weg en de bijdrage aan Iedereen Leest nam deels af, omwille van de afronding van de middelen van onderwijs in augustus 2024.

De algemene werkingskosten stegen met ongeveer € 64.000 in 2025. Dit heeft te maken met algemene stijgingen van kosten, meer adviesvergaderingen en de feestelijkheden naar aanleiding van 25 jaar Literatuur Vlaanderen. Die laatste kosten waren eenmalig in 2025.

De personeelskosten namen toe met € 74.000. Dat had te maken met de loonindexering, de jaarlijkse loonaanpassing en de verderzetting van een tijdelijk contract in 2025. De afschrijvingskosten daalden met € 10.000, omdat een aantal softwaretoepassingen in de loop van 2025 volledig afgeschreven zijn.

Onze beheersovereenkomst bepaalt een streefcijfer van maximaal 30% van de dotatie voor algemene werkingskosten. De totale overhead van Literatuur Vlaanderen bedroeg in 2025 26% van de dotatie. De personeelskosten bedroegen 17,25% van de dotatie.

RESULTAAT

Het operationele jaarresultaat van de werking van Literatuur Vlaanderen kwam in 2025 uit op € -330.400,43. Voor de jaarafsluiting werd ook de inbreng van de Vlaamse overheid en de stad Antwerpen voor de werken aan het nieuwe pand in rekening gebracht. Dat was in totaal € 93.858,89 voor 2025. Er waren ook onttrekkingen aan bestemde reserves voor een totaalbedrag van € 144.250,43. We voegden daarnaast ook € 70.000 toe aan de reserves om de uitdagingen op het vlak van digitalisering de komende jaren te kunnen aanpakken. Gecombineerd met de financiële kosten en opbrengsten en het overgedragen positieve resultaat van 2024 (€ 298.662,28) leverde dat aan het einde van het boekjaar 2025 een positief over te dragen resultaat van € 42.512,28 op.

KOSTEN		31/12/2025	31/12/2024
DIENSTEN EN DIVERSE GOEDEREN		799.148,00	735.591,10
61005000	Kantoormaterialen	5.974,82	6.662,93
61006000	Erelonen, honoraria	23.800,52	22.823,09
61006010	Juridisch advies	2.942,95	6.203,88
61007000	Audit boekhouding	14.954,90	11.954,65
61008000	Documentatie	3.501,89	4.462,88
61010000	Verzekeringen	7.192,37	5.626,32
61102000	Erfpacht	157.464,27	151.964,00
61103000	Kosten energie en water	22.575,29	20.120,02
61104000	Onderhoud- en herstellingen	48.604,33	46.101,57
61105010	Kunst in Opdracht	0,00	32.500,00
61107000	Exploitatie Hotel Dumont	31.850,56	20.996,00
61109000	Bouwkosten renovatie Hotel Dumont	343,64	0,00
61110000	Reiskosten	7.514,43	6.070,34
61130000	Verblijfskosten	965,35	485,69
61140000	Catering personeel en commissies	8.354,21	5.375,10
61141000	Huur externe vergaderruimte	450,00	957,30
61201000	Telefonie	7.248,64	7.122,08
61202000	Internetverbindingen	2.777,72	2.634,46
61203000	Post- en koerierdiensten	5.213,61	5.265,60
61301000	Onderhoud computers en server	30.063,86	21.820,72
61302000	Softwarelicenties	27.178,61	36.833,10
61303000	Kosten kopieermachine	1.322,12	1.274,05
61304000	Onderhoud en licenties databank en e-loket	41.764,26	41.426,60
61305000	Huur hardware	9.963,48	9.847,80
61306000	Consultancy ICT	11.386,49	6.170,41
61307000	Kleine aankopen ICT	407,27	1.471,97
61308000	Uitbouw databeheer	18.603,75	0,00
613200	Beheerskosten sociaal secretariaat	24.340,50	20.623,18

61320001	Preventie en bescherming op het werk	3.170,73	3.289,20
61401000	Nieuwjaarsreceptie	0,00	4.387,82
61402000	Andere evenementen	24.470,76	3.566,18
61403000	Relatie- en representatiekosten	2.042,02	3.596,60
61404000	Zakenlunch met externen	500,25	251,50
61501000	Presentiegelden	112.149,73	108.203,78
61502000	Presentiegelden onkosten	26.688,40	27.459,77
61601010	Jaarverslag	9.081,05	6.800,20
61601020	Promotie	0,00	471,29
61601030	Andere publicaties	6.443,25	1.234,20
61601040	Drukwerk huisstijl	0,00	631,56
61601050	Vormgeving en huisstijl	3.373,70	8.932,50
61602000	Mediabudget - advertenties	2.735,36	0,00
61602005	Tools	6.994,52	0,00
61602010	Werkingskosten literatuurvlaanderen.be	6.969,55	11.350,66
61602020	Werkingskosten flandersliterature.be	3.025,66	2.988,25
61602030	Werkingskosten auteurslezingen.be	3.367,46	6.703,02
61602040	Werkingskosten andere websites	1.554,63	934,61
61602050	Mailings	0,00	3.374,96
61603010	Vertalingen	4.234,33	6.427,98
61603020	Copy & grafisch	8.523,58	3.292,00
61603030	Foto	7.155,79	9.437,25
61603035	Video	3.267,00	0,00
61603040	Advertenties	0,00	268,96
61603060	Freelance opdrachten communicatie	0,00	6.171,00
61603070	Communicatie 25 jaar Literatuur Vlaanderen	46.640,39	19.024,07
BEZOLDIGINGEN, SOCIALE LASTEN EN PENSIOENEN		1.938.641,58	1.864.353,24
62003422	Overboeking personeelskosten Leesoffensief	0,00	41.839,82
62003423	Overboeking personeelskosten Leipziger Buchmesse	0,00	24.632,33
62009000	Overboeking personeelskosten projectmatig	0,00	-66.472,15

620200	Bezoldiging bedienden	1.171.471,99	1.114.231,65
62021	Vakantiegeld bedienden	91.527,05	103.840,88
62022	Eindejaarspremie bedienden	101.257,34	94.164,32
620220	Voordeel van alle aard niet auto	2.644,00	2.684,00
620221	Voordeel van alle aard niet auto (-)	-2.644,00	-2.684,00
620223	Jaarlijkse premie CAO	2.158,19	1.848,58
62023	Contractbreukvergoeding bedienden	0,00	8.742,32
621200	Werkgeversbijdragen RSZ	345.293,72	330.147,74
621209	Werkgeversbijdragen RSZ vorige jaren	758,08	-265,12
623001	Terugbetaling kosten werkgever	35.196,89	36.143,09
623100	Maaltijdcheques (kosten Edenred)	2.306,75	2.390,50
623200	Maaltijdcheques	32.760,31	33.195,64
62320000	Andere personeelskosten (niet via securex)	1.209,30	2.477,84
62320004	Terugbetaling openbaar vervoer	37.609,32	33.378,99
6232001	Groepsverzekering	76.979,90	61.367,41
6232002	Verzekering arbeidsongeschiktheid	3.253,17	2.507,85
6232003	Opleiding personeel	6.105,95	9.537,72
6232004	Verzekering hospitalisatieverzekering	6.590,16	8.773,71
623800	Bijdrage woon-werkverkeer	5.934,43	5.096,77
625040	Provisie vakantiegeld	212.632,87	194.403,84
625050	Terugname vakantiegeld (-)	-194.403,84	-177.630,49
AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERING OP VASTE ACTIVA		168.918,14	178.141,81
630200	Afschrijvingen	64.400,78	73.720,65
630580	Afschrijving gebouw in erfpacht Tuinpaviljoen	54.572,64	54.516,98
630590	Afschrijving gebouw in erfpacht Hotel Dumont	49.944,72	49.904,18
OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN		10.134.373,46	10.617.921,96
640010	Roerende voorheffing	3.149,29	5.919,36
640020	Onroerende voorheffing	12.585,34	12.202,20
64003110	Werkbeurzen auteurs	1.571.523,08	1.571.395,27
64003120	Talentontwikkelingsbeurzen	62.128,05	60.742,65

64003121	Projecten talentontwikkeling	37.869,83	23.386,21
640031211	Projecten talentontwikkeling - honorarium	2.702,59	0,00
640031212	Projecten talentontwikkeling - onkosten	178,00	0,00
64003130	Auteurslezingen (subsidie)	340.200,00	318.200,00
64003131	Auteurslezingen (bijdrage organisator)	819.582,82	722.167,55
64003132	Auteurslezingen (vervoerskosten)	86.552,81	78.190,08
64003133	Auteurslezingen (materiaalkosten)	2.194,79	1.606,08
64003134	Auteurslezingen (projectsubsidies)	4.308,00	17.500,00
640031341	Auteurslezingen honorarium	3.213,00	0,00
64003140	Vlaamse Auteursvereniging	64.500,00	64.000,00
64003150	Projectsubsidie vertalingen Theatertekst	10.089,00	3.000,00
64003160	Travel grants (reiskosten)	27.601,52	21.615,96
64003165	Travel grants (honorarium)	16.437,22	15.084,00
64003170	Residentiewerking	141,50	550,80
64003210	Projectbeurzen vertalers	136.350,00	140.775,00
64003211	Stimuleringssubsidies vertalers	15.200,00	7.265,00
64003220	Opleiding vertalers	33.017,60	24.814,65
64003230	Subsidie fragmentvertaling in/uit het Nederlands	41.000,00	33.000,00
64003250	Vergoeding vertalers Vertalershuis	23.400,00	25.800,00
64003251	Huur en vaste kosten Vertalershuis	26.665,11	26.977,56
64003252	Overhead, ICT, documentatie Vertalershuis	14.650,30	7.786,16
64003310	Bijzondere literaire publicaties	90.706,80	54.915,73
64003320	Doelgroepgerichte literaire publicaties	42.076,40	27.175,00
64003330	Tijdschriftensubsidie	191.220,00	191.220,00
64003331	Tijdschriften projecten	70.000,00	70.000,00
64003340	Translation grants	335.671,92	317.178,43
64003350	Boekhandelssteun	0,00	-51.140,00
640033510	Boektopia	532.801,27	557.910,29
640033511	Boektopia - honorarium	18.185,60	68.010,80
640033512	Boektopia - onkosten, per diems	591,78	3.022,98

640033515	Boektopia - auteursrechten	524,70	0,00
64003410	Literaire projecten	340.571,00	296.929,00
64003411	Literaire organisaties (subsidies)	2.697.200,00	2.730.000,00
64003420	Projecten leesbevordering	116.645,00	90.040,00
64003421	Iedereen leest	1.668.650,00	1.775.650,00
64003422	Auteursresidenties scholen	0,00	34.010,88
640034221	Auteursresidenties scholen - honorarium	0,00	94.920,67
640034222	Auteursresidenties scholen - onkosten	0,00	49,00
640034225	Auteursresidenties scholen - auteursrechten	0,00	433,01
64003423	Auteursresidenties scholen - subsidie met tegenprestatie	0,00	108.500,00
64003425	Projecten canon cultuurcel - algemeen	5.463,15	7.566,52
64003426	Projecten canon cultuurcel - vergoeding prestaties	0,00	9.004,68
6400342602	Projecten canon cultuurcel - onkosten	0,00	554,59
6400342605	Projecten canon cultuurcel - auteursrechten	0,00	233,20
64003430	Literaire uitwisseling	63.796,00	64.333,00
64003440	Samenwerkingsakkoord KANTL	40.000,00	40.000,00
64003450	Subsidie PEN Vlaanderen	54.500,00	0,00
64003500	Mandaatbeslissingen	8.590,00	8.700,00
64004110	BoekenOverleg	6.177,93	599,19
64004111	Staat van het Boek	0,00	2.913,00
640041111	Staat van het Boek - honorarium	0,00	4.480,88
64004120	Lerend netwerk	0,00	12,36
640041201	Lerend netwerk honorarium	0,00	9.676,17
64004130	Internationale netwerken	500,00	3.464,67
64004140	Conferenties	0,00	1.050,00
64004150	Onderzoek	0,00	36.298,80
64004210	Subsidie Vlaamse literatuurprijzen	180.186,56	200.761,36
64004220	Toneelschrijfprijs	14.990,76	0,00
640042201	Toneelschrijfprijs - honorarium	10.582,55	0,00
64004230	Prijs der Nederlandse Letteren	0,00	6.326,71

640042301	Prijs der Nederlandse Letteren - honorarium	0,00	43.106,22
640042303	Prijs der Nederlanden - presentiegelden	0,00	8.000,00
64004240	Subsidie Andere literaire prijzen	20.000,00	20.000,00
64004310	Angoulême	4.042,66	4.218,54
64004320	Bologna	9.922,54	9.521,07
64004330	Frankfurt	31.799,54	144.702,01
64004340	Londen	7.912,66	6.266,37
64004350	Internationale prospectie	2.748,28	0,00
64004410	Internationale promotie Duitsland	285,19	8.085,43
640044101	Internationale promotie Duitsland - honorarium	500,00	2.218,00
640044102	Internationale promotie Duitsland - onkosten	290,18	0,00
64004420	Internationale promotie Frankrijk	911,60	3.337,38
640044201	Internationale promotie FR - honorarium	360,00	0,00
64004430	Internationale promotie UK	38.736,93	15.684,40
640044301	Internationale promotie UK - honorarium	38.352,76	42.113,32
640044302	Internationale promotie UK - onkosten, per diems	1.353,97	18.612,65
640044305	Internationale promotie UK - auteursrechten	0,00	1.203,00
64004440	Internationale promotie overige	0,00	49,00
64004450	Poeziepromotie	2.847,14	0,00
640044501	Poeziepromotie - honorarium	353,93	10.276,30
64004460	Theaterpromotie	6.034,75	7.781,91
640044601	Theaterpromotie - honorarium	6.019,97	5.593,61
64004520	Publishers tours	30.832,54	24.954,76
640045201	Publishers tours - honorarium	13.148,68	11.739,57
640045202	Publishers tours - onkosten fiche	434,37	575,42
640045205	Publishers tours - auteursrechten	477,00	424,00
64004530	Leipzig	19.353,47	161.166,44
640045301	Leipzig - honorarium	3.970,00	59.645,16
640045302	Leipzig - onkosten, per diems	1.141,02	12.545,98
64004540	Göteborg (te verrekenen)	1.937,11	18.947,63

64004541	Göteborg - honorarium	2.446,34	1.736,94
64004542	Göteborg - onkosten, per diems	0,00	32,70
64004545	Göteborg (eigen kosten)	9.188,60	1.309,71
640045455	Göteborg - auteursrechten	79,50	0,00
64004610	Externe beoordelaars vertalingen in het Nederlands	5.299,99	4.347,20
64004620	Externe beoordelaars vertalingen uit het Nederlands	7.523,93	7.640,20
64004630	Beoordelingen pool ex-commissieleden	4.960,00	4.860,00
64004640	Fragmentvertalingen website Flanders Literature	12.677,00	10.058,39
64004650	Aankoop documentatie buitenland	115,00	78,00
64004660	Andere werkingskosten buitenland	3.245,54	311,20
644010	Boetes	200,00	0,00
NIET-RECURRENTE BEDRIJFSKOSTEN		3.932,76	1.595,49
660200	Minderwaarde uitzonderlijke afschrijving met vaste activa	-1.384,24	0,00
664000	Andere niet recurente bedrijfskosten	5.317,00	1.595,49
TOTAAL BEDRIJFSKOSTEN		13.045.013,94	13.397.603,60

OPBRENGSTEN		31/12/2025	31/12/2024
TOTAAL: BEDRIJFSOPBRENGSTEN		1.073.232,18	1.025.757,68
OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN		1.045.125,49	1.016.068,69
74001630	Opbrengsten 25 jaar Literatuur Vlaanderen	9.000,00	0,00
74003110	Opbrengsten werkbeurzen auteurs	8.400,00	0,00
74003130	Opbrengsten auteurslezingen (subsidie)	1.300,00	0,00
74003131	Opbrengsten auteurslezingen (honorarium auteur)	819.786,24	722.167,55
74003132	Opbrengsten auteurslezingen (vervoerskosten)	86.296,17	78.190,48
74003133	Opbrengsten auteurslezingen (materiaalkosten)	2.194,79	1.606,08
74003134	Opbrengsten auteurslezingen (projectsubsidies)	1.844,08	0,00
74003210	Opbrengsten projectbeurzen vertalers	3.800,00	9.200,00
74003422	Opbrengsten auteursresidentie	0,00	940,00
74004110	Opbrengsten BoekenOverleg	6.350,00	6.300,00
74004111	Opbrengsten Staat van het Boek	0,00	6.469,68
74004120	Opbrengsten lerend netwerk	0,00	4.000,00
74004210	Opbrengsten Vlaamse literatuurprijzen	0,00	444,26
74004220	Opbrengsten Toneelschrijfprijs	11.000,00	0,00
74004230	Opbrengsten Prijs de Nederlandse Letteren	0,00	5.000,00
74004310	Opbrengsten Angoulême	2.058,58	1.720,12
74004330	Opbrengsten Frankfurt	0,00	75.692,74
74004420	Opbrengsten internationale promotie Frankrijk	0,00	120,40
74004520	Opbrengsten publishers tours	0,00	151,02
74004530	Opbrengsten Leipzig	0,00	9.521,10
74004540	Opbrengsten Göteborg	1.938,83	10.044,81
74004640	Opbrengsten fragmentvertalingen website Flanders Literature	721,86	1.065,00
7402	Andere operationele opbrengsten	36.221,82	31.213,04
744000	Verhuur gebouw met BTW	52.488,12	50.654,66
746120	Tussenkost verzekering	1.725,00	0,00
746400	Recuperatie kosten met BTW	0,00	651,91
746514	Tussenkost hospitalisatieverzekering	0,00	915,84

NIET-RECURRENTE BEDRIJFSOPBRENGSTEN		28.106,69	9.688,99
76400000	Andere uitzonderlijke opbrengsten	28.106,69	9.688,99
LIDGELD, SCHENKINGEN, LEGATEN EN SUBSIDIES		11.547.783,03	12.156.347,27
7300000	Dotatie	11.240.000,00	11.398.000,00
7300001	Dotatie (overdracht)	26.116,36	-290.213,76
73300011	Andere werkingstoelage Vlaamse Overheid (overdracht)	46.666,67	46.666,67
73300022	Andere werkingstoelagen Leipzig	0,00	237.822,82
73300024	Andere werkingstoelagen Leesoffensief 21-24	0,00	417.192,00
73300026	Andere werkingstoelagen BOON	150.000,00	170.000,00
73300028	Andere werkingstoelagen Vlaamse Overheid Onderwijs	0,00	50.000,00
733100	Subsidie Taalunie	85.000,00	126.879,54
TOTAAL BEDRIJFSOPBRENGSTEN		11.547.783,03	12.156.347,27
TOTAAL KOSTEN EN OPBRENGSTEN		-423.998,73	-215.498,65
FINANCIËEL OPBRENGSTEN EN KOSTEN		93.598,30	93.655,52
FINANCIËLE OPBRENGSTEN		93.858,89	93.888,67
<i>Recurrente financiële opbrengsten</i>		93.858,89	93.888,67
<i>Opbrengsten uit vlottende activa</i>		0,00	24,84
7510	Intrest borgtocht	0,00	24,84
<i>Overige financiële opbrengsten</i>		93.858,89	93.863,83
753102	Investeringssubsidie Vlaamse Overheid (aanwending)	51.515,29	51.515,29
753110	Investeringssubsidie Stad Antwerpen (aanwending)	42.348,52	42.348,52
754000	Betalingsverschillen	-4,92	0,02
FINANCIËLE KOSTEN		260,59	233,15
<i>Overige financiële kosten</i>		260,59	233,15
654000	Betalingsverschillen	0,00	1,21
655000	Wisselkoersverschillen	100,63	9,04
656000	Bankkosten	66,00	136,50
658	Verwijlintresten	93,96	86,40
TOTAAL BEDRIJFSWINST (VERLIES)		-330.400,43	-121.843,13

RESULTAATVERWERKING		31/12/2025	31/12/2024
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES)		-31.738,15	154.947,97
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES) VAN HET BOEKJAAR		-330.400,43	-121.843,13
OVERGEDRAGEN WINST VORIGE BOEKJAREN		298.662,28	276.791,10
790000	Overgedragen winst vorige boekjaren	298.662,28	276.791,10
ONTTREKKING AAN HET EIGEN VERMOGEN: FONDSEN, BESTEMDE FONDSEN		144.250,43	152.363,11
791000	Onttrekking aan de bestemde reserve	144.250,43	152.363,11
TOEVOEGING AAN DE BESTEMDE FONDSEN EN ANDERE RESERVES		-70.000,00	-8.648,80
691000	Toevoeging aan de bestemde reserves	-70.000,00	-8.648,80
OVER TE DRAGEN WINST		42.512,28	298.662,28
693000	Over te dragen resultaat van het boekjaar	42.512,28	298.662,28

AFSCHRIJVINGEN 2025

	JAAR	METHODE	BEGINSALDO 01/01/2025			BEWEGINGEN 2025		EINDSALDO 31/12/2025	
			INVESTERING	AFSCHRIJVING	BOEKWAARDE	INVESTERING	AFSCHRIJVING	AFSCHRIJVING	BOEKWAARDE
ACTIVA IN AANBOUW - VOORUITBETALINGEN									
Bijkomende werken exterieur Hotel Dumont	2024	NVT	46.979,79		46.979,79				46.979,79
Bijkomende werken exterieur Hotel Dumont	2025	NVT				18.791,91			18.791,91
Subtotaal activa in aanbouw - vooruitbetalingen			46.979,79	0,00	46.979,79	18.791,91	0,00	0,00	65.771,70
GEBOUW HOTEL DUMONT									
Ren. Hotel Dumont - deel Hotel - 12/22 - 21	2023	LIN33P	109.216,12	5.516,00	103.700,12		3.309,60	8.825,60	100.390,52
Ren. Hotel Dumont - deel Hotel - 12/22 - BIS21	2023	LIN33P	68.324,92	3.450,80	64.874,12		2.070,48	5.521,28	62.803,64
Ren. Hotel Dumont - deel Hotel - 01/23 - 22	2023	LIN33P	23.413,67	1.182,60	22.231,07		709,56	1.892,16	21.521,51
Ren. Hotel Dumont - deel Hotel - 01/23 - BIS22	2023	LIN33P	23.247,89	1.174,20	22.073,69		704,52	1.878,72	21.369,17
Renovatie Hotel Dumont 02/2023	2023	LIN33P	-12.963,63	-512,00	-12.451,63		-392,88	-904,88	-12.058,75
Renovatie Hotel Dumont 02/2023	2023	LIN33P	83.509,30	3.297,82	80.211,48		2.530,56	5.828,38	77.680,92
Investering 2018-2022 Renovatie Hotel Dumont	2023	LIN33P	1.257.027,86	63.486,20	1.193.541,66		38.091,72	101.577,92	1.155.449,94
Definitieve oplevering - Hotel Dumont	2024	LIN33P	8.053,43	210,37	7.843,06		244,08	454,45	7.598,98
TV Callebaut + ZOOM architecten - 2024-04	2024	LIN33P	1.458,05	37,33	1.420,72		44,16	81,49	1.376,56
Subtotaal gebouw Hotel Dumont			1.561.287,61	77.843,32	1.483.444,29	0,00	47.311,80	125.155,12	1.436.132,49
GEBOUW TUINPAVILJOEN									
Ren. Hotel Dumont - deel tuinpaviljoen - 12/22 - 21	2023	LIN33P	78.897,74	3.984,80	74.912,94		2.390,88	6.375,68	72.522,06
Ren. Hotel Dumont - deel tuinpaviljoen - 12/22 - BIS21	2023	LIN33P	22.376,40	1.130,20	21.246,20		678,12	1.808,32	20.568,08
Ren. Hotel Dumont - deel tuinpaviljoen - 01/23 - 22	2023	LIN33P	49.312,78	2.490,60	46.822,18		1.494,36	3.984,96	45.327,82
Ren. Hotel Dumont - deel tuinpaviljoen - 01/23 - BIS22	2023	LIN33P	10.915,01	551,20	10.363,81		330,72	881,92	10.033,09
Renovatie tuinpaviljoen 01/02-28/02	2023	LIN33P	30.790,98	1.216,04	29.574,94		933,12	2.149,16	28.641,82
Renovatie tuinpaviljoen 02/2023	2023	LIN33P	-25.738,68	-1.016,49	-24.722,19		-780,00	-1.796,49	-23.942,19
Investeringen 2018-2022 Renovatie tuinpaviljoen	2023	LIN33P	1.616.070,79	81.619,80	1.534.450,99		48.971,88	130.591,68	1.485.479,11
Definitieve oplevering - deel nieuwbouw	2024	LIN33P	11.228,55	293,32	10.935,23		340,32	633,64	10.594,91
TV Callebaut + ZOOM architecten - 2024-03	2024	LIN33P	1.850,00	47,38	1.802,62		56,04	103,42	1.746,58
Subtotaal tuinpaviljoen			1.795.703,57	90.316,85	1.705.386,72	0,00	54.415,44	144.732,29	1.650.971,28
HARDWARE									
Aankoop Apple Iphone dd 23/07	2022	LIN03	1.083,99	872,20	211,79		211,79	1.083,99	0,00
HP EliteBook 860 G10 Notebook (i7/16GB/512GB) AZERTY	2023	LIN03	2593,03	1088,54	1504,49		864,36	1952,9	640,13
HP EliteBook 860 G10 Notebook (i7/16GB/512GB) AZERTY	2023	LIN03	2593,02	1088,54	1504,48		864,36	1952,9	640,12
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947GD	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947G7	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947G5	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947GF	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57

	JAAR	METHODE	BEGINSALDO 01/01/2025			BEWEGINGEN 2025		EINDSALDO 31/12/2025	
			INVESTERING	AFSCHRIJVING	BOEKWAARDE	INVESTERING	AFSCHRIJVING	AFSCHRIJVING	BOEKWAARDE
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947GG	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947G8	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947GB	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947GJ	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook5CG42947G6	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947GC	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947GH	2024	LIN03	1.507,60	169,47	1.338,13		502,56	672,03	835,57
HP Elitebook 860 G10 Notebook 5CG42947G4	2024	LIN03	1.507,59	169,47	1.338,12		502,56	672,03	835,56
HP Elitebook 860 G11	2025	LIN03				2.018,34	579,91	579,91	1.438,43
HP Elitebook 860 G11	2025	LIN03				2.018,34	579,91	579,91	1.438,43
Apple MacBook Pro - Lieselot	2025	LIN03				2.449,15	418,06	418,06	2.031,09
HP EliteBook 8Gi 16 5CG5270SYK	2025	LIN03				1.642,77	230,27	230,27	1.412,50
HP EliteBook 8Gi 16 5CG5270SYF	2025	LIN03				1.642,77	230,27	230,27	1.412,50
HP EliteBook 8Gi 16 5CG5270SYJ	2025	LIN03				1.642,77	230,27	230,27	1.412,50
HP EliteBook 8Gi 16 5CG5270SYH	2025	LIN03				1.642,77	230,27	230,27	1.412,50
HP EliteBook 8Gi 16 5CG5270SYG	2025	LIN03				1.642,77	230,27	230,27	1.412,50
HP EliteBook 8Gi 16 5CG5270SYN	2025	LIN03				1.642,77	230,27	230,27	1.412,50
HP EliteBook 8Gi 16 5CG5270SYQ	2025	LIN03				1.642,77	230,27	230,27	1.412,50
HP EliteBook 8Gi 16 5CG5270SYL	2025	LIN03				1.642,77	230,27	230,27	1.412,50
HP EliteBook 8 G1i Notebook AI - 16" - 5CG52404GC	2025	LIN03				1.616,88	136,82	136,82	1.480,06
HP EliteBook 8 G1i Notebook AI - 16" - 5CG5351FR9	2025	LIN03				1.616,87	136,82	136,82	1.480,05
Hardware meetingroom	2025	LIN03				6.115,34	339,74	339,74	5.775,60
HP Elitebook 8 5CG52432HP	2025	LIN03				1.862,69	27,92	27,92	1.834,77
6 computerschermen HP	2022	LIN03	1.338,24	1.283,84	54,40		54,40	1.338,24	0,00
laptop + ipad	2022	LIN03	3.246,16	2.954,86	291,30		291,30	3.246,16	0,00
Wifi Hotel D	2022	LIN03	21.820,41	18.211,83	3.608,58		3.608,58	21.820,41	0,00
Subtotaal hardware			50.766,04	27.533,45	23.232,59	30.839,77	15.986,85	43.520,3	38.085,51
MACHINTES EN UITRUSTING									
E-bike	2020	LIN05	3.519,14	2.991,16	527,98		527,98	3.519,14	0,00
Subtotaal machines en uitrusting			3.519,14	2.991,16	527,98	0,00	527,98	3.519,14	0,00
KANTOORMEUBILAIR									
Bulo kantoormeubilair	2016	LIN10	3.688,08	3.226,88	461,20		368,76	3.595,64	92,44
Ergozit	2020	LIN10	2.323,20	1.006,72	1.316,48		232,32	1.239,04	1.084,16
Meetstaat december Hotel Dumont	2023	LIN10	37.375,21	6.229,20	31.146,01		3.737,52	9.966,72	27.408,49
Meetstaat december Paviljoen	2023	LIN10	5.200,00	866,60	4.333,40		519,96	1.386,56	3.813,44
Aanbetaling kantoormeubilair Paviljoen	2023	LIN10	4.431,68	738,60	3.693,08		443,16	1.181,76	3.249,92
Tussentijdse facturatie Hotel Dumont-meetstaat januari	2023	LIN10	14.036,00	2.339,40	11.696,60		1.403,64	3.743,04	10.292,96

	JAAR	METHODE	BEGINSALDO 01/01/2025			BEWEGINGEN 2025		EINDSALDO 31/12/2025	
			INVESTERING	AFSCHRIJVING	BOEKWAARDE	INVESTERING	AFSCHRIJVING	AFSCHRIJVING	BOEKWAARDE
Tussentijdse facturatie Tuinpaviljoen-meetstaat januari	2023	LIN10	12.000,00	2.000,00	10.000,00		1.200,00	3.200,00	8.800,00
Voorschotfactuur 30% boekenkasten Tuinpaviljoen	2023	LIN10	11.736,00	1.956,00	9.780,00		1.173,60	3.129,60	8.606,40
Kantoormeubilair tuinpaviljoen	2023	LIN10	6.143,20	1.023,80	5.119,40		614,28	1.638,08	4.505,12
Kantoormeubilair Tuinpaviljoen	2023	LIN10	5.963,36	994,00	4.969,36		596,40	1.590,40	4.372,96
meetstaat februari Tuinpaviljoen	2023	LIN10	11.988,00	1.998,00	9.990,00		1.198,80	3.196,80	8.791,20
Meetstaat februari Hotel Dumont	2023	LIN10	14.678,03	2.446,40	12.231,63		1.467,84	3.914,24	10.763,79
Kantoormeubilair tuinpaviljoen	2023	LIN10	4.431,67	738,60	3.693,07		443,16	1.181,76	3.249,91
IHV/A-094906] Blad voorraad magazijn (25mm) Paviljoen	2023	LIN10	360,00	60,00	300,00		36,00	96,00	264,00
maart Deel 1: Hotel Dumont	2023	LIN10	7.502,00	1.250,40	6.251,60		750,24	2.000,64	5.501,36
Deel II: Tuinpaviljoen	2023	LIN10	600,00	100,00	500,00		60,00	160,00	440,00
saldofactuur voor de werken Paviljoen	2023	LIN10	27.384,00	4.406,45	22.977,55		2.738,40	7.144,85	20.239,15
Ovb 2022 maatmeubilair FA 22604766 Tuinpaviljoen	2023	LIN10	3.776,75	629,40	3.147,35		377,64	1.007,04	2.769,71
Ovb FA 2022 Studio Habbit Hotel Dumont FA 22604469	2023	LIN10	50.827,26	8.471,20	42.356,06		5.082,72	13.553,92	37.273,34
Ovb FA 22604470 Studio Habbit	2023	LIN10	10.066,00	1.677,60	8.388,40		1.006,56	2.684,16	7.381,84
Tuintafel	2025	LIN10				4.436,00	71,51	71,51	4.364,49
Subtotaal kantoormeubilair			234.510,44	42.159,25	192.351,19	4436,00	23.522,51	65.681,76	173.264,68
SOFTWARE									
Aanpassingen website	2024	LIN03	6.934,81	1.926,30	5.008,51		2.311,56	4.237,86	2.696,95
Website auteurslezingen deel 2	2023	LIN03	31.218,00	20.584,00	10.634,00		10.406,04	30.990,04	227,96
Website auteurslezingen deel 1	2022	LIN03	36.300,00	28.067,49	8.232,51		8.232,51	36.300,00	0,00
Subtotaal software			74.452,81	50.577,79	23.875,02	0,00	20.950,11	71.527,9	2.924,91
TECHNIEKEN HOTEL DUMONT									
Switchen DUMO normaal Hotel Dumont en Tuinpaviljoen	2023	LIN20P	7.943,48	662,00	7.281,48		397,20	1.059,20	6.884,28
Verlichting	2023	LIN20P	44.714,49	3.542,44	41.172,05		2.235,72	5.778,16	38.936,33
Subtotaal technieken Hotel Dumont			52.657,97	4.204,44	48.453,53	0,00	2.632,92	6.837,36	45.820,61
TECHNIEKEN TUINPAVILJOEN									
Switchen DUMO normaal Hotel Dumont en Tuinpaviljoen	2023	LIN20P	3.144,70	262,00	2.882,70		157,20	419,20	2.725,50
Subtotaal technieken Tuinpaviljoen			3.144,70	262,00	2.882,70	0,00	157,20	419,20	2.725,50
TOTAAL			3.823.022,07	295.888,26	3.527.133,81	54.067,68	165.504,81	461.393,07	3.415.696,68

Besluit van de raad van bestuur

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN BESTUUR OP 4 MAART 2026

Balans en resultatenrekening 2026

De raad van bestuur van Literatuur Vlaanderen neemt kennis van de balans en resultatenrekening van 2025 en de toelichting bij de cijfers. Het verslag van de revisor volgt op de bestuursvergadering van 26 maart. Het gecumuleerde resultaat bij de jaarafsluiting 2024 bedroeg € 298.662,28. Literatuur Vlaanderen stelt voor om het negatieve jaarresultaat van **€ -186.150,00** van 2025 toe te voegen aan het over te dragen resultaat van het boekjaar. Rekening houdend met de onttrekkingen en toevoegingen aan de bestemde reserves komt het gecumuleerde resultaat bij de jaarafsluiting 2025 op **€ 42.512,28**.

Bij de jaarafsluiting werden de volgende bedragen van de investeringssubsidies voor het bouwproject in opbrengst genomen:

Stad Antwerpen	€ 42.348,52
Vlaamse overheid	€ 51.515,29

Hierbij worden de volgende opnames uit reserves goedgekeurd:

Bestemde reserve infrastructuur	€ 29.912,50
Bestemde reserve letteren en samenleving	€ 10.000,00
Bestemde reserve auteurslezingen	€ 16.000,00
Bestemde reserve ondersteuning vertalers	€ 34.000,00
Bestemde reserve talentontwikkeling	€ 6.000,00
Bestemde reserve tijdschriften	€ 17.300,00
Bestemde reserve BoekenOverleg	€ 1.037,93
Bestemde reserve 25 jaar	€ 30.000,00

Hierbij worden de volgende toevoegingen aan de reserves goedgekeurd:

Toevoeging bestemde reserve interne processoftware	€ 70.000,00

Besluit: De raad van bestuur van Literatuur Vlaanderen keurt de balans en resultatenrekening goed met een negatief jaarresultaat over 2025 van € 186.150 en beslist om dit toe te voegen aan het over te dragen resultaat. Dat brengt het gecumuleerde resultaat op € 42.512,28. De raad van bestuur keurt de voorgestelde opnames en toevoegingen aan de reserves goed.

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN BESTUUR OP 26 MAART 2026

Goedkeuring jaarrekening 2025 en kennisname revisorverslag

In de vergadering van 4 maart 2026 keurde de raad van bestuur van Literatuur Vlaanderen de balans en resultatenrekening van 2025 goed. Het balanstotaal bedraagt op 31 december 2025 € 6.042.501. De resultatenrekening sluit af met een negatief bedrag van € 330.400.

Het bestuur neemt verder nota van het officiële verslag van commissaris Yvan Willems (Callens Vandelanotte NV) over de jaarrapportering over het boekjaar afgesloten op 31 december 2025. Die verklaring over de jaarrapportering werd afgeleverd 'zonder voorbehoud' en bevat de volgende conclusie:

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening conform de VCO en het BVCO van de Vlaamse rechtspersoon, die de balans op 31 december 2025 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € 6.042.501 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een negatief saldo van het boekjaar van € 330.400.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vlaamse rechtspersoon per 31 december 2025, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de VCO en het BVCO.

Besluit: De raad van bestuur neemt akte van het verslag van de revisor en keurt de jaarrekening 2025 voor de Vlaamse Regering goed.

[Het volledige verslag van de revisor kun je lezen op onze website.](#)

Verlag regerings- commisaris

Verlag regeringscommissaris

De beheersovereenkomst 2021-2025 tussen Literatuur Vlaanderen en de Vlaamse Regering stipuleert dat er elk jaar een jaarverslag van het werkingsjaar wordt opgemaakt. Als vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering zie ik toe op de werking van Literatuur Vlaanderen en het naleven van het decreet. Het is vanuit dat mandaat dat ik hier rapporteer.

1. ALGEMENE WERKING

In 2025, het laatste jaar van de lopende beheersovereenkomst 2021-2025, bleef Literatuur Vlaanderen literaire creatie mogelijk maken en een divers boekenaanbod ondersteunen, veelal door het toekennen van subsidies en beurzen. Daarnaast zette Literatuur Vlaanderen sterk in op leesbevordering en talentontwikkeling, met bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren en nieuwe stemmen. Ook initiatieven die vernieuwing en professionalisering van het literaire landschap in Vlaanderen stimuleren, die dynamiek in het literaire veld brengen of die literatuur in diverse vormen bij een publiek brengen kregen aandacht.

De basisdotatie van de Vlaamse overheid voor de werking van Literatuur Vlaanderen bedroeg in 2025 € 11.240.000. Literatuur

Vlaanderen investeerde hiervan meer dan € 3.485.000 in de rechtstreekse financiële ondersteuning van auteurs, illustratoren en vertalers. Dat betekent dat maar liefst 31% van de basisdotatie van de Vlaamse overheid naar individuele makers vloeit. Opvallend is dat in 2025 de steun aan auteurs is toegenomen met ruim € 208.570. Dat komt vooral door een grote toename van het aantal auteurslezingen – voornamelijk georganiseerd door scholen en bibliotheken. Verder is er een stijging van de subsidies bij de bijzondere literaire publicaties en de literaire projecten. Ook via deze weg vloeien er indirect middelen naar makers.

Literatuur Vlaanderen ondersteunt daarnaast voor de beleidsperiode 2023-2027 structureel acht literaire organisaties: Behoud de Begeerte, Grafixx, Huis van Herman Teirlinck, Passa Porta, Poëziecentrum, Stripgids, Villa Verbeelding en VONK & Zonen. Elk hebben ze een permanente en professionele werking en hun betekenis en bereik is bovenlokaal.

Voor inhoudelijk advies over subsidieaanvragen, projectvoorstellen en beoordelingsprocedures rekende Literatuur Vlaanderen het voorbije jaar op 14 adviescommissies. De Beroepscommissie behandelde 19 dossiers in 2025.

Tegelijk bleef Literatuur Vlaanderen Vlaamse literatuur internationaal promoten via vertaalsteun, buitenlandse netwerken en aanwezigheid op internationale boekenbeurzen en festivals. De thematische focus lag op de voorbereiding van het Vlaams-Nederlandse gastlandschap op de Gothenburg Book Fair 2027, met als doel meer vertalingen en culturele uitwisseling tussen Zweden, Vlaanderen en Nederland te bevorderen.

Tot slot werkte Literatuur Vlaanderen aan een toekomstgericht beleid voor de sector. Er werd werk gemaakt van een nieuw meerjarenplan in overleg met de diverse actoren uit de sector en een nieuwe beheersovereenkomst 2026-2030 met de Vlaamse overheid kreeg vorm. Daarbij vroeg Literatuur Vlaanderen bijkomende investeringen in leesbevordering en ondersteuning van makers en onderstreepte de steeds sterkere maatschappelijke betekenis van lezen en literatuur – niet alleen cultureel, maar ook voor welzijn, onderwijs en taalvaardigheid.

Intern

Met een team van 26 medewerkers voerde Literatuur Vlaanderen ook in 2025 een transparant en efficiënt beleid. De organisatie is financieel gezond: de financiële kosten en opbrengsten 2025 gecombineerd met het overgedragen positieve resultaat 2024 leveren voor 2025 een positief over te dragen resultaat van € 42.512,28 op. De totale overhead van Literatuur Vlaanderen bedroeg in 2025 26% van de dotatie (streefcijfer maximaal 30%), waarvan 17,25% voor de personeelskosten.

Het interne welzijnsbeleid werd voortgezet. De resultaten van een bevraging over psychosociale risico's werden besproken en

waren overwegend positief. De bevraging wordt binnen vijf jaar herhaald.

In het beleidsplan 2021-2025 streefde Literatuur Vlaanderen naar minder planlast, vereenvoudiging van administratie en meer digitalisering. In 2025 werd de digitale infrastructuur verder uitgetekend in de richting van een toekomstgerichte digitale architectuur voor de komende jaren. Daarnaast werkte Literatuur Vlaanderen een beleidskader voor de omgang met artificiële intelligentie uit. Op vlak van archiefwerking besliste Literatuur Vlaanderen in overleg met het Letterenhuis om een deel van het papieren archief over te dragen. In 2025 werden de laatste stappen afgerond.

Literatuur Vlaanderen blijft de eigen werking kritisch tegen het licht houden. In het subsidiebeleid werd in 2025 een nieuw werkbeursreglement ingevoerd met een looptijd van twee jaar (in plaats van één jaar). 32% van de aanvragers vroeg voor het eerst een werkbeurs aan, wat een lichte stijging betekent tegenover de vorige jaren. Het slaagpercentage voor vrouwelijke auteurs (72%) lag voor het eerst licht hoger dan dat van mannelijke makers (69%). Ook met projectsubsidies bleef Literatuur Vlaanderen inzetten op vernieuwing, diversiteit en publieksbereik in het literaire veld. In 2025 werden verder de eerste stappen gezet richting een vernieuwde subsidie voor leesbevordering met een grotere rol voor bibliotheken.

Extern

Literatuur Vlaanderen vervulde het voorbije jaar opnieuw een dynamische sleutelrol in het Vlaamse literaire veld. Binnen het

Leesoffensief nam Literatuur Vlaanderen, samen met Iedereen Leest, een actieve rol op in het brede samenwerkingsverband met onderwijs-, cultuur- en welzijnsactoren rond leesmotivatie en leesvaardigheid.

Ook in het kader van Boektopia hielp Literatuur Vlaanderen mee aan de uitbouw van een breed en kwalitatief literair programma dat zowel grote publieksnamen als literaire auteurs samenbracht. Daarbij werd dit jaar nog explicieter ingezet op ontmoeting tussen auteurs en lezers, leesbeleving en het bereiken van nieuwe publieken. Daarnaast werkte Literatuur Vlaanderen mee aan de verdere uitrol van de generieke boekencampagne, de Voorleesweek en de Vlaanderenleestdag, waarmee telkens het belang en het plezier van lezen prominent onder de aandacht werden gebracht in het maatschappelijke en culturele debat.

Met de uitreiking van De Boon 2025 in Leuven bevestigde Literatuur Vlaanderen bovendien haar rol in de promotie en zichtbaarheid van kwaliteitsvolle Nederlandstalige literatuur. Via de literaire prijs en de ruime media-aandacht errond werden auteurs, illustratoren en hun werk nadrukkelijk onder de aandacht gebracht van een jong en breed publiek. Nieuw is het ambitieuze project Boon voor Onderwijs, dat hedendaagse literatuur dichterbij de leerlingen van het secundair onderwijs brengt en de impact van literatuur op jongeren in heel Vlaanderen wil vergroten.

2. WERKING RAAD VAN BESTUUR

De raad van bestuur kwam 9 keer samen in 2025. Er werd vergaderd op 29 januari, 26 maart, 30 april, 9 juni (via mailronde), 27 juni, 10 september, 1 oktober (via mailronde), 5 november en 17 december. De vergaderlocaties wisselden tussen Antwerpen of Gent. Elke vergadering werd voorbereid door het dagelijks bestuur in nauw overleg met de medewerkers van Literatuur Vlaanderen. De agenda werd steeds tijdig bezorgd en bij de agendapunten ontvangen de bestuursleden vooraf een heldere en goed gestructureerde toelichting. Voorzitter Luc Devoldere is sterk betrokken en creëert voldoende ruimte voor overleg en debat. Directeur Paul Hermans en zijn team tonen toewijding en professionaliteit. Tijdens verschillende raden van bestuur lichten medewerkers thema's toe vanuit hun eigen expertise. Dankzij deze deskundige presentaties krijgen de bestuursleden meer inzicht in de uitdagingen waarmee Literatuur Vlaanderen geconfronteerd wordt en kunnen zij actief meedenken. Omgekeerd ontvangt Literatuur Vlaanderen via de raad van bestuur waardevolle feedback en input.

3. UITDAGINGEN VOOR DE TOEKOMST

Voor Literatuur Vlaanderen liggen er de komende jaren verschillende belangrijke uitdagingen. Een aantal daarvan zijn structureel voor de hele literaire sector, andere zijn specifiek verbonden aan het Vlaamse cultuurbeleid of de veranderende manier waarop mensen lezen.

Actuele kwesties zijn het ondersteunen van eerlijke verloning van auteurs, illustratoren en vertalers; de nood aan indexering van de werkmiddelen voor literaire organisaties; blijvende investeringen in de internationale zichtbaarheid van Vlaamse literatuur; een performante samenwerking binnen het literaire ecosysteem zodat initiatieven van uitgevers, bibliotheken, boekhandels, onderwijsinstellingen en lokale overheden elkaar versterken in plaats van versnipperen; het belang van bibliotheken; relevant blijven in de digitalisering van het literaire landschap en bij de opkomst van AI en uiteraard het creëren van een krachtige leesbevorderingscontext.

Het is uitkijken naar de nieuwe beleidsperiode 2026-2030 om met vernieuwde energie de uitdagingen op een gedragen manier waar te maken. Een nieuwe beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid op zak, inclusief stagnerende middelen in budgettair krappe tijden, zet de kernopdracht van Literatuur Vlaanderen op scherp. Tegelijk biedt het houvast en mag Literatuur Vlaanderen, en bij uitbreiding het literaire landschap, met vertrouwen de toekomst tegemoet kijken.

Hanneleen Broeckx

regeringscommissaris Literatuur Vlaanderen

Colofon

Literatuur Vlaanderen
Lange Leemstraat 57
2018 Antwerpen

+32 3 270 31 61
info@literatuurvlaanderen.be
www.literatuurvlaanderen.be

Verantwoordelijke uitgever en hoofdredacteur:
Paul Hermans, Lange Leemstraat 57, 2018 Antwerpen

Aan dit jaarverslag werkten mee:

Adinda Aryanto, Esther de Gries, Rein Desmet, Lotte De Snijder, Nanne de Viet, Lien Devos, Valérie El-Boubkari, Arman Erdil, Yannick Geens, Anja Goyens, Paul Hermans, Lien Heselmans, Noa Heyndrickx, Stefanie Luppens, Sandra Luyckx, Patrick Peeters, Lore Piers, Diego Rodriguez, Marieke Roels, Lara Rogiers, Joris Smeets, Karen Thys, Roel Van Der Schueren, Mies Van Dun, Lieselot Van Maldeghem en Elise Vanoosthuyse.

Vormgeving: Shtick

Overname van berichten is alleen toegelaten met bronvermelding. Literatuur Vlaanderen kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten en/of schade die voortvloeit, direct of indirect, uit het gebruik van deze informatie.

Wettelijk depot D/2026/9430/1